

TILIN PÄÄ TÖS

2025

V A A S A .
V A S A .

Sisällysluettelo

1.	Toimintakertomus	4
1.1.	Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit	4
1.1.1.	Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2.	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3.	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.1.4.	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	12
1.1.5.	Kaupungin henkilöstö	16
1.1.6.	Ympäristöasiat	17
1.1.7.	Muut ei-taloudelliset asiat	18
1.1.8.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
1.1.9.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	21
1.2.	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	25
1.3.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	29
1.3.1.	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	29
1.3.2.	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	30
1.4.	Rahoitusasema ja sen muutokset	31
1.5.	Kokonaistulot- ja menot	34
1.6.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	35
1.6.1.	Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	35
1.6.2.	Konsernin toiminnan ohjaus	36
1.6.3.	Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen	37
1.6.4.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	50
1.6.5.	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	54
1.6.6.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	56
1.6.7.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	58
1.7.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	65
1.7.1.	Tilikauden tuloksen käsittely	65
2.	Talousarvion toteutuminen	66
2.1.	Tavoitteiden toteutuminen	66
2.1.1.	Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	66
2.1.2.	Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	66
2.1.3.	Strategian toteutuminen	67
2.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	69
2.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen	69

2.2.2.	Tuloslaskelman toteutuminen	209
2.2.3.	Investointien toteutuminen	217
2.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	219
2.2.5.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	221
2.2.6.	Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma	228
2.2.7.	Taseyksikön taloudellinen toteuma	232
2.2.8.	Yhteenveto määrärahojen ylityksistä	234
3.	Tilinpäätöslaskelmat	235
3.1.	Tuloslaskelma	235
3.2.	Rahoituslaskelma	238
3.3.	Tase	241
3.4.	Konsernilaskelmat	247
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	251
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	251
4.2.	Tuloslaskelman liitetiedot	252
4.3.	Taseen liitetiedot	254
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	260
4.5.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	266
4.6.	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	268
4.7.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	276
5.	Liikelaitosten tilinpäätökset	277
5.1.	Liikelaitosten vaikutus tulokseen	277
5.2.	Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen	278
5.3.	Liikelaitosten vaikutus taseeseen	279
5.4.	Vaasan Talotoimi	281
5.5.	Vaasan Vesi	311
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	347

1. Toimintakertomus

1.1. Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli kaupungille taloudellisesti kohtuullisen vakaa, ja toiminnan toteuma pysyi pääosin hallittuna haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta. Toimintakulut jäivät kokonaisuutena alle talousarvion, mikä kompensoi sivistystoimen kustannuspaineita ja vahvisti talouden tasapainoa. Verotulojen toteuma jäi talousarvion tasosta, mutta valtionosuudet sekä erityisesti kotoutumisen laskennalliset korvaukset tukivat tulorahoitusta. Investoinnit toteutuivat merkittävästi muutettua talousarviota pienempinä hankkeiden viivästymisten vuoksi, mikä kevensi menopuolta ja paransi kaupungin kassapainetta. Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä vietiin johdonmukaisesti eteenpäin, ja useat säästö- ja tehostamistoimet näkyivät toimintamenojen hallinnassa.

Kaupungin taloudellinen tulos muodostui talousarviota vahvemmaksi erityisesti siksi, että saadut osinkotuotot ylittivät selvästi arvioidun tason ja rahoituskulut jäivät ennakoitua alhaisemmiksi korkotason vakautuessa. Vuosikate vahvistui merkittävästi ja nousi 53,3 miljoonaan euroon, mikä mahdollisti 10,3 miljoonan euron ylijäämän, vaikka arvonalentumisia kirjattiin poikkeuksellisen paljon sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöihin kohdistuen. Näiden kiinteistöjen yhtiöittäminen ei lopulta ollut mahdollista, minkä vuoksi valtuusto päätti niiden myynnistä. Taseessa kaupunki säilytti vahvan omavaraisuutensa: oma pääoma nousi 370,5 miljoonaan euroon ja lainakanta pysyi hallittuna suhteessa kokonaisvarallisuuteen, mikä osoittaa talouden perustan olevan vakaa myös pitkällä aikavälillä.

Konsernin osalta vuoden 2025 keskeisiä tapahtumia olivat korkeakoulukonsernin kehittämistoimet sekä varustamoyhtiön osakkeiden myynti. Kaupunki vahvisti omistustaan Vaasan seudun Matkailu Oy:ssä ostamalla Närpiön omistusosuuden ja kasvattaen osuutensa 61,8 prosenttiin. Tilikauden aikana kaupunki luopui myös Teeriniemenkatu 8:n kiinteistöstä sekä Oy Wedecon Ab:n osakkeista. Vuosi 2025 oli satamakonsernin ensimmäinen varsinainen toimintavuosi, jossa operatiivisesta toiminnasta vastasi uusi Vaasan Satamapalvelut Oy. Lisäksi valmisteltiin infrayhtiölle siirrettävän omaisuuden – kuten automaattisen laivan lähtöselvityksen ja latausjärjestelmän – kauppaa.

Teollisten investointien kasvu jatkui vahvana kuluneen vuoden aikana, mikä vahvisti alueen elinvoimaa ja taloudellisia kehitysedellytyksiä. Kokonaisuutena kaupunki kykeni turvaamaan palvelutuotannon ja ylläpitämään tasapainoisen talouden, mikä luo vakaat ja kestävät edellytykset kaupungin hallitulle kehittämiselle myös tulevina vuosina.

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vaasan kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupungin toiminnasta ja taloudesta vastaava kaupunginvaltuusto, jossa on 55 jäsentä. Vuonna 2025 toimitettiin samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Valtuuston puheenjohtajana toimi 31.5.2025 saakka Sari Somppi (RKP), 1. varapuheenjohtajana Kai Luoma (KOK) ja 2. varapuheenjohtaja Päivi Karppi (PS).

1.6.2026 lukien puheenjohtajana toimii Frans Villanen (RKP), 1. varapuheenjohtajana Kai Luoma (KOK) ja 2. varapuheenjohtaja Päivi Karppi (PS).

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2025

- Suomen ruotsalainen kansanpuolue 16
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 13
- Kansallinen Kokoomus 10
- Perussuomalaiset 4
- Vaasan vihreät 4
- Vasemmistoliitto 3
- Suomen Keskusta 3
- Suomen Kristillisdemokraatit 2

Kaupunginhallituksen tehtävä on huolehtia Vaasan kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä ja sillä on kaksi jaostoa: Konsernijaosto ja Hyvinvointijaosto. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi 31.5.2025 saakka Maria Tolppanen (SDP), 1. varapuheenjohtajana Marko Heinonen (KOK) ja 2. varapuheenjohtaja Mauri Ollila (PS). 1.6.2026 lukien puheenjohtajana toimii Jasmin Granholm (SDP), 1. varapuheenjohtajana Marko Heinonen (KOK) ja 2. varapuheenjohtaja Lotta Alhonnoro (VIHR).

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet 31.12.2025

- Suomen ruotsalainen kansanpuolue 3
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 3
- Kansallinen Kokoomus 2
- Perussuomalaiset 1
- Vaasan vihreät 1
- Vasemmistoliitto 1

Lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi. 31.5.2025 saakka toimi 11 lautakuntaa, 9 jaostoa ja 1 johtokunta. 1.6.2025 lukien jaostojen määrä väheni kahdella, kun kulttuuri- ja liikuntalautakunnan jaostot lakkautuivat edellisen valtuustokauden päättyessä.

Kaupunginvaltuusto päivitti kaupungin toimintaa ja hallintoa ohjaavaa hallintosääntöä 5.5.2025 § 24 (mm. luottamushenkilöorganisaatio) ja 9.6.2025 § 63 (mikroliikkumista ohjaava lainsäädäntö) ja päätti 5.5.2025 § 18 luottamushenkilöiden kokouspalkkio- ja matkustussäännöstä. Vaasan kaupungin strategiasta vuosille 2026-2029 valtuusto päätti 10.12.2025 § 99.

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön (VM) Taloudellisen katsauksen (talvi 2025) mukaan Suomen talous on vuonna 2025 ajautunut uudelleen taantumaan kotimaisen kysynnän heikkouden vuoksi. Bruttokansantuotteen kasvu jää ennusteen mukaan 0,2 prosenttiin, ja tuotannon taso on selvästi potentiaalisen tason alapuolella. Kuluttajien luottamusta ovat heikentäneet työllisyystilanteen heikkeneminen, korkojen nousu sekä geopoliittinen epävarmuus, mikä on pitänyt kulutuksen ennallaan voimakkaasta ostovoiman kasvusta huolimatta. Rakentaminen jatkuu matalalla tasolla, mutta vihreän siirtymän investoinnit, teknologiateollisuuden panostukset sekä puolustushankinnat tukevat kasvunäkymiä lähivuosina. VM arvioi, että kasvu vahvistuu vuosina 2026–2028 noin 1,1–1,7 prosenttiin ja että talous palaa lähemmäs normaalia suhdannetilannetta vuosikymmenen loppupuolella.

Työmarkkinoilla työttömyys on noussut nopeasti heikon alkupuoliskon vuoksi, ja työttömyysaste kohosi 9,6 prosenttiin vuonna 2025. Työvoiman tarjonta on kasvanut maahanmuuton ja työmarkkinatoimien seurauksena, mutta kysyntä ei ole toistaiseksi riittänyt. VM ja Kuntaliitto kuitenkin ennakoivat työllisyyden kääntyvän lievään kasvuun vuodesta 2026 lähtien talouskasvun vahvistuessa, kun investoinnit, vienti ja kulutus vähitellen elpyvät, ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan lähivuosina kohti 8,5 prosenttia talouskasvun vahvistuessa.

Inflaatio hidastui voimakkaasti vuoden 2025 aikana, ja KHI-inflaatio on keskimäärin vain 0,4 prosenttia pääosin korkojen laskun ja energiahintojen halpenemisen seurauksena. Hintojen nousun maltillistuminen tukee kotitalouksien ostovoimaa, mutta epävarmuus ja säästämisasteen nousu hillitsevät kulutusta. Inflaation ennakoidaan normalisoituvan noin 1,8–1,9 prosentin tasolle vuosina 2027–2028.

Julkisen talouden tilanne on edelleen heikko. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu vuonna 2025 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, mutta syvenee vuonna 2026 erityisesti F-35-hävittäjähankintojen menokirjausten ajoittumisen vuoksi. Velkasuhde kohoaa lähes 90 prosenttiin vuonna 2025 ja yli 91 prosenttiin vuonna 2026 jatkaen nousua kohti 96 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Valtiontalous on erityisen alijäämäinen –4,0 prosenttia vuonna 2025, kun taas kuntatalouden alijäämä pysyy noin 0,5 prosentissa suhteessa BKT:hen. Kuntien verotulot kasvavat vain vähän heikon suhdanteen vuoksi, samalla kun kustannuksia nostavat työvoimamenot ja investointipaineet. Toisaalta määräaikaisten valtionosuusleikkausten päättyminen ja verotulojen arvioitu vahvistuminen parantavat kuntatalouden näkymiä ennustejakson loppua kohden. Talouden odotetaan elpyvän vuosina 2026–2028 kulutuksen vahvistuessa, investointien kasvaessa ja työllisyyden kohentuessa. Suomen talouskasvun ennustetaan vahvistuvan vähitellen lähivuosina erityisesti viennin ja yksityisten investointien elpymisen sekä yksityisen kulutuksen asteittaisen kasvun myötä ostovoiman parantuessa. Sen sijaan julkinen kysyntä heikkenee lyhyellä aikavälillä, sillä julkisen sektorin menojen ja investointien sopeutustoimet hidastavat talouskasvua. Ilman julkisen kysynnän supistumista bruttokansantuotteen kehitys olisi nykyistä vahvempaa. Samalla julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys säilyy keskeisenä haasteena velkasuhteen kasvaessa ja rakenteellisten menojen lisääntyessä.

Kuntien taloudellinen kehitys

Kuntaliiton ennusteiden mukaan, vuonna 2026 kuntien toimintaympäristöä heikentävät yhtä aikaa vähenevä lapsiväestö sekä valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset. Lasten määrän jatkava lasku vaikuttaa monissa kunnissa palvelutarpeeseen ja lisää painetta palveluverkkojen sopeuttamiseen. Samalla valtionosuuksien kasvuvauhti jää selvästi jälkeen kustannuskehityksestä: vaikka peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee hieman ja kokonaisvaltionosuudet kasvavat 4,4 %, kunnille jää edelleen yli 74 % peruspalveluiden rahoitusvastuusta. Valtion päätöksillä – kuten norminpurun riittämättömillä säästöillä ja kehysriihessä tehdyllä 75 miljoonan euron leikkauksella – on nettona selvästi heikentävä vaikutus kuntatalouteen vuonna 2026. Lisäksi oppimisen tuen uudistus kasvattaa kustannuksia ja lisää kuntien rahoitusvastuuta.

Kuntarahoituksen joulukuun 2025 kuntatalousennusteen mukaan kuntien taloustilanne pysyy lähivuosina kireänä. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee vuosina 2026–2027 edelleen alijäämäiseksi (–1,0 mrd. € vuonna 2026), ja kuntatalouden vuosikate ei riitä nettoinvestointien kattamiseen koko ennustejaksolla 2026–2029. Taluspaineet kohdistuvat erityisesti väestöltään supistuviin ja ikääntyviin kuntiin, joissa negatiivisten vuosikatteen määrä kasvaa nopeasti. Kuntien kokonaismenot jatkavat kasvuaan, ja erityisesti henkilöstömenot sekä palveluostot lisääntyvät 2026–2029 noin 2–3 % vuosittain. Samalla verotulojen kehitys paranee vain asteittain: kunnallisveron arvioidaan kasvavan vuonna 2026 noin 5,9 %, mutta kokonaisverotulojen kasvu jää 5 % tasolle.

Tilastokeskuksen ansiotasoindeksi-tilastojen mukaan vuonna 2025 ansiotason kehitys osoitti selkeää vahvistumista loppuvuotta kohden. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien nimellinen ansiotaso nousi loka–joulukuussa 3,5 % vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna, ja kuluttajahintojen pysyessä samalla tasolla myös reaaliensiot kasvoivat yhtä paljon. Tämä merkitsi poikkeuksellisen myönteistä kehitystä ostovoiman näkökulmasta, sillä ansiotason kasvu siirtyi täysimääräisesti palkansaajien käytettävissä olevaan tuloon.

Ansiokehityksessä oli kuitenkin huomattavia eroja eri sektoreiden välillä. Nopeinta ansiokehitys oli hyvinvointialuehallinnossa, jossa ansiotaso nousi 6,7 %. Kehitys heijastaa erityisesti julkisen sektorin tehtävärakenteen muutoksia ja sopimuskorotusten ajoitusta. Kotitalouksia palvelevissa voittoa tavoittelemattomissa yhteisöissä ansiotason kasvu jäi selvästi hitaammaksi, 2,6 %. Muiden sektoreiden vuosimuutokset vaihtelivat 2,7–5,2 % välillä, mikä osoittaa palkkakehityksen olleen laaja-alaisesti myönteistä mutta sektorikohtaisesti epätasaista.

Ansiotason nousu tukee osaltaan myös kuntatalouden toimintaympäristöä, sillä palkkasumman kehitys vaikuttaa sekä verotulojen kertymään että palvelukysyntään. Loka–joulukuun kehitys osoittaa, että palkkataso on vahvistunut tasaisesti vuoden loppua kohti, mikä luo ennakoitavuutta sekä palkansaajien tuloihin että kunnan taloudellisen toimintaympäristön arviointiin.

Kokonaisuutena vuoden 2026 toimintaympäristö korostaa kuntien omaa taloudenhallintaa ja sopeutustarpeita. Sekä väestörakenteen muutos että kiristynyt valtionrahoitus lisäävät paineita tasapainottaa taloutta ja tarkastella palvelurakennetta pitkäjänteisesti. Kuntatalouden ennustetun alijäämäisyyden ja investointipaineiden vuoksi kuntien rahoitusasema heikkenee edelleen, ja lainakanta jatkaa kasvuaan koko ennustejaksolla.

Hallitus jatkaa vuonna 2026 useiden merkittävien lainsäädäntöuudistusten valmistelua ja toimeenpanoa. Muutoksia tehdään muun muassa toimeentulotukeen, työttömyysturvaan, hankintalakiin, ammatillisen

koulutuksen ohjaukseen sekä kotihoidon tukeen. Kuntakentässä uudistuksiin suhtaudutaan kriittisesti, sillä niiden arvioidaan lisäävän kuntien tehtäviä ja hallinnollisia velvoitteita.

Vaasan kaupungin taloudellinen kehitys

Vuonna 2025 Vaasan kaupungin talous kehittyi kokonaisuutena myönteisesti haastavasta yleisestä suhdannetilanteesta huolimatta. Toimintatuotot toteutuivat talousarviota paremmin (146,5 M€, 100,4 %), ja erityisesti tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot ylittivät ennakoidun tason. Toimintakulut alittuivat 6,0 miljoonalla eurolla (98,3 %), mikä johtui sekä palveluostojen että henkilöstömenojen maltillisemmasta kehityksestä. Tämän seurauksena toimintakate parani talousarvioon nähden 7,7 miljoonalla eurolla ja kaupungin vuosikate nousi selvästi budjetoitua vahvemaksi 53,3 miljoonaan euroon (123,0 %).

Verotulot (181,2 M€) ja valtionosuudet (56,5 M€) toteutuivat lähes täsmälleen talousarvion mukaisesti. Rahoitustuotot ylittivät selvästi arvion erityisesti korkeampien osinkotuottojen vuoksi, samalla kun korkokulut alittivat alkuperäisen talousarvion. Poistot ja arvonalentumiset (42,8 M€) ylittivät talousarvion rakennuksiin kohdistuneiden arvonalentumisten vuoksi. Tilikauden ylijäämä muodostui kuitenkin vahvaksi, 10,3 miljoonaksi euroksi.

Vaasan kaupungin tase vahvistui vuonna 2025, kun taseen loppusumma kasvoi 823,2 miljoonasta eurosta 850,3 miljoonaan euroon pysyvien vastaavien ja erityisesti investointien lisääntyessä, ja oma pääoma vahvistui tilikauden ylijäämän myötä. Pysyvät vastaavat nousivat 24,6 miljoonaa euroa, vaihtuvat vastaavat 0,5 miljoonaa euroa, josta rahavarat 4,2 miljoonaa euroa, mikä paransi maksuvalmiutta. Kaupungin lainakanta pieneni edellisvuodesta, kun pitkäaikaiset lainat laskivat 323,9 miljoonasta eurosta 294,6 miljoonaan euroon ja kokonaiskorollinen vieras pääoma väheni 6,6 miljoonaa euroa, vaikka lyhytaikaiset lainat kasvoivat investointien ajoituksen vuoksi. Kokonaisuutena tase osoittaa vahvistunutta omavaraisuutta, hallittua velkakehitystä ja hyvää investointikykyä.

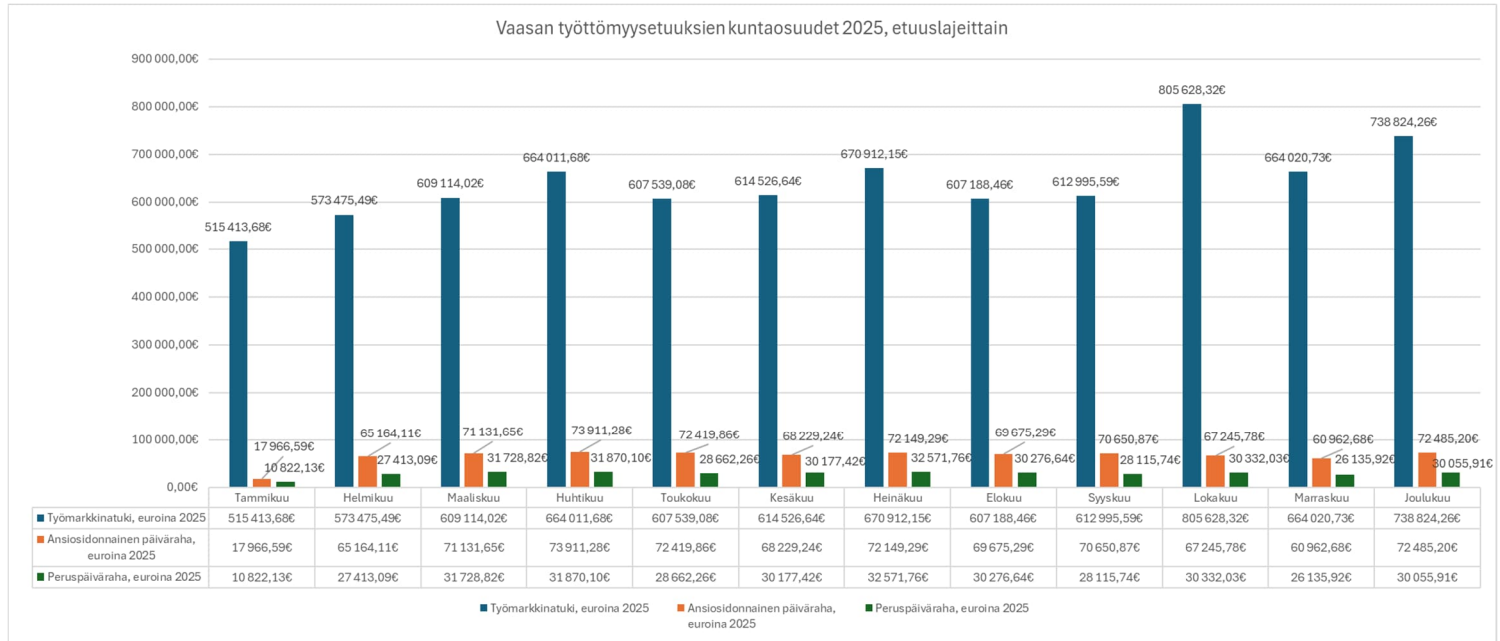
Kokonaisuutena vuoden 2025 taloudellinen tulos osoittaa, että Vaasan kaupungin talous on hyvin hallinnassa ja reagoi herkästi toimintaympäristön muutoksiin. Toimintakulujen maltillinen kehitys, vahva verorahoitus sekä kohonneet rahoitustuotot tukivat kannattavuutta. Samaan aikaan investointitarpeet ja kiinteistöjen arvonalentumiset korostavat tarvetta jatkuvalle talouden tasapainottamiselle myös tulevinä vuosina.

Työllisyys

Vuonna 2025 työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi edelleen Vaasassa, ja vuosikeskiarvo nousi 3 196 henkilöön (2024: 2 767). Työttömyysaste kohosi vastaavasti 9,4 prosenttiin edellisvuoden 8,3 prosentista. Kehitys näkyi myös pitkäaikaistyöttömyydessä, jossa keskimääräinen asiakasmäärä nousi 1 051 henkilöön, mikä oli selvä kasvu vuoteen 2024 verrattuna. Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurimmat työttömien työnhakijoiden ryhmät sijoittuivat 25–39-vuotiaisiin sekä 55–64-vuotiaisiin. Koulutusasteittain tarkasteltuna työttömyys kasvoi kaikissa ryhmissä, mutta erityisesti toisen asteen koulutuksen suorittaneiden sekä korkeakoulutettujen osalta.

Ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden määrä jatkoi kasvuaan, ja heidän työttömyysasteensa nousi 30,3 prosenttiin (2024: 28,3 %). Ammattiryhmittäin kasvu korostui palvelu- ja myyntityössä, erityisasiantuntijoiden alalla sekä rakennus-, korjaus- ja valmistusaloilla. Aktivointiaste pysyi vuoden aikana keskimäärin 25–30 prosentin tasolla, mikä kertoo palveluihin osallistuvien määrän säilyneen kohtuullisena työttömyyden kasvusta huolimatta.

Avoimien työpaikkojen määrä laski edellisvuodesta, ja vuoden 2025 aikana uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin selvästi vähemmän kuin vuosina 2023–2024. Pohjanmaan työllisyysalueen asiakastytyväisyys pysyi kuitenkin hyvällä tasolla, ja Vaasan saamien palvelujen kokonaistyytyväisyys osoitti vakaata kehitystä.

Väestönkehitys

Vaasa on 2020-luvulla kokenut merkittävää kasvua ja kehitystä, huolimatta globaalien kriisien ja epävarmuustekijöiden vaikutuksista. Vuonna 2025 kaupungin väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan 920 asukkaalla, ja vuosina 2022–2025 kasvu oli yhteensä 3 666 henkilöä – lähes yhtä paljon kuin koko Vähänkyrön väkiluku. Kaupunkiseutuverailussa Vaasa sijoittuu suurten kaupunkiseutujen jälkeen seitsemänneksi sekä lyhyen että pitkän aikavälin väestönkasvussa.

Väestönkasvun taustalla on etenkin työpaikkojen, työllisten ja korkeakouluopiskelijoiden määrän merkittävä lisäys sekä suuri nettomaahanmuutto. Samalla väestönkehityksessä on haasteita: suomenkielisen väestön määrä on vähentynyt maan sisäisten muuttojen, syntyvyyden laskun ja ikääntymisen myötä. Vuosina 2015–2024 suomenkielisten määrä väheni 2 484:llä, kun ruotsinkielisten määrä kasvoi 876:lla ja vieraskielisten 4 355:lla.

Väestönkasvun jatkumisen pullonkaulana on asuntorakennusalan matalasuhdanne ja se, että kaupungissa on riittämättömästi kohtuuhintaisia, keskeisellä sijainnilla olevia vuokra-asuntoja. Vuoden 2022–2025 väestönlisäyksestä noin 53 % on 18–34-vuotiaita, joista lähes kaikki asuu vuokralla. Kaupungin kotitalouksien lisäyksestä yli 90 % on vuokralla asuvia, ja vapaarahoitteisessa vuokra-asunnossa asuvien määrä on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 2010. Vuonna 2024 lähes 45 % asuntokunnistamme asui vuokralla (37 % vuonna 2010).

Uusien kerrostaloasuntojen rakentumisen edistäminen ja erityisesti vuokra-asuntojen saatavuuden turvaaminen, on kaupungin keskeinen prioriteetti. Erityisen kriittistä on turvata opiskelijoiden ja eri alojen osaajien asuminen, jottei heitä menetetä muihin kaupunkeihin tai ulkomaille.

Väestö pääasiallisen toiminnan mukaan - Vaasan kaupunki							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024
Yhteensä	67 636	67 551	67 615	67 988	68 956	70 361	2 725
Työvoima	32 687	32 380	32 771	33 344	34 181	35 083	2 396
Työlliset	29 899	27 828	30 144	31 082	31 376	32 052	2 153
Työttömät	2 788	4 552	2 627	2 262	2 805	3 031	243
Työvoiman ulkopuolella olevat	34 949	35 171	34 844	34 644	34 775	35 278	329
Muut työvoiman ulkopuolella olevat	2 089	1 914	2 040	2 129	2 332	2 177	88
0-14 -vuotiaat	10 410	10 127	9 966	9 825	9 745	9 725	-685
Opiskelijat*, koululaiset	6 861	7 448	7 151	7 019	7 222	7 895	1 034
Eläkeläiset	15 511	15 584	15 589	15 551	15 418	15 391	-120
Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	78	98	98	120	58	90	12

*) Huom: Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen mukaan Vaasan korkeakouluopiskelijoiden määrä kasvoi 3 292:lla vuosina 2019 - 2024.
Lähde: Tilastokeskus / Väestötietopalvelu

Vaasan työpaikkojen ja työllisten määrä on kasvanut voimakkaasti 2020-luvulla. Vuosina 2020–2023 työpaikkamäärä kasvoi 2 069:llä ja kaupungissa asuvien työllisten määrä 1 477:lla. Osa uusista työpaikoista täytti pendelöivillä. Kasvu oli suurinta sote-alalla, teollisuudessa ja koulutuksessa. Vuonna 2024 kaupungissa asuvien työllisten määrä kasvoi 676:lla, josta 385 oli ulkomaalaistaustaisia ja 291 suomalaistaustaisia.

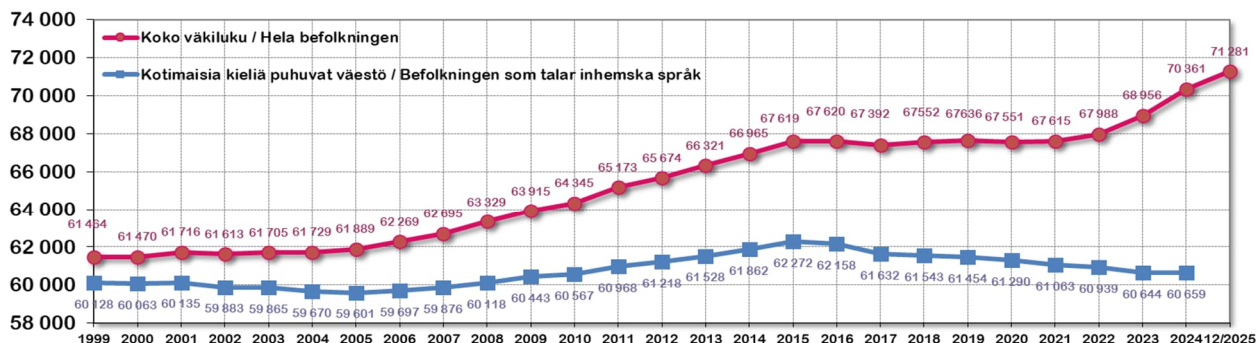
Pitkällä aikavälillä (2007–2024) Vaasan työllisten määrä on kasvanut lähes yksinomaan ulkomaalaistaustaisten työllisten myötä (+2 875, 288 %), kun taas suomalaistaustaisten työllisten määrä on pysynyt lähes ennallaan (+104, 0,4 %). Ulkomaalaistaustaisten osuus kaikista työllisistä on 12,1 %, ja kasvu on kiihtynyt 2020-luvulla. Tämä korostaa maahanmuuton merkitystä osaavan työvoiman turvaamisessa, vaikka myös suomalaistaustaisten työllisten määrän kasvattaminen on mahdollista työpaikkojen lisääntyessä.

Vaasan korkeakouluopiskelijoiden määrä on kasvanut poikkeuksellisen nopeasti 2020-luvulla, yhteensä noin 3 800 opiskelijalla vuosina 2019–2025. Kasvusta noin 35 % on ulkomaalaistaustaisia, ja osa opiskelijoista asuu Vaasassa ilman, että he ovat kirjoilla kaupungissa, mikä lisää todellista opiskelijamäärää entisestään. Poikkeuksellisen nopeasti kasvaneen opiskelijamäärän myötä korostuu vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen tarve, sillä VOAS pystyy tarjoamaan asumista vain noin 20 prosentille kaupungin korkeakouluopiskelijoista, eli valtaosa opiskelijoista on turvauduttava yksityiseen vuokra-asuntotarjontaan.

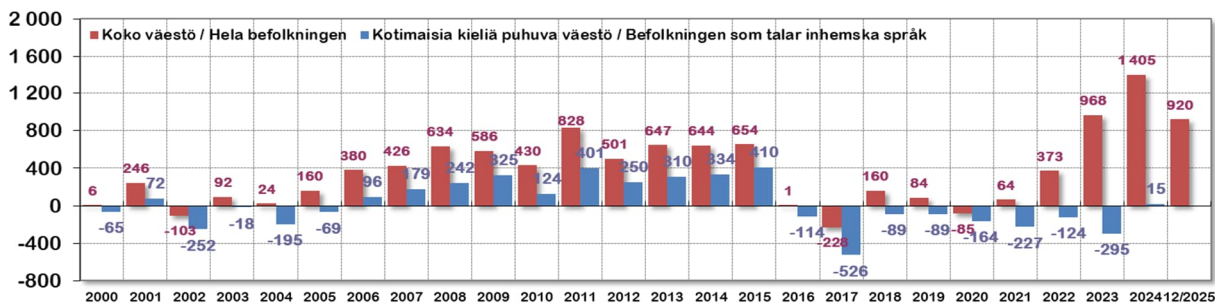
Vaasan nettomaahanmuutto oli vuosina 2022–2025 yhteensä 5 093 asukasta, keskimäärin 1 273 vuodessa – neljä kertaa enemmän kuin 2010-luvulla. Väestönkasvu johtuu pääosin maahanmuutosta, sillä sisäinen muuttoliike ja kuolleisuus vähensivät väestöä.

Vieraskielisten määrä nousi 9 702:een (13,8 % väestöstä) vuonna 2024. Heidän nuori ikärakenteensa näkyy erityisesti 0–6- ja 20–39-vuotiaissa ikäryhmissä. Vieraskielisten perheasukuntien määrä kasvoi 435:llä (49,1 %) vuosina 2021–2024, kun kotimaisia kieliä puhuvien perheiden määrä laski samana aikana 228:lla (1,5 %). Tietyillä suuralueilla, kuten Vöyrinkaupunki, Palosaari ja Ristinummi, vieraskielisten alakouluikäisten lasten määrä on lähes kaksinkertaistunut 2020-luvulla. Ristinummella vieraskielisten lapsiperheiden määrän voimakas kasvu 2020-luvulla on kääntänyt alueen väestönkehityksen nousuun pitkään jatkuneen alenevan kehityksen jälkeen.

VAASAN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS 1999–12/2025 (ENNAKOVÄKILUKU) BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I VASA STAD 1999–12/2025 (PRELIMINÄRA BEFOLKNINGSUPPGIFTER)

VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS - ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

KIINTEISTOIMO / FASTIGHETSSEKTORN JN 2/2026

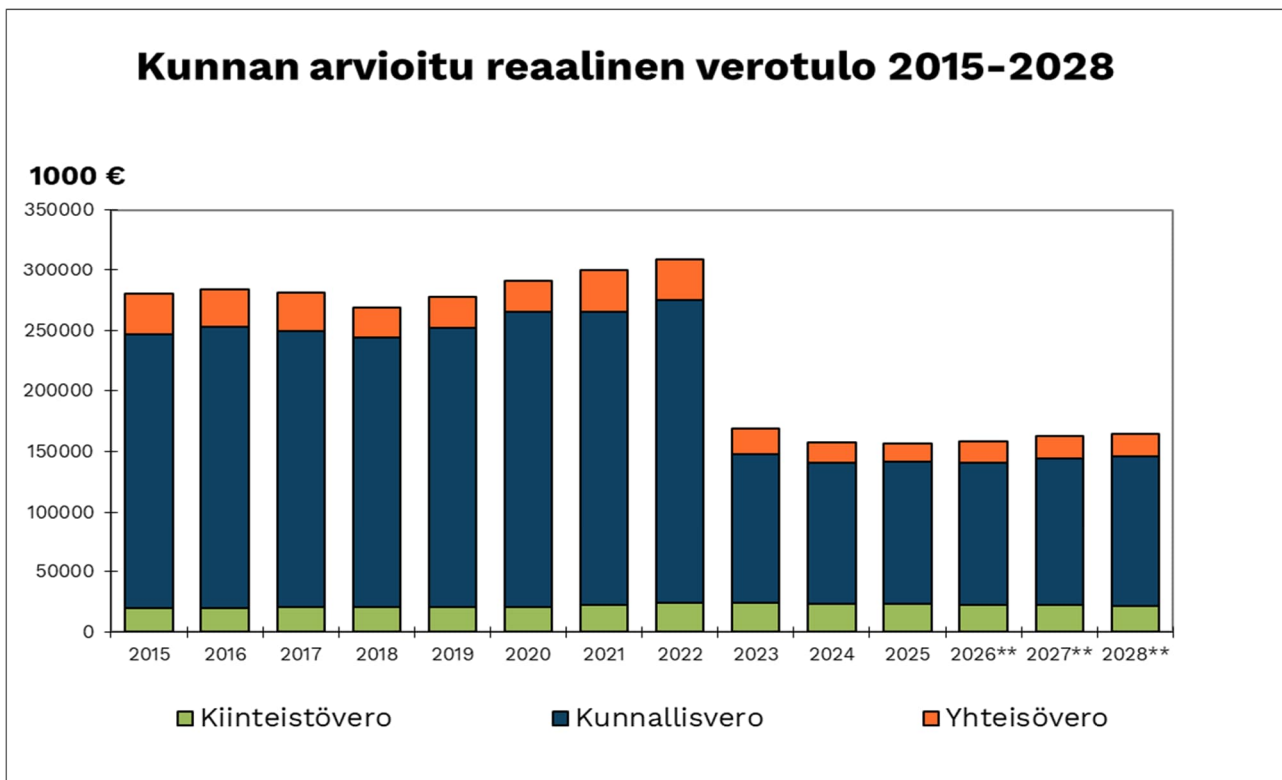
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Tässä osassa käsitellään kunnan ja kuntakonsernin olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa, mukaan lukien merkittävät muutokset tuloperustassa, palvelujen järjestämisessä, investoinneissa, sopimuksissa sekä yhtiöittämisissä tai yhdistämisissä. Lisäksi raportoitavat ovat merkittävät poikkeamat talousarvioon, vahingot, luotto- ja kurssitappiot sekä tilikauden aikana käynnistyneet tai toteutetut kehittämishankkeet, joilla on olennaisia vaikutuksia kunnan menoihin tai tuloihin. Tarkoituksena on antaa kokonaiskuva tapahtumista, jotka vaikuttavat kunnan toimintaedellytyksiin, rahoitukseen tai tuloksen käsittelyyn.

Verot

Tilikaudella 2025 kaupungin verotulot kasvoivat 1,5 prosenttia, nousten 178,5 milj. eurosta 181,2 milj. euroon. Verotulojen kasvu perustui kunnallisveron (+2,3 %) ja kiinteistöveron (+2,2 %) nousuun, kun taas yhteisöveron kertymä laski (-5,2 %) ja hillitsi kokonaiskasvua. Verotulojen nimellinen kasvu ylitti kuluttajahintojen nousun, mutta jäi peruspalvelujen hintaindeksiin (+2,5 %) alle, mikä heikensi verorahoituksen reaalista katetta palvelutuotannon kustannuksiin nähden.

TAULUKKO: Kuntaliiton Vaasan kaupungin veroennustekehikko, 29.1.2026

Vuonna 2025 kunnallisverotuoton kehitykseen vaikuttaneet tekijät muuttuivat selvästi edellisvuoteen verrattuna. Väestönkasvu jatkui, mutta hidastui 0,7 prosenttiin (2024: +2,0 %), ja erityisesti työikäisen väestön kasvu tasaantui, mikä hillitsi veropohjan laajenemista. Ansiotulojen kasvu hidastui 4,9 prosentista 2,9 prosenttiin, kun palkka- ja eläketulojen nousu oli selvästi edellisvuotta vaimeampaa. Tästä huolimatta verotettava tulo kasvoi lähes yhtä voimakkaasti kuin vuonna 2024 (+6,4 %; 2024: +6,5 %), sillä verotusta

keventävät vähennykset supistuivat huomattavasti ja vähennysaste laski 20,6 prosentista 16,0 prosenttiin. Vähennysten pienentyminen kompensoi heikentyneitä ansiotulokehitystä ja vahvisti kunnallisveron maksuperustetta.

Maksuunpantava kunnallisvero kasvoi 6,4 prosenttia (2024: +7,0 %), mikä osoittaa, että verotuoton kasvu pysyi vahvana talouskasvun hidastumisesta huolimatta. Efektiivinen veroaste nousi 6,49 prosentista 6,72 prosenttiin, mikä kertoo, että kunnallisveron kertymä kasvoi verotettavia tuloja nopeammin vähennysten pienentyessä. Efektiivinen veroaste kuvaa sitä osuutta kuntalaisten verotettavista ansiotuloista, joka tosiasiallisesti tilitetään kunnallisverona – eli se osoittaa verojärjestelmän todellisen tuottotason huomioiden veroprosentin ja kaikki vähennykset.

Vuodelle 2026 verotulojen ennustetaan kasvavan noin 3,3 %, jolloin kertymä nousisi 187,1 milj. euroon, mikä perustuu erityisesti kunnallisveron ja yhteisöveron arvioituun vahvistumiseen.

Valtionosuudet

Vuonna 2025 Vaasan kaupungin valtionosuudet kasvoivat selvästi edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuuksien kokonaistaso nousi 42,48 milj. eurosta 56,49 milj. euroon, mikä merkitsee 14,0 milj. euron lisäystä (+33 %). Kasvu oli selvästi voimakkaampaa kuin koko Manner-Suomessa keskimäärin (+20 %). Asukaskohtaiset valtionosuudet nousivat 625 eurosta 819 euroon, eli +194 €/as., mikä kuvastaa sekä kustannusten tasausten että valtionosuusjärjestelmän tarkistusten vaikutuksia.

Valtionosuuksien nousua selittää osaltaan myös työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille 1.1.2025 alkaen, mikä kasvattaa kunnan tehtäväkenttää ja sitä kautta valtion rahoitusosuuksia.

Vaasan osuus koko maan valtionosuuksista säilyi vakaana ja kehitys vastasi pitkälti väestöosuuden muutosta. Kokonaisuutena valtionosuuksien merkittävä kasvu vahvisti Vaasan rahoitusasemaa tilanteessa, jossa uudet lakisääteiset tehtävät lisäävät kuntien menovastuuta.

Investoinnit

Tilinpäätös vuonna 2025 toteutettiin ja käynnistettiin useita merkittäviä investointeja. Talotoimi eteni Karmialueen päiväkotirakennusten rakentamisessa (6,4 M€) sekä Palosaaren päiväkodin hankkeessa, jossa vanha koulurakennus muutetaan päiväkodiksi (4,6 M€). Lisäksi Isolahden koulun laajennus eteni suunnitellusti (3,0 M€). Vaasan Vesi jatkoi vedentuotannon kehittämistä investoimalla otsonointi- ja aktiivihiihlaitokseen (5,6 M€), mikä vahvistaa vedenkäsittelyprosessien kapasiteettia ja laatua.

Kehittämishankkeet ja EU-rahoitus 2025

Vuonna 2025 Vaasan kaupungin kehittämistoiminta oli laajaa ja sisälsi 92 ulkoisesti rahoitettua hankeprojektia, joiden yhteenlaskettu budjettivolyymi oli noin 53 milj. euroa. Hankkeilla oli merkittäviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia kaupungin talouteen, ja kaupungin oma rahoitusosuus oli 3,4 milj. euroa. Kaupungin kehittämiskokonaisuuteen sisältyi sekä omia hankkeita että useita EU-osarahoitteisia yhteistyö- ja osallisuushankkeita.

Euroopan komissio myönsi Vaasalle 4,3 miljoonan euron rahoituksen kestävän kaupunkikehittämisen edistämiseen osana European Urban Initiative (EUI) -ohjelmaa. Hankkeen kokonaisrahoitus on 5,4 miljoonaa

euroa, josta EU kattaa 80 prosenttia. Ohjelma tukee uusia, EU-tasolla skaalautuvia ratkaisuja kaupungistumisen ja ilmasto siirtymän haasteisiin, ja rahoitusta myönnettiin 110 hakemuksen joukosta vain 20 hankkeelle. Lisäksi Green Leaf 2026 -tunnustuksen myötä Vaasa sai 200 000 euroa kaupungin ilmastotyön ja kestävä kehityksen edistämiseen, mikä mahdollistaa näkyvyyttä lisäävät toimet, tapahtumat sekä erilaiset ympäristö- ja ilmastoteot. Green Leaf -vuoteen liittyy myös erilisiä hankerahoitusmahdollisuuksia.

Vuoden aikana käynnistyi kaksivuotinen EAKR-hanke kaupungin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) vahvistamiseksi. Hankkeessa kehitetään sisäisiä toimintamalleja hankkeiden valmisteluun ja hallintoihin, rakennetaan osaamisverkosto hanketoimijoille sekä parannetaan kehittämisrahoituksen ja kansainvälisen toiminnan seuranta osana strategista johtamista. Lisäksi innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen vuoden 2025 hakukierroksilla rahoitettiin kuusi hankekokonaisuutta yhteisarvoltaan 2,6 milj. euroa.

Muut olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 alussa TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille, ja Vaasan kaupunki otti vastuun Pohjanmaan työllisyyden yhteistoiminta-alueen työvoimaviranomaispalveluista. Palvelut keskitettiin Työllisyyspalvelut-yksikköön, joka vastaa palvelujen tuottamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa.

Vuoden aikana kaupungissa eteni useita rakenteellisesti merkittäviä kehittämis- ja sopeutustoimia. Kaupungin talouden vakauttamiseksi vuosille 2024-2027 valmisteltua tasapainottamisohjelmaa vietin eteenpäin, ja samanaikaisesti useat strategiset hankkeet edistyivät. Wärtsilän Konepaja-alueen kehittämisessä siirryttiin esivalmisteluvaiheeseen projektiorganisaation perustamisella, mikä vahvistaa alueen roolia tulevaisuuden kasvukeskuksena. Sote-kiinteistöihin liittyvää pitkään jatkunutta epävarmuutta ratkaistiin myymällä osa kohteista Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Myyntihinnat perustuivat tasearvoihin, sillä kiinteistöille ei ollut löytynyt markkinaehtoisia ostajia, ja järjestely vähentää kaupungin kiinteistöriskiä, vapauttaa pääomia sekä poistaa yhtiöittämisvelvollisuuden niissä kohteissa, jotka eivät enää jää kaupungin vuokrauksen piiriin.

Kadunvarsipysäköinnin järjestämistä valmisteltiin siirrettäväksi kaupungin pysäköintiyhtiö Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkille, mikä edellyttää sopimus- ja vastuunjaon selkeyttämistä sekä kunnossapidon ja maanvuokrauksen kustannusperusteiden määrittelyä. Sataman organisaatiouudistuksen yhteydessä kaupunki päätti myydä automaattisen lähtöselvitys- ja latausjärjestelmän (Carus ja Cavotec) Vaasan Satamapalvelut Oy:lle 740 000 eurolla (kh 16.2.2026 § 48). Kaupan myötä kaupungin pysyvät vastaavat kevenevät ja kassa vahvistuu, ja satama-alueen poistot pienenevät noin 180 000 euroa vuodessa, mikä keventää käyttötalospainetta. Lisäksi kaupunki päätti museoiden kokoelmakeskuksen toteuttamismallista antamalla ennakkokannan uuden kiinteistöyhtiön perustamisesta Vaasa Facilita -konsernin alle. Ratkaisu keventää emokaupungin tasekuormaa, keskittää kiinteistöriskit konserniin ja mahdollistaa hankkeen rahoittamisen 2,28 miljoonan euron pääomalainalla ja 9,12 miljoonan euron takauksella. Vuoden 2025 lopussa päätettiin, että Vekka Group Oy:n kanssa tehdyt Lifti-joukkoliikenteen sopimukset päättyvät 31.12.2026 ilman optiovuosien käyttöä. Ratkaisulla mahdollistetaan koko liikennöintikokonaisuuden uudelleenkilpailutus sekä Vaasan oman kaasu- ja sähköbussikaluston ja joukkoliikennevarikon tehokas hyödyntäminen uuden sopimusosapuolensa toimesta. Samalla linjattiin uuden pääsopimuksen kilpailutuksen käynnistämistä vuoden 2026 alussa sekä kaluston uudistamisesta ja joukkoliikenteen sähköistymisen edistämistä.

Konsernin osalta Vuonna 2025 Vaasa ja Uumaja päättivät myydä Kvarken Link Oy:n omistaman NLC Ferry Ab Oy:n osakekannan Stena Line Scandinavia Ab:lle turvatakseen Vaasa–Uumaja-liikenteen pitkäjänteisen jatkuvuuden. Kaupan yhteydessä Kvarken Link Oy maksaa kaupungille takaisin 5 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan sekä jäljellä olevan antolainan, mikä vahvistaa emokaupungin rahoituksellista asemaa ja pienentää taseeseen liittyviä riskejä. Vaasan ammattikorkeakoulun omistusjärjestelyssä kaupunki sopi siirtävänsä määräysvallan Vaasan yliopistolle ja pienentävänsä omaa omistusosuuttaan noin 30 prosenttiin; samalla kaupungille kertynyt noin 4,3 miljoonan euron saatava muutettiin oman pääoman ehtoiseksi pääomalainaksi, mikä vahvistaa yhtiön taloudellista asemaa ilman, että kaupungin riskinkanto kasvaa.

1.1.5. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2025 viimeisenä päivänä 3 185 (3 114 vuonna 2024), näistä 2 300 (2 198) vakituisia ja 889 (918) määräaikaista. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa 22 (42).

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2025 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Luku sisältää työllistetyt. Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2025 oli 72 enemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Vakinaisten määrä on noussut 102:lla ja määräaikaisten laskenut 28:llä. Paremmin kaupungin palveluksessa olevaa henkilöstöresurssia kuvaa henkilötövuosi, jossa ei ole mukana esim. palkattomilla työ- tai virkavapailla olevia palvelussuhdeajoja. Tarkasteltaessa kaupungin kokonaishenkilömäärää henkilötövuosina, määräaikaiset palvelussuhteet mukaan lukien, voidaan todeta, että vuonna 2025 kaupungin henkilötövuodet olivat 2 738 HTV (2024 / 2 691 HTV). Henkilötövuodet lisääntyivät vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 yhteensä 47 henkilötövuotta. Vakituisten HTV:t lisääntyivät noin 57 HTV:tä ja määräaikaisten laski noin 10 HTV:tä. Konserniohjauksen HTV määrän kasvu johtui julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtymisestä työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Työvoimapalveluista siirtyi liikkeenluovutuksella Vaasan kaupungin palvelukseen konserniohjauksen toimialalle 1.1.2025 yhteensä 77 henkilöä (perustettiin 84 "vakanssia", joista 79 virkaa ja 5 toimea). Henkilöstön siirto oli liikkeen luovutus suoraan voimaanpanolain (6 §) nojalla. Määräaikaisten määrän väheneminen johtuu pääosin valtakunnallisesta palkkatukiudistuksesta; palkkatuella työllistettävien palkkaaminen ei ole enää mahdollista aiemmassa laajuudessa.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2025 oli 152,2 miljoonaa euroa, mistä käyttötalousosan henkilöstökulut 151 miljoonaa euroa (palkat ja palkkiot 123 miljoonaa euroa) ja investointiosan henkilöstökulut 1,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut 2024–2025 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 75,3 % (75,0 % v. 2024) ja miehiä 24,7 % (25,0 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 72,2 % (70,9 %) ja miehiä 27,8 % (29,1 %).

Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2025 oli 46,4 (46,6 vuotta v. 2024). Vakituisten henkilöstön keski-ikä oli 48,5 vuotta (49,3 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 42,7 vuotta (44,4 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

Koko henkilöstön sairauspoissaolot vuonna 2025 olivat 15,7 (2024: 14,7) ja sairauspoissaoloprosentti 4,0 % (2024: 3,8 %). Vakituisten henkilöstön sairauspoissaolot nousivat 1,2 poissaolopäivää/HTV (0,3 %). Määräaikaisten henkilöstön sairauspoissaolot nousivat 0,5 poissaolopäivää/HTV (0,1 %). Mukaan lasketaan sairauspoissaolot, työ- ja vapaa-ajan tapaturmat ja ammattitaudit.

Työhyvinvointia arvioidessa edellinen työhyvinvointikysely toteutettiin tammi-/helmikuussa 2024. Parhaat tulokset olivat asiaryhmissä Oma työ ja tavoitteet (ka. 4,2/2021: 4,2), Osaaminen ja kehittyminen (ka. 4,0/2021: 4,0), Minä työyhteisön jäsenenä (ka. 4,1/2021: 4,1) sekä Esihenkilötoiminta (ka. 4,0/2021: 4,0). Matalimmat arvosanat ovat asiaryhmissä Työolosuhteet ja välineet (ka. 3,6/2021: 3,5) sekä Edellisen työyhteisökyselyn käsittely (ka. 3,9/2021: 3,7). Työhyvinvointikyselyn perusteella työyhteisön yhteishenki, omat voimavarat, ja esihenkilötoiminta säilyivät hyvällä tasolla, ja osin tulokset ovat myös parantuneet.

Henkilöstö -palvelualueen tehtävänä on:

- 1) vastata kaupungin henkilöstöhallinnon suunnittelusta sekä kehittämisestä
- 2) vastata koko kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista ja henkilöstövoimavarojen kehittämisestä
- 3) vastata virka- ja työehtosopimukseen perustuvasta paikallisesta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta sekä tulkinnoista
- 4) kehittää palkkausjärjestelmiä ja palkitsemisprosesseja
- 5) koordinoita ja kehittää osaamisen, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtamista
- 6) huolehtia työnantajan ja työntekijöiden välisen työsuojelun yhteistoiminnan järjestämisestä, ylläpitämisestä ja kehittämisestä
- 7) huolehtia työterveyshuollon järjestämisestä kaupungin henkilöstölle
- 8) huolehtia yhtiömuotoisesti tuotettavien palkkahallinnon palveluiden järjestämisestä.

1.1.6. Ympäristöasiat

Kaupungin omistaman Pukinjärven pilaantuneen pohjasedimentin saneeraukseen Kemira Oyj sai vuonna 2022 ympäristölupapäätöksen, josta sekä Kemira että kaupunki valittivat. Hallinto-oikeus palautti päätöksen joulukuussa 2024 aluehallintovirastolle. Hallinto-oikeuden ratkaisuun ei haettu muutosta. Kemira jätti lupahakemuksen täydennyksen aluehallintovirastolle joulukuussa 2025. Hakemus käsitellään lupa- ja valvontavirastossa.

Kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) työstäminen jatkui vuoden 2025 aikana samalla kun Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien luonnon monimuotoisuusohjelmaa laadittiin. Kaupungin LUMO-ohjelman tulee olla yhteensopiva maakunnallisen ohjelman, kaupungin metsäsuunnitelman sekä syksyllä 2026 valmistuvan kansallisen ennallistamissuunnitelman kanssa.

Vuoden 2025 aikana valmisteltiin European Green Leaf 2026 -vuoden tapahtumia. Tunnustuksen ansiosta kaupungille tarjoutui entistä enemmän mahdollisuuksia hakea rahoitusta ympäristötyön edistämiseen.

Kesällä 2025 tutkittiin hule- ja jokivesien hygieenistä kuormitusta Vaasan edustan meriveteen sekä karkotettiin hanhia koirien avulla entistä tehokkaammin uimarannoilta ja Onkilahden puistosta, koska Ahvensaaren ja Hietasaaren uimaveden ns. EU-uimarantojen mukainen laatuluokitus oli huono. Uimakaudella 2026 ainoastaan Ahvensaaren luokitus on huono.

Kuntaliitto palkitsi Vaasan kaupungin vuoden ilmastokuntana Kuntien ilmastokonferenssissa toukokuussa 2025. Palkinto myönnetään joka toinen vuosi. Valintakriteerit perustuvat kuntien hiilineutraaliustyön tuloksiin.

1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Muut ei-taloudelliset asiat kattavat kunnan toiminnassa korruption, lahjonnan ja ihmisoikeuksien toteutumisen valvonnan ja edistämisen. Korruptiolla tarkoitetaan toimivallan väärinkäyttöä yksityisen edun tavoittelussa, ja sen ehkäisy perustuu avoimuuteen, eettisiin toimintaperiaatteisiin sekä toimivaan sisäiseen valvontaan. Lahjonta käsittää epäasiallisten etujen tarjoamisen, antamisen tai vastaanottamisen päätöksentekoon vaikuttamistarkoituksessa, ja sen torjunta edellyttää selkeitä ohjeita, valvontaa ja henkilöstön tietoisuuden vahvistamista. Ihmisoikeusasioilla viitataan yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja perusoikeuksien kunnioittamiseen, joita edistetään vastuullisella johtamisella, toimintakulttuurilla ja henkilöstön osaamisen varmistamisella.

Vaasan kaupunginvaltuusto on 5.5.2025 (§ 17) hyväksynyt Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan perusteet, jossa kuvataan riskienhallinnan osa-alueet, eettiset periaatteet, korruption torjuntaan liittyvät menettelyt sekä eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien hallinta. Se ohjaa organisaatiota toimintatapojen yhdenmukaistamisessa, läpinäkyvyyden vahvistamisessa ja kunnan toiminnan lainmukaisuuden, luotettavuuden ja eettisyyden varmistamisessa.

Kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä eettisesti kestävästä toiminnasta järjestämällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan siten, että väärinkäytökset voidaan havaita ja estää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Korruption torjunta on osa kaupungin eettisiä periaatteita ja sisäistä valvontaa, ja sitä tukee korruptionvastainen ohjeistus sekä käytössä oleva eettinen ilmoituskanava, jonka kautta epäilyt voidaan ilmoittaa nimellä tai anonymisti. Kaupunki edellyttää henkilöstöltä ja luottamushenkilöiltä tasapuolista, lakien ja ohjeiden mukaista toimintaa sekä pidättyvyyttä etuuksien vastaanottamisessa.

Kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri täydentää avoimuutta ja ehkäisee eturistiriitoja. Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuus koskee johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajistoa ja lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia. Ilmoitusten avulla varmistetaan, että päätöksenteko on läpinäkyvä ja luottamusta edistävää.

Eettisten periaatteiden noudattaminen ja eturistiriitojen ehkäisy ovat keskeinen osa kaupungin hyvää hallintoa ja riskienhallintaa. Eettisyys edellyttää, että henkilöstö ja luottamushenkilöt toimivat lainmukaisesti, puolueettomasti ja organisaation arvojen mukaisesti, mikä vahvistaa luottamusta kunnalliseen päätöksentekoon ja palvelujen tuottamiseen.

Vaasan kaupunginvaltuusto hyväksyi 5.5.2025 (§ 19) päivitetyn konserniohjeen, jonka tavoitteena on yhtenäistää kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden ohjausta, lisätä läpinäkyvyyttä ja tiedonkulkua sekä tukea konsernin johtamista ja omistajaohjausta. Päivityksessä vahvistettiin omistajaohjauksen ja konsernihallinnan roolia, tarkennettiin hallitusten jäsenten pätevyysvaatimuksia, hallituksen kokoa ja toimikausia sekä selkeytettiin tiedottamista ja vastuunjako. Lisäksi ohjeessa käsitellään tytäryhtiöiden henkilöstöpolitiikkaa, strategista tavoiteasetantaa, talous- ja investointisuunnittelua, rahoitusperiaatteita, sisäistä valvontaa, riskienhallintaa, kestävästä kehitystä ja hankintaohjeistusta. Konserniohjetta täydentää uusi ohje Hyvä hallinto- ja johtamistapa Vaasan kaupunkikonsernissa, joka varmistaa hallinnon ja johtamisen yhdenmukaisuuden sekä konsernin kokonaisedun huomioimisen.

1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2025 rahoituslaskelman toteuma osoittaa Vaasan kaupungin velkaantumiskehityksen olevan aiempaa talousarviota maltillisempi ja tulorahoituksen riittävän investointien kattamiseen paremmin. Vuosikate nousi 53,3 miljoonaan euroon, mikä vahvisti tulorahoituksen tasoa, mutta toiminnan ja investointien rahavirta pysyi negatiivisena (-2,5 milj. €), heijastaen edelleen korkeaa investointitasoa ja ulkoisen rahoituksen tarvetta. Investointien omahankintamenoihin suhteutettuna tulorahoituksen riittävyys oli 78,1 %, selvästi alempi kuin edellisvuonna, mutta kohtuullinen tilanteessa, jossa luovutustulot olivat poikkeuksellisen suuret. Luovutustulot, erityisesti maa-alueiden myynnistä, paransivat kassavirtaa merkittävästi (+4,2 milj. €), ja lainanhoitokate nousi 1,2:een, mikä osoittaa kaupungin kyvyn selviytyä korko- ja lainanhoitomenoista hieman vahvistuneen.

Rahoituslaskelman toteuma osoittaa, että investointiohjelman rahoittaminen edellyttää edelleen pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäystä, mutta lisäystarve jäi toteumassa aiemmin ennakoitua pienemmäksi. Tämä viittaa siihen, että velkaantumiskehitys voi tulevina vuosina muodostua talousarvion alkuperäisiä laskelmia maltillisemmaksi, mikäli tulorahoitus säilyy vähintään vuoden 2025 tasolla ja investointien ajoitus sekä kohdentaminen hallitaan huolellisesti.

Vuoden 2026 alkupuolella päivitetyn rahoituslaskelman mukaan pitkäaikaisten lainojen lisäystarve on 57,2 milj. euroa, mikä on noin 1,8 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin. Velkaantumispaineita keventävät toteutuneet ja vireillä olevat taseeseen vaikuttavat järjestelyt, kuten sote-kiinteistöjärjestelyt, jotka parantavat kassavirtaa ja vähentävät investointiriskiä.

Tulorahoituksen näkökulmasta vuosikatteen arvioidaan vuonna 2026 hieman heikkenevän. Käyttösuunnitelmaesityksen vuosikate on 35,0 milj. euroa, kun talousarviossa sen tasoksi arvioitiin 37,0 milj. euroa. Heikkennys vähentää kaupungin kykyä kattaa investointeja tulorahoituksella ja heijastaa sekä toimintakatteen muutosta että verotuloarvion tarkentumista. Investointien rahavirta on ennakoitua negatiivisempi, sillä investointimenot kasvavat noin 1,8 milj. euroa ja rahoitusosuudet pienenevät. Pysyvien vastaavien luovutustulojen arvioidaan kuitenkin kasvavan noin 1,7 milj. euroa, mikä lieventää paineita, mutta ei riitä kattamaan menojen ylitystä.

Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee noin 2,3 milj. euroa talousarvioon nähden. Lisärahoitustarve katetaan rahoituksen rahavirran kasvulla, jonka suurin yksittäinen erä on antolainauksen muutosten kasvu (nettona +4,16 milj. euroa) liittyen antolainasaamisten vähennyksiin. Lainojen poismaksut huomioiden nettolainakannan muutoksen arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä noin 24,3 milj. euroa, mikä kuvaa velan nettomääräistä kasvua tilikauden aikana. Samaan aikaan lainakannan muutos jää talousarviota pienemmäksi, kun pitkäaikaisten lainojen lisäys on 1,8 milj. euroa ennakoitua vähäisempi.

Rahoituslaskelmaan vaikuttavia epävarmuustekijöitä ovat erityisesti korkokehitys, rahoitusmarkkinoiden tilanne, palkkakustannusten nousu ja palvelutarpeen muutokset. Kaupunki voi vaikuttaa talouden tasapainoon toimintamenojen hallinnan, investointien ajoituksen ja priorisoinnin, tytäryhtiöiden talouden ohjauksen sekä tasapainottamisohjelman toimeenpanon kautta, kun taas verotulokehitys, korkotaso ja valtiosuusjärjestelmän muutokset ovat ulkopuolisia riskitekijöitä.

V A A S A .

Kokonaisuutena Vaasan velkaantumiskehitys näyttää hallittavalta ja tulorahoituksen arvioidaan olevan riittävä, mikäli tasapainottamisohjelman toimenpiteet sekä investointien rahoituslinjaukset toteutuvat suunnitellusti. Talouden tasapainon ja pitkän aikavälin investointikyvyn varmistamiseksi on kuitenkin tarpeen noudattaa varovaisuutta ja hillitä velkaantumista.

1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Talousarvion 2025 riskit

Talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä tunnistetut olennaiset riskit on sidottu kaupungin strategian teemoihin: Hyvinvoiva ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa, Hiilineutraali Vaasa 202x sekä Mahdollistajat, joihin kuuluvat talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen.

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin, kun taas operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Lisäksi tarkastelussa huomioidaan yleisesti vahinko- ja taloudelliset riskit.

Kaupungin keskeisimmät riskit on koottu riskikarttaan, joka perustuu toimiala- ja tulosaluetasolla tehtyihin riskienkartoituksiin talousarviovalmistelun yhteydessä sekä KORITyöryhmän ja kaupungin johtoryhmän arvioihin.

Kaupungin keskeisimmät riskit liittyvät konsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä, jossa resurssit ovat niukentuneet muun muassa sote-uudistuksen vähentämän verorahoituksen ja toimitilojen sekä kunnallistekniikan merkittävän korjausvelan vuoksi. Lisäksi kaupunkikonsernin tilojen käyttöaste sekä uuden hankintalain vaikutukset muodostavat huomattavia taloudellisia ja strategisia riskejä. Talouden tasapainottamisohjelma, jonka kaupunginvaltuusto vahvisti 29.4.2024, ohjaa talouden vakauttamista vuoteen 2027 saakka ja sen toteutumista seurataan talousseurannan yhteydessä.

Realisoituneet keskeiset riskit vuonna 2025

Vuonna 2025 toimialoilla realisoitui useita talouteen, toimintaan ja toimintaympäristöön liittyviä riskejä. Hyvinvointialueen käyttöön jäävien sote-kiinteistöjen myynnistä tehty päätös johti merkittäviin, yhteensä 2,8 miljoonan euron alaskirjauksiin niiden kiinteistöjen osalta, jotka jäivät kaupan ulkopuolelle ja vailla käyttöä. Verotulojen kehitys pysyi heikkona mutta kuitenkin positiivisena. Työllisyystilanteen heikkeneminen ja siirtymävaiheen järjestelmähaasteet vaikuttivat Pohjanmaan työllisyysalueen toimintaan, ja työttömyyden kasvu lisäsi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksissa.

Sivistystoimessa suurin osa riskeistä oli hallittavissa, mutta henkilöstöön liittyvät riskit, kuten pitkittyneet sairauspoissaolot, kuormituksen kasvu ja pätevän työvoiman saatavuushaasteet, realisoituivat. Myös tiloihin ja sisäilmaan liittyvät ongelmat vaikuttivat erityisesti perusopetuksen toimintaympäristöihin, ja esimerkiksi Merenkurkun koulun sisäilmaongelmat johtivat väistötilatarpeeseen. Museoiden säilytystilojen riittämättömyys heijastui kokoelmien säilytykseen ja henkilöstön kuormitukseen, ja tilanteen odotetaan helpottuvan kokoelmakeskushankkeen edetessä. Toimintaympäristön muutokset näkyivät nuorten lisääntyneinä haasteina sekä nuorisotilojen häiriötilanteina, ja lisäksi ICT-ongelmat ja vanheneva kalusto aiheuttivat toimintahäiriöitä.

Kaupunkiympäristön toimialalla realisoituneet riskit liittyivät muun muassa rakennusvalvonnan lupamäärien laskuun uuden rakentamislain myötä, mutta muutos oli ennakoitu ja sitä kompensoitiin taksojen tarkistuksella. Toimialalla ilmeni myös työtapaturmia, yleisillä alueilla sattuneita vahinkoja sekä pieni tulipalo koulurakennuksessa, joka saatiin nopeasti hallintaan. Sopimusriskejä realisoitui konkurssitapausten kautta, mutta kokonaisuutena riskit olivat toiminnan mittakaavaan nähden kohtuullisia. Asuntorakentamisen haasteet jatkuivat valtakunnallisena ilmiönä, ja niiden voidaan nähdä heijastuvan myös kaupungin omaan toimintaympäristöön. Toimiala on jatkanut aktiivista vuoropuhelua rakentajien kanssa ja kehittänyt keinoja asuntotuotannon edistämiseksi, ja työ jatkuu vuonna 2026.

Tulosalueiden itsearvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat pääosin suunnitellusti ja kokonaisuutena hyvin. Arvioiden keskiarvo oli 3,48 asteikolla 1–4, mikä osoittaa lievää paranemista edellisvuoteen verrattuna. Työn vaarojen arvioinnin tietojärjestelmä uudistettiin vuoden aikana EHS-järjestelmään, ja arvioinnin todettiin olevan ajan tasalla kaikilla tulosalueilla. Vuoden 2025 aikana tehtiin 53 riskien- ja työn vaarojen arviointia, mikä oli selvästi enemmän kuin edellisvuonna. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain myös tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen sekä tilintarkastajan lausuntojen kautta.

Hankinnoissa ei havaittu merkittäviä menetyksiä eikä kaupunki joutunut vastaamaan olennaisista korvauksista tai oikeudellisista vastuista. Sen sijaan omaisuuden käytön ja tuotto-odotusten heikentyminen näkyi erityisesti sote-kiinteistöissä, joissa tyhjiksi jääneet rakennukset johtivat merkittäviin alaskirjauksiin. Kaupunginhallitus päätti 15.12.2025 (§ 325) myydä hyvinvointialueen käyttöön jäävät kiinteistöt, mikä pienensi taseeseen liittyvää riskiä ja selkeytti kaupungin kiinteistökantaa. Jatkossa sote-kiinteistöihin liittyvät riskit kohdistuvat pääasiassa tyhjien tilojen käyttökustannuksiin ja niiden hallintaan sekä siihen, kuinka nopeasti näille kiinteistöille voidaan löytää uusi käyttötarkoitus tai toteuttaa poistuminen kaupungin omistuksesta.

Säädösten ja määräysten noudattamisessa ei havaittu merkittäviä puutteita. Henkilöstön osaamista vahvistettiin hyvää hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja valmistelua koskevilla koulutuksilla, ja

perehdytystä järjestettiin uusille esihenkilöille ja työntekijöille sekä kaupunkitasoisesti että tulosalueilla. Tulosalueiden mukaan kunnallisvalitusten ja muiden oikeudellisten seuraamusten määrä pysyi pääosin ennallaan tai väheni.

Taloudelliset riskit

Kaupunkiin kohdistuu useita taloudellisia riskejä, jotka liittyvät sekä toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun että toimintaympäristön muutoksiin. Keskeisiä tekijöitä talouden tasapainon ylläpitämisessä ovat investointien oikea mitoitus, tuotto-odotusten realistisuus sekä rahoituksen kestävyys. Virhearviot investointien tarpeesta tai tuotoista voivat lisätä rahoituspainetta tulevina vuosina.

Omaisuuksien hallintaan liittyvät riskit ovat merkittäviä erityisesti korjausvelan kasvun ja kiinteistöihin kohdistuvien yllättävien korjaus- ja ylläpitotarpeiden vuoksi, mikä voi lisätä menoja ennakoimattomasti.

Henkilöstömenoihin liittyvä epävarmuus johtuu pääosin valtakunnallisista työ- ja virkaehtosopimuksista. Palkkojen sopimuskorotusten kustannusvaikutuksia on usein vaikea ennakoida taloussuunnittelussa. Samanaikaisesti verotulojen kehityksen ennakoitavuus muodostaa merkittävän tulopohjan riskin, sillä suhdanteet, työllisyystilanne ja valtakunnalliset veroratkaisut vaikuttavat kunnan rahoitusasemaan. Myös valtionosuuksien mahdollinen väheneminen hallituksen julkisen talouden alijäämän pienentämistä koskevien tavoitteiden mukaisesti voi heikentää kuntatalouden kestävyyttä.

Kokonaisuuteen liittyy lisäksi rahoitusriskejä, kuten konsernin lainakannan hallinta ja takausvastuiden kasvu. Korkotason muutokset, lainanottojen ajoitus sekä tytäryhteisöjen taloudellinen tilanne vaikuttavat merkittävästi kuntakonsernin kokonaisvastuisiin ja edellyttävät jatkuvaa riskienhallintaa.

Kaupungin varainhankinta toteutetaan kustannustehokkaasti siten, että rahoitusriskejä – erityisesti korko-, saatavuus- ja jälleenerahoitusriskiä – hallitaan suunnitelmallisesti laina-aikajakauman ja korkosuojauksen avulla. Korkoriskiä pienennetään suojaussopimuksilla, joilla osa vaihtuvakorkoisista lainoista on muutettu kiinteäkorkoisiksi, mikä parantaa korkokustannusten ennakoitavuutta. Tilikauden lopussa 31.12.2025 kaupungilla oli voimassa koronvaihtosopimuksia 215 milj. euroa, joista 50 milj. euroa astuu voimaan myöhemmin, kun vastaavasti vaihtuvakorkoisten lainojen määrä oli 245 milj. euroa. Suojasastetta säädetään suhdanteiden mukaan (tavoitetaso 50–60 %), ja tilinpäätöshetkellä suojausaste oli noin 75 %, mikä nousi tilapäisesti tavoitetason yläpuolelle lainarakenteen muutosten vuoksi. Kaupunki ei tee koronvaihtosopimuksia ilman vastaavaa lainaa, ja johdannaisten kassavirrat kirjataan korkokulujen oikaisuksi. Korkotason $\pm 0,5$ prosenttiyksikön muutos vastaa sopimusten käyvän arvon muutosta $+9,4 / -7,4$ milj. euroa, mikä kuvastaa korkomarkkinan vaihtelujen vaikutusta rahoitusriskeihin.

Kaupungin lainasalkku pieneni noin 6 miljoonalla eurolla ja oli noin 341 miljoonaa euroa tilinpäätöshetkellä. Lainasalkun keskiporko oli noin 2,1 prosenttia vuonna 2025. Korkokulut laskivat ollen noin 5,7 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Vahinkoriskit

Kunnan vahinkoriskejä hallitaan kattavalla vakuutusturvalla, joka suojaa kunnan omaisuutta, henkilöstöä ja toimintaa sekä mahdollisia toiminnan keskeytyksiä. Vuonna 2025 vakuutusmaksut olivat yhteensä 676 076 euroa. Käytössä oleva vakuutuskokonaisuus sisältää muun muassa omaisuus- ja keskeytysvakuutuksia,

vastuu- ja oikeusturvavakuutuksia, työtaturma- ja ryhmätaturmavakuutuksia, matkavakuutuksia sekä ajoneuvovakuutuksia.

Vakuutusturva muodostaa keskeisen osan kunnan riskienhallintaa, ja sen avulla on katettu tilikauden aikana toteutuneita vahinkoja sekä mahdollisia toiminnan keskeytyksiä. Lisäksi kunnan omalla vastuulla olevien vahinkojen varalta on käytössä vahinkorahasto, jonka arvo on 7,5 miljoonaa euroa.

Kunnallisvalitukset, oikeudenkäynnit ja muut oikeudelliset prosessit vuonna 2025

Vuonna 2025 kaupungilla oli vireillä useita riita- ja oikeusprosesseja, joista merkittävimpinä voidaan todeta kaupungin vastaajana olevat palkkasaatavia koskeva kanne Pohjanmaan kärjäoikeudessa sekä eräät yksityishenkilöiden kaupungille osoittamat korvausvaatimukset. Palkkasaatavia koskevassa asiassa kärjäoikeus antoi 11.8.2025 välituomion, jonka mukaan kantajan vuosina 2012–2020 tekemä varallaoloaika katsotaan kokonaisuudessaan työajaksi. Kaupunginhallitus päätti valittaa tuomiosta hovioikeuteen, ja valitus toimitettiin määräajassa. Kaupungille esitetyt palkkasaatavat viivästyskorkoineen ovat yhteensä noin 300 000 euroa, minkä lisäksi kantaja vaatii oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

Helsingin kärjäoikeudessa on lisäksi vireillä yksityishenkilön kanne, jossa Vaasan kaupunkia ja Valtiokonttoria vaaditaan yhteisvastuullisesti korvaamaan hakemusten käsittelyn viivästymisestä aiheutunutta vahinkoa sekä kärsimystä. Käsittely on viivästynyt tuomarin vaihtumisen vuoksi, ja kirjallinen valmistelu jatkuu vuoden 2026 alkupuolella. Vaatimusten yhteismäärä on yli miljoona euroa viivästyskorkoineen.

Keskustan yhtenäiskoulun asemakaavamuutokseen ja Raastuvankatu 33:n purkulupaan liittyneet kunnallisvalitukset on ratkaistu Vaasan hallinto-oikeudessa kaupungin eduksi, ja päätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi korkeimman hallinto-oikeuden hylättyä valituslupahakemukset. Myöhemmin tehdyt uudet valitukset purkuluvasta ja hankesuunnitelman päivityksestä ovat edenneet korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyyn.

Poliisin aloittama esitutkinta Vaasan seudun jätelautakunnan jäsenten toiminnasta päättyi lokakuussa 2025 syyttämättäjättämispäätökseen, mutta asianomistajalla on mahdollisuus käyttää omaa syyteoikeuttaan. Lisäksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan vastauspyyntö yksityishenkilön hakemukseen on käsitelty ja päätetty koulutuslautakunnassa tammikuussa 2026.

Pohjanmaan kärjäoikeudessa vireille tullut kaupungin työntekijän vahingonkorvaus- ja hyvitysvaatimus saatiin sovittua sovittelussa loppuvuonna 2025, ja kaupunginhallitus hyväksyi sovintoesityksen. Myös yksityishenkilön tekemä 12 000 euron vahingonkorvausvaatimus sosiaalitoimen toiminnasta on ratkaistu kaupunginhallituksessa, joka hylkäsi vaatimuksen; hakijalla on mahdollisuus viedä asia kärjäoikeuden käsiteltäväksi.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että kaupunkia koskevissa oikeusprosesseissa ei havaittu merkittäviä uusia oikeudellisia vastuita tai menetyksiä. Osa asioista on edelleen kesken, ja niistä raportoidaan valtuustolle asian etenemisen mukaisesti.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta varmistavat, että kaupungin toiminta on tavoitteiden mukaista, taloudellista ja tuloksellista sekä että päätöksenteon perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. Ne tukevat organisaation johtamista, toiminnan kehittämistä ja väärinkäytösten ehkäisyä sekä varmistavat, että lakeja, viranomaisohjeita ja kaupungin omia päätöksiä noudatetaan. Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä vastuun- ja toimivallan jakoina, raportointi- ja valvontamenettelyinä, sopimusten hallintana, tietoturvana ja omaisuuden suojauksena. Riskienhallinta puolestaan tunnistaa ja arvioi toimintaan liittyviä riskejä ja varmistaa, että niihin varaudutaan järjestelmällisesti.

Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritelty valtuuston hyväksymissä ohjeissa: sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan perusteissa (kv 5.5.2025 § 17), konserniohjeessa (kv 5.5.2025 § 19) sekä hallintosäännössä (kv 9.6.2025 § 63). Kaupunginhallitus vastaa näiden perusteiden mukaisesti kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeiden ja menettelytapojen hyväksymisestä, niiden toimeenpanon seurannasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuudesta raportoinnista toimintakertomuksessa.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää, ja sen avulla varmistetaan tavoitteiden toteutuminen, toimintaprosessien asianmukaisuus sekä toimintaan liittyvien riskien tunnistaminen ja hallinta. Toimielimet vastaavat omalla toimialueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanon valvonnasta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat puolestaan huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toimeenpanosta, yksiköiden ohjeistamisesta ja raportoinnista kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti.

Palvelualueiden päälliköt, palveluyksiköiden esihenkilöt ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikköjensä riskien tunnistamisesta ja arvioinnista sekä niiden hallintaan liittyvien toimenpiteiden toteuttamisesta ja toimivuuden seurannasta. Konsernijohto ohjaa tytäryhteisöjä sekä valvoo konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja tuloksellisuutta. Sisäinen tarkastus arvioi riippumattomasti kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja raportoi havainnoistaan sekä kehittämissuhteistaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena toimii lisäksi KORI-työryhmä, joka kehittää riskienhallinnan toimintamalleja, tukee toimialoja riskienhallinnan käytännön toteuttamisessa ja edistää yhtenäisten toimintatapojen ja koulutuksen järjestämistä.

Hallinto- ja johtamistapa

Vaasan kaupungin hallinto- ja johtamistapa perustuu kunta- ja hallintolakiin sekä niitä täydentäviin ohjeisiin ja määräyksiin. Keskeinen ohjeistus sisältyy hallintosääntöön, joka määrittelee hallinnon ja toiminnan järjestämisen, talouden ja valvonnan sekä valtuuston ja muiden toimielinten päätöksenteon menettelyt. Hallintosääntö on luottamushenkilöiden käytettävissä portaalissa sekä kaupungin verkkosivuilla

sääntökokoelmassa. Sen lisäksi kaupungin toimintaa ohjaavat useat toimintasäännöt, menettelyohjeet ja periaatteet.

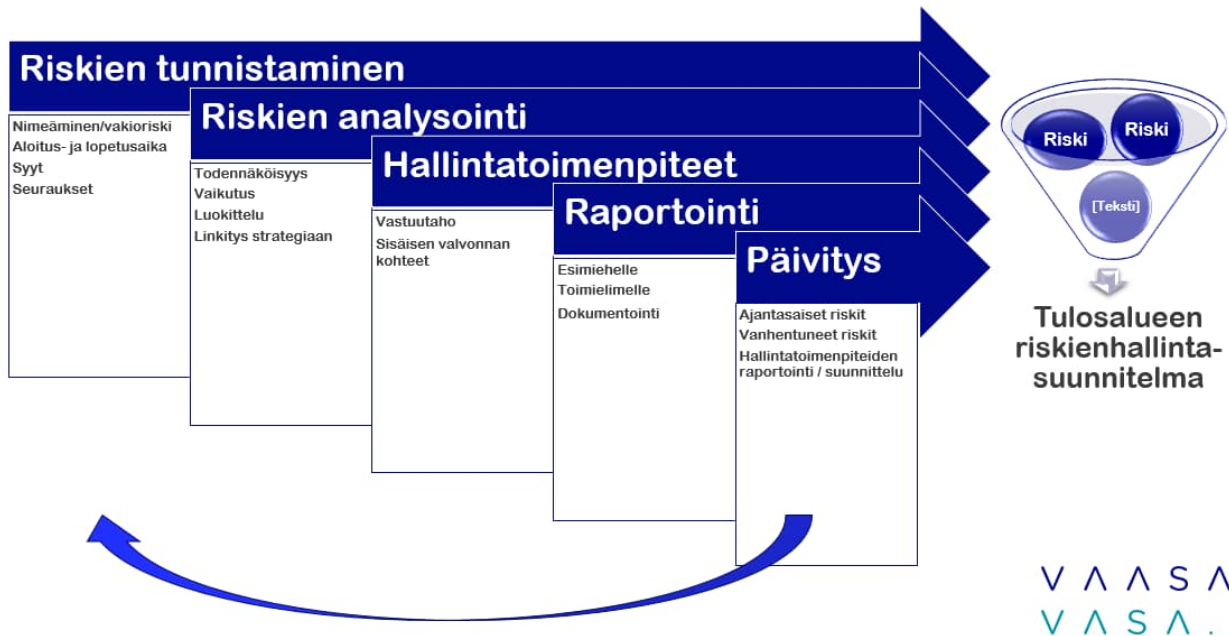
Konserniohjeistuksen päivitystyön yhteydessä hyväksyttiin vuonna 2025 myös hyvä hallinto- ja johtamistapa Vaasan kaupunkikonsernissa (kv 5.5.2025 § 19), joka vahvistaa konsernin yhtenäisiä johtamisperiaatteita. Kaupungin johtoryhmä hyväksyi jo vuonna 2019 Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset, jotka korostavat tavoitteellista johtamista, seuranta ja henkilöstön osallistamista. Arvolupaukset painottavat esihenkilöiden velvollisuutta pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristön muutoksista sekä työntekijöiden vastuuta oman tiedonhankinnan osalta.

Erillisiä eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole, mutta sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan perusteisiin sisältyy etiikkaa ja korruption torjuntaa koskeva osio. Tuloksellinen sisäinen valvonta ja riskienhallinta edellyttävät kaupungin ja kaupunkikonsernin johdon sekä luottamushenkilöiden sitoutumista ja tukea, jotta ohjeistukset toteutuvat käytännössä ja kaupungin toiminnan luotettavuus ja läpinäkyvyys varmistetaan.

Riskienhallinta

Kokonaisvaltainen riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia. Tulosalueet raportoivat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien toteutumisesta lautakunnille ja johtokunnille kesäkuun lopussa sekä toimintakertomuksen yhteydessä. Elokuussa tulosalueet laativat seuraavan vuoden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat, jotka hyväksytään talousarvioesitysten yhteydessä toimielimissä. Toimialajohtajat raportoivat tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä johtoryhmälle toimialojensa keskeisimmät riskit ja niiden hallinnan tilanteen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelu ja seuranta toteutetaan Opiferus-järjestelmällä, jossa yhdistyvät strategian seuranta, toiminnalliset tavoitteet, niihin liittyvät riskit sekä sisäisen valvonnan kohteet. Riskienhallintaa tarkastellaan ja päivitetään järjestelmässä jatkuvasti, ja liitteenä oleva kuvio havainnollistaa riskienhallinnan prosessin tulosalueilla.

Riskienhallinta tulosalueilla, rullaavasti

Valvontatoimenpiteet

Sisäinen valvonta koostuu johdon ja esihenkilöiden toteuttamista ohjaus-, seuranta- ja raportointimenettelyistä, joilla varmistetaan toiminnan lainmukaisuus, talouden oikeellisuus, varojen turvaaminen sekä toiminnan tuloksellisuus. Esihenkilöitä tukevat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnon, juridiikan ja riskienhallinnan asiantuntijat. Valvontaa tehdään osana päivittäistä johtamista muun muassa seurannan, ohjeiden noudattamisen varmistamisen ja pistokokeiden avulla, ja kaupungilla toimii myös sisäinen tarkastus. Luottamushenkilöt valvovat toimintaa päätöksenteon kautta.

Päätösten lainmukaisuus ja oikeudellisten riskien hallinta varmistetaan huolellisella valmistelulla, ja kaavoituksessa noudatetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaista osallistumista. Kaupungin toimintaa valvovat myös viranomaiset, kuten lupa- ja valvontavirasto.

Sopimusten hallintaa ohjaavat kaupunginhallituksen hyväksymät ohjeet; keskitetyinä järjestelminä toimivat Tweb ja Cloudia Sopimus. Lisäksi on laadittu valvontasuunnitelmia palvelusopimuksille, kuten yksityisen varhaiskasvatuksen valvontasuunnitelma.

Tilivelvollisille tulosaluejohtajille tehtävän vuosittaisen kyselyn perusteella kaikilla vastanneilla tulosalueilla on käytössä riskienkartoitus, riskienhallintasuunnitelma ja sisäisen valvonnan suunnitelma, jotka on pääosin käsitelty johtoryhmissä ja toimielimissä. Suunnitelmat ovat johtaneet toimenpiteisiin lähes kaikilla tulosalueilla. Päätöksenteko perustuu hyvään hallintotapaan, tasapuolisuuteen ja riittävään dokumentointiin.

Riskienhallintaa on vahvistettu myös koulutuksella, kuten esihenkilöpäätöksentekokoulutuksen riskienhallintaluennolla. Vuonna 2025 KORI-työryhmän auditointi koski myyntilaskujen seurantaa, jonka

todettiin olevan hyvällä tasolla. Toimielimiä on informoitu toiminnasta ja taloudesta talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta ja kehittämisestä

Kaupunginhallituksen arvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusrakenne on kunnossa, ja ohjeistukset on päivitetty vuonna 2025. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista arvioimalla riippumattomasti organisaatioiden toimivuutta, sisäisen valvonnan järjestelyjä sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Tarkastusten perusteella sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi.

Kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kytketty osaksi kaupungin strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. Raportointia on yhdenmukaistettu niin, että strategisten tavoitteiden, tulosalueiden tavoitteiden ja niiden toteutumista uhkaavien riskien välinen yhteys on aiempaa selkeämpi. Tietojärjestelmien käytön laajentaminen on edistänyt tätä kehitystä, vaikka suora ja kattava yhteys strategisten tavoitteiden ja riskien välillä ei vielä kaikilta osin toteudu.

Eettisen ilmoituskanavan toiminta jatkui vuonna 2025, jolloin kanavaan tehtiin viisi ilmoitusta (2024: 4). Ilmoituskanava otettiin käyttöön 15.2.2023 kaupunginhallituksen sitä koskevan päätöksen perusteella. Yleinen riskiympäristö on muuttunut globaalien epävarmuuden ja sotien vuoksi, mikä on korostanut tarvetta päivittää riskienhallinnan ohjeita; päivitystyö valmistui vuonna 2025. Jatkossa riskienhallinnassa painotetaan hallintatoimenpiteiden toteutusta, jatkuvuuden hallintaa sekä toimintaympäristön jatkuvaa analysointia, jotta riskeihin voidaan reagoida varhaisessa vaiheessa ja samalla tunnistaa mahdollisuuksia, joita toimintaympäristön muutokset voivat tarjota.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	85 621	80 518
Valmistus omaan käyttöön	2 105	1 726
Toimintakulut	-284 390	-266 266
Toimintakate	-196 664	-184 022
Verotulot	181 210	178 507
Valtionosuudet	56 486	42 481
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	929	1 131
Muut rahoitustuotot	17 128	16 643
Korkokulut	-5 713	-7 364
Muut rahoituskulut	-52	-36
Vuosikate	53 323	47 340
Poistot ja arvonalentumiset	-42 837	-38 858
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	10 486	8 482
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	387	526
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-6 000
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	-600	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	10 273	3 008

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	30,3	30,4
Vuosikate / Poistot, %	124,5	121,8
Vuosikate, euroa/asukas	748,1	672,7
Asukasmäärä	71 281	70 374

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

1.3.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	53 323	47 340
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 488	-1 536
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-72 988	-50 410
Rahoitusosuudet investointeihin	4 691	823
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 977	3 019
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-2 484</u>	<u>-763</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-7 749	-1 250
Antolainasaamisten vähennykset	1 140	303
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-59 302	-40 016
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 667	-14 997
Oman pääoman muutokset	0	-102
Muut maksuvalmiuden muutokset	19 887	3 177
Rahoituksen rahavirta	<u>6 644</u>	<u>-2 884</u>
Rahavarojen muutos	4 159	-3 646
Rahavarat 31.12	16 635	12 475
Rahavarat 1.1	<u>12 475</u>	<u>16 122</u>
	4 159	-3 646

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-19 849	-18 819
Investointien tulorahoitus, %	78,1	95,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,1
Kassan riittävyys, pv	14	13
Asukasmäärä	71 281	70 374

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	47	1 036
Muut pitkävaikutteiset menot	26 022	24 456
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	58	64
	<u>26 127</u>	<u>25 557</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	81 631	64 271
Maa- ja vesial. arvonkorotukset	165 454	167 185
Rakennukset	176 156	186 158
Kiinteät rakenteet ja laitteet	142 459	138 007
Koneet ja kalusto	10 027	9 702
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	57 018	44 621
	<u>632 745</u>	<u>609 943</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	85 492	90 837
Osakkeiden ja os. arvonkorotukset	0	0
Muut lainasaamiset	27 599	21 008
Muut saamiset	2 583	2 567
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	0	0
	<u>115 674</u>	<u>114 411</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	31 228	29 299
Muut toimeksiantojen varat	52	52
	<u>31 279</u>	<u>29 351</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	223	264
Keskeneräiset tuotteet	1 048	841
Valmiit tuotteet	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	13
Ennakkomaksut	185	185
	<u>1 456</u>	<u>1 303</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	5 000	8 190
Muut saamiset	73	73
Siirtosaamiset	3 046	510
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	9 775	10 279
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	4 846	6 979
Siirtosaamiset	3 659	4 167
	<u>26 400</u>	<u>30 199</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Rahat ja pankkisaamiset	16 635	12 475
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>850 315</u></u>	<u><u>823 240</u></u>

VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	157 473	156 859
Arvonkorotusrahasto	168 373	170 719
Muut omat rahastot	8 883	8 413
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	25 526	22 518
Tilikauden yli- / alijäämä	10 273	3 008
	<u>370 529</u>	<u>361 517</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	6 360	6 747
Vapaaehtoiset varaukset	22 100	22 100
	<u>28 460</u>	<u>28 847</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	8
Muut pakolliset varaukset	9 652	2 524
	<u>9 652</u>	<u>2 532</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	31 928	30 291
Muut toimeksiantojen pääomat	92	93
	<u>32 020</u>	<u>30 384</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	294 613	323 915
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	21 618	3 817
Liittymismaksut ja muut velat	4 227	4 097
	<u>320 458</u>	<u>331 829</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	44 254	21 016
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	1 928	2 499
Saadut ennakot	2 828	6 333
Ostovelat	13 610	15 059
Liittymismaksut ja muut velat	4 784	4 379
Siirtovelat	21 792	18 847
	<u>89 196</u>	<u>68 132</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>850 315</u>	<u>823 240</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	48,3	48,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	119,1	129,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	35 799	25 526
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	502	363
Lainakanta 31.12., 1 000 €	340 795	347 429
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 781	4 937
Lainasaamiset, 1 000 €	27 599	21 008
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	376 993	387 400
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 289	5 505
Asukasmäärä	71 281	70 374

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Erinomainen yli 70 % Hyvä 50–69 % Tyydyttävä 30–49 % Heikko alle 30 %

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12., €/asukas

Lainasaamiset 31.12, 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vastuut, €/asukas

Asukasmäärä

1.5. Kokonaistulot- ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj€	%	MENOT	milj€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	85,6	17,0	Toimintakulut	284,4	54,9
Verotulot	181,2	36,0	- Valmistus omaan käyttöön	-2,1	-0,4
Valtionosuudet	56,5	11,2	Korkokulut	5,7	1,1
Korkotuotot	0,9	0,2	Muut rahoituskulut	0,1	0,0
Muut rahoitustuotot	17,1	3,4	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauuserät		
Tulorahoituksen korjauuserät	0,0	0,0	- Pakollisten varausten muutos	-7,1	-1,4
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutusvoitot	-8,5	-1,7	luovutustappiot	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,7	0,1	Investointimenot	69,0	13,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Rahoitustoiminta		
luovutusvoitot	14,0	2,8	Antolainasaamisten lisäys	7,7	1,5
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	59,3	11,4
Antolainasaamisten vähennykset	1,1	0,2	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	101,5	19,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	6,0	Oman pääoman vähennys	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	124,1	24,7	Kokonaismenot yhteensä	518,5	100,0
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	502,9	100,0			
Tarkistus					
kokonaistulot-kokonaismenot	-15,6				
muu maksuvalmius - rahavarat	-15,7				
- ero johtuu pyöristyksistä					

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
<u>Yhtiöt</u>		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	11	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	9	
Osuuskunnat		2
Yhdistykset		
Säätiöt		9
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	10	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		8
Yhteensä	33	19

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vaasan kaupunki toimii aktiivisena ja vastuullisena omistajana, jonka konserniohjauksen tavoitteena on varmistaa, että tytäryhteisöt noudattavat kaupungin strategiaa ja edistävät koko kaupunkikonsernin kokonaisuutta. Konserniohjauksen avulla yhtenäistetään hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

Konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja sekä keskeiset toimialajohtajat, omistajaohjauksen johtaja sekä talous- ja strategiajohtaja, vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta. Kaupunginjohtajaa tukee omistajaohjausyksikkö, joka valmistelee ja koordinoi konserniohjaukseen liittyviä toimenpiteitä. Kaupunginvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen tavoitteet, joiden toteutumista seurataan kaupungin tilinpäätöksessä ja raportointijärjestelmässä. Konserniohjeilla yhdenmukaistetaan tytäryhteisöjen hallintoa, tehostetaan toimintaa ja parannetaan tiedonkulkua. Kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa konserniohjauksen toteutuksesta ja päätösvalmistelusta. Tarkastuslautakunta puolestaan huolehtii tilintarkastuksen yhteensovittamisesta, mikä tukee taloudellista ja toiminnallista läpinäkyvyyttä.

Vaasan kaupungin konserniohjaus varmistaa, että tytäryhteisöt toimivat tehokkaasti ja strategisten tavoitteiden mukaisesti. Näin koko kaupunkikonsernia voidaan johtaa yhtenäisesti ja sen kokonaisuutta edistäen.

1.6.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteet konserniyhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa. Konserniyhteisöille vuoden 2025 talousarviossa asetetuista 108 tavoitteesta 81 toteutui kokonaan, 19 jäi toteutumatta ja 8 tavoitetta saavutti osittaisen toteutuksen.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Ab Stormossen Oy	54,4 %	Maltillinen positiivinen tulos kohtuullisten asiakasmaksujen sekä kohtuullisen tasoisten palveluiden varmistamiseksi samalla turvaten yhtiönkassan riittävyys ja investointikyvykkyys. Tavoitteena, että palvelutaso ja asiakashinnat ovat maan keskitasoa. Kulurakenteen kriittinen läpikäynti.	Perusmaksujen vertailussa - huomioiden, että hyötykäyttöasemille voi toimittaa jätettä maksutta -Stormossen sijoittuu keskitasoon, jopa hieman sen alapuolelle. Kulurakenne käydään systemaattisesti läpi riviltä, ja parannustoimenpiteitä on jo toteutettu. Työ on jatkuvaa kehittämistä, eikä sitä voida katsoa koskaan täysin valmiiksi.	Materiaalien riittävyyden varmistaminen, erityisesti biokaasun osalta. Uuden hyötykäyttöaseman toteuttaminen Vaasan kaupungin alueella.	Biojätettä saatiin riittävästi, mutta biojätteen viipymäaika BR2:ssa on liian lyhyt. Vuoden 2026 aikana kunnostetaan BR1 siten, että sekin käsittelee biojätettä tulevaisuudessa. Projekti on aloitettu uudestaan.
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	66,7 %	Maltillinen positiivinen tulos (puskurin kerryttäminen tulevia investointitarpeita varten).	Tavoitteen mukaisesti tulos saatiin käännettyä positiiviseksi.	TechnoBotnian korjaushankkeen jatkaminen korjausvelan hillitsemiseksi. Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.	Vuoden korjaushanke saatiin maaliin. Riskejä minimoitiin ja saatiin sähkötuotantoa tehtäväksi omilla kattopaneeleilla.

Tytäryhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	100,0 %	Taloudellinen käyttöaste 90 %. Pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) peruskorjauksista sisältäen kustannusarviot. Kassan riittävyyden varmistaminen (likviditeetti).	83,25 % Pohjanmaan Maahanmuutto-keskuksen käytöstään irtisanomat asunnot lisäsivät vapaiden perheasuntojen määrää, joiden kysyntä myös laski entisestään. Peruskorjaussuunnittelua tehty kohde kerrallaan maksuvalmius säilynyt vakaana	Toiminnallinen käyttöastetavoite 98 %. Myyntiprosessin jatkaminen yhteistyössä kaupungin kanssa. Peruskorjaushankkeiden suunnitelmallinen jatkaminen. Asuntojen jakaminen pienemmiksi mm. Olympiakorttelissa. Kohtuuhintaisen asumisen tarjoaminen.	92,86 % N. 4% asunnoista odottaa remonttia tai on remontissa. jatkunut jatkunut käynnissä Olympiakatu 10, selvityksiä muista kohteista keskivuokra on alle kaupungin vapaarahoitteisen vuokra-asumisen keskivuokran (lähde Tilastokeskus, Varke)
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	100,0 %	Taloudellinen käyttöaste 97 %. Kulunhallinnan optimointi kilpailutuksilla.	96,40 % Sähkön kilpailutus tehty konsernitaseita, jätahuollon kilpailutus meneillään.	Sekahaku I; Erämiehenkatu 45 peruskorjaustoimenpiteiden kartoittaminen. Varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin. Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. Kohtuuhintaisen asumisen tarjoaminen.	Kuntoarvio ja kustannusarvio tehty Konsernihallinnon ohjeistus Sähkön kilpailutus, edullista ja sosiaalista asumista Edulliset neliöhinnat
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	100,0 %	Talouden tasapainottaminen.		Alueen vuokraus pysäköintitoimintaa varten ja varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin.	

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	100,0 %	Ns. pöytälaatikko- yhtiö eli yhtiöllä ei ole toimintaa kuin kiinteistön omistus. Tuottojen (avustukset kaupungilta) tulee kattaa kulut.	Tulos jäi plussan puolelle.	Yhtiön omistaman tontin hyödyntämisen selvitystyön jatkaminen.	
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	79,0 %	Taloudellinen käyttöaste 99 %.	99 %	Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. Kohteen seniori-ikäisten asukkaiden tarpeiden huomioiminen kohteen korjaus- ja kehittämistoimissa. Osakkeiden siirron selvittäminen osaksi kaupunginkiinteistö- konsernia (osakekauppa).	Asukaskokouksissa aiheena Muutama asuntokorjaus tehty tarpeen mukaan Tätä ei ole edistetty
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteri- parkki	100,0 %	Vähintään nollatulot. Taloudellisen käyttöasteen maksimointi.	Yhtiön tulos n.40000 € negatiivinen Käyttöaste on vuokrapaikkojen osalta 100%	Ravilaakson pintapysäköinnin kartoittaminen. Markkinointiin panostaminen (mm. nettisivut). Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.	Alustava kustannusarvio pysäköintilaitoksesta saatu. Nettisivutoiminnassa ja Tammipihaan osalta tehty somemarkkinoita. Energialoudellinen valaistus. Sähköautojen latauspisteitä.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Oy EduVamia Ab	100,0 %	Vähintään nollatulos	Vuoden tulos 2025 muodostui negatiiviseksi budjetin mukaisesti, tulos -181 869,47 €. Negatiivinen tulos johtui pitkistä irtisanomisajoista ja siitä, missä ajassa saatiin riittävä varmuus irtisanomistarpeista.	Yhteistyön ja toimintamallien rakentaminen yhdessä työllisyysalueen kanssa.	Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirryttyä ELY-keskukselta kaupungille kaupunki otti toiminnot omaksi toiminnakseen Vamiassa eikä työllisyysalueen yhteistyön ja toimintamallien rakentaminen EduVamian suuntaan enää edennyt.
Oy Klemetinkaari – Ab Klemetsövängen	61,9 %	Toiminnan kehittäminen taloudellisesti kannattavalle pohjalle.	Yhtiön tulos ei poikkea olennaisesti budjetoidusta, joten taloudelliset tavoitteet pääosin toteutuivat.	Funkkiksen tilojen vuokraus- ja kehittämistoimenpiteet yhteistyössä Vaasa Facilitan kanssa. Klemetinkaaren osakkeiden siirron selvittäminen Vaasa Facilita - kiinteistökonserniin (osakekauppa).	Kehittämistoimenpiteet ovat jääneet vähäisiksi määrärahojen puutteen takia. Kesken, osakkeita ei voida siirtää, ellei toiminta ole liiketaloudellisesti kannattavaa nykyisellä mallilla.
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab	29,4 %	Tulostavoite 200 000 € Sijoitusvarallisuuden tuoton nostaminen (uusi sijoitusstrategia)	Ammattikorkeakoulun tulos ylitti tavoitetason selvästi. VAMK:iin perustettiin tilikauden aikana sijoitustoimikunta ja yhtiön sijoituspolitiikka päivitettiin.	Jatkuva oppiminen 8 500 op TKI- salkku 2,4 M€. AMK-tutkinnon suorittanutta 645 kpl YAMK-tutkinnon suorittanutta 135 kpl Palveluliiketoiminnan kannattavuuden analysointi. Aktiivinen osallisuus alueen hiilineutraalius tavoitteen saavuttamiseksi (kestävän kehityksen ohjelma; esim. Green skills). Korkeakoulukonserni-projektin loppuunsaattaminen.	Ulkopuolisen tk-toiminnan rahoitus tilikaudella 562 amk tutkintoa (alempi kk tutkinto) YAMK-tutkintoja suoritettiin yli 320 kplita Palveluliiketoiminnan kannattavuuden analysointi suoritettiin liiketoiminnan painopistealuetta päivitetään. Yhteistyö Green Skills konsortiossa Muutokset omistusjärjestelyissä toteutettiin kesäkuussa 2025. Vaasan kaupunki luopui VAMK:n osake- enemmistöstä ja Vaasan yliopistosta tuli pääomistaja. Pohjanmaan kauppakamarin omistus päättyi.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Oy Vaasan Asumis-oikeus – Vasa Bostadsrätt Ab	100,0 %	Taloudellinen käyttöaste 98 %. Perusteltu tuloksen tasaamis-menettely. Lainojen takaisinmaksu-ohjelman laatiminen yhdessä kaupungin kanssa. Kulurakenteen kriittinen läpikäynti (kilpailutukset).	Taloudellinen käyttöaste hieman yli 100% Toteutettu toivotusti, ensisijaisesti vanhat vahvistetut Lyhennyssuunnitelma laadittu, laina maksetaan pois vuoteen 2032 mennessä, lyhennys 2x vuodessa Käynnissä. Toteutetaan kulurivi kerrallaan niin, että kukin kuluerä tulisi tarkasteltua / kilpailutettua 5 vuoden sisällä. Asumistoimialalla tarkasteltava kuitenkin hinnan lisäksi myös laatua ja sopimuksen sisältöä.	Toiminnallinen käyttöaste 98 %. Kohteiden kuntoarviot ja PTS (pitkántähtäimen suunnitelma). Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. Asumisoikeusasuntojen tarpeiden huomioiminen kaupungin myyntiprosessissa.	Toiminnallinen käyttöaste 99% Tämä tavoite on vielä työn alla, siirretään vuodelle 2026 Lähinnä taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa Tarpeita on ilmaistu, mutta ei ole vielä realisoitunut mitään konkreettista
Oy Vaasan Ekolämpö Oy – Vasa Ekovärme Ab	100,0 %	Nollatulos.	Yhtiön tulos on 12000 negatiivinen ja huomioiden haasteellisen käyttäjämäärän laskun ei päästä seuraavana vuonnakaan todennäköisesti nollatulokseen	Suvilahden lämpöverkoston selvitystyön jatkaminen.	Asiakkaat ovat ilmoittaneet, että eivät ole kiinnostuneita lunastamaan verkostoa eurolla.
Pohjanmaan Expo Oy – Expo Österbotten Ab	76,8 %	Tulostavoite 50 000 €. Sijoitusstrategian laatiminen.	Tilikauden tulos n. 117 800 € (sijoitukset)	Kumppanuussopimuksen valvonta ja kiinteistön hallinnointi.	

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
TeeSe Botnia Oy Ab	65,7 %	Maltillinen positiivinen tulos (min. 60 000 €).	Alustava tulos 1 046 864€	<p>Yhtiö ottaa aktiivisemman ja vahvemman roolin alueellisena yhteishankintayksikkönä (mittarointi esim. yhteishankintakomissiot €).</p> <p>Palvelu- ja kustannustason säilyttäminen vähintään vuoden 2024 tasolla.</p> <p>Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.</p> <p>Palveluprosessien kehittäminen ja tehostaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa.</p>	<p>Yhteishankintasopimusten vuosiarvo tippui hieman edellisestä vuodesta mutta sopimukseen sitoutuneiden yhteisöjen lukumäärä kasvoi. Yhteishankintayksikön roolin kasvattamista on hidastanut meneillään oleva hankintalain muutos -yhtiö on jäänyt odottamaan päätöstä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä</p> <p>Ruokapalveluissa toteutettiin alkuvuodesta 2025 sopimuksen mukainen hinnantarkastus, mutta kustannuksia pystyttiin hillitsemään ennakoitua paremmin ja osaan asiakkuuksia lähetettiin loppuvuodesta hyvityksiä. Myös puhdistuspalveluissa annettiin hyvityksiä, vaikka yksikköhintoja ei olla nostettu tammikuun 2023 jälkeen.</p> <p>Yhtiön strategian ja siitä johdetun vastuullisuusohjelman tavoitteet ja mittarit tukevat kaupungin strategiaa.</p> <p>Palvelusopimusten päivittäminen edennyt vuoden 2025 aikana merkittävästi erityisesti Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakkuudessa. Kaupungin asiakkuudessa palvelusopimuksia on päivitetty jo vuoden 2023 aikana. Asiakastapaamisten määrää on pyritty lisäämään, mutta tavoitteesta jäätin henkilöstöresurssien puuttuessa.</p>

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasa Facilita Oy Ab	100,0 %	Vähintään nollatulos (tilikauden tulos).	Konsernin tilikauden tulos +143.000 eur.	Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti mm. energiatehokkuus. Käyttöasteiden parantaminen. Yhtiön ydintoiminnan, strategian ja kehityshankkeiden täsmäntäminen.	Vastuullisuus ja kestävä kehitys on päästy huomioimaan erityisesti Vaasa Parksin Futura I-IV toimintaympäristössä. Käyttöasteiden parantamisessa ei ole päästy tavoitteiden mukaisella tasolle. Markkinointi- ja asiakashankintatyötä, palveluympäristöjen houkuttelevuuden edelleen kehittämistä sekä muita erityistoimenpiteitä on toteutettu laajasti koko vuoden 2025 ajan. Heikon markkinatilanteen sekä Runsorin alueen merkittävien vajaakäyttöasteiden takia tilanteen arvioidaan olennaisesti parantuvan vasta vuosien 2026-2027 aikana. Erillisen suunnitelman laadinta Futura I-IV käyttöasteiden parantamiseksi on käynnistetty. Yhteinen tilannekuva Vaasan kaupungin ja yhtiön johdon kesken ja yhteinen ymmärrys konsernin strategisista ja taloudellisista kehittämistarpeista on vuoden 2025 aikana täsmäntynyt pikku hiljaa. Tästä esimerkkinä esimerkiksi Vaasan museon kokoelmavarasto -hankkeen merkittävä eteneminen vuoden 2025 aikana. Työskentelyä ja kehittämiseen liittyvien ratkaisujen löytämistä jatketaan vuoden 2026 aikana. Lisäksi Funkkiksen tilojen vuokraus ja kehittäminen on onnistunut tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Vaasan kaupungin kanssa.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasan seudun Matkailu Oy	61,8 %	Tulostavoite 10 000 €.	Talousarvio 2025 tehtiin jo lähtökohtaisesti alijäämäiseksi, mutta alijäämä jäi arvioitua pienemmäksi, eli -5 770,64 €. Alijäämään vaikutti lomapalkka- jaksotukseen liittyvät kulut sekä se, että yhtiö joutui tekemään itse enemmän, kun Visit Finlandin talous romahti.	Tavoitteena vastuullisuussertifikaatti STF (Sustainable Travel Finland). Tapahtumien määrän kasvattaminen. Toimintastrategian päivittäminen, johon kuuluu mm. vuosikellon laatiminen. Strategian yhtenä painopisteenä on varautuminen Visit Finlandia koskeviin matkailualan leikkauksiin. Yöpymisten määrän kasvattaminen. Sosiaalisen median vuorovaikutuksen määrän kasvu. Portaali-investoinnin selvittäminen (ennakkokäsityspyyntö omistajalle).	Ylläpidetty ja auditoitu uudestaan joulukuussa 2025, tulos tulee julki alkuvuodesta 2026. Yhtiö jatkaa kestävän kehityksen edistämistä matkailun edistämisessä; yli 50 % kansainvälistä matkailua harjoittavista yhteistyökumppaneista omaa kestävyyssertifikaatin ja on suorittanut Visit Finlandin STF- ohjelman. Yhtiöllä on ollut vuodesta 2023 Ekokompassi- ympäristösertifikaatti. Tapahtumien määrä on kasvanut vuoteen 2024 verrattuna ja uusia tapahtumia on tullut enemmän. Osittain. Strategiatyötä ei ole vielä aloitettu, johtuen toimintaympäristö- ja omistajamuutoksista. Strategiatyössä ollaan odotettu mm. hankintalakiuudistusta sekä Visit Finlandin toimintamahdollisuuksia rahoituksen puolittuessa. Hallituksessa on linjattu, että strategiaa päivitetään vuonna 2026. Yksi kovimmista suomessa. Yöpymiset nousivat 12 % Vaasan seudulla ja 14 % Vaasassa (Suomessa 3 %). Suurin huomattava muutos oli saksalaisten määrä alkuvuodesta ja keväällä sisältäen risteilyn Aurora Botnialla, joka oli osasy matkaan. Kokovuoden nosto oli huimat +63 %. Ruotsalaisten määrä nousi myös roimasti +24 %. Myös Norja, Tanska ja Alankomaat olivat plussalla.

					<p>Jatkuva kehitys kaupungin kanssa. Tehty enemmän suunniteltuja postauksia ja koulutuksia Ain kautta. Henkilöstöresurssia varattu nimenomaan some markkinointiin.</p> <p>Työt alkoi 2025 ja jatkuu 2026 yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa.</p>
Tytäryhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasan Satama - konserni	100,0 %	Maltillinen positiivinen tulos (puskurin kerryttäminen tulevia investointitarpeita varten).	Vuoden 2025 toiminta tuotti konsernille positiivisen tuloksen, mikä vahvisti puskuria tulevia investointeja varten ja osoitti, että talouden hallinta toimii.	<p>Sataman operatiivisen toiminnan kehittämistyön jatkaminen.</p> <p>Satamakonsernin toiminnan ja talouden rakentaminen kannattavalle pohjalle (mm. liiketoimintasuunnitelma).</p>	<p>Uusi konsernirakenne mahdollisti kehitystyön käynnistymisen vuoden 2025 alussa, ja operatiivinen toiminta vahvistui konkreettisesti mm. päärahtilaiturin laajennuksen käyttöönotolla sekä meriväylän leventämishankkeen valmistumisella. Nämä toimet loivat hyvän lähtökohdan operatiivisen kehittämisen jatkamiselle.</p> <p>Vuonna 2025 uusi satamakonserni laati ensimmäisen strategiansa, joka luo perustan talouden, operaatioiden, palveluiden ja investointien suunnitelmalliselle ja kannattavalle kehittämiselle tulevina vuosina. Strategia jäsentää konsernin roolit ja ohjaa työtä kohti yhtenäistä ja vakaata kokonaisuutta.</p>
Vaasan Sähkö Oy	99,9 %	Osinkotavoite vähintään 15 milj. €, mutta lopullinen osingon määrä tarkentuu taloudellisen tilanteen pohjalta.	Vuonna 2025 maksettiin osinkoja 15 M€	Investointisuunnitelman laatiminen omistajaraportoinnin tarpeiden pohjalta. Omistajaohjauksen yhteistyön tiivistäminen konsernijohdon kanssa. GigaVaasa-alueen kehittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa. Strategiatyön sovittaminen kaupungin kanssa.	<p>Investointisuunnitelma toimitettu Vaasan kaupungille</p> <p>Omistajaohjauksen kanssa on pidetty säännöllisiä tapaamisia</p>

Tytäryhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasan-seudun Kehitys Oy – Vasa-regionens Utveckling Ab	58,1 %	Nollatulos	Tulosvuodelta 2025 oli +2.1410. Talouden O-tulostavoite täyttyi jälleen erinomaisesti, mutta se vaatii jatkuvaa tilikauden aikaista toiminnan eri osa-alueiden tulojen ja menojen ennakoitua. Kuntien osoittaman perusrahoituksen osalta tilanne on stabiili tulopuolella, mutta merkittävän hankerahoitusosuuden sekä yksityisen sektorin erilaisten kumppanuus-toimenpiteiden ja niihin liittyvän rahoituksen osalta tilanteet muuttuvat jatkuvasti.	<p>Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti</p> <p>Erytispanostus seudun työvoimatarpeiden turvaamiseen sekä pitovoimatarpeiden turvaamiseen sekä pitovoima- että vetovoimatoimenpiteillä.</p> <p>Vaasan Ekosysteemisopimuksen 2021-2027 toteutus ja rahoitus</p> <p>EnergyVaasa, GigaVaasa ja Invest In -panostukset yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Yhtiön laajan yrityspalvelukokonaisuuden jatkuva onnistunut toteutus.</p>	<p>Teemme tiivistä yhteistyötä sekä kaupungin että muiden sidosryhmien kanssa kaupungin asettaman hiilineutraaliustavoitteen ja laajemmin vastuullisuustavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä toteutuu mm. Vaasan Ekosysteemisopimuksen ja muiden hankkeiden kautta (Vaasa Climate Commitment, Vaasan uusi energiatalous, satamaekosysteemin kehitys, Green Skills Vaasa, ym.). Vastuullisuusasiat on myös huomioitu VASEKin yrityspalveluiden puitteissa ja edistämme sitä kautta yritysten osuutta tavoitteiden saavuttamisessa.</p> <p>Toteutamme systemaattisesti erilaisia tapahtumia Vaasassa opiskelevien kohtauttamiseksi alueen yksityisen ja julkisen sektorin työnantajien kanssa. Yhtiö on vahvistanut strategiansa mukaisesti resursseja osaavan työvoiman saatavuuden tukemiseen. Liikumme myös muualla Suomessa mm. opiskelijatapahtumissa ja messuilla esittelemässä seutua ja työmahdollisuuksia, tätä työtä teemme myös osin ulkomaisissa tapahtumissa. Toteutamme systemaattisesti myös yhdessä kaupungin kanssa valtakunnallisia imago- ja rekrytointikampanjoita, joissa työnantajajärytykset ovat mukana omilla rahoitusosuuksilla. Toimimme tiiviisti yhteistyössä Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa koskien sekä johtotasoa että käytännön kenttätöitä.</p>

VASEK on mukana kaupungin ja Merinovan kanssa Ekosysteemisopimuksen toteutuksen koordinoinnissa sekä varsinaisten toimenpiteiden toteutuksessa ja rahoituksessa. Vuoden 2025 aikana Ekosysteemisopimuksen toteutus eteni suunnitellusti, Vaasa on yksi keskeinen valtakunnallinen referenssi sopimusten tuloksekkaassa toteuttamisessa.

VASEK vastaa EnergyVaasa viestinnästä, jota toteutetaan laajasti eri kanavissa, tapahtumissa ja monikielisesti. EnergyVaasa strategia on päivitetty 2025 aikana ja Toimivien yritysten neuvonnan puitteissa oli raportointikaudella (suluissa vuoden 2024 vastaava ajankohta)

- 868 asiakasta yhteensä 1 668 asiakaskontaktissa. (2024: 851 eri yritystä yhteensä 1 794 asiakaskontaktissa)

- Vuoden aikana vietiin läpi 27 omistajanvaihdosprosessia.

- Vuoden lopussa käynnissä oli 83 omistajanvaihdosprosessia.

Uusyrityskeskus Startian tunnuslukuja raportointijaksolla:

- Neuvontapalveluissa 576 asiakasta (2024: 646)

- Asiakaskontakteja (tapaaminen, puhelu, sähköposti, videoneuvottelu) oli 716 kpl (2024: 1 031)

- Startian avulla perustettiin raportointikaudella 204 uutta yritystä (2024: 197)

- Startian kautta annettiin 73 starttirahalausuntoa (2024: 85) Pohjanmaan työllisyysalueelle.

Tytäryhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	100,0 %	Nollatulos. Taloudellinen käyttöaste 90 %	Tilinpäätös 2025 laadinnan tavoitteena on nollatulos. Taloudellinen käyttöaste oli 2025 tammikuussa 82,18%. Se saatiin nostettua vuoden 2025 loppuun mennessä 86,21%:n.	Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti. Kohteiden kuntoarviot ja PTS (pitkántähtäimen suunnitelma).	Yhtiömme noudattaa toiminnassaan kaupungin vastuullisuuden ja kestävä kehityksen periaatteita. Yhtiö laatinut investointiohjelman omistajaohjauksen ohjeiden mukaan vuosille 2026-2030. Lisäksi vuoden 2026 investointiohjelmassa on toimenpiteenä yhtiön korjausvelan määrittelyjä kiinteistöjen korjausten listaaminen tärkeysjärjestykseen.

Osakkuusyhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteutuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kvarken Link Oy	50 %	Lainan takaisinmaksusuunnitelman laatiminen.	Tavoite on saavutettu. Molemmat lainat tullaan maksamaan takaisin Vaasan kaupungille helmikuussa 2026.	Vihreän siirtymän huomioiminen investointiohjelmassa	Aurora Botnian akkukapasiteetin laajentamista koskeva projekti on edennyt vuoden aikana suunnitelmien mukaisesti. Uudet akut otetaan käyttöön helmikuussa 2026.
Mico Botnia Oy Ab	38,2 %	Vähintään nollatulos Suoriteperusteisen laskutuksen priorisointi. Kulurakenteen kriittinen läpikäynti (kilpailutukset).	Arvio tuloksesta +70t eur Uusi talous- ja palkkapalveluiden hinnoittelumalli esitetty Kulurakennetta tarkasteltu kriittisesti ja pienempiä palveluita kilpailutettu sekä suurempia kilpailutuksia valmisteltu.	Kriittisten prosessien ja erityisosaamisen turvaaminen esim, varahenkilöjärjestelyin. Prosessien kehittäminen pääasiassa yhtiön sisäisin resurssein. Yhtiön organisaatorakenteen tarkistaminen.	Vuonna 2025 on laadittu sisäisiä ohjeita eri prosesseihin ja huolehdittu varahenkilöjärjestelyistä. Prosessien kehittäminen toteutettu sisäisin resurssein Hahmoteltu erilaisia organisaatorakenteita, joilla parhaiten voitaisiin vastata asiakkaiden tarpeisiin mahdollisimman kustannustehokkaasti. Hankintalain käsittely Eduskunnassa lykkääntyy edelleen.

Osakkuus-yhtiöt	Omistus-osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteutuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
TT Botnia Oy	37,2 %	<p>Tavoitteena tuottaa palvelut omistajalle mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti sekä toimialan yhtiöihin verrattuna kilpailukykyisesti.</p> <p>Tulostavoite vuoden 2024 tasolla.</p>	<p>Hinnastovertailun ja muiden saatujen tietojen perusteella</p> <p>TT Botnian hinnat ovat hyvin kilpailukykyiset verrattuna muihin alan toimijoihin.</p> <p>Tulostavoite saavutettiin</p>	<p>Työterveysprosessien ja rajapintojen kehittäminen yhdessä omistajan kanssa.</p> <p>Kriittisten prosessien turvaaminen ja avainhenkilöjärjestelyt.</p>	<p>Yhtiö on ISO 9001 laatusertifioitu kansainvälisen laatustandardin mukaisesti. Toimintaa ja prosessien kehitystä tehdään jatkuvasti saadun palautteen pohjalta sekä laatuasoa ja sovitujen prosessien toteutumista seurataan ulkoisten ja sisäisten auditointien pohjalta. Yhtiöllä on säännönmukainen ja sovitettu kokouskäytäntö asiakasomistajiensa edustajien kanssa, jossa toiminnan tasoa ja palvelulaatua käydään läpi yhdessä. Palvelutoimintaa ohjataan määräajoin päivitettävällä työterveyden toimintasuunnitelmalla. Yhtiön hallitus koostuu yhtiön omistajien edustajista ja Vaasan kaupungilla on yhtiön hallituksessa kaksi edustajaa. Tarvittaessa järjestetään erikseen omistajakokouksia strategisesti merkittäviin asioihin liittyen yhtiökokouksen lisäksi.</p> <p>Yhtiön riskinhallintasuunnitelma päivitetään vuosittain, johon kuuluu merkittävien ja myös muiden riskien tunnistaminen sekä niihin varautuminen ja riskien pienentäminen mahdollisuuksien mukaan. Avainhenkilöillä on sijaisjärjestelyt, jotka jakautuvat eri henkilöille tehtävittäin.</p>

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Korkeakoulukonsernin muodostaminen

Vuoden 2025 aikana saatettiin loppuun valmistelut, jotka koskivat Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMK) ja Vaasan yliopiston yhteisen korkeakoulukonsernin perustamista. Uudet omistusjärjestelyt astuivat voimaan kesäkuussa 2025, jolloin Vaasan yliopisto sai määräysvallan VAMKissa 70,6 prosentin omistusosuudella. Vaasan kaupungin omistus VAMKissa laski 29,4 prosenttiin, ja yhtiön asema muuttui kaupungin tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi. Pohjanmaan kauppakamarin omistus VAMKissa päättyi järjestelyjen myötä.

Sote-kiinteistöjen yhdistämisvelvollisuus ja valmistelutyö

Vuoden 2025 aikana jatkettiin selvitystyötä ja valmistelutoimenpiteitä sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuuden osalta. Selvitystyön myötä ilmeni, että sote-kiinteistöiden hallinnointiin perustettavaa yhtiötä ei saataisi elinkelpoiseksi ja yhtiöittämisprosessista luovuttiin. Vaasan kaupungin ja Pohjanmaan hyvinvointialueen välisissä neuvotteluissa päädyttiin ratkaisuun, jossa Pohjanmaanhyvinvointialue pääosin osti Vaasan kaupungilta tarvitsemansa sote-kohteet.

Vaasan satama- konserni

Vaasan kaupungin uusi satamakonserni aloitti toimintansa 1.1.2025 uuden toimitusjohtajan johdolla. Kaupunki omistaa konsernin kokonaisuudessaan, ja siihen kuuluu emoyhtiön lisäksi Vaasan Satamapalvelut Oy, joka vastaa satamaliiketoiminnasta, sekä Vaasan Satamainfra Oy, jonka tehtävänä on satamainfrastruktuurin kehittäminen ja ylläpito. Konsernin ensimmäinen toimintavuosi oli taloudellisesti erittäin vahva: liikevoitto oli noin 7,3-kertainen vuoteen 2024 verrattuna.

Pikipruukki-konserni

Pikipruukin Olympiakatu 10:n peruskorjaushanke käynnistyi suunnitellusti, ja Ravilaakso 1 -hankkeessa edettiin rakentamislupavaiheeseen. Hankkeiden toteutusedellytykset varmistettiin kaupungin kanssa tiiviissä yhteistyössä. Yhtiön johto uudistui toimitusjohtajan ja teknisen johtajan vaihtumisen myötä.

OY EduVamia Ab

TE-palveluiden siirryttyä kaupungille yhtiön koulutusmyyntiin perustunut toiminta supistui merkittävästi. Yhtiö luopui henkilöstöstä, toimitusjohtajasta ja pääosasta vuokratiloja sekä neuvotteli palvelusopimuksensa vastaamaan pienentyntä volyymia. Tilikauden 2025 tulos muodostui negatiiviseksi (-181 869 €), mutta yhtiön rahoitusasema on kumulatiivisen tuloksen ansiosta edelleen hyvä.

Vaasan Facilita-konserni

Palosaaren Yrityskeskus Oy:n Wolffintie 36/F11-rakennuksen peruskorjauksen valmistelu eteni loppuvaiheeseen ja sisäpuoliset purkutyöt saatiin pääosin valmiiksi. Kohdetta valmisteltiin International House Vaasa -tarpeisiin. Suunnittelu ja rahoitusratkaisut etenivät siten, että peruskorjaus voidaan käynnistää vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä. Konsernissa toteutettiin toimitusjohtajavaihdos eläköitymisen vuoksi.

Vaasan Sähkö-konserni

Vaasan Sähkö konsernissa sähkön vähittäismyynti- ja energiapalvelutoiminnot siirrettiin liiketoimintasiirrolla Vaasan Sähkön 100 % omistamaan tytäryhtiöön Vaasan Sähkö Myynti Oy:hyn, joka aloitti toimintansa suunnitellusti 1.4.2025. Liiketoimintasiirron yhteydessä kaikki sähkönmyynnin ja energiapalveluiden asiakassopimukset siirrettiin emoyhtiöstä tytäryhtiöön. Kyseisissä toiminnoissa työskennelleet 16 henkilöä siirtyivät tytäryhtiöön ns. vanhoina työntekijöinä. Vaasan Sähkö Myynti Oy:n toimitusjohtajaksi nimitettiin Hans-Alexander Öst.

Sähköverkkoliiketoimintaa ohjaava regulaatio koki muutoksia, kun Energiavirasto vahvisti vuoden 2024 alussa uudet valvontamenetelmät jakeluverkkoyhtiöille vuosille 2024-2031. Vaasan Sähköverkko yhdessä alan muiden toimijoiden kanssa arvioi, että valvontamenetelmien keskeisenä haasteena on muun muassa verkko-omaisuuden arvon jäädyttäminen. Uusi valvontamenetelmä tulee pidemmällä aikavälillä vaikeuttamaan investointien rahoittamista. Vaasan Sähköverkko yhdessä lähes 60 verkkoyhtiön kanssa haki muutosta valvontamenetelmiin markkinaoikeudesta. Markkinaoikeus hylkäsi marraskuussa antamallaan päätöksellä verkkoyhtiöiden valitukset valvontamenetelmistä vuosille 2024-2031. Vaasan Sähköverkko valitti joulukuussa valvontamenetelmien muutoksista yhteisellä kirjelmällä yli 60 jakeluverkkoyhtiön kanssa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Merkittävimmät tytäryhteisöjen investoinnit

Vuonna 2025 tytäryhtiöiden investoinnit olivat yhteensä 27,5 miljoonaa euroa, ja ne kohdistuivat erityisesti energia-, infra- ja kiinteistökehittämiseen.

Vaasan Sähkö -konserni vastasi suurimmasta osasta konsernin investointeja. Yhtiö toteutti vuoden aikana 18,4 miljoonan euron investoinnit muun muassa sähköverkon ja kaukolämpöjärjestelmän kehittämiseen. Ab Stormossen Oy:n kolmannen bioreaktorin rakentaminen eteni aikataulussa ja pysyi lähes budjetissa, investoinnin ollessa 4,9 miljoonaa euroa (arvio 5,2 milj. €). Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä jatkoi Botniahallin talotekniikan uudistamista, jonka investointikustannukset olivat 3,4 miljoonaa euroa.

Kvarken Link Oy toteutti merkittävän investoinnin uusiin akkuihin Aurora Botnia -alukselle, kokonaisarvoltaan 5,05 miljoonaa euroa. Vaasa Facilita -konsernin investoinnit keskittyivät Palosaaren Yrityskeskukseen F11-rakennuksen purkuun ja suunnitteluun (275 000 euroa) sekä yhtiön muihin operatiivisiin kohteisiin. Konsernin investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa.

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab toteutti vuonna 2024 yhteensä 1,2 miljoonan euron investoinnit, joista suurin oli Olympiakatu 10:n peruskorjaushanke (0,9 milj. €). Vaikka investointi ajoittuu edellisvuoteen, sen vaikutukset ulottuvat vuoden 2025 toimintaan ja konsernirakenteen kehitykseen.

Konserniyhteisöjen toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittyminen

Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu konsernin sisäisillä erillä eliminoitu liikevaihto oli vuoden 2025 lopussa 260,8 miljoonaa euroa, mikä on lähes 45,8 miljoonaa euroa ja noin 15 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna (306,6 milj. euroa). Konsernin liikevaihdosta suurin osa muodostui Vaasan Sähkö -konsernin toiminnasta.

Liiketulos parani 18 konserniyhteisöllä, joista 13 oli tytäryhtiöitä ja viisi osakkuusyhteisöä. Merkittävimpiä liiketuloksen parantajia olivat muun muassa Ab Stormossen Oy, TeeSe Botnia Oy Ab ja Vaasanseudun Areenat

Kuntayhtymä. Osakkuusyhtiöistä positiivista kehitystä kirjasivat erityisesti kiinteistötoimintaa harjoittava VP Facilities sekä Vaasan ammattikorkeakoulu, jotka saavuttivat suurimmat liiketulosten kasvut.

Vaasan Sähkö-konserni on yksi suurimmista toimijoista, ja sen liikevaihto oli 185,4 milj. € (tp 2024: 218,2 milj. €). Liiketulos laski n. 16 milj. € ollen 28 milj. € (44,2 milj. € vuonna 2024), joka johtui pääosin liikevaihdon pienenemisestä, sähkön markkinahintojen laskusta, investointikustannusten kasvusta sekä poikkeuksellisen leudosta vuodesta, joka vähensi kaukolämmön kysyntää ja sähköntuotannon kannattavuutta. Sähkömarkkinoiden muutokset ja sääntelymuutokset loivat myös epävarmuutta ja lisäkustannuksia.

Ab Stormossen Oy:n liikevaihto oli 17,9 milj. € (tp 2024: 17,3 milj. €). Liikevoitto oli 1,3 milj. € (tp 2024: 520t €). Budjetissa oli varauduttu BR1:n kunnostamisen aloittamiseen ja BR3:n osalta kirjattuihin poistoihin. Toteuman muutos paransi tulosta n. 300 000 €. Tuotannossa oli toteutettu budjetoitua vähemmän kunnostustoimenpiteitä.

TeeSe Botnia Oy:n liikevaihto oli 46,8 milj. € (tp 2024: 48,4 milj. €). Liikevoitto oli 1,0 milj. € (tp 2024: 691t €). Omavaraisuus oli 34,1 % (tp 2024 17,8 %). Yhtiön talous on saatu vakautettua ja taloudellinen asema selkeästi parantunut.

Oy EduVamia Ab:n liikevaihto pieneni 1,2 milj. €, ollen 190 890 €. Liiketappio 181 869 €. Budjetin mukaisesti negatiivinen tulos, joka johtui pitkistä irtisanomisajoista. Toimintaa sopeutettiin voimakkaasti, kun alueellisten työllisyyspalveluiden siirtyminen kaupungille aiheutti muutoksia toiminnassa.

Oy Vaasan ammattikorkeakoulun tilikauden 2025 kokonaistulos oli 2,15 milj. euroa ja liikevoitto 2,18 milj. euroa. Liikevaihto ylitti talousarvion 475 000 eurolla, pääosin lukuvuosimaksujen (yli 3,8 milj. €, +700 000 € budjettiin nähden) sekä TKI-toiminnan ulkoisen rahoituksen (2,7 milj. €) odotettua paremman kehityksen ansiosta. Kulut alittuivat selvästi budjetista: muut kulut noin 875 000 eurolla ja henkilöstökulut yli 600 000 eurolla, mikä johtui mm. pienemmistä palkankorotuksista ja täyttämättä olleista tehtävistä. Poistot jatkoivat laskuaan. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 2,2 milj. euroa (9,6 %), kun kulut kasvoivat vain 0,37 milj. euroa (1,6 %).

Tytäryhtiöiden korollinen vieras pääoma oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 263,5 miljoonaa euroa, mikä on hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suurimmat lainakannat olivat Kiinteistö Oy Pikipruukilla (98,2 milj. €) ja Vaasan Sähköllä (85,8 milj. €). Seuraavina olivat Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus (27,8 milj. €) ja Vaasa Facilita (27,7 milj. €). Nämä yhtiöt muodostivat noin 91 prosenttia tytäryhteisöjen kokonaislainakannasta. Vain Vaasa Facilitan lainamäärä kasvoi vuoden aikana.

Muut osakekaupat, liiketoimintasiirrot ja yhtiöiden purkamiset

Vaasan kaupunki myi Wedeco Oy:n osakkeet keväällä 2025. Vaasan kaupungin osakkuusyhtiö VP Facilities Oy hankki suunnatusti Wedeco Oy:n osakkeet Wedeco Oy:n irtaantuessa yhtiöstä loppuvuonna 2025.

Osinkotuotot

Vaasan kaupunki sai konserniyhtiöiltä ja omistuksistaan osinkotuottoja yhteensä 16,3 miljoonaa euroa.

Konserniyhteisöjen yhteiset riskitekijät

Konserniyhteisöjen yhteiset riskitekijät liittyvät erityisesti taloudellisiin haasteisiin, markkinamuutoksiin, poliittisiin ja lainsäädännöllisiin tekijöihin sekä teknisiin ja infrastruktuurisiin riskeihin. Yhtiöiden strategiat keskittyvät riskien ennakointiin, toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen ja joustavuuteen muuttuvassa ympäristössä.

Talouriskit ovat keskeisiä useimmissa yhtiöissä, ja merkittäviä uhkia ovat kustannusten nousu, korkotason nousu ja rahoitus epävarmuudet. Erityisesti käyttövastikkeiden korotuspaineet, kiinteistöjen korjausvelka ja asiakasyritysten maksukyky vaikuttavat monen toimijan talouteen. Yhtiöt hillitsevät näitä riskejä aktiivisella kustannus seurannalla, budjetoinnilla ja rahoitustyökaluilla, kuten korkosuojauksella.

Toiminnalliset riskit liittyvät kysynnän vähenemiseen, avainhenkilöiden vaihtuvuuteen ja henkilöstön saatavuuteen. Ilman uusien tuotteiden tai palveluiden kehitystä, toimintakyky voi heikentyä merkittävästi. Yhtiöt panostavat kehittämistyöhön, ennakoivaan henkilöstöpolitiikkaan ja markkinointiin.

Markkinariskit, kuten sodan vaikutukset, lakot ja valuuttakurssien heilahtelut, ovat lisänneet epävarmuutta ja edellyttävät joustavia liiketoimintaratkaisuja. Yhtiöt ovat mukauttaneet markkinointiaan ja toimintasuunnitelmiaan näiden ulkoisten tekijöiden mukaisesti.

Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit, kuten muutokset rahoituksessa, hankintalainsäädännössä ja verotuksessa, voivat merkittävästi vaikuttaa yhtiöiden toimintaedellytyksiin. Yhtiöt seuraavat aktiivisesti lainsäädännön kehitystä ja pyrkivät vaikuttamaan päätöksentekoon.

Tekniset ja infrastruktuuririskit, kuten IT-järjestelmien toimintahäiriöt ja kyberhyökkäykset, vaativat erityistä huomiota. Yhtiöt investoivat tietoturvaan, järjestelmien päivittämiseen ja varautumissuunnitelmien tekemiseen.

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin tulevaisuudennäkymät ovat edelleen varovaisen positiiviset, mutta toimintaympäristöön liittyvä epävarmuus jatkuu ja paikoin myös voimistuu. Keskeisimpiä epävarmuustekijöitä ovat erityisesti sääntelymuutokset, hankintalain uudistus, vihreän siirtymän investointitarpeet sekä EU- ja geopoliittiset riskit, jotka heijastuvat konserniyhteisöihin eri tavoin.

Asunto- ja kiinteistömarkkinoilla kysyntä vaihtelee segmenttikohtaisesti. Edullisten vuokra-asuntojen kysyntä on edelleen vahvaa, mutta perheasuntojen käyttöasteisiin kohdistuu paineita väestö- ja muuttoliikemuutosten vuoksi. Käyttöastetavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhtiöltä suunnitelmallisia peruskorjauksia, kohdekohtaisia ratkaisuja sekä markkinoinnin tehostamista. Kiinteistökehityksen painopisteenä ovat käyttöasteen parantaminen, PTS-suunnitelmien päivittäminen ja korjausvelan hallittu vähentäminen.

Energiasektorilla markkina jatkuu volatiliteetiltaan korkeana. Sähkön hinnanvaihtelut ja Fingridin markkinamallimuutokset vaikuttavat omistusyhtiöiden kannattavuuteen. Toisaalta kaukolämmössä energiatehokkuusinvestoinnit ovat parantaneet toimitusvarmuutta ja lisänneet joustoa. Fossiilittoman tuotannon osuus kasvaa, mutta tukijärjestelmien ja EU-sääntelyn muutokset lisäävät epävarmuutta pitkän aikavälin investointinäkyvyyteen.

Julkisella sektorilla hyvinvointialueiden kiristynyt talous ja hankintalain uudistuksen viivästyminen luovat epäselvyyttä palvelusopimuksiin ja In-house-yhtiöiden asemaan. Tämä koskee erityisesti ruokapalvelu-, puhdistuspalvelu-, työterveys- ja henkilöstöpalveluyhtiöitä.

Satama- ja logistiikkasektorilla uusi konsernirakenne luo vakaamman perustan toiminnan kehittämiseksi. Rahti- ja matkustajavirrat kehittyvät tasaisesti, ja päärahtilaiturin laajennus sekä meriväylän leventäminen parantavat kilpailukykyä. Merenkurkun liikenteessä Aurora Botnian akkukapasiteetin kasvattaminen tukee alueen vihreän siirtymän tavoitteita.

Osakeyhtiöissä ja kehitysyhtiöissä digitalisaation, datan ja automaation rooli vahvistuu. Useat yhtiöt ovat käynnistäneet prosessien tehostamiseen, palveluautomaatioon ja toiminnanohjauksen parantamiseen liittyviä hankkeita. Myös sijoitustoiminnan tuottojen merkitys korostuu niissä yhtiöissä, joiden perustoiminnan volyymit ovat laskeneet tai toimialaa ravistelevat muutokset.

Matkailu- ja tapahtumasektorilla näkymät ovat myönteiset: kansainvälinen kysyntä Vaasassa kasvaa odotettua voimakkaammin, erityisesti Saksan ja Ruotsin markkinoilta, ja Vaasa vahvistaa asemaansa valtakunnan kärkikokouskaupunkien joukossa. Kestävyysertifioinnit ja digitaalisten palvelujen kehittäminen tukevat kilpailukykyä, vaikka kansallinen matkailurahoitus supistuu.

Kokonaisuudessaan konsernin kilpailukykyyn ja taloudellisen vakauden varmistaminen edellyttää ennakoivaa ja johdonmukaista kehittämistä. Keskeistä on varautua ajoissa toimintaympäristön muutoksiin, erityisesti hankinta- ja energia-alan sääntelyn uudistuessa. Talouden hallinnan näkökulmasta korostuvat investointien huolellinen priorisointi, pitkäjänteisten korjaus- ja investointiohjelmien toteuttaminen sekä kassanhallinnan vahvistaminen.

Toiminnan tehostamisessa digitalisaatiolla, automaatiolla ja datan systemaattisella hyödyntämisellä on kasvava merkitys, sillä ne parantavat prosessien laatua, tehokkuutta ja päätöksenteon tietopohjaa. Konsernin

V A A S A .

kehitys perustuu myös tiiviiseen yhteistyöhön omistajan, hyvinvointialueen ja alueen yritystoimijoiden kanssa. Lisäksi ilmasto- ja vastuullisuustavoitteiden edistäminen on vahvistunut osaksi useiden yhtiöiden strategista suuntaa, mikä tukee konsernin pitkän aikavälin kilpailukykyä ja riskienhallintaa.

Konsernin tulevaisuuden vakaus rakentuu kyvyllä reagoida muutoksiin nopeasti, vahvistaa sopeutumiskykyä ja toteuttaa pitkän aikavälin strategisia uudistuksia hallitusti. Näiden tekijöiden perusteella näkymät ovat edelleen myönteiset, vaikka riskitaso on viime vuosia korkeampi.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja sekä talous- ja strategiajohtaja. Hallintosäännössä on myös määräykset konsernijaoston tehtävistä, ja konsernijaosto vastaa kaupungin omistajaohjauksesta sekä omistajaohjauksen toimivallan käyttämisestä.

Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaan omistajaohjauksen palvelualue vastaa kaupunkikonsernin kokonaisetuja tukevasta ohjauksesta. Palvelualueen keskeisiin tehtäviin kuuluu konserniohjauksen hoitaminen kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti sekä yhtiöittämisistä ja rakenteellisista muutoksista aiheutuvien asioiden suunnittelu ja toimeenpano. Lisäksi palvelualue vastaa konsernin rahoitussuunnittelusta ja sijoitustoiminnasta, ohjaa ja arvioi sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tilaa sekä ohjaa kaupungin hankintatoimintaa. Palvelualueetta johtaa omistajaohjauksen johtaja.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen ja nimittäminen

Vaasan kaupungin konserniohjauksessa keskeinen osa on yhteisöjen edustajien nimittäminen ja ohjeistaminen, jotta tytäryhtiöiden hallinto ja päätöksenteko tukevat kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa kaupungin edustajien nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa heille tarvittavat toimiohjeet.

Vuonna 2025 kaupungin edustajien valintaprosessia ja konsernijaoston antamaa ohjeistusta uudistettiin osana päivitetty konserniohjeistusta. Ohjeistuksen tavoitteena on selkeyttää ja tehostaa kaupungin omistajaohjausta. Ohjeistuksella tavoitellaan sitä, että yhtiöiden hallitukseen nimetään osaavia ja kaupungin tavoitteiden mukaisesti toimivia edustajia, jotka edistävät kaupunkikonsernin kokonaisuutta.

Konserniohjeiden päivitys ja omistajapoliittiset linjaukset

Omistajaohjaus sai valmiiksi yhdessä konsernijohtoon sekä konserniyhtiöiden kanssa valmistellun kuntalain 47 §:ään pohjautuvan konserniohjeistuksen. Päivitetty konserniohje sekä kokonaan uusi ohje, Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa, liitteineen hyväksyttiin valtuustossa 5.5.2025 (19 §). Ohjeistukset tukevat konsernin yhtenäistä ja vastuullista toimintatapaa sekä omistajaraportointia. Ohjeistuksen myötä tarkistettiin ja täsmennetään omistajapoliittisia linjauksia, joiden tavoitteena on varmistaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutuminen konserniyhtiöissä.

Raportointi ja seuranta

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi suurin osa konserniyhteisöistä on säännöllisen osavuosisraportoinnin piirissä. Kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja omistajaohjauksen johtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista. Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta, tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisesta tilanteesta. Vuoden 2025 aikana täydennettiin valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumisen raportointia.

Omistajaohjauksen palvelualue vastaa raportteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoinnista. Mikäli yhteisöjen talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, niiden on tarvittaessa toimitettava lisäselvityksiä omistajaohjaukselle.

Osavuosisiraportit laaditaan neljä kertaa vuodessa, ja ne tarjoavat ajankohtaista tietoa konserniyhtiöiden taloudellisesta tilanteesta ja toiminnasta. Vuosisiraportoinnin yhteydessä konserniyhteisöiltä kerätään lisäksi tiedot konsernitavoitteiden asettamisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista, mikä tukee kaupungin strategista johtamista ja päätöksentekoa.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Konserniohjeen mukaisesti tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen on raportoitava konsernijohtolle merkittävien riskien hallinnasta sekä noudatettava kaupungin riskienhallintapolitiikkaa ja sisäisen valvonnan ohjeistusta. Valtuuston 5.5.2025 § 19 hyväksymässä konserniohjeessa on edelleen tarkennettu konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia. Vuoden 2025 osalta tullaan lisäksi laatimaan kokonaan uusi yhtiökohtainen konsernitason riskienhallinnan seuranta koskeva raportti. Tällä tavoitellaan entistä kattavamman tilannekuvan saavuttamista konserniyhteisöjen riskeistä.

Riskienhallintaa ja valvontaa toteutetaan myös kaupungin edustajien kautta yhteisöjen hallinnossa. Osavuosisiraportoinnissa tytäryhteisöiltä edellytetään selvitys merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan samalla periaatteella. Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat kuvanneet riskienhallintaansa tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan sekä kaupungin osavuosisiraporteissa.

Konsernijohto seuraa riskitilannetta osavuosisiraporttien ja muun talouden seurannan yhteydessä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu toiminnan laajuuden edellyttämällä tavalla, eikä merkittäviä puutteita ole havaittu.

1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	339 885	380 279
Toimintakulut	-487 222	-508 528
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	6 893	3 815
Toimintakate	-140 445	-124 434
Verotulot	179 387	176 382
Valtionosuudet	68 885	62 064
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 284	2 236
Muut rahoitustuotot	9 359	7 816
Korkokulut	-13 381	-16 296
Muut rahoituskulut	-124	-66
Vuosikate	104 966	107 702
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 605	-54 998
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-12 607	-10 296
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Tilikauden tulos	35 753	42 408
Tilinpäätössiirrot	-600	0
Tilikauden verot	-5 233	-8 392
Laskennalliset verot	-183	-217
Vähemmistöosuudet	-886	-516
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	28 851	33 282

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	69,8	74,8
Vuosikate/Poistot, %	151,7	165,0
Vuosikate, euroa/asukas	1 472,6	1 530,4
Kunnan asukasmäärä	71 281	70 374

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	104 966	107 702
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-5 415	-8 392
Tulorahoituksen korjauserät	-417	-4 140
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	7 188	-193
Myyntivoitot	-11 691	-1 592
Myyntitappiot	697	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-105 982	-97 859
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 298	832
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	17 502	7 245
Toiminnan ja investointien rahavirta	13 146	3 602
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4 490	-4 154
Antolainasaamisten vähennys	5 005	303
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 612	78 460
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-80 350	-76 189
Lyhytaikaisten lainojen muutos	21 301	-10 059
Oman pääoman muutos	43	-147
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Maksetut osingot	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-301	610
Vaihto-omaisuuden muutos	751	-106
Saamisten muutos	2 584	25 509
Korottomien velkojen muutos	4 261	-15 404
Rahoituksen rahavirta	-15 584	-1 177
Rahavarojen muutos	-2 438	2 425
Rahavarat 31.12.	41 601	44 038
Rahavarat 1.1.	44 038	41 614
	-2 438	2 425

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-76 650,9	-112 350,0
Investointien tulorahoitus, %	105,3	111,0
Lainanhoitokate	1,3	1,3
Kassan riittävyys, pv	22,0	22,9

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 183	3 425
Muut pitkävaikutteiset menot	27 634	25 449
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	58	64
	<u>28 876</u>	<u>28 938</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	107 291	90 002
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	168 151	169 883
Rakennukset	395 107	411 432
Rakennusten arvonorotukset	524	524
Kiinteät rakenteet ja laitteet	302 418	295 007
Koneet ja kalusto	12 960	13 913
Muut aineelliset hyödykkeet	4 942	5 641
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	68 056	51 813
	<u>1 059 449</u>	<u>1 038 216</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	222 586	217 373
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	38 957	41 962
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	8 213	3 635
Muut saamiset	135	117
	<u>269 892</u>	<u>263 087</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	32 455	31 018
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	3 006	3 757
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	14 874	19 521
Lyhytaikaiset saamiset	58 879	65 198
	<u>73 754</u>	<u>84 719</u>
Rahoitusarvopaperit	1 057	6 549
Rahat ja pankkisaamiset	41 601	44 038
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>1 510 089</u></u>	<u><u>1 500 323</u></u>

VASTATTAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	157 473	156 859
Arvonkorotusrahasto	170 850	173 196
Muut omat rahastot	15 959	18 619
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	289 099	256 469
Tilikauden yli- / alijäämä	28 851	33 282
	<u>662 233</u>	<u>638 426</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 518	8 933
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	8
Muut pakolliset varaukset	11 332	4 136
	<u>11 332</u>	<u>4 144</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	33 217	32 079
KONSERNIRESERVI	676	811
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	519 377	564 115
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	118 628	102 017
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	68 108	46 807
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	84 001	102 991
	<u>790 114</u>	<u>815 930</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 510 089</u>	<u>1 500 323</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,5	43,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	130,00	129,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	317 950	289 752
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 461	4 117
Konsernin lainat, €/asukas	8 242	8 681
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	587 485	610 922
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	8 213	3 635
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	657 386	751 551 *
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas	9 222	10 679 *
Kunnan asukasmäärä	71 281	70 374

* Vertailutieto korjattu

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Erinomainen yli 70 % Hyvä 50–69 % Tyydyttävä 30–49 % Heikko alle 30 %

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainat € / asukas

= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})$

Konsernin lainasaamiset 31.12.

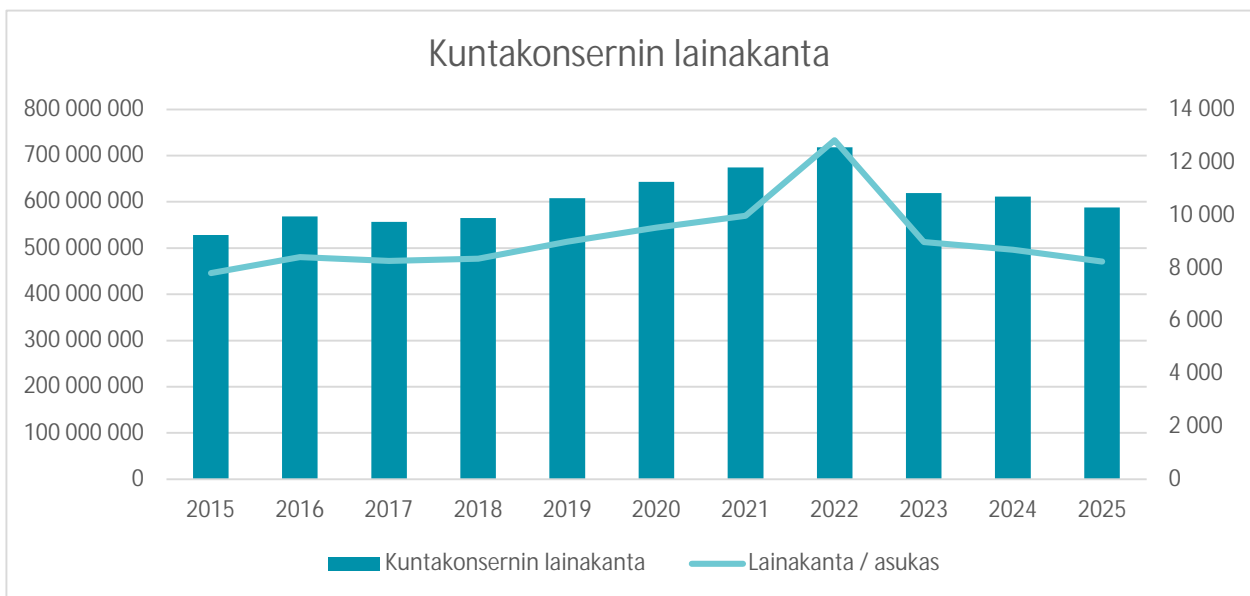
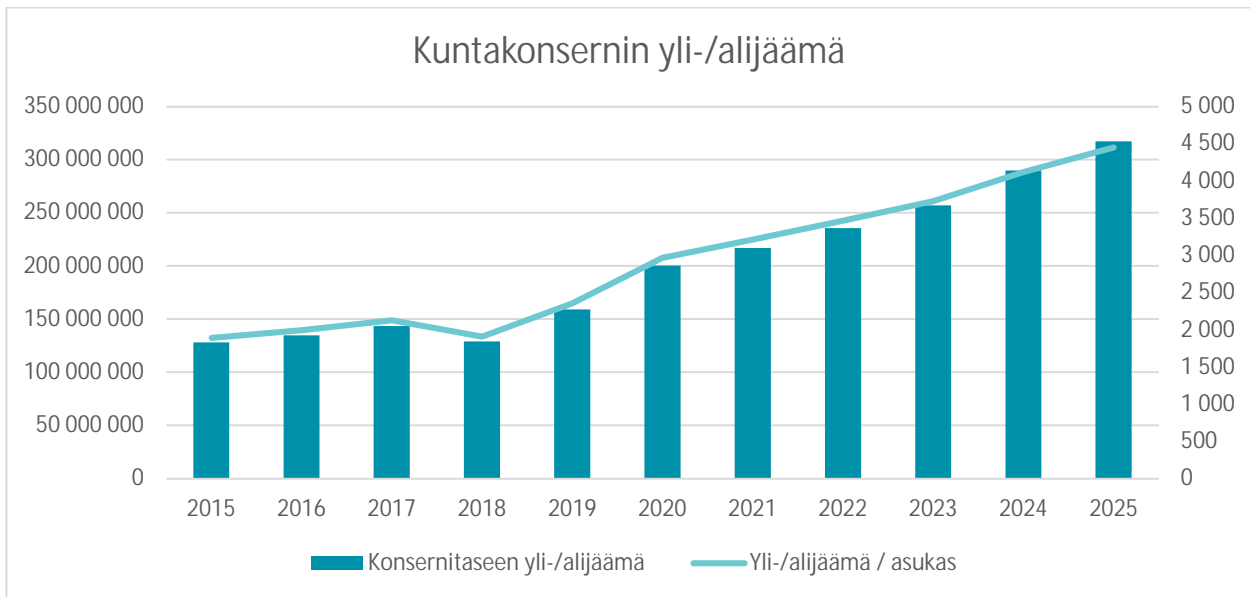
= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vuokravastuut €/asukas

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}) / \text{Asukasmäärä}$

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos, 10 486 461,85 euroa, käsitellään seuraavasti:

- Tehdyt poistoerot tuloutetaan suunnitelman mukaisesti 386 964,49 euroa. Poistoeron vähennys (+) koostuu seuraavista: kaupunginkirjasto 86 261,28 euroa, talouden tietojärjestelmät 125 000 euroa, satama-alue 166 666,67 euroa, yleisten teiden kunnostushankkeet 9 036,54 euroa
- Muodostetaan 600 000 euron rahastosiirto taseen vahinkorahastojen pääomaan

Tämän jälkeen Vaasan kaupungin ylijäämä on 10 273 426,34 euroa, joka siirretään taseeseen tilikauden yli/alijäämättilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Valtuuston nähdn sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestystekijöistä johdetut valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2025. Valtuustoon nähdn sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2025 on esitetty sivuilla 69-207.

2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelyljäämä ilman poistoja	7 373 000	7 373 000	8 578 762
Investoinnit netto	13 837 000	14 073 000	12 613 698

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025
Korvaus peruspääomasta	16 000 000	16 000 000	16 000 000
Liikelyljäämä ilman poistoja	27 563 000	27 563 000	28 777 298
Investoinnit netto	24 285 000	24 285 000	21 033 165

2.1.3. Strategian toteutuminen

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT			
HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA		VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2025	
1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	UNICEF:ltä Lapsiystävällinen kunta -tunnustus saatiin. Uusi kirjastoauto otettiin käyttöön ja liikuntapaikkatarjontaa lisättiin kasarmialueen salibandykentällä sekä Öjbergetin frisbeegolfraadalla. Toteutettiin tapahtumia sekä Puhu tuntemattomalle -kampanja. Onnellisuuskysely, -postikorttilähetys ja Frank Martelan onnellisuusluento toteutettiin.	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetty kaupungissa useita tapahtumia ja kilpailuja Otettu käyttöön uusi kirjastoauto (5.4.2025). Edistetty Lapsiystävällinen kunta -työtä ja saavutettu UNICEFin tunnustus Lisätty liikuntapaikkatarjontaa kasarmialueen salibandykentällä ja Öjbergetin frisbeegolfraadalla. Toteutettu Puhu tuntemattomalle -kampanja yhteisöllisyyden lisäämiseksi ja yksinäisyyden vähentämiseksi Toteutettu vuosittainen onnellisuuskysely ja seurattu onnellisuuden kehitystä Järjestetty Frank Martelan avoin onnellisuusluento LittFestin yhteydessä. Lähetetty vaasalaisille onnellisuuspostikortti, joka kannusti hyvien tekojen tekemiseen. Hietasaarenkadun laatuikäytävän ja torin kehittäminen etenee Matalna kynnyksen kulttuuripalvelut, mukaan lukien LÄTÄKKÖ- ja ARMAS-festivaalit sekä kaikukorttitoiminta Päivitettävän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi toteutettu asukaskysely 	
2. Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä	Harjoittelupaikkoja lisättiin. Kansainvälistymistä vahvistettiin (job shadow -vaihdot, Uumaja-yhteistyö, UNESCO/YK-lukio, Erasmus-akkreditointi). Englanninkielisen opetuksen laajeneminen on toteutunut suunnitellusti.	<ul style="list-style-type: none"> Lisätty harjoittelupaikkoja nuorisopalveluissa, liikuntapalveluissa, konsernihallinnossa ja Vamiassa. Vahvistettu kansainvälistymistä job shadow -vaihtojen, Uumaja-yhteistyön sekä UNESCO/YK-lukion kautta. Saavutettu Erasmus-akkreditointi. Laajennettu englanninkielistä opetusta suunnitellusti. Englanninkielisen opetuksen laajentaminen edennyt Vamiassa kansainvälisiä etenkin vihreän/puhtaan siirtymän alaan liittyviä koulutuksen kehittämisen hankkeita 	
3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli	Hyvinvoinnin monialaista, ekosysteemistä ja moniammatillista yhteistyötä jatkettiin. Sivistötoimi osallistui HVA verkostoyöhön, ja hyvinvointipalvelut vahvistivat sisäistä ja ulkoista yhteistyötä. Pohjanmaan työllisyysalue aloitti toimintansa	<ul style="list-style-type: none"> Asiainnoin ja asiakaspalvelun toimintamallin kehittämisen FLOW etenee suunnitellusti Vahvistettiin hyvinvoinnin ekosysteemityötä toimialojen aktiivisella yhteistyöllä. Vahvistettiin hyvinvointipalveluiden sisäistä yhteistyötä eri yksiköiden välillä. Toteutettiin toimialojen välistä yhteiskehittämistä hyvinvoinnin ekosysteemimallin mukaisesti. Käynnistettiin Pohjanmaan työllisyysalueen toiminta osana kaupungin organisaatiota 1.1.2025 Luotiin yhteistyökäytäntöjä työllisyysalueen ja kaupungin muiden toimialojen välillä. 	

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT			
HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA		VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2025	
1. Väestönkasvu	Asukasluvun kasvu on jatkunut positiivisena. Vuoden 2025 ennakkoväkiluku oli 71 281, kun vuoden 2024 lopun väestö oli 70 361. Strategiakauden alun, vuoden 2022, väestömäärä oli 67 988. Väestöllisyyksen on mahdollistanut työpaikkojen tarjonta sekä laajat opiskelumahdollisuudet. Väestönkasvun trendiä uhkaa lähimpänä asuntorakentamisen lamaannus.	<ul style="list-style-type: none"> Asukasmäärän kasvuun varautuminen huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja 2026 tähtäävässä luonnoksessa Konepaja-alueen kehittäminen eteni Työnantajaimago/Rekrytointikampanja ekosysteemin yhteistyönä Study and Stay –ryhmä vakiinnuttanut yhteistyönsä Kulttuurilaitokset tuottaneet laadukasta sisältöä asukkaalle Laajat, monipuoliset ja hyvin hoidetut matalan kynnyksen liikuntapalvelut tukemassa pitovoimatyössä Vaasan asuntopulaan ratkottu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja Pikipruukilla käynnistyi Ravilaakson uudisrakentamiskohteen suunnittelu 	
2. Työpaikkojen määrän kasvu	Työpaikkojen määrä on kasvanut strategiakaudella. Työttömien ja työllisten lukumäärä on myös kasvanut, jota selittää väestönkasvu. Kuitenkin kaupungin työllisyystilanne on hyvä kansallisesti verraten.	<ul style="list-style-type: none"> GigaVaasa alueella on globaalin markkinatilanteen johdosta vastattu myös kiinnostuneille datakeskustoimijoille ja tutkittu uutta energiantensivistä markkinasegmenttiä Uusi lentovuoro Uumaja-Vaasa saatu aikaan Green Leaf –vuoteen kytkeytyvä TKI-kyvykkyys-hanke suunniteltiin ja käynnistettiin, jonka avulla systematisoidaan kaupungin TKI-työtä ja osaamista Yritysvaikutusten arviointia viety osaksi kaupungin yleistä päätösten vaikutusten arviointia 	

STRATEGIAN TEEMAOHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIONTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2025
	1. CO₂-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus	Vaasan kasvihuonekaasu-päästöt ovat vähentyneet 67 % vuoden 1990 tasosta ja olivat 141,2 kt CO ₂ -ekv. V 2025. Tavoitteena on 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä sekä jäljelle jäävien päästöjen kompensointi. (SECAP) on valmisteltu hyväksyttäväksi, ja uusiutuvan energian investointeja on edelleen suunnitteilla.	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin omien metsien hiilinielut on arvioitu ja mallinnettu Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tiekarttatyötä tehty Toteutettu toimia CO₂-päästöjen vähentämiseksi sekä suoraan että välillisesti. Seurattu päästökehitystä SECAP-päästölaskennan avulla. Selvitetty mahdollisia päästökompensaatioita ja niiden kustannuksia puuttuvan hiilinielun korvaamiseksi. Valmisteltu Vaasan kestävän energian ja ilmaston toimitus suunnitelma (SECAP) hyväksyttäväksi. Edistetty uusiutuvan energian investointien valmistelua.
	2. Vihreä siirtymä Globaali kädenjälki	Valtuustokauden aikana on edistetty kaupungin kestävää kehitystä ja ilmastotyötä ekosysteemi-hankkeiden, strategisen kaavoituksen sekä kestä- van liikkumisen toimenpiteiden kautta. Työ on saanut myös merkittävää kansallista ja kv tunnustusta.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettu ekosysteemisopimuksen hankkeita yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Valmisteltu mahdolliseen uuteen ekosysteemisopimukseen liittyviä toimenpiteitä. Edistetty strategista kokonaisuiskaavatyötä ja valmistelua kaavaluonnosta vuodelle 2026. Arvioitu kaupunkialueiden viher- ja latvuspeittävyden merkitystä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja toimitettu alustava arvio ympäristöministeriölle. Edistetty kestävää liikkumista kehittämällä kävely-ympäristöä ja kävelykeskustaa.
3. Suomen energiaviisain ja energiatehokain kaupunki	Kaupunkikonsernin yhtiöiden kanssa on käyty tavoitekeskustelut, jotka on kirjattu talousarviokirjaan. Kampanjoilla on aktivoitu kuntalaisia ja henkilöstöä energiansäästöön ja ilmastotekoihin. Lisäksi on valmisteltu Green Leaf 2026 -vuoden toteutusta ja edistetty energiakoulutuspolun toteutusta.	<ul style="list-style-type: none"> Käyty tavoitekeskustelut kaupunkikonsernin yhtiöiden kanssa ja kirjattu tavoitteet talousarviokirjaan yhtiökohtaisesti. Toteutettu kampanjoita kuntalaisten ja henkilöstön aktivoimiseksi energiansäästöön ja ilmastotekoihin. Valmisteltu Green Leaf 2026 -vuoden toteutusta. Edistetty energiakoulutuspolun toteutusta ja kehittämistä hakemalla onnistuneesti hankerahoitusta 	

MAHDOLLISTAJAT

TALOUS, HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIONTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2025
1. Kestävä kuntatalous	Strategiakaudella keskeiset kestäväää kuntataloutta tukevat toimenpiteet on toteutettu ja kaupungin talouden pohja on tilinpäätöshetkellä hyvä, vaikka velkaantuminen on kasvanut suurten investointien vuoksi. Kestävä kuntatalous edellyttää kuitenkin jatkuvaa talouden tasapainottamista.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettu kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa. Tehty alaskirjauksia tyhjentyneiden sote-kiinteistöjen osalta. Varauduttu tuleviin investointeihin tekemällä taloudellisia varauksia
2. Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijä-kokemus	Systemaattista työtä ja osaamisen kehittämistä on jatkettu. Henkilöstötyytyväisyys nousi yhä paremmalle tasolle.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettu hankkeita henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittämiseksi. Kehitetty urapolkumalleja. Tarjottu tukea tekoälyn hyödyntämiseen työssä. Kehitetty työn ja yksityiselämän yhteensovittamisen käytäntöjä, kuten hybridityön ohjeistus. Edistetty henkilöstön kansainvälisyysosaamista mm. job shadowing -toiminnan avulla.
3. Hyvä johtaminen	Strategiakaudella on toteutettu useita hankkeita ja koulutuksia, jotka tähtäävät johtamis-osaamisen paraneamiseen. Työyhteisökyselyissä strategiakauden aikana on johtamiseen liittyvien osa-alueiden kokonaisarviot parantuneet.	<ul style="list-style-type: none"> Tarjottiin valmentavan johtamisen paketti uusille esihenkilöille Mielenhyvinvoinnin tueksi Lykkyy oma sivusto

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut toimintakatteet tulosalueetasolla. Tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate edellisen vuoden tilinpäätöksen, alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan sekä toteutuma tulosalueittain on esitetty tulosalueiden toimintakertomuksissa. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perusteluja suurimmille poikkeamille.

Poikkeama –sarakeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon:

- + merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion
- merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion.

VAALIT

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii kuntavaaleissa, aluevaaleissa ja valtiollisissa vaaleissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Keskusvaalilautakunta toimitti vuoden 2025 huhtikuussa yhtäaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Pohjanmaan hyvinvointialue korvasi kunnille aluevaaleista aiheutuvia kustannuksia 1,4 euroa/lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin otettu kunnan asukas.

Äänestysprosentti kuntavaalissa Vaasassa oli yhteensä 52,2 % ja koko maassa 58,5 %. Vaasassa äänestysprosentti ennakoäänestyksessä oli 24,2 % ja vaalipäivänä 28,1 %.

Äänestysprosentti aluevaaleissa Vaasassa oli 50,6 %, Pohjanmaan hyvinvointialueella 56,8 % ja koko maassa 51,7 %. Vaasassa äänestysprosentti ennakoäänestyksessä oli 23,2 % ja vaalipäivänä 27,4 %.

Keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi viestimällä eri kanavissa, järjestämällä ennakoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi. Alue- ja kuntavaalit järjestettiin Suomessa ensimmäistä kertaa yhtäaikaisesti ja tähän keskusvaalilautakunta vastasi järjestämällä toimintojaan valtion antamien ohjeistusten mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Vaalien toimittamisen turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Pysyvä tilaratkaisu. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. Kokonaistaloudelliset ICT-ratkaisut. Varautuminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Vaalien tilaratkaisuun ollaan saamassa pysyvät tilaratkaisu vuonna 2026. Henkilöstösuunnittelussa huomioitiin erityisesti yhtäaikaisesti järjestetyt alue- ja kuntavaalit. ICT-ratkaisuissa on huomioitu tuleva vaalitietojärjestelmän muutos. Varautumisen ohjeistusta ja koulutusta on tehty Oikeusministeriön ja Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti sekä sisäisiä ohjeita ja koulutuksia lisäämällä.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot alittavat muutetun talousarvion noin 100 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen on se, että kuntavaalien järjestämisestä oikeusministeriö ei maksa korvausta. Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion noin 194 000 eurolla. Vuonna 2025 aluevaalit ja kuntavaalit järjestettiin ensimmäisen kerran yhtäaikaaisesti. Tähän varauduttiin budjetointivaiheessa, mutta toteuma jäi arvioitua pienemmäksi. Alle 50 prosentin toteuma oli henkilöstökuluissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Palvelujen ostot ja vuokratulot toteutuivat yli 75 prosenttisesti. Toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 94 000 eurolla.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	376	178	0	178	79	-100
Toimintakulut	-430	-399	-2	-401	-207	194
Toimintakate	-54	-221	-2	-223	-129	95
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 0,76	- 3,10	- 0,03	- 3,13	- 1,80	1,33

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä, vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakköäänestykseen ja vaalipäivän äänestykseen palkataan tarvittava tilapäinen henkilökunta.

TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tarkastustoimi arvioi vuosittain sitovien tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamisen seurauksena syntyvät tulokset. Kaupungin palvelutoimintaa arvioidaan suhteessa sitoviin tavoitteisiin. Vuoden 2025 toiminnassa ei ole keskeisiä muutoksia vuoden 2024 toimintaan verrattuna.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat; talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointikertomus vuodelta 2024	Laaditaan arviointikertomus tarkastuslautakunnan valtuustokauden mukaisen arviointikehikon perusteella.	Toteutunut
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointisuunnitelman mukainen toiminta	Toimintavuoteen kohdistuvan arviointisuunnitelman toteuttaminen.	Toteutunut

Tarkastustoimelle asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat kokonaisuudessaan toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ulkoinen tilintarkastus / pv	85	87,9	80	112
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu / 1000 €	34,7	36,8	35,4	57,5

Talouden toteutuminen

Talous toteutunut talousarvion 2025 mukaisesti. Toimintakuluissa 25 000 euroa alitusta muutettuun talousarvioon nähden. Vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden toimintakulut olivat 45 000 euroa suuremmat. Tarkastustoimen talousarvion alittuminen aiheutui mm. siitä, että arviointi- ja tarkastussihteerin tehtävä oli täyttämättä 18.8.-30.9.2025 välisen ajan.

Tarkastustoimen tasapainottamisohjelma toteutui suunnitellusti (tavoite – 11 580,76 euroa)

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-209	-279	-1	-280	-254	25
Toimintakate	-209	-279	-1	-280	-254	25
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 2,98	- 3,92	- 0,01	- 3,93	- 3,57	0,36

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	1,4	1,6	0	0	1,4	1,6
Määräaikaiset		0,1				0,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimielin: Kaupunginvaltuusto

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsemat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunginvaltuusto vietti 150-vuotisjuhlavuotta, joka avattiin uudenvuodenaattona torilla pidetyllä kansanjuhalla. Valtuuston juhlapöytäkokous pidettiin 27.1.2025, jossa valtuusto päätti antaa juhlapäätöksensä kaupunginhallitukselle tehtäväksi selvittää musiikki- ja kongressikeskuksen toteutusta osana kehittyvää kulttuuri- ja tapahtuma-aluetta Wärtsilän vanhalle konepaja-alueelle. Tämän lisäksi asukkailla oli mahdollisuus vierailta kevään ja syksyn aikana kaupungin entisissä ja nykyisissä hallintorakennuksissa opastetuilla kiertokäynneillä.

Valtuuston kokousjärjestelmä uudistettiin, joka osaltaan sujuvoitti kokouksia ja vähensi kokouskustannuksia. Toimintavuoteen sijoittui myös huhtikuussa pidetyt alue- ja kuntavaalit sekä valtuustokauden vaihtuminen. Uusi valtuusto aloitti työnsä 9.6.2025 ja työsti syksyn aikana kaupungin strategian "More passion – More energy" vuosille 2025-2029.

Yhteensä pidettiin yhdeksän kokousta, neljä valtuustoserminaaria ja käsiteltiin 116 asiaa. Valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunta kokoontui säännöllisesti ennen valtuuston kokouksia ja sopi valtuustoryhmien välisistä poliittisista pelisäännöistä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kaupunginvaltuuston kokoukset ja seminaarit	11	9	10	13
Päätökset lkm.	90	86	110	116
Kustannukset € / kokous ja seminaarit	32 272	46 247	49 130	35 632

Talouden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 31 000 eurolla. Merkittävimmät alitukset toteutuivat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakate kasvoi noin 47 000 eurolla johtuen henkilöstökuluista sekä aineista, tarvikkeista ja tavaroista.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-416	-492	-3	-494	-464	31
Toimintakate	-416	-491	-3	-494	-463	31
Poistot	-3	0	0	0	-18	-18
Nettokulut €/asukas*	- 5,92	- 6,90	- 0,04	- 6,94	- 6,50	0,44

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Valtuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

2.2.1.1. Konserniohjauksen toimiala

Toimialan kuvaus

Konserniohjaus huolehtii kaupunginhallituksen alaisena hallinnon, henkilöstön, talouden, hyvinvoinnin, työllisyyden ja Vähänkyrön aluehallinnon palveluista.

Konserniohjauksen toimiala koostuu kaupunginhallituksen, konsernihallinnon, hyvinvointipalveluiden, työllisyyden yhteistoiminta-alueen sekä Vähänkyrön aluehallinnon tulosalueista. Konsernihallinnon tulosalue koostuu edelleen seitsemästä palvelualueesta; talous ja strategia, omistajaohjaus, henkilöstö, hallinto ja asiointi, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, digitalisaatio ja innovaatiot sekä sihteeripalvelut. Konserniohjauksen toimialaan kuuluu myös tulosalueita, joissa on vain määräraha, mutta ei toimintaa. Edellä mainitut tulosalueet ovat Avustukset, Jäsenmaksut, Osuudet, Varausmäärärahat sekä Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Konserniohjaus keskittyy kaupungin talouden kestävydestä huolehtimiseen, hyvinvointiin liittyvään koordinointiin ja kehittämiseen, työllisyys- ja kotoutumispalveluiden tuottamiseen sekä Vähänkyrön alueen lähipalvelujen ja hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden kehittämiseen.

Talouden tasapainottamisohjelman 2024 – 2027 toimenpiteet toteutuivat konserniohjauksen toimialalla pääosin suunnitellusti. FCG:n Eero Laesterän arvio talouden kestävydestä esiteltiin kaupunginvaltuustolle 9.6.2025. Arvion mukaan kaupungin talous on vahvistunut, mutta kertynyt ylijäämä ja velkaantuneisuus ovat heikommat kuin vertailukaupungeissa.

Säästötoimien vuoksi henkilöstömäärä on vähentynyt. Vapautuvia tehtäviä ei täytetä automaattisesti ja työn tehostamiseen, tekoälyn käyttöön ja järjestelmien automatisointiin kiinnitetään huomiota. Hallinnon toimintojen ja tuottavuuden kehittäminen on ollut keskiössä.

Kaupungin kiinteistökehitystä ja kiinteistöjen rahoitussuunnittelua on käsitelty kattavasti ja korkealla prioriteetilla. Suunnitelma erillisrahoitettavista kohteista on päivitetty. Sotekiinteistöjen yhtiöittämisselvitys on ratkaistu.

Imagotutkimuksen mukaan Vaasan tunnettuus kasvanut ja Vaasan asukasmäärä on kasvanut ennätyslukemiin. Pitovoimatyöhön on panostettu ja pääpaino on ollut opiskelijoiden pitovoiman parantamisessa.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä muut työvoimapalveluihin liittyvät tehtävät siirtyivät valtiolta kunnille 1.1.2025 muodostaen uuden valtiosuustehtävän. Vaasan kaupunki toimii vastuukuntana Pohjanmaan työllisyysalueella, johon kuuluvat Pohjanmaan kunnista Uusikaarlepyy, Kaskinen, Vöyri, Mustasaari, Laihia, Maalahti, Närpiö ja Korsnäs. Palvelusta on laadittu kuntien väkinen yhteistyösopimus. Työllisyysalue aloitti toimintansa haastavassa työllisyystilanteessa ja ensimmäisenä toimintavuonna on erityistä huomiota kiinnitetty nuorten työllisyyspalveluiden saavutettavuuden parantamiseen sekä kotoutumispalveluiden jonojen purkuun.

Pohjanmaan työllisyyspalveluiden toiminnan aloittaminen osana kunnan toimintaa vaikutti merkittävästi myös hyvinvointipalveluiden toimintaympäristöön tiivistäen samalla yhteistyötä työllisyys- ja elinvoimapalveluiden kanssa. Hyvinvointipalveluiden työllistämisyksikössä jatkettiin tuettua työllistämistoimintaa sekä tarjottiin tuetun kesätyön palveluita. Kotoutumislain uudistus toi uusia lakisääteisiä tehtäviä kotouttamispalveluihin lisäten kunnan vastuuta kotoutumisen edistämisessä. Sovittelutoiminnan lakimuutoksen myötä lähisuhdeväkivallan sovittelu päättyi, mikä vähensi aloite- ja asiakasmäärää.

Vähänkyrön lähipalveluja, elinkeinoja ja osallistumista kehitettiin useiden eri toimenpiteiden avulla sekä kaupungin muiden toimijoiden että alueen paikallisten toimijoiden, muun muassa alueen yhdistysten kanssa. Vähänkyrön elinvoiman säilyttämiseksi valmisteltiin elinvoimasuunnitelma. Vähänkyrön hyvinvointiaseman toiminnan jatko seuraavaksi viideksi vuodeksi varmistui Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksellä § 7 19.1.2026.

Henkilöstöä toimialalla oli yhteensä 297,2, joista vakinaisia oli 248,4 (2024 190,8) ja määräaikaista 48,8 (2024 35,5) (htv-perusteinen).

Talouden toteutuminen

Konserniohjauksen toimialan toimintakate oli -41,4 M€ mikä on 3,6 M€ muutettua talousarviota parempi. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna toimintakate kasvoi 8,3 M€. Toimintatuotot olivat 1,5 M€ ja toimintakulut 5,1 M€ alle muutetun talousarvion. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna toimintatuotot kasvoivat 7,9 M€ ja toimintakulut 16,2 M€. Nettokulut €/asukas kasvoivat noin 110 €/asukas. Talousarviomuutokset toimialan toimintakatteeseen, 6 M€, koostuivat pääosin keskitetysti varattujen määrärahojen siirroista toiminnan toteuttaville hallintokunnille sekä tulomäärärahojen lisäyksistä osakkeiden myyntivoittoon, laskennalliseen korvaukseen ja kotoutumiskorvaukseen.

Tasapainottamisohjelman toimenpiteet toteutuivat konserniohjauksen toimialalla suurimmaksi osaksi.

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	17023	23777	2733	26511	24964	-1547
Valmistus omaan käyttöön	3				22	22
Toimintakulut	-50108	-74675	3234	-71441	-66357	5084
Toimintakate	-33082	-50898	5967	-44931	-41371	3559
Poistot	-1666	-18434		-18434	-1677	16757
Nettokulut €/asukas	-470,17	-714,67	83,79	-630,88	-580,90	49,98

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

KAUPUNGINHALLITUS

Toimielin: Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloushoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2025 talousarvio sisältää osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot noin 695 000 euroa. Osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitoista kirjattiin kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarviomuutos vuoden aikana.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 245 000 eurolla. Merkittävimmät alitukset toteutuivat palvelujen ostoissa ja muissa toimintakuluissa. Toimintakulut toteutuivat noin 113 000 euroa pienempänä verrattuna vuoteen 2024.

Tasapainottamisohjelman toimenpiteet vuodelle 2025 on huomioitu talousarviossa. Tasapainottamisohjelma toteutui pääosin suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	112	16	695	711	713	2
Toimintakulut	-1694	-1841	16	-1825	-1580	244
Toimintakate	-1582	-1825	711	-1114	-868	246
Poistot	-24	0	0	0	-14	-14
Nettokulut €/asukas*	- 22,48	- 25,63	9,99	- 15,64	- 12,18	3,45

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Vuonna 2025 pidettiin 23 kaupunginhallituksen kokousta, 14 kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousta ja 6 kaupunginhallituksen hyvinvointijaoston kokousta. Päätöksiä kaupunginhallitus teki 342 kpl, konsernijaosto 98 ja hyvinvointijaosto 39 kpl.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	4	4	0	0	4	4
Määräaikaiset	0	0	0	0	0	0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, kaupunkiympäristötoimen ja sivistystoimen toimialajohtajat ja sisäinen tarkastaja. Konserniohjauksen toimialajohtaja (konsernihallinnon johtaja) sisältyy konsernihallinnon henkilöstötietoihin.

KONSERNIHALLINTO

Toimielin: Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä ja vastaa kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman 2024 - 2027 seuranta ja talouden kestävydestä huolehtiminen ovat olleet keskiössä. Investointien kestäviä, pitemmän aikavälin rahoitusvaihtoehtoja, on selvitetty ja ohjeistus on työn alla. Vaasan kaupungin tunnettuus on kasvanut imago tutkimuksen mukaan. Kaupungin vetovoima- ja opiskelijoiden pitovoimatyötä on jatkettu yhteistyössä Vasekin ja yritysten kanssa. Hallinnon toimintojen ja tuottavuuden kehittämistyötä on jatkettu. Johdon työpöytä -raportointityökalun käyttöönottoprojekti on aloitettu ja se tulee käyttöön keväällä 2026. Suunnittelutyö kaupungin asiointipisteiden, ns. Vaasa -pisteen, keskittämisestä Palosaarelle, Wolffintie 36:n F11 rakennukseen on aloitettu. Vaasan kaupungin asiointi- ja asiakaspalvelun uudistus, FLOW-projekti, käynnistyi syksyllä ja sen tavoitteena on vastata nykyisiin ja tuleviin palveluiden tarpeisiin tarjoamalla uusi ratkaisukokonaisuus ja -alusta, joka luo helposti saavutettavat, laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut sekä tehokkaamman ja mielekkäämmän työskentelyn Vaasan kaupungilla palveluiden järjestämiseksi. Henkilöstöohjelman toimenpiteitä on toteutettu henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi mm. tarjoamalla työnohjausta ja hyvinvointivalmennusta sekä vahvistamalla tekoälyosaamista. Henkilöstöä on myös osallistutettu toiminnan kehittämiseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kestävä kuntatalous	Otetaan käyttöön johdon työpöydän raportointityökalu. Tasapainottamisohjelman seuranta. Laaditaan strategiset linjaukset toimitilojen eri rahoitusvaihtoehdoille. Päivitetään kaupungin poistosuunnitelma.	Johdon työpöydän käyttöönottoprojekti on aloitettu syksyllä 2025. Johdon työpöytä tullaan ottamaan käyttöön vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin aikana. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet on huomioitu vuoden 2026 talousarvion kehityksessä, ja tulosalueita on ohjeistettu raportoimaan mahdollisista poikkeamista osavuosisikastausten sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2024–2027 otetaan huomioon myös vuoden 2026 käyttötalouden käyttösuunnitelmassa. FCG:n Eero Laesterä esitti analyysinsä talouden kestäväyydestä valtuustolle 9.6.2025. Kaupungin talous on vahvistunut, mutta esim. kertynyt ylijäämä ja velkaantuneisuus ovat heikkomat kuin vertailukaupunkien. Lisätään mahdollisesti uuteen rahoitus- ja sijoitusohjeeseen, josta luonnosversio on tekeillä. Tausta- ja vertailutietoja on kerätty.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Ennakoivan henkilöstösuunnittelun ja työurajohtamisen kehittäminen	Toteutettu henkilöstöohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä, mm. tarjottu henkilöstölle työnohjausta ja hyvinvointivalmennusta, esihenkilövalmennuksia (mm. valmentava johtaminen). Mielenterveyden työkalupakin käyttöönotto. Henkilöstön osallistaminen toiminnan kehittämiseen, mm. sisäisten kehittäjien verkosto ja henkilöstökyselyt, tutkimusyhteistyötä lisätty, aiheina mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus, joustava työnantaja. Tekoälyosaamisen vahvistaminen ja työntekijäpassin käyttöönotto. Jobshadow -toiminnan kehittäminen ja turvallisuuskulttuurin vahvistaminen (mm. turvavarttien käyttöönotto). Henkilöstöetuna jatkettu hyvinvointia tukevana etuna mm. e-passia ja työsuhdepyörätua.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Vetovoimainen ja pitovoimainen Vaasa	Brändin vahvistaminen, markkinointi-toimenpiteet ja yhteiskampanjat. Opiskelijoiden pitovoimatyön toimenpiteet yhdessä Vasekin kanssa.	Imagotutkimuksen mukaan Vaasan tunnettuus kasvanut: Vaasan erittäin tai melko hyvin tuntevien osuus noussut 12 %:sta 15 %:iin. Tunnettuus markkinoinnin ydinkohderyhmissä on noussut vielä tätä enemmän. Vaasan asukasmäärä kasvanut ennätys-lukemiin. Valtakunnallisia, nuorille osaajille kohdennettuja rekrytointi-/ työnantajaimagokampanjoita on toteutettu yhdessä Vasekin ja yritysten kanssa joka vuosi strategiakauden aikana. Vetovoimatyötä tehtiin myös suoramarkkinointikampanjalla. Viimeisen kymmenen vuoden aikana poismuuttaneille lähetettiin onnellisuuspostia. Pitovoimatyöhön panostettu yhdessä Vasekin kanssa, pääpaino opiskelijoiden pitovoiman parantamisessa. Järjestetty tapaamisia ja työpajoja korkeakoulujen oppilaskuntien sekä kaupungin johtoryhmän ja toimialojen johtoryhmien kanssa. Study and Stay -ryhmä kokoontunut säännöllisesti. Osallistuttu opiskelijatapahtumiin kaupungin ja Vasekin yhteisellä ständillä. Pidetty tutorkoulutuksia ja uusien opiskelijoiden infoja, myös kansainvälisille vaihto-opiskelijoille. Järjestetty opiskelijoille etuviikko kaupungin kulttuuri- ja liikuntatarjontaan syksyisin. Rekrytapahtumia, jossa opiskelijat ja yritykset kohtaavat.
Vetovoimainen Vaasa	Yhden luukun periaate	Fyysisen asiakaspalvelun keskittäminen Tammipihan palvelupisteeseen. Sähköisen asiakasportaalin käyttöönotto.	Tammipihan palvelupisteeseen on vakiintunut Pohjanmaan työllisyyspalveluiden vastaanottopiste muutamina päivinä kuukaudesta. Kaupungin asiointikonseptin määrittely on aloitettu ja sähköisen asiakasportaalin hankintamateriaalia on täsmennetty ja hankinta etenee alkuvuodesta 2026.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
HALLINTO JA ASIOINTI				
Kirjatut asiat (kpl)	2 168	6 075	5 500	5 243
OMISTAJAOHJAUS				
Konserniyhtiöiden liikevaihto 1000 € (ei sis. emo/kaupunki)	338 375	342 179	350 257	342 179
Konserniyhtiöiden tase 1000 € (ei sis. emo/kaupunki)	971 872	797 388	875 644	797 388
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT				
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	12 646	13 293	14 232	12 166
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET				
Mediatiedotteiden määrä	350	370	360	404
vaasa.fi-sivuston kävijät (vierailut, ei uniikit kävijät)	635 211	1 626 140 (vierailut, ei uniikit kävijät)	640 000	1 760 557 (vierailut, ei uniikit kävijät)
Sosiaalisten medioiden seuraajat	42 065	46 299	44 000	50 034
HENKILÖSTÖ				
HTV (koko kaupunki, määräaikaiset ja vakituiset)	2 755	2 691	2 840	2 738
Terveysperusteiset poissaolot (pv/htv)	14,3	15,3	15,5	16
Lähtövaihtuvuus	127	141	120	105

Talouden toteutuminen

Konsernihallinto tulosalueen toimintakate alitti 359 900 euroa muutetun talousarvion. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2025 toimintakate kasvoi -533 700 euroa, joka johtuu pääosin vuoden 2024 kertaluontoisista asiointipalveluiden laskutuksista Pohjanmaan hyvinvointialueelta sekä henkilöstökulujen kasvusta.

Toimintatuotot ylittivät 172 300 euroa muutetun talousarvion, johtuen pääosin sataman yhtiöittämisen osakkeiden luovutusvoitoista sekä hanketoiminnan tuki- ja avustustulojen ylityksestä.

Toimintakulut alittivat 165 900 euroa muutetun talousarvion, johtuen pääosin palveluiden ostojen sekä vuokratulujen alituksesta.

Tasapainottamisohjelman vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet ovat huomioitu talousarviossa ja ne toteutuivat pääosin suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	6756	6295	0	6295	6467	172
Valmistus omaan käyttöön	3	0	0	0	22	22
Toimintakulut	-22800	-23620	390	-23230	-23064	166
Toimintakate	-16042	-17325	390	-16935	-16575	360
Poistot	-1069	0	0	0	-1081	-1081
Nettokulut €/asukas*	- 227,99	- 243,27	5,47	- 237,79	- 232,74	5,05

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	155,5	153,7	4,3	3,6	159,8	157,3
Määräaikaiset	19,1	19,6	8,1	6,6	27,2	26,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

HYVINVOINTIPALVELUT

Toimielin: Kaupunginhallituksen hyvinvointijaosto

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoita ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointialueelle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös lakisääteinen rikos- ja riita-asioiden sovittelu, kotoutumispalveluiden järjestäminen sekä tuetun työllistämisen ja tuetun kesätyöllistämisen palveluiden järjestäminen työllistämisyksikössä.

Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, sovittelutoiminta ja työllistämisyksikkö. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 hyvinvointipalveluiden oli sopeuduttava uuteen toimintaympäristöön ja muutokset vaikuttivat toimintaan merkittävästi. Pohjanmaan työllisyyspalveluiden aloittaminen osana kunnan toimintoja on tiivistänyt yhteistyötä työllisyys- ja elinvoimapaalveluiden kanssa. Työllisyysalueuudistuksen valmisteluprojektin päätyttyä palvelujen kehittämistyötä yhteisissä rakenteissa ollaan jatkettu vuonna 2025. Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa jatkettiin yhteistyön kehittämistä yhdyspinnoilla.

Vuoden aikana järjestettiin merkittäviä verkostotilaisuuksia sekä kuntalaisille erilaisia kohtaamisen foorumeja. Merkittävimpiä verkostotilaisuuksia olivat mm. Pohjanmaan kuntien yhdyspintatilaisuus yhteistyössä Kuntaliiton, Hyvil Oy:n ja Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa sekä ensimmäinen Pohjanmaan kansalaisjärjestöakatemia, jonka yhteydessä Vaasa palkittiin Pohjanmaan järjestöystävällisimpänä kuntana.

Hyvinvoinnin edistämisen koordinointiin liittyvää työtä jatkettiin monitoimijaisesti Vaasan kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2023-2027 mukaisesti. Lasten ja nuorten hyvinvointityössä apuna toimi Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamalli. Toimintasuunnitelmassa mainitut tavoitteet saavutettiin vuoden loppuun mennessä. Haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin panostettiin vuonna 2025 tavallista enemmän yhdistysavustuksien lisäksi ruoka-avun kehittämishankkeen muodossa.

Kotouttamispalveluissa kotoutumislain uudistus toi uusia lakisääteisiä tehtäviä ja lisäsi kunnan vastuuta kotoutumisen edistämisessä. Toiminnan painopisteet olivat International House Vaasa palvelukonseptin kehittämisen käynnistämisessä sekä asiakastyössä lakisääteisten tehtävien toimeenpano. Uutena toimintana yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia järjestettiin työllisyysalueen kuntien kotoutuja-asiakkaille. Vuonna 2025 koulutus järjestettiin kymmenelle eri ryhmälle, joista seitsemän koulutusta toteutettiin kotouttamispalveluiden toimesta ja kolme ostopalveluna.

Sovittelutoiminnassa palveluita tuotettiin lain mukaan kahden maakunnan alueella. Vuoden 2025 alun lakimuutoksen perusteella lähisuuhdeväkivallan sovittelu päättyi, joka vähensi aloite- ja asiakasmäärää. Sen sijaan lasten ja nuorten sovittelujen määrä kasvoi. Samalla lasten ja nuorten rikosten ennaltaehkäisytyötä tekevien keskinäinen yhteistyö lisääntyi merkittävästi. Yhteistyötä tehtiin mm. Ankkurin,

koulukoordinaattoreiden, katuväkivaltahankkeen ja koulujen kanssa. Sovittelun peruskurssi aloitettiin vuoden 2025 lopussa ja kurssin jälkeen sovittelijoiden määrä kasvaa 20 sovittelijalla.

Vuonna 2025 palkkatukea ei enää hyödynnetty työllistämistoiminnassa lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Työllistämisyksikössä jatkettiin tuettua työllistämistoimintaa vanhustyön avustajatoiminnalla, Helppari -toiminnalla sekä tarjoamalla tuetun kesätyön palveluita. Erityisesti painotettiin työhönvalmennuksen kehittämistä ja yhteistyön tiivistämistä kuntaan siirtyneiden työllisyyspalveluiden sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Kesäduunisetelin kriteerit uudistettiin, jolloin nuoret pystyivät ensimmäistä kertaa hakemaan seteliä itselleen.

ESR+ rahoitteisessa SILTA - Työllisyyden yhdyssilta Pohjanmaa BRON- Sysselsättnings kontakbro i Österbotten -hankkeessa jatkettiin työllisyyden toimijoiden verkoston tapaamisia Silta-caféssa sekä tarjottiin osaamisen kehittämistä verkoston asiantuntijoille ja työnhakijoille. Lisäksi pilotoitiin erilaisia asiointi- ja valmennusmalleja yhteistyössä mm. Pohjanmaan työllisyyspalveluiden, kotouttamispalveluiden ja Työpaja Kartturin kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asiakaslähtöisen hyvinvoinnin yhteistyömallin kehittäminen	<p>Vahvistetaan operatiivisen tason yhteistyötä ja yhteistä visiota keskeisten kumppanien kanssa organisaatiosta riippumatta.</p> <p>Yhteydenpidon säännöllisyyttä ja vastuunjakoa kehitetään.</p> <p>Asiakkaan tarpeet, turvallisuus ja mielipide otetaan huomioon.</p>	<p>Hyvinvointipalveluissa tehtiin monipuolista verkostotyötä etenkin nuorten tukemiseksi.</p> <p>Sovittelutoiminnassa on kehitetty lasten ja nuorten rikosten ennaltaehkäisyyn yhteistyömallia yhdessä muiden yhteistyötahojen kanssa. Lisäksi on otettu käyttöön laajennetut sovittelut sekä luennoitu kouluilla rikoksista, sovittelusta ja tukipalveluista.</p> <p>Hyvinvointipalveluissa on toteutettu säännöllisesti yhteistyöpalavereita ja yhteistä työryhmätoimintaa työllisyyspalveluiden kanssa. Lisäksi on aloitettu yhteistyörakenteiden luominen ja jäsentäminen.</p> <p>Hyvinvointipalveluiden sisäistä yhteistyötä on entisestään tiivistetty.</p> <p>Hyvinvointiyksikössä on toteutettu aktiivista yhteistyötä eri toimi- ja tulosalueiden kanssa hyvinvointikertomuksen seurantaryhmien kautta.</p> <p>Vaikuttajatoimielimiä on perehdytetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön.</p> <p>On toteutettu seurantamittareiden tarkastelua.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	<p>Valtavirtaistetaan hyvinvointi kaupungin organisaatiossa ja seurataan edistymistä Hyvinvointisuunnitelman kautta.</p> <p>Tiedotetaan palveluista selkeästi ja monikanavaisesti tavoitteena saavuttaa oikeat kohderyhmät.</p> <p>Kuntalaisten osallisuutta ja kriisinkestokykyä edistetään mm. tiedon jakamisen ja motivoinnin keinoin.</p> <p>Varmistetaan palvelujen saavutettavuus, turvallisuus ja soveltuvuus eri väestöryhmille. Vältetään päällekkäisen työn tekeminen optimoimalla resurssien käyttö.</p> <p>Kehitetään toimintaa hanketoiminnan kautta.</p>	<p>Hyvinvointisuunnitelmaa on valtavirtaistettu ja operationalisoitu mm. seurantaryhmien sekä neuvostojen toiminnan kautta.</p> <p>Hyvinvointipalveluista on tiedotettu monipuolisesti. Työllisyydenhoidon kehittämistyössä on otettu käyttöön LinkedIn ja se on todettu toimivaksi viestintäkanavaksi, sekä pilotoitu mm. aulapalveluita, jonka perusteella selkeytetty asiakasinformaatiota.</p> <p>Kotouttamispalveluissa kohderyhmät on saavutettu hyvin sekä on tunnistettu katvealueita yhteistyöverkostoissa. Kaupungin verkkosivu-uudistusta on aloitettu ja on perustettu työryhmät suunnittelemaan sivujen kokonaisuuksia.</p> <p>On viestitty monikielisesti kuntalaisten ja asiakkaiden kanssa ajankohtaisista ja yhteiskunnallisista asioista sekä edistetty osallisuutta ja kriisinsietokykyä. 72h - varautumiskoulutuksia on järjestetty. Saavutettavuutta korostettu kirjallisessa viestinnässä.</p> <p>Hyvinvointipalveluissa on toteutettu säännöllisesti asiakasraatitoimintaa, kuulemistilaisuuksia asiakkaille ja pyydetty palautetta toiminnasta.</p> <p>Kotouttamispalvelut ovat rakentaneet ja tuotteistaneet yhteiskuntaorientaatio –koulutusmallin sekä saaneet kuntasopimukset työllisyysalueen kuntiin.</p> <p>Hyvinvointipalvelut on ollut aktiivinen useissa hankkeissa.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Asukasmäärän lisääminen ja osaavan työvoiman turvaaminen	<p>Kehitetään yhteistyötä erityisryhmien työllistämiseksi uudessa toimintaympäristössä.</p> <p>Vaasan International House-malli kehitetään.</p>	<p>International House Vaasan osalta on toteutettu sidosryhmätutkimus verkostolle, asiakaskysely maahanmuuttaneille sekä järjestetty Kick off –tilaisuus.</p> <p>Palvelukonseptia on pilotoitu työllisyyspalveluiden jalkautumisella yhteispalveluihin. Syksyllä jätettiin ESR+ hankehakemus.</p> <p>On kehitetty tietopohjaa, jolla voidaan tukea pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Tekeillä AMK opinnäytetyö ” Työnantajien näkökulmia pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllistämistä”.</p> <p>Työhönvalmennusta on kehitetty ja on sovittu yhteistyöstä työllisyyspalveluiden kanssa.</p> <p>Hyvinvointipalveluihin on työllistetty erityisryhmiä.</p> <p>On toteutettu seurantamittareiden tarkastelua.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
VASTAANOTTOKESKUS*				
Majoitusvuorokaudet / vuosi	276 730	90 579	0	0
Majoitusvuorokauden hinta, euroa / vrk	28,6	31,44	0	0
Keskimääräinen kuntaan siirtymäaika (vrk) päätöksensaannista	75	60	0	0
KOTOUTTAMISPALVELUT				
Asiakasmäärä	485	628	750	862
- joista yli 7-vuotiaita	430	583	700	803
Uusien asiakkaiden määrä	219	274	100	216
- joista kiintiöpakolaisstatuksella	21	21	10	9
Perheenyhdistämisen kautta siirtyneet	26	2	10	16
SOVITTELUTOIMINTA				
Aloitteiden määrä	507	612	550	449
Asiakasmäärä	1 206	1 498	1 400	1148
Sovitteluiden määrä	395	500	450	330
Rikos- ja riita-asioiden määrä vuosittain	711	865	800	611
HYVINVOINTIYKSIKKÖ				
Yhdistysavustukset	-	33	30	35
- joista uusia avustuksia hakeneita yhdistyksiä	-	11	8	13

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
TYÖLLISTÄMISTOIMINTA				
Työllistettyjen määrä työllistämistoiminnassa	-	20	20	18
Työllistämistä edistävien palveluiden osanottajien asiakasmäärä (työkokeilut, harjoittelut, TET, jne.)	42	37	50	53
Työllistymistä edistävien palveluiden asiakaspäivien määrä/ka/vuosi	-	1 207	1 200	1443
Kesätyöllistettyjen määrä, tuettu työllistäminen	-	241	180	261

*Vastaanottokeskuksen toiminta päättynyt 31.5.2024.

Lisäksi vuonna 2025 Silta - Bron hankkeen kautta erilaisiin koulutuksiin tai ohjauksiin on osallistunut noin 300 henkilöasiakasta.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot alittavat muutetun talousarvion noin 157 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli palkkatukikäytäntöihin tullut muutos vuonna 2025. Laskennallisten korvausten määrä on ollut vuoden aikana korkea ja osavuosikatsauksen yhteydessä toimintatuottoihin esitettiin määrärahanmuutosta. Toimintatuotot toteutuivat 95 prosenttisesti.

Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion noin 466 000 eurolla. Alle 80 prosentin toteuma oli palveluiden ostoissa, aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa sekä avustuksissa. Henkilöstökulut ja vuokratulot toteutuivat yli 90 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan toimintakulut toteutuivat 87,2 prosenttisesti.

Toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 308 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli toimintakulujen alittuminen. Toimintakatteen toteumaprosentti on 35,3 prosenttia.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä on vaikuttanut vastaanottokeskuksen toiminta, joka päättyi 31.5.2024. Toiminnan päättyminen kaupungilla näkyy poikkeamana tilinpäätösten välillä.

Tasapainottamisohjelma toteutui suunnitellusti ja tasapainottamistoimenpiteet vuodelle 2025 on huomioitu talousarviossa. Toimenpiteiden lisäksi hyvinvointipalvelut alittivat talousarvion noin 306 000 eurolla. Vuonna 2025 kirjattiin yksi kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarviomuutos, joka oli 800 000 euron lisäys toimintatuottoihin.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	5785	2346	800	3146	2988	-157
Toimintakulut	-5564	-3583	-36	-3620	-3154	466
Toimintakate	221	-1238	764	-474	-166	308
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	3,14	- 17,38	10,72	- 6,65	- 2,33	4,33

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	23,4	19,7	1,4	1,9	24,8	21,5
Määräaikaiset	21,9	16,3	14,5	9,2	36,4	25,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

TP 2024 luvuissa vaikuttaa vastaanottokeskuksen henkilöstö. Vastaanottokeskuksen toiminta päättyi 31.5.2024.

AVUSTUKSET

Toimielin: Kaupunginhallitus

Talouden toteutuminen

Avustukset tulosalueen toimintakate alitti 201 700 euroa muutetun talousarvion 2025, joka johtuu pääosin nettoyksiköiden sisäisen vuokra-avustuksen alituksesta. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2025 toimintakate pienentyi 259 700 euroa, josta 161 000 euroa johtuu tasapainottamistoimenpiteistä.

Tasapainottamisohjelman vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet 161 000 euroa ovat huomioitu talousarviossa ja ne toteutuivat suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	30	40	0	40	36	-4
Toimintakulut	-3997	-3949	0	-3949	-3743	206
Toimintakate	-3967	-3909	0	-3909	-3707	202
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 56,38	- 54,88	-	- 54,88	- 52,05	2,83

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

JÄSENMAKSUT

Toimielin: Kaupunginhallitus

Talouden toteutuminen

Jäsenmaksut tulosalueen toimintakate alitti 13 000 euroa muutetun talousarvion 2025. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2025 toimintakate kasvoi -3 600 euroa.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-323	-340	0	-340	-327	13
Toimintakate	-323	-340	0	-340	-327	13
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 4,60	- 4,77	-	- 4,77	- 4,59	0,18

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

OSUUDET

Toimielin: Kaupunginhallitus

Talouden toteutuminen

Osuudet tulosalueen toimintakate alitti 674 500 euroa muutetun talousarvion 2025. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2025 toimintakate kasvoi -14 200 500 euroa työllisyysalueen- ja työttömyysetuuksien Vaasan kuntaosuuden siirtyessä osuuksien tulosalueelle.

Toimintatuotot ylitti 74 900 euroa muutetun talousarvion 2025, joka johtuu kotoutumislain uudistukseen kuuluvasta laskennallisen korvauksen ylityksestä. Kotoutumiskoulutuksia ja palveluntarpeen arviointia koskeva osuus laskennallisesta korvauksesta, yhteensä 1 670 800 euroa (alkuperäinen TA2025: 362 000 euroa), on kirjattu osuudet tulosalueelle.

Toimintakulut alitti 599 600 euroa muutetun talousarvion 2025, joka johtuu pääosin Pohjanmaan työllisyysalueen Vaasan kuntaosuuden palautuksesta 2025, Pohjanmaan työllisyyslautakunta 10.12.2025 § 40. Vaasan kuntaosuuden palautus vuonna 2025 on 973 800 euroa, vuoden 2025 Vaasan kuntaosuus työllisyysalueesta on -6 008 300 euroa (alkuperäinen TA2025: -6 982 100 euroa). Palautus johtuu pääosin koulutus- ja valmennuspalvelukulujen alituksesta, henkilöstökulujen alituksesta sekä avustus- ja tukikulujen alituksesta.

Vaasan työttömyysetuuksien kuntaosuudet ylitti -194 000 euroa alkuperäisen talousarvion (alkuperäinen TA2025: -8 609 800 euroa). Lokakuusta 2025 lähtien työttömyysetuuskulut ovat kasvaneet etuuslajilta toiselle siirtyvien huomioimisen seurauksena, alkuvuodesta laskutettiin jälkikäteen. Työmarkkinatuen osuus oli 87,28%, ansiosidonnaisen päivärahan osuus 8,88% ja peruspäivärahan osuus 3,84% vuoden 2025 aikana.

Tasapainottamisohjelman vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet 178 000 euroa toteutuivat pääosin suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	771	362	1238	1600	1675	75
Toimintakulut	-5385	-21011	-78	-21089	-20489	600
Toimintakate	-4614	-20649	1160	-19489	-18814	674
Poistot	-573	0	0	0	-583	-583
Nettokulut €/asukas*	- 65,57	- 289,93	16,29	- 273,64	- 264,17	9,47

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toimielin: Kaupunginhallitus

Talouden toteutuminen

Varausmäärärahat tulosalueen toimintakate alitti 1 325 021 euroa muutetun talousarvion. Alkuperäiset varaukset eivät toteutuneet.

Tasapainottamisohjelman vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet 36 000 euroa ovat huomioitu talousarviossa ja ne toteutuivat suunnitellusti.

Tulosalueelta tehtiin seuraavat määrärahasiirrot:

- Sairausvakuutuskorvauksen tulomäärärahasiirto ao. yksiköille, 1,1 m€
- Purkumäärärahan kuluvähennys 400 t€ (KV 24.3.2025 § 10, käyttösuunnitelma)
- Matkailun, viestinnän kehittämisen ja Vaasa-Uumaja strategian määrärahasiirto konsernihallinnon, viestintä ja yhteiskuntasuhteet palvelualueelle 100 t€ (KH 2.6.2025 § 152)
- Urheiluseurojen markkinointiyhteistyömäärärahan siirto konsernihallinnon, viestintä ja yhteiskuntasuhteet palvelualueelle 80 t€ (KH 2.6.2025 § 152)
- Palkkavarauksen siirto tulosalueille kattamaan lisämäärärahaesityksiä 1,5 m€ (KV 8.12.2025 § 105)
- Määrärahasiirto kuntatekniikan tulosalueelle vieraslajien torjuntaan 30 t€ (KV 8.12.2025 § 105)
- Määrärahasiirto museoiden tulosalueelle kokoelmakeskuksen järjestely- ja valmistelukustannuksiin 40 t€ (KV 8.12.2025 § 105)
- Määrärahasiirto keskitetyksi hallinnoitavat kustannukset -tulosalueelle ICT leasingkustannuksiin 165 t€ (KH 5.12.2025 § 318)
- Uuden vuoden tapahtuman määrärahasiirto kulttuuritoiminnan palvelualueelle 24 t€ (KH 5.12.2025 § 318)
- Uudelleensijoituksen määrärahasiirrot yksiköille 48 t€ (KH 15.12.2025 § 316)
- Työllistämistoiminnan määrärahasiirto 688 t€
- Siviilipalveluksen määrärahasiirto 111 t€

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	6	0	0	0	-1	-1
Sairausvakuutuskorvaus	0	1200	-1139	61	0	-61
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvausta)	-480	-4847	3111	-1736	-349	1387
Toimintakate	-474	-3647	1972	-1675	-350	1 325
Poistot	0	-18434	0	-18434	0	18434
Nettokulut €/asukas*	- 6,73	- 51,21	27,69	- 23,52	- 4,91	-18,60

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toimielin: Kaupunginhallitus

Talouden toteutuminen

Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset tulosalueen toimintakate alitti 626 200 euroa muutetun talousarvion. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna vuonna 2025 keskitetysti hallinnoitavien kustannuksien tulosalueella on huomioitu konsernihallinnon nettokustannuksien tulot 2 511 400 euroa (alkuperäinen TA 2025: 2 711 100 euroa).

Toimintatuotot alitti -126 000 euroa muutetun talousarvion. Toimintakulut alitti 752 200 euroa muutetun talousarvion, joka johtuu pääosin henkilöstökulujen alituksesta ja muiden toimintakulujen alituksesta.

Tasapainottamisohjelman vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet 82 000 toteutuivat suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1	3411	0	3411	3285	-126
Toimintakulut	-3438	-5003	1011	-3992	-3240	752
Toimintakate	-3437	-1592	1011	-581	45	626
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 48,85	- 22,35	14,20	- 8,16	0,64	8,79

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

TYÖLLISYYDEN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toimielin: Pohjanmaan työllisyyslautakunta

Toiminta-ajatus

Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät ovat muodostaneet kunnille uuden valtiosuustehtävän 1.1.2025 alkaen. Vaasan kaupunki toimii vastuukuntana Pohjanmaan työllisyysalueella, johon kuuluvat myös Pohjanmaan kunnista Uusikaarlepyy, Kaskinen, Vöyri, Mustasaari, Laihia, Maalahti, Närpiö sekä Korsnäs. Palvelusta on laadittu kuntien välinen yhteistyösopimus. Kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaan tehtävien hoidosta järjestämistä vastaava kunta vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tulosalueen toiminnan painopisteinä ovat vaikeasti työllistyvien tukeminen, yhteistyöverkostojen vahvistaminen sekä palveluiden tehokas kohdentaminen. Vuonna 2025 erityistä huomiota on kiinnitetty nuorten työllisyyspalveluiden saavutettavuuden parantamiseen sekä kotoutumiskoulutusten jonojen purkamiseen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	<p>Nuorten palvelukokonaisuuden saavutettavuuden parantaminen.</p> <p>Kotoutujien palveluihin pääsyn sujuvoittaminen.</p>	<p>Ohjaamo palvelu on muuttanut uusiin tiloihin, jotka ovat paremmin saavutettavissa vaasalaisille ja nuoret ovat löytäneet palvelut paremmin.</p> <p>Ohjaamopalvelua tulee kehittää alueellisesti. Keväällä 2025 järjestetty enemmän kotokoulutuksia, jonojen purkamiseen. Ohjaamo palvelu on vakiinnuttanut toimintansa vuoden 2025 aikana. Syksyllä 2025 on päätetty Ohjaamo toiminnan jalkauttamisesta työllisyysalueen muihin kuntiin. Syksyllä 2025 on jatkettu opetussuunnitelman mukaisia kotokoulutuksia, jono tilanne on edelleen haastava. Uravalmennusta nuorille ja maahanmuuttajille (20pv) järjestettiin kaksi kappaletta/ kohderyhmä.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Osaavan työvoiman turvaaminen	<p>Kehitetään uusia toimintatapoja kohtaannon tehostamiseksi.</p> <p>Yhteistyö keskeisten verkostojen kanssa.</p> <p>Yritysten tukemisen tehostaminen erilaisissa tehtävissä erilaisissa työllistämistoimissa.</p>	<p>Verkostoyhteistyötä on tiivistetty kuntien eri toimijoiden kanssa, esim; oppilaitokset, elinkeinoyhtiöt, työllisyyskoordinaattorit. Hankkeiden kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Yhteishankintakoulutuksia toteutettu. Palkkatukia aloitettiin myöntämään laajemmalle asiakasryhmälle uudestaan marraskuussa 2025.</p> <p>Hyödynnetty työnantajien tukemisessa työolosuhteiden järjestelytukea. Vuonna 2025 aloitti 370 asiakasta työvoimakoulutuksessa.</p> <p>Työvoimakoulutuksien suunnittelu tehdään tiiviissä yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa peilaten alueen työmarkkina tilanteeseen.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Avoimien työpaikkojen määrä	20 069	11 336	9 500	
Alkaneet työttömyysjaksot	9 843	9 015	8 000	
Henkilöitä, joiden työttömyys alkanut 3 kk sitten (k.a.)	2 949	3 522	2 349	
Henkilöitä, joiden työttömyys alkanut 12 kk sitten (k.a.)	660	927	795	
TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ				
Kaikki	4 023	4 545	5 097	
Nuoret 18 – 25 vuotiaat	471	522	612	
Yli 50 -vuotiaat	1 401	1 560	1 668	
Yli 60 -vuotiaat	501	570	630	
Ulkomaalaiset	753	1 014	1 281	

Työttömyyden ammattirakenne Työnvälitystilaston Työllisyyskatsaus - Työ- ja elinkeinoministeriö (tem.fi). TP 2025 tieto ei saatavilla.

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	*TA 2025	TP 2025
AVUSTUKSET				
Palkkatuki			1 600 000	1 485 383
Starttiraha			800 000	595 666
Starttirahalausnot			120 800	30 700
Harkinnanvaraiset kulukorvaukset			100 000	49 127
Matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset			10 000	8 576
Työolosuhteiden järjestelytuki			30 000	16 880
KOULUTUS- JA VALMENNUSPALVELUIDEN OSTOT				
Kotoutumiskoulutukset			1 361 300	1 012 681
Kotoutumisen alkukartoitus			121 000	120 404
Työvoimakoulutukset			964 000	438 406
- josta rekrykoulutusten osuus			200 000	8 348
Valmennuspalvelut			297 300	203 395
Muutosturvakoulutus			3 000	39 270

*Taulukossa TA 2025 on esitetty muutetun talousarvion mukaisena, Työllisyysjohtaja 30.9.2025 §70.

TP 2023 – TP 2024 tieto ei saatavilla. Vuoden 2025 talousarviossa olevaa tunnuslukua Vaasan työttömyysetuuksien kuntaosuus seurataan Osuudet tulosalueella.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat alle muutetun talousarvion. Toimintatuottojen alitus on 1 507 600 euroa ja se koostuu kuntaosuuksien tasausmaksusta, Pohjanmaan työllisyyslautakunta 10.12.2025 § 40. Tuotoissa on myös huomioitu muutosturvakoulutusten kustannuksien korvaus, muutosturvakoulutuksien tulot ja kulut toteutuivat samansuuruisena 39 300 euroa.

Toimintakulut toteutuivat alle muutetun talousarvion. Toimintakulujen alitus on 1 907 600 euroa, joka johtuu pääasiassa koulutus- ja valmennuspalvelukulujen alituksesta, henkilöstökulujen alituksesta sekä avustus- ja tukikulujen alituksesta. Vuoden 2025 aikana koulutus- ja valmennuspalveluiden osallistujamäärät ovat olleet suunniteltua pienemmät. Lisäksi osa työvoimakoulutuksien aloitusajankohdista on siirtynyt, jonka seurauksena vuodelle 2025 suunniteltuja kustannuksia siirtyy vuodelle 2026. Koulutus- ja valmennuspalveluiden kustannukset toteutuivat 931 800 euroa alle muutetun talousarvion.

Valmennuspalveluiden alitukseen on vaikuttanut se, että syksyn 2025 aikana työhönvalmennusta on aloitettu järjestämään omana tuotantona. Henkilöstökulut toteutuivat 347 700 euroa alle muutetun talousarvion. Avustuskulut toteutuivat 384 400 euroa alle muutetun talousarvion.

Vuoden 2025 toimintakate on 400 000 €. Toimintakate muodostuu Pohjanmaan työllisyyslautakunta 10.12.2025 § 40 päätöksestä, jonka mukaisesti ylijäämästä siirretään 400 000 € kattamaan vuoden 2026 investointikuluja. Osuus ylijäämästä, jota ei siirretä vuodelle 2026, palautetaan kunnille vuoden 2025 kuntien maksuosuuksien prosenttijaon mukaisesti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	11104	0	11104	9596	-1508
Toimintakulut	0	-11104	0	-11104	-9196	1908
Toimintakate	0	0	0	0	400	400
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	-	-	-	-	5,62	5,62

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset		62,9		0,2		63,1
Määräaikaiset		14,8		0,6		15,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Vuoden 2025 aikana avoinna olleiden vakanssien täyttämässä on ollut rekrytointihaasteita. Lisäksi TE-live palvelun päättämisen ja viestintäpalveluiden uudelleenmuotoilun seurauksena tulosalueen henkilöstömäärä on toteutunut suunniteltua pienempänä.

VÄHÄNKYRÖN ALUEPALVELUT

Toimielin: Vähänkyrön aluelautakunta

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluepalvelut huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä osallisuuden edistämiseksi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 kehitettiin Vähänkyrön lähipalveluja, elinkeinoja ja osallistumista useiden eri toimenpiteiden avulla. Yhteistyötä tehtiin poikkihallinnollisesti niin kaupungin muiden toimijoiden kuin alueen paikallisten toimijoiden, muun muassa alueen yhdistysten kanssa.

Vähänkyrön aluepalveluissa tapahtui henkilöstömuutoksia, kun henkilöstöön vahvistettiin 1.6. hyvinvointi- ja aluepalvelupäällikkö (30 % Vähänkyrön aluepalvelut, 70 % Hyvinvointipalvelut) ja 1.8. aluetyöntekijä (70 % Vähänkyrön aluepalvelut, 30 % Hyvinvointipalvelut).

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asukkaiden, yhdistysten, yrittäjien ja julkisten tahojen yhteistyö	Toimimme mahdollistajana ja fasilitoijana.	<p>Yhteistyö vuoden 2025 ollut tiivistä yhdistysten ja muiden eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Vähässäkyrössä on järjestetty vuoden aikana lukuisia erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia, isompia ja pienempiä, huomioiden eri ikäryhmät. Osassa tapahtumista aluepalvelut ovat itsessään olleet järjestämisvastuussa, osassa yhteistyöjärjestäjänä ja osassa fasilitoijana.</p> <p>Yhdistykset, seurakunta, alueen yrittäjät ovat olleet tärkeä yhteistyökumppani aluepalveluille monitasoisesti vuonna 2025 aikaisempien vuosien malliin ja myös tulevaisuudessa.</p> <p>Aluelautakunta tukee yhdistyksiä työssään myös yhdistysavustuksin.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Vähänkyrön palveluverkon kehittäminen	Aktiivinen toimialarajat ylittävä yhteistyö	<p>Palveluverkon taso ei ole heikentynyt vuonna 2025.</p> <p>Vähänkyrön terveysaseman toiminnan jatko nykyisellään seuraavaksi viideksi vuodeksi vahvistui Pohjanmaan hyvinvointialueen hallituksen kokouksessa 01/26.</p> <p>Syksyllä valmisteltiin ja esiteltiin Vähäkyrö-talolla Vähänkyrön elinvoimasuunnitelma, jonka tarkoitus monitoimijaisesti tehdä toimenpiteitä Vähänkyrön elinvoiman säilyttämiseksi. Suunnitelman operationalisointi tarkempiin toimenpiteisiin tehdään alkuvuonna 2026.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	20	42	20	45
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, fyysiset asiakaskäynnit	18 009	19 881	18 000	20 991
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, puhelut ja sähköpostit	2 085	1 569	2 000	1 579
Aluelautakunnan kokoukset	8	9	8	8
Asioiden lukumäärä	43	40	50	43

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot ylittävät muutetun talousarvion noin 10 000 eurolla. Merkittävin syy ylitykseen oli välirahoituksista saatavat tulot. Toimintatuotot muodostuivat myyntituotoista noin 50 700 euroa, tuista ja avustuksista noin 3 500 euroa ja muista toimintatuotoista noin 28 300 euroa. Toimintatuotot toteutuivat 114,2 prosenttisesti.

Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion noin 43 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli henkilöstökuluissa henkilöstömuutokset ja palvelujen ostojen toteutuminen ennakoitua pienempänä. Avustukset, vuokratulot ja muut toimintakulut toteutuivat yli 90 prosenttisesti. Palvelujen ostot ja aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat yli 80 prosenttisesti. Henkilöstökulut toteutuivat noin 80 prosenttisesti. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli noin 22 % (2024: 24 %). Kokonaisuudessaan toimintakulut toteutuivat 90,3 prosenttisesti.

Toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 53 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli toimintatuottojen ylittyminen ja toimintakulujen alittuminen. Toimintakatteen toteumaprosentti oli 85,7 %.

Tasapainottamistoimenpiteet vuodelle 2025 on huomioitu talousarviossa ja tasapainottamisohjelma toteui pääosin suunnitellusti. Toimenpiteiden lisäksi toimintakate alitti muutetun talousarvion.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	77	73	0	73	83	10
Toimintakulut	-403	-417	-26	-443	-400	43
Toimintakate	-325	-344	-26	-370	-317	53
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 4,62	- 4,83	- 0,37	- 5,20	- 4,45	0,74

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	0,1	0,4	0	0	0,1	0,4
Määräaikaiset	1,1	1	0,6	0,7	1,7	1,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

NUORTEN TYÖPAJA FÖLJY

Toimielin: Vähänkyrön aluelautakunta

Toiminta-ajatus

Nuorten työpaja Följy on Kyrönmaan kuntien yhteinen, Vaasan kaupungin hallinnoima työpaja.

Nuorten työpajakokonaisuus toimii nuorisolain mukaisena valmennuspaikkana, jonka tehtävänä on ohjata alle 29-vuotiaita nuoria kohti työmarkkinoita ja koulutusta Kyrönmaan (Laihia, Isokyrö, Vähäkyrö) alueella. Kyseessä on lähipalvelu Kyrönmaan alueen nuorille nuorisotyöllisellä ja henkilökohtaisella työotteella. Nuorten työpaja Följyssä pyritään siihen, että toiminta on aktivoivaa ja työelämälähtöisesti vaikuttavaa. Toiminnan tarkoituksena on nuoren osallisuuden, kasvun ja itsenäistymisen tukeminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 nuorten työpajalla painopiste on ollut tukea nuoria työ- ja opiskelupaikan hakemisessa yksilövalmennuksen ja henkilökohtaisen kohtaamisen avulla. Asiakaspalvelupajalla painopiste oli nuorten valmentamisessa asiakaspalvelun ammattilaisiksi sekä Postin, Matkahuollon ja Postnordin järjestelmien sekä kassatoimintojen oppimisessa. Aikaisempien vuosien tapaan vastaava ohjaaja on keskittynyt myös aktiivisesti verkostoyhteistyöhön.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kyrönmaalaisten nuorten poluttaminen työelämään	Laadukas henkilökohtainen ohjaus ja jatkolun räätälöinti	Följyn toiminta lähipalveluna kasvoi vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna 61 %. Kaikki päättyneet työpajajaksot ovat jatkuneet hallitusti ja tavoitteen mukaan suurin osa päättyneistä pajajaksoista on suuntautunut, joko koulutukseen tai työelämään eli 67 %. Päättyneistä pajajaksoista 96 %:lle on löytynyt positiivinen jatkolku.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Työpajatoimintaan osallistuvat	9	21	17	34
Työpajatoiminnan työpäivät	-	-	1 071	2412
Positiiviset keskeytykset prosentteina	-	-	80	96

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot alittavat muutetun talousarvion noin 10 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli palkkatukikäytäntöihin tullut muutos vuonna 2025. Muutos näkyy poikkeamana tilinpäätösten välillä. Toimintatuotot muodostuivat kuntien välisistä yhteistoimintamaksuista noin 40 500 euroa, Följyn Tervajoen Postin ja Matkahuollon myyntituotoista noin 51 400 euroa sekä AVI:n nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksesta 30 000 euroa. Toimintatuotot toteutuivat 93 prosenttisesti.

Toimintakulut alittavat muutetun talousarvion noin 20 000 eurolla. Henkilöstökulut, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä vuokratulot toteutuivat yli 90 prosenttisesti. Palvelujen ostot toteutuivat yli 50 prosenttisesti.

Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli noin 77 prosenttia. Kokonaisuudessaan toimintakulut toteutuivat 88,7 prosenttisesti.

Toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 10 600 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli toimintatuottojen ja toimintakulujen alittuminen.

Tasapainottamistoimenpiteet vuodelle 2025 on huomioitu talousarviossa ja tasapainottamisohjelma toteui pääosin suunnitellusti. Toimenpiteiden lisäksi toimintakate alitti muutetun talousarvion.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	134	132	0	132	123	-9
Toimintakulut	-155	-162	-15	-177	-157	20
Toimintakate	-21	-30	-15	-45	-34	11
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 0,29	- 0,42	- 0,21	- 0,63	- 0,48	0,15

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	2	2	0	0	2	2
Määräaikaiset	0	0	1,2	1,1	1,2	1,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

2.2.1.2. Sivistystoimen toimiala

Toimialan kuvaus

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatusta, opetusta, koulutusta, kulttuuria ja liikuntaa; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjolan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sivistystoimen toimialalla on päivitetty suomenkielisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksiä vuoden 2025 aikana. Palveluverkkoselvitykset hyväksyttiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa 10.9.2025 §58 ja §59.

Palveluverkkoselvitysten tavoitteena on huomioida tiloihin liittyvät muutostarpeet, kuten väestöennusteet, ryhmämitoitusmääräykset, oppimisympäristöjen tarpeet, uudet asuinalueet ja rakennusten kunto. Tavoitteena on luoda kustannustehokas ja toimiva palveluverkko.

Tilahankkeiden osalta Haga skolanin peruskorjauksen viimeistely, Vamian osittainen muutto Sampo-kampukselle sekä Merikaarron päiväkotitoteutettiin vuoden 2025 aikana. Liikuntapaikkarakentamisen osalta toteutettiin pesäpallokentän kunnostus ja monitoimikenttä kasarmintorille. Kasarmialueen ja Palosaaren uusien päiväkotien sekä Isolahden koulun laajennuksen rakennustyöt aloitettiin vuoden 2025 aikana ja ne valmistunevat vuoden 2026 aikana. Hankesuunnitelmien osalta Isolahden päiväkodin hankesuunnitelma sekä museoiden kokoelmahallintatilojen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 5.5.2025 § 22 ja 10.11.2025 § 95.

Perusopetuslakiin ja asetukseen on tullut merkittäviä muutoksia vuoden 2025 aikana. Uudistuneen perusopetuslain §20b mukaan opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden. Päivitetyn perusopetuksen tuntijakoa koskevan asetuksen mukaan perusopetuksen vähimmäistuntimäärää lisättiin kolmella vuosiviikkotunnilla. Perusopetuslakiin tehdyt muutokset sekä päivitetty perusopetuksen tuntijakoa koskeva asetus astuivat voimaan 1.8.2025.

Talouden toteutuminen

Toimialan budjetoiduista tuotoista toteutui 101,7 % ja kuluista 100,0 %. Valmisteverastojen muutokset ylittivät talousarvion n. 470 t€. Toimialan toimintakate oli -186,6 M€, mikä on n. 0,9 M€ muutettua talousarviota parempi. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna toimintakate kasvoi (heikkeni) n. 4,8 M€. Nettokulujen kasvu oli n. 39 €/asukasta kohti vuoteen 2024 verrattuna. Toimialan toimintakatteeseen tehtiin n. 4,7M talousarviomuutoksia vuoden aikana. Talousarviomuutokset koostuivat mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä tuntijaon lakimuutoksista, vuokrakorotuksista, TeeSen ruokapalveluiden hinnankorotuksista sekä kotikuntakorvausten kasvaneista kuluista.

Enemmistö säästöistä muutettuun talousarvioon verrattuna syntyivät varhaiskasvatuksen tulosalueella, jonka palveluostot alittivat talousarvion vajaalla 400 000 eurolla. Varhaiskasvatus sai myös ennakoitua enemmän avustuksia ELY-keskukselta. Tarkemmat kuvaukset löytyvät tulosaluekohtaisista toimintakertomuksista.

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	21411	19397	1345	20742	21059	318
Valmisteverastojen muutos	244	70	-335	-265	207	472
Toimintakulut	-203410	-202289	-5736	-208025	-207922	104
Toimintakate	-181755	-182822	-4726	-187549	-186655	894
Poistot	-2257	-439		-439	-2275	-1837
Nettokulut/asukas	-2583,18	-2567,04	-66,36	-2633,41	-2620,86	12,55

VARHAISKASVATUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu varhaiskasvatukseen, valtakunnallisiin Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, joka hyväksytään kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Esiopetusta toteutetaan perusopetuslakia, valtakunnallisia Esiopetussuunnitelman perusteita sekä paikallista esiopetuksen suunnitelmaa noudattaen. Paikallisen esiopetussuunnitelman hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot.

Subjektiiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää 9 kk, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjektiiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulee lain mukaan järjestää tarvittavassa laajuudessa sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki ovat perheille vaihtoehtoisia. Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen lisäksi varhaiskasvatuspalvelut vastaavat esiopetuksen järjestämisestä. Esiopetusta järjestetään Vaasassa kaupungin omana toimintana sekä palveluseteliyksiköissä, Steiner päiväkotit Tiitiäinen ja English Playschool.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä toiminnanohjausjärjestelmän uudistus, jonka tavoitteena on parantaa sähköistä asiakaspalvelua sekä sujuvoittaa henkilöstön työtä. Tavoitteena on keskittää kaikki sähköiset toiminnot Edlevoon. Vuonna 2025 työstettiin ja otettiin käyttöön HR- ja VTJ-integraatiot. Vuoden aikana koulutettiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle henkilötietojen käsittelyn tietosuojaa, Edlevo peruskoulutus ja päiväkirja Edlevossa. Elokuussa otettiin käyttöön kaikki viestintään liittyvät toiminnot Edlevon asiakaspinnassa, tulotietojen ja loma-aikojen ilmoittaminen, lapsen tuen tarpeen sähköiset päätökset, uusi varhaiskasvatushakemus ja läsnäolon seuranta sekä yksityisen palveluntuottajan ulkoinen kirjautuminen. Vuonna 2026 kehittämistyö jatkuu pedagogisia asiakirjojen ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelman pohjan kehittämisenä. Tullaan myös työstämään Suomi.fi-viestien käyttöönottoa, Läsnä uudistamista, palvelusetelituottajan roolia, laskutuksen siirtoa, arkistointia ja palvelukokonaisuuden siirtämistä pilveen. Edlevo tulee toimimaan tiedolla johtamisen tukena sieltä saatavien raporttien ja tilastojen myötä.

Esiopetuksen opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet uudistettiin alkuvuodesta 2025, minkä takia paikalliset esiopetussuunnitelmat tuli päivittää ja ottaa käyttöön uusien perusteiden mukaisesti 1.8.2025 alkaen. Suurimmat muutokset koskivat oppimisen tuen uudistusta sekä toimintakulttuurin kehittämistä. Vaasassa päivitettiin koko paikallinen esiopetussuunnitelma. Paikallinen työryhmä teki tiivistä yhteistyötä kevätlukukauden 2025 aikana opetussuunnitelman uudistamiseksi. Syksyllä 2025 otettiin käyttöön päivitetty opetussuunnitelma, ja esiopetuksen henkilöstölle järjestettiin laaja koulutuskokonaisuus uudistusten tueksi.

Vuoden 2025 aikana varhaiskasvatus on osoittanut lisää resursseja suomi toisena kielenä -opetukseen palkkaamalla yhden suomenkielisen kiertävän suomi toisena kielenä-opettajan (S2-opettaja) lisää 1.8.2025 alkaen. Näin on pystytty edellisestä vuodesta lisäämään resurssia myös ruotsi toisena kielenä -opetukseen. Varhaiskasvatuksen henkilökunta on vuoden 2025 aikana osallistunut kieli- ja monimuotoisuuskoulutuksiin. Lisäksi kentällä kiertävät S2-opettajat ovat kouluttaneet henkilökuntaa toimipaikkakohtaisesti materiaalin käytöstä ja kielitietoisuudesta. Ryhmässä toimiessaan ovat S2-opettajat yhdessä ryhmän henkilökunnan kanssa totuttautuneet samanaikaisopettajuuteen sen sijaan, että työskentelisivät pääsääntöisesti yksittäisen kielenoppijan kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen.	Perehdytysuunnitelman laatiminen sekä päiväkotien työntekijöille että päiväkodinjohtajille. Positiivisen työnantajakuva vahvistaminen Henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen	Pätevän henkilöstön saatavuus on haastavaa ja eläkkeelle siirtymisen aalto on tulossa seuraavien viiden vuoden aikana. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu toimenpiteitä, joissa työnantaja tukee pätevyyttä antavia opintoja laajemmin. Varhaiskasvatus on vahvistanut yhteistyötä korkeakoulujen kanssa ja luonut erillisiä etenemispolkuja, jotta saamme pätevää henkilöstöä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Johtajuuden tukeminen	Säännölliset kokoukset esihenkilöiden kanssa, sekä hallinnolliset että pedagogiset. Apulaisjohtaja-järjestelmän kehitetään edelleen.	Johtamisrakennetta päiväkodeissa on parannettu päiväkotien apulaisjohtajuus-mallilla, mikä on vaikuttanut positiivisesti johtamiseen ja työssä jaksamiseen. Päiväkodinjohtajat tapaavat säännöllisesti pedagogisissa aluekokouksissa sekä yhteisissä infotilaisuuksissa. Nämä ovat vahvistaneet yhteistyökulttuuria ja parantanut varhaiskasvatuksen ja tuen laatua lapsille, sekä sisäistä ja ulkopuolista yhteistyötä.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat lapset	<p>Lapsen osallistuminen varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Henkilöstön osaamisen vahvistaminen kasvun ja oppimisen tuen osalta.</p> <p>Arviointijärjestelmän kehittäminen varhaiskasvatuksen laadun vahvistamiseksi.</p> <p>Pedagogiikan ja yleisen tuen menetelmien vahvistaminen sekä lapsen riittävän tukitoimen.</p>	<p>Lapset ovat aktiivisesti osallistuneet suunnitteluprosessiin, mikä on johtanut kokonaisvaltaisempaan ja osallistavampaan toimintaan. Henkilöstö on saanut tarvittavat työkalut ja tiedot tukemaan lasten kasvua ja oppimista.</p> <p>Arviointijärjestelmä on kehitetty.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	3930	3943	3855	3853
- joista 0-2-vuotiaita	1617	1549	1585	1575
- joista 3-6-vuotiaita	2313	2394	2270	2278
0-6 v. lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12	2979	2976	2911	3082
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0-6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	76	75	74	80
- 0-2 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	45	43	41	50
- 3-6 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	98	97	99	98
Lapsia päiväkodissa, yhteensä	2867	2876	2824	2974
- joista kunnallisessa päiväkodissa	2311	2313	2264	2380
- joista palveluseteli-päiväkodissa	556	563	560	594
- 0-2 vuotiaat päiväkodeissa	679	626	607	720
- 3-6 vuotiaat päiväkodeissa	2188	2251	2217	2257
Lapsia perhepäivähoidossa, yhteensä	112	99	87	108
- 0-2 vuotiaat	55	43	45	58
- 3-6 vuotiaat	57	56	42	50
Lapsia esiopetuksessa	614	593	594	590
Vieraskielisten lasten määrä	528	570	568	593
Perusopetukseen valmistavan opetuksen lapsimäärä	38	47	38	32
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneista perheitä keskim./kk	675	540	548	550
Palveluverkko				
Kunnalliset päiväkodit	19	19	19	18
Yksiköitä yhteensä *	36	37	36	36
Palvelusetelipäiväkodit	13	13	13	13
Ryhmäperhepäiväkoti	1	1	0	0
Perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	29	28	25	27
Lapsia varhaiserityisvarhaiskasvatuksessa, joista tuen piirissä yhteensä	342	294	320	432
Yleisen tuen tukipalvelut	1	2	2	4
Tehostettu tuki **	250	228	238	210
Erityinen tuki, paikkakerroin 2 **	91	58	80	55
Ryhmäkoon pienennys	15	6	12	15
Erityisopettajan antama ryhmäkohtaista tukea, tunteina (1.8.2025 lähtien)			499	
Lapsikohtaista tukea esiopetuksessa, lasten määrä 31.12.2025			45	38
Nollamaksuluokassa olevien lasten määrä 31.12	1223	1313	1417	1315

* Päiväkodit muodostuvat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä

** Lapsimäärä yhteensä varhaiskasvatuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Perusopetuslain uudistuksen myötä esiopetuksessa ei enää anneta tehostettua eikä erityistä tukea 1.8.2025 alkaen. Tukimuodot muuttuvat ryhmäkohtaiseksi tueksi ja lapsikohtaiseksi tueksi.

Talouden toteutuminen

Vuoden 2025 talousarvossa on huomioitu vuoden tasapainottamistoimenpiteet ja määrärahat on korjattu vastaavasti. Tasapainottamisohjelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet v. 2025

- Ryhmäperhepäiväkoti Veitikka lakkautettu 31.7.2025
- Omenalehdon päiväkoti lakkautettu 31.7.2025

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ylittivät talousarvion noin 541.800 eurolla. Myyntituotot toteutuivat noin 381.000 euroa talousarviota suurempina, mikä johtuu siitä, että ELY-keskuksen korvaamat erityiskustannukset olivat odotettua suurempia, yhteensä noin Valtiolta saatu tulkkau palveluiden korvaus oli noin 34.000 euroa vuonna 2025. Myös maksutuottojen toteuma ylitti talousarvion noin 148.000 eurolla.

Opetushallituksen ja Opetus- ja Kulttuuriministeriön avustuksia kertyi vuoden aikana yhteensä noin 9.700 euroa (459.000 euroa v. 2024). Muilta tahoilta saatuja avustuksia oli noin 12.800 euroa.

Toimintamenot jäivät noin 413.000 euroa alle talousarvion. Henkilöstökulut sen sijaan ylittivät talousarvion noin 443.000 eurolla. Henkilöstökulujen ylitys johtui useista vuonna 2025 voimaan tulleista palkkausmuutoksista:

- Kelpoisuuslisän maksaminen kelpoiselle varhaiskasvatuksen opetushenkilöstölle alkoi 1.3.2025.
- Yleinen palkankorotus tuli voimaan 1.10.2025.
- Tasopalkkajärjestelmän harmonisointi

Palvelujen ostot alittivat talousarvion noin 380.000 eurolla ja aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat myös talousarvion noin 131.000 eurolla.

Avustukset jäivät noin 209.000 euroa alle talousarvion. Avustuksiin kirjataan muun muassa kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea maksettiin vuoden aikana yhteensä 1.927.000 euroa (2.001.977 € vuonna 2024).

Vuokrakustannukset toteutuivat talousarviota pienempinä noin 166.000 eurolla. Alitus johtui muun muassa Merikaarron päiväkodin valmistumisen viivästymisestä. Luottotappioita kertyi yhteensä 46.442 € (58.631 € vuonna 2024).

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	3370	2129	32	2161	2703	542
Toimintakulut	-52583	-53826	222	-53604	-53191	413
Toimintakate	-49212	-51697	254	-51443	-50488	955
Poistot	-172	0	0	0	-216	-216
Nettokulut €/asukas*	- 699,43	- 725,89	3,57	- 722,33	- 708,91	13,41

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	431,80	451,8	6,0	4,1	437,8	455,9
Määräaikaiset	231,9	197,0	35,8	38,9	267,7	235,9

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tuloksi kirjataan kotikuntakorvaukset muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin esi- ja perusopetuksessa. Menoksi kirjataan muille opetuksenjärjestäjille maksettavat kotikuntakorvaukset niistä vaasalaisista oppilaista, jotka opiskelevat muissa kuin kaupungin omissa esi- ja peruskouluissa. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitoksen ja kotikuntatiedon perusteella.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kotikuntakorvaustulot; Mustasaari	44 oppilasta, 452 200 €	44 oppilasta, 475 900 €	-	53 oppilasta, 611 753 €
Kotikuntakorvaustulot; Isokyrö	7 oppilasta, 69 900 €	5 oppilasta, 50 700 €	-	4 oppilasta, 53 341 €
Kotikuntakorvaustulot; Maalahti	3 oppilasta, 31 200 €	4 oppilasta, 43 300 €	-	7 oppilasta, 88 346 €
Kotikuntakorvaustulot; muut	87 oppilasta, 889 500 €	93 oppilasta, 907 600 €	-	106 oppilasta, 1 147 245 €
Kotikuntakorvausmenot; Vasa övningsskola	535 oppilasta, -4 541 000 €	513 oppilasta, -4 350 100 €	-	519 oppilasta, -4 898 092 €
Kotikuntakorvausmenot; Vaasan Steiner-koulu	81 oppilasta, -696 300 €	78 oppilasta, -643 700 €	-	78 oppilasta, -719 027 €
Kotikuntakorvausmenot; Confido ry – Vaasan kristillinen koulu	68 oppilasta, -537 400 €	63 oppilasta, -510 700 €	-	65 oppilasta, -638 840 €
Kotikuntakorvausmenot; Mustasaaren kunta	119 oppilasta, -1 091 800 €	114 oppilasta, -1 026 500 €	-	119 oppilasta, -1 163 581 €
Kotikuntakorvausmenot; muut	38 oppilasta, -344 600 €	42 oppilasta, -405 200 €	-	50 oppilasta, -514 771 €

Talouden toteutuminen

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa edellisen vuoden tasolle ja käyttösuunnitelmassa ne oikaistaan Valtionvarainministeriön päätöksen mukaiseksi. Käyttösuunnitelmassa esitetyt talousarviomuutokset käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 24.3.2025 § 10.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1561	1561	340	1901	1901	0
Toimintakulut	-7328	-7328	-606	-7934	-7934	0
Toimintakate	-5767	-5767	-267	-6034	-6034	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 81,96	- 80,98	- 3,74	- 84,72	- 84,72	- 0,00

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on viime vuosien aikana ollut laskusuunnassa. Suurin osa tästä laskusta selittyy syntyvyyden laskulla sekä sillä, että vuodesta 2017 alkaen Länsiniityn, Koskisuon ja Bölen asuinalueen oppilaiden lähikoulu on ollut Mustasaaren Keskuskoulu. Nykyinen sopimus Mustasaaren kunnan kanssa on voimassa 31.7.2027 saakka. Syksyllä 2027 koulunsa aloittavien Länsiniityn, Koskisuon ja Bölen alueella asuvien lasten lähikoulu tulee olemaan Onkilahden yhtenäiskoulu. Kuntien välinen yhteistyösopimus päättyy molempien osapuolten tahdosta, yhteisymmärryksessä. Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden suuri määrä kompensoi osittain suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän laskua.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä on vaihdellut vuosien 2022–2025 välisenä aikana 104 ja 140 oppilaan välillä. Perusopetukseen valmistavan opetuksen yhdeksän kuukauden jakson päätyttyä oppilaat siirtyvät kotiosoitteen mukaisiin lähikouluihin. Syksyllä 2025 kaikki valmistavaa opetusta tarvitsevat ensimmäisen luokan oppilaat sijoitettiin oman asuinalueensa yleisopetuksen ensimmäisiin luokkiin valmistava opetus perusopetuksen yhteydessä -oppilaina (vopy). Suomenkielisessä perusopetuksessa seitsemässä (7) koulussa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden määrä on 25–45 % koulun koko oppilasmäärästä.

Oppimisen tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut vahvasti vuodesta 2017. Vaativan tuen erityisluokkien (vammaisopetus) oppilaiden määrä on myös kasvanut viime vuosien aikana. Yhä suurempi osa opetukseen varatuista resursseista joudutaan suuntamaan vahvaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen turvaamiseen. Koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen varattu resurssi on edelleen tarpeeseen nähden alimitoitettua.

Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelmasta ja Raastuvankatu 33:n rakennuksen purkuluvasta tehtyjen valitusten vuoksi hankkeen toteutus viivästyy. Merenkurkun koulun opetus järjestetään kolmessa kiinteistössä, kunnes keskustan yhtenäiskoulun tilat valmistuvat. Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistön korvaavan uudisrakennuksen tarveselvitystä on laadittu ja täydennetty vuoden 2025 aikana. Isolahden koulun lisärakennuksen rakennustyöt käynnistyivät vuoden 2025 aikana ja uudisrakennuksen arvioidaan valmistuvan syksyllä 2026.

Yleinen hintojen nousu, palkankorotukset, vammaisoppilaiden sekä valmistavan opetuksen uudet ryhmät kasvattavat tulosalueen menoja merkittävästi. Oppilaiden erilaisten tuen tarpeiden kasvu aiheuttaa sopeuttamistarpeita koulujen toiminnalle ja tilojen käytölle sekä lisää myös tarvetta suunnata opetuksen resurssia uudella tavalla.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	<p>Koulut toimivat koulupoissaolojen puuttumisen mallin mukaisesti</p> <p>Kouluissa on käytössä tunnetaito-ohjelma.</p> <p>Koulujen turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen panostetaan joka koulussa.</p>	<p>Oppimisen ja koulunkäynnin tukea saaneiden oppilaiden määrä on kasvanut viiden viimeisen vuoden aikana. Tämä kehitys edellyttää riittävien tukitoimien ohjaamista oppilaiden koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseksi sekä aiheuttaa myös tilankäytöllisiä haasteita erityisluokkien ryhmäkokosäädösten noudattamisvelvoitteen vuoksi. Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden määrä tiettyjen asuinalueiden kouluissa on edelleen kasvanut. Opetuksen resurssien pitäminen nykyisellä korotetulla tasolla 2,124 vvh/ oppilas on mahdollistanut lakimuutoksen edellyttämän ryhmäkohtaisen tuen toteuttamisen kouluissa.</p> <p>Kaikissa kouluissa on käytössään jokin tunnetaito-ohjelma, jonka tarkemmat toimenpiteet on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan.</p> <p>Kaikissa perusopetuksen kouluissa noudatetaan yhteistä mallia koulupoissaolojen seurannassa.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	<p>Henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen tarpeen mukaan.</p> <p>Virassa oleville opettajille tarjotaan mahdollisuus työkiertoon.</p> <p>Työyhteisössä kiinnitetään huomioita yhteisiin pelisääntöihin, tasa-arvoisuuteen ja viihtyvyyteen.</p> <p>Säännölliset kehityskeskustelut</p>	<p>Työhyvinvointikyselyssä esiin nousseisiin epäkohtiin on reagoitu ja yksiköiden kehittämissuunnitelmat laadittu seuraavalle kaksivuotiskaudelle. Työn kuormittavuutta voidaan vähentää mm. opetuksen riittävällä resurssoinnilla sekä koulurakennusten perus- ja vuosikorjauksilla.</p> <p>Työnohjausta on voitu edelleen tarjota henkilöstölle kysynnän mukaisesti. Uusille rehtoreille on järjestetty mentorointia. Opettajille on tarjottu mahdollisuus työkiertoon.</p> <p>Rehtorit ovat käyneet kehityskeskustelut henkilöstönsä kanssa kevään 2025 aikana.</p> <p>Täydennyskoulutusta on järjestetty määrärahojen puitteissa. Koulutuksen painopisteenä on ollut oppimisen tuen uudistus, tieto- ja viestintätekniisten taitojen sekä kielitietoisuuden opetuksen kehittäminen. Rehtorit ovat osallistuneet sekä kaupungin sisäiseen että ulkoiseen koulutukseen ajankohtaisista opetustoimen asioista.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas perusopetus	<p>Opetusresurssit kohdennetaan kouluille lain ja yhteisten kriteerien mukaan.</p> <p>Edistetään oppimisympäristöjen ja opiskelumateriaalien ajanmukaisuutta</p> <p>Palkataan mahdollisuuksien mukaan muodollisesti pätevää henkilökuntaa</p> <p>Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulusta eri aihepiireistä</p> <p>Edistetään koulujen peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita</p>	<p>Kaupunginvaltuusto päätti talousarviota vuodelle 2025 hyväksyessään, että oppilaskohtainen keskimääräinen laskennallinen vuosiviikkotuntimäärä säilyy edelleen 2,0 vvh/opp. Lisäksi oppimisen tuen uudistukseen ja opetussuunnitelman tuntijakouudistukseen myönnettiin lisäresurssia 0,142 vvh / oppilas 1.8.2025 alkaen. Oppilaskohtainen resurssi on 2,142 vvh / oppilas.</p> <p>Kaupungin strategian mukainen kehitys yhtenäiskoulun muodostamisesta kaupungin keskustaan on viivästynyt korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehtyjen valituksen vuoksi.</p> <p>Merenkurkun koulun sisäilmaongelmien vuoksi Keskuskoulun rakennuksesta on järjestetty väistötilaa siirtämällä oppilasryhmiä Hietalahden ja Suvilahden kouluille. Merenkurkun koulu toimii kolmessa kiinteistössä, joiden välillä oppilaat liikkuvat päivittäin useita kertoja. Nämä opetusjärjestelyt ovat voimassa siihen saakka, kunnes Keskustan yhtenäiskoulun tilat valmistuvat. Keskustan yhtenäiskoulu on kaupungin strategiassa yksi kärkihankkeista.</p> <p>Täydennyskoulutusta toteutetaan tulosalueen yhteisesti päätettyjen painopistealueiden mukaan määrärahan puitteissa.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilasmäärä /vuosi				
Luokkien 1–6 oppilaat	2 815	2 772	2 742	2 716
Luokkien 7–9 oppilaat	1 568,5	1 583	1 574	1 582,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4 383,5	4 355	4 316	4 298,5
-joista erityisen tuenpäättöksen saaneet, ei pid. opv	448	469		468
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	21	27,5		30,5
-joista muita kuin vammaisoppilaita, pid. opv	90,5	96,5		100
Perusopetuksen valmistava opetus	130,5	127,5	127	115,5
Keskimääräiset pedagogiset resurssit /oppilas				
Yleisopetus, luokat 1–6	1,67	1,67		1,73
Yleisopetus, luokat 7–9	2,31	2,30		2,35
Luokkamuotoinen erityisop.	2,88	2,85		2,78
Vammaisopetus	4,05	4,17		3,99
Perusopetus keskimäärin	1,98	2,0	2,0	2,07

Talouden toteutuminen

Toimintatulot

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittivät muutetun talousarvion 145 500 euroa. Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja sairaalaopetuksen opetuspalveluista ylittyivät 268 000 euroa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, mutta mm. muut tuet ja avustukset alittuivat 75 100 euroa.

Toimintamenot

Toimintamenot ylittivät muutetun talousarvion 32 800 euroa. Henkilöstökulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, kun ylitystä oli 45 000 euroa. Oppilasruokailun kustannukset alittuivat 200 200 €, kun Teesen ruokapalvelut hyvitti vuoden laskutuksista 108 800 € ja oppilasmäärä on laskenut. Myös aamu- ja iltapäivätoiminnan kulut alittivat talousarvion 96 000 €. Muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kustannukset ylittyivät 133 500 €, saadusta lisämäärärahasta huolimatta. Myös it-palvelujen lisenssit ja ylittyivät 34 700 €.

Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 28 400 €, kun käyttötalouteen siirrettiin hankintoja 24 900 € kokonaisinvestoinnin alittaessa 10 000 € rajan.

Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintamaksua korotettiin 1.8.2025 alkaen (kasvatus- ja opetuslautakunta 11.9.2024 § 49). Korotus vähensi aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajille maksettavaa tukea vastaavalla summalla.

Kaupunginvaltuusto myönsi 8.12.2025 § 105 lisämäärärahan 1 513 200 € kattamaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä tuntijaon lakimuutokset, perusopetuksen uudet lakisääteiset palvelut (konsultatiivinen sairaalaopetus ja sairaalaopetuksen avo-opetus), palkankorotukset sekä sijaisjärjestelyiden kaksinkertaisia palkkamenoja. Lisämääräraha kattoi myös Variskan yhtenäiskoulun ensikertaisen kalustamisen leasing-maksuja, koulujen sisäilman parantamisen toimenpiteitä, Teese ruokapalveluiden hinnankorotukset ja kotikuntakorvausten ylittävää osuutta.

Kaupunginvaltuusto myönsi talousarviokokouksessaan 11.11.2024 § 66 suomenkieliselle perusopetukselle 80 000 € määrärahan opetuksen tasa-arvorahan niiden oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen, joilla on suuria puutteita opetuskielen hallinnassa. Avustusta jaettiin neljään alakouluun ja sillä palkattiin opettajia ja ohjaajia. Avustusta ehdittiin käyttää yhteensä 58 760 euroa.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin 171 270 € ja ulkopuolista hankerahaa yhteensä 370 500 €. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia yhteensä 88 600 €.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio -muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	2266	1480	306	1786	1931	146
Toimintakulut	-50252	-49665	-2253	-51917	-51950	-33
Toimintakate	-47986	-48184	-1947	-50131	-50019	113
Poistot	-218	0	0	0	-151	-151
Nettokulut €/asukas*	- 682,00	- 676,57	- 27,34	- 703,91	- 702,32	1,58

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12. (HTV)	TP2024 Kokoaikaise	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	273,5	279,1	31,9	6,8	305,4	285,8
Määräaikaiset	153,2	149,5	83,5	109,6	236,7	259,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on antaa kaikille oppivelvollisille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus antaa oppilaille laajan yleissivistyksen sekä edellytykset ja valmiudet toisen asteen jatko-opintoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on ollut vakaa.

Koulujen lisätilan tarpeet on tyydytetty. Borgaregatans skolalla on kolmen luokkahuoneen tilaelementti vuoteen 2028 asti kasvaneen oppilasmäärän vuoksi. Haga skolan peruskorjaus on valmistunut vuoden 2025 alussa. Gerby skolan ruokasalin lisätilan tarpeet ja musiikkiluokkahuoneen muutokset toteutuvat vuonna 2026.

Koulujen käyttötalousarvio on tiukka. Erilaisiin tapahtumiin ja kehittämishankkeisiin osallistumisesta on tullut vaikeampaa. Oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve on suurta, mikä lisää erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien tarvetta.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteutuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas opetus-suunnitelman mukainen opetus	Riittävät resurssit, ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit	Tuntiresurssia on lisätty 2,142 vuosiviikkotuntiin oppilasta kohden perusopetuslain muutosten vuoksi. Tämä on mahdollistanut sen, että oppilaat ovat saaneet laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta. Koulunkäynninohjaajaresurssit eivät vastaa tuen tarpeeseen. Koulujen opetustilat ovat tarkoituksenmukaisia kunnostusten ja lisätilojen ansiosta. Koulujen käyttötalousarvio on tiukka.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	Riittävät resurssit opetukseen ja ohjaukseen oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Varhainen puuttuminen. Positiivisen psykologian menetelmiä käytetään kaikissa kouluissa. Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Koulut noudattavat koulupoissaolomallia. Koulut panostavat turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen.	Oppilaat ovat saaneet opetusta ja tukea myönnettyjen resurssien mukaan. Erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien tarve on suuri. Oppilaat ovat saaneet tukea oppilashuollon henkilöstöltä ja ennaltaehkäisevästä oppilashuoltotyöstä. Koulut käyttävät positiivista psykologiaa luodakseen viihtyvyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä on kehitetty. Koulut tekevät yhteistyötä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Koulut noudattavat koulupoissaolomallia. Koulut ovat panostaneet turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen paljon. Ankkuri-tiimi ja koulukoordinaattori ovat olleet kouluille erittäin tärkeä tuki. Vaasan kaupunki palkkasi syksyllä 2025 konsultatiivisen sairaalaopettajan sekä avoimen sairaalaopetuksen opettajan tukeakseen Pohjanmaan hyvinvointialueen oppilaita ja opettajia.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	Täydennyskoulutus. Työnohjaus. Hyvät toimintamallit tukea tarvitsevien oppilaiden kohtaamiseen. Kiinnitämme huomiota yhteisiin pelisääntöihin, yhdenvertaisuuteen ja viihtyvyyteen. Vaalimme henkilöstön hyvinvointia.	Henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävä työ on jatkunut yhtenä painopistealueena. Kaikki koulut ovat saaneet hyvinvointia koskevaa täydennyskoulutusta ja ohjausta. Henkilöstölle on tarjottu muun muassa työnohjausta ja virkistystapahtumia. Vaasan kaupungin henkilöstölle on myönnetty Epassi-etuja, mitä pidetään erittäin myönteisenä asiana. Yhteistyö työterveyden kanssa on hyvää.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilasmäärä/vuosi				
Luokkien 1–6 oppilaat	887	883	870	865,5
Luokkien 7–9 oppilaat	437	459,5	467	466,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1 324	1 342,5	1 337	1 332
- joista erityisen tuen päätöksen saaneita, ei pidennetty oppivelvollisuus	65	65,5		59,5
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pidennetty oppivelvollisuus	13	12,5		13,5
- joista muita vammaisoppilaita, pidennetty oppivelvollisuus	17	19		22
Perusopetukseen valmistava opetus	15	9,5		6
Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas				
Yleisopetus, luokat 1–6	1,81	1,81		1,90
Yleisopetus, luokat 7–9	2,12	2,13		2,16
Luokkamuotoinen erityisopetus / vammaisopetus	4,37	4,33		4,30
Perusopetus keskimäärin	1,98	2,0		2,07

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintatuotot ylittivät talousarvion 117 300 eurolla. Muilta kunnilta laskutetut sairaalaopetuksen opetuspäivät sekä henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista laskuttamiset ylittivät talousarvion 139 600 eurolla, kun taas esimerkiksi hanketoimintatuotot alittivat talousarvion 19 700 eurolla.

Toimintakulut

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 289 185 eurolla. Henkilöstökulut ylittyivät 190 000 eurolla myönnetystä lisämäärärahasta huolimatta. Muille kunnille maksetut kotikuntakorvauksien osuudet ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kulut ylittyivät 57 600 eurolla, ja koulukuljetuskulut niin ikään ylittyivät 68 370 eurolla.

Kaupunginvaltuusto myönsi 8.12.2025 § 105 lisämäärärahan, 951 500 euroa, jolla katettaisiin lainsäädännön muutokset, jotka koskevat oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä tuntijakoa, perusopetuksen uudet lakisääteiset palvelut (konsultatiivinen sairaalaopetus ja avoin sairaalaopetus), palkankorotukset ja palkkakulujen ylitykset. Lisämääräraha kattoi myös kunnostetun Haga skolan vuokrankorotuksen ja Teesen ateriapalvelujen hinnankorotukset.

Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintamaksua korotettiin 1.8.2025 alkaen (kasvatus- ja opetuslautakunta 11.9.2024 § 49). Korotus vähensi aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajille maksettuja tukia vastaavan rahamäärän verran.

Investointihankinnoista siirrettiin 7 700 euroa käyttötalouteen, kun kokonaisinvestoinnit alittivat 10 000 euron rajan. Investointiosaan jäi 8 890 euron käyttämätön määräraha. Ruotsinkielisen stipendi- ja kehitysrahaston tuotosta käytettiin yhteensä 9 300 euroa ja eri hankeavustuksista käytettiin 66 960 euroa. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia yhteensä 77 200 euroa.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	706	286	236	522	639	117
Toimintakulut	-15711	-14866	-1296	-16162	-16451	-289
Toimintakate	-15005	-14580	-1060	-15640	-15812	-172
Poistot	-80	0	0	0	-68	-68
Nettokulut €/asukas*	- 213,26	- 204,72	- 14,88	- 219,60	- 222,02	- 2,42

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP 2024	TP 2025	TP 2024	TP 2025	TP 2024	TP 2025
	Kokoaikaiset	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä	Yhteensä
Vakituiset	95,3	94,5	8,9	3,5	104,2	98,0
Määräaikaiset	24,7	25,5	39,4	49,9	64,0	75,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN LYSEON LUKIO

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä oppilaitoksena lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vaasan lyseon lukio lukeutuu Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin ja lukio jatkoi toimintaansa kaksikielisellä kampuksella yhdessä kaupungin ruotsinkielisen lukion Vasa gymnasiumin kanssa. Lyseo on toiminut toisen asteen urheilupainotuksen koordinoivana kouluna. Yhteistyö Vaasan seudun urheiluakatemia kanssa jatkui ennallaan.

Lyseo on edelleen tarjonnut laajaa kieliopetusta. Kansainvälisyyskasvatus on laajentunut akkreditoinnin ja uusien Erasmus+ -kumppanien myötä. Toimintavuoden aikana noin 200 opiskelijaa osallistui kansainväliseen liikkuvuuteen.

Tekoälyn kehittyminen näkyi opetuksessa haastaen perinteisiä opetusmenetelmiä. Opettajakuntaa on koulutettu tekoälyn hyödyntämisessä. Uusi lukiolaki lisäsi erityisopetuksen velvoitteita. Lyseolle perustettiin toinen erityisopettajan virka 1.8.2025 lukien. Myös yhteistyötä Vaasan yliopiston kanssa on kehitetty edelleen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Kehittää energiakoulutuksen polkua.	Osallistutaan energiakoulutustyöryhmän kokouksiin ja toteutetaan suunnitelmaa.	Osallistuttu energiakoulutustyöryhmän kokouksiin ja toteutettu suunnitelmaa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut. Opiskelijatyytyväisyys 3,5 / 5.	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut. Opiskelijatyytyväisyys 3,9 / 5.
Vetovoimainen Vaasa	Vaasan lyseon lukio on vetovoimainen lukio.	Lukion vetovoimaisuuden ylläpito.	Syksyn tilastopäivän 20.9. opiskelijamäärä ennätysellinen 908.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Päivälukio / opiskelijamäärä	844,17	865,67	870	879,4
Vakituiset opiskelijat	850,84	865,67	870	879,4
Aineopiskelijat	2,91	0,67	0	0

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	7 212,04	7 500,54	7 500,54	7 974,24
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 485,89	4 612,83	4 612,83	4 904,16

Talouden toteutuminen

Talousvuoden epävarmuustekijänä säilyi lukiokoulutuksen yksikköhintarahoitus ja erityisesti uuden lukiolain lisävelvoitteiden taloudelliset vaikutukset.

Tulosalue kykeni tarkalla toiminnan ja talouden suunnittelulla selviämään talousvuoden lisävelvoitteista ja saavutti ylijäämäisen tilikauden tuloksen. Hyvää tulosta selittävät lukion yksikköhinnan ja opiskelijamäärän kasvu, kustannustehokkaasti toteutetut oppivelvollisuushankinnat ja taloudellisesti tehokkaasti toteutettu oppilaitoksen hallinto. Toisen asteen urheilupainotus ylitti määrärahasa.

Lyseon valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	920	938	0	938	863	-74
Toimintakulut	-7784	-7872	0	-7872	-8186	-314
Toimintakate	-6863	-6934	0	-6934	-7322	-389
Poistot	-5	-1	0	-1	0	1
Nettokulut €/asukas	- 97,55	- 97,36	-	- 97,36	- 102,82	- 5,46

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	46,8	51,4	1,1	0,6	47,9	52
Määräaikaiset	10,5	7,6	2,2	1,6	12,7	9,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VASA GYMNASIUM & VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden opiskella opintojaksoja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaan, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Opintojaksojen suorittaminen etenee oman aikataulun mukaan ja mahdollistaa tarvittaessa myös lähiopetustapaamiset.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 keskityttiin saavuttamaan talousarvion tasapaino. Tämä tarkoitti suuria opetusryhmiä sekä 1. että 2. vuosikurssilla (lukuvuonna 2024–2025 oli 2. vuosikurssilla aloittaville 68 paikkaa ja 68 opiskelijaa ja 1. vuosikurssilla aloittaville 64 paikkaa ja 64 opiskelijaa). Nämä on pääosin jaettu kahteen opetusryhmään, jolloin ryhmien koot ovat olleet 32–34 opiskelijaa useimmissa aineissa.

Lisäksi Vasa gymnasium sai kehitettyä kaksikielistä yhteistyötä Vaasan lyseon lukion kanssa, ja tandem-yhteistyö säilyi pedagogisen työn kulmakivenä. Myös menestyksekkäs yhteistyö Vi7-lukioiden kanssa sai jatkoa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteutuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Energiapolun kehittäminen.	Energiapolkutapaamisiin osallistuminen ja suunnitelman toteuttaminen.	Energiapolkutapaamisiin on osallistuttu ja suunnitelma on toteutunut.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus ja toimiva opiskelijahuolto. Tyytyväiset opiskelijat 3,5 (asteikolla 1–5).	Opiskelijakyselyn mukaan keskiarvo on 4,04 (asteikolla 1–5).
Vetovoimainen Vaasa	Laadukas koulutus.	Koko henkilöstö työskentelee yhteisöllisyyden, viihtyvyyden ja turvallisuuden eteen hyvän opiskelumotivaation rakentamiseksi.	Vasa gymnasiumin ja Vasa svenska aftonläroverkin opiskelijamäärä saavutettiin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Päivälukio/opiskelijamäärä	203,67	210,17	215	200
Aikuislukio/opiskelijamäärä	87	92,75	100	80,3
Aineopiskelijat	1,3	2,8	0	2,5

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	7 212,04	7 500,54	7 500,54	7 974,24
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 485,89	4 612,83	4 612,83	4 904,16

Talouden toteutuminen

Lukioiden yksikköhintojen kohtalaiset korotukset vaikeuttivat oppilaitosten taloustilannetta ja vaativat tulosalueelta toiminnan ja kurssitarjonnan huolellista suunnittelua talousvuoden aikana.

Asia näkyy esimerkiksi siinä, että ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoiden ryhmäkoot olivat suuria. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluivat nyt toista kertaa kaikki vuosikurssit, mikä myös osaltaan vaati huolellista hankintasuunnittelua kasvavien palvelu- ja materiaalikustannusten välttämiseksi.

Useimpien aineiden suurilla ryhmäko'illa ja siten opintojaksojen (= kurssien) määrää vähentämällä pyrittiin pitämään henkilöstökulut ja samalla kunta-alan sopimuskauden 2022–2025 kasvaneet palkankorotukset alhaisina. Sen vaikutus, että toimenpiteisiin ryhdyttiin jo vuotta aikaisemmin, näkyi ensimmäistä kertaa koko kalenterivuoden ajan, ja henkilöstökulujen vähennys oli lopulta -3,26 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pidennetystä oppivelvollisuudesta huolimatta tulosalueen onnistui toteuttaa materiaalihankinnat kustannustehokkaasti, ja edellisvuoteen verrattuna yllettiin -24,82 prosentin vähennykseen. Ongelmana on edelleen, että ruotsinkielinen materiaali on lähes yksinomaan digitaalisessa muodossa, joten sitä ei voi kierrättää.

Vasa gymnasiumin ja Vasa svenska aftonläroverkin valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos käy ilmi tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, josta on eliminoitu valtionosuuteen sisältyvät kulu-erät.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	386	349	0	349	372	23
Toimintakulut	-2543	-2559	0	-2559	-2443	115
Toimintakate	-2157	-2209	0	-2209	-2071	138
Poistot	-5	-4	0	-4	-3	1
Nettokulut €/asukas	- 30,65	- 31,02	-	- 31,02	- 29,08	1,94

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP 2024 Kokoaikaiset	TP 2025 Kokoaikaiset	TP 2024 Osa-aikaiset	TP 2025 Osa-aikaiset	TP 2024 Yhteensä	TP 2025 Yhteensä
Vakituiset	19,2	19,4	0,8	0,8	20	20,2
Määräaikaiset	2	1,1	0,2	0,1	2,2	1,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAMIA

Toimielin Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa tutkintoon valmistavaa koulutusta, ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistymiseksi sekä alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia alueen aikuisväestölle sekä jatko-opiskelunvalmiuksia korkeakouluun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vamia on kaksikielinen oppilaitos, joka antaa opetusta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Vamia tarjoaa monialaista ammatillista koulutusta alueen nuorille ja aikuisille turvatakseen alueen osaavan työvoiman saannin. Oppilaitos tarjoaa lisäksi muun muassa väyläopintoja opiskelijoiden jatko-opiskelunvalmiuksien parantamiseksi.

Vamia haki mukaan valtakunnalliseen ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, mutta ei tullut valituksi. Vamia on tästä huolimatta jatkanut aktiivisesti toiminnan kehittämistä hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Konsernihallinnon vyörytykset ovat olleet kasvussa, mutta talouden osalta on kuitenkin pärjätty hyvin. Vamia sai lisäsuoritepäätöksellä rahoitusta 171 217 euroa, johtuen opiskelijatyövuosien tavoitteen ylittämisestä vuonna 2025. Lisäksi työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen osalta Vamian tulokset ovat hyvät. Tällä on korottava vaikutus vuosittaisen rahoituksen tasoon. Aktiivinen työelämäyhteistyö on tuottanut tulosta.

Keskeinen tekijä on jatkuva osaamisen kehittäminen yhdessä työelämän kanssa. Yritysten uudet investoinnit vaativat joustavia keinoja työvoiman saantiin. Alueellinen työllisyystilanne on hyvä ja yhteistyö työllisyysalueen kanssa toimivaa. Mahdolliset työllisyystilanteen muutokset vaikuttavat Vamian toimintaympäristöön.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset asiakkaat	Monipuolinen, yksilöllinen ja laadukas opetus ARVO-palautteiden (opiskelijapalautteiden ja työelämäpalautteiden) säännöllinen seuranta ja kehittämistoimenpiteet. Aktiivinen työelämäyhteistyö.	Kaikilta opiskelijoilta on kerätty sekä aloitus- että päättöpalautetta. Arviointien taso on ylittänyt tavoitteen. Vastausprosenttia on saatu nostettua aktiivisilla toimilla. Palautteista on nostettu säännöllisesti kehittämiskohteita. Työelämäpalautetta on kerätty työnantajilta tammi-helmikuussa ja elokuussa, myös työpaikkaohjaajilta kerätään palautetta säännöllisesti.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous	Tasapainoinen taloussuunnittelu, budjetointi. Investointien huolellinen suunnittelu. Taloustilanteen säännöllinen seuranta. Myyntitulojen lisääminen. Henkilöstön määrän ja resursoinnin oikea mitoitus.	Vamia on jatkanut talouden seurantarajustelun kehittämistä. Talouden seuranta on tehty säännöllisesti käymällä käyttösuunnitelmia läpi johtoryhmässä. Vamian talous on tasapainossa ja tilinpäätös on ylijäämäinen.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tilojen käytön optimointi	Tehostetaan toimintaa ja luovutaan asteittain Hansa 2 kampuksen tiloista	Vamia on luopunut 1.8.2025 alkaen noin 7 000 neliömetristä Hansa 2 -kampuksella. Muutto Sampo kampukselle tapahtui touko-kesäkuun aikana. Tilojen käyttöä on optimoitu ja tehostettu kaikissa Vamian tiloissa.
Vetovoimainen Vaasa	Opiskelijat työllistyvät ja/tai jatkavat opintoja	Aktiivinen työelämäyhteistyö. Opiskelijoiden työnhakuvalmiuksien vahvistaminen. Riittävien jatko-opiskeluvalmiuksien turvaaminen. Aktiivinen uraohjaus. Kahden tutkinnon suorittamisen mahdollistaminen. AMK-väylän mahdollistaminen. Urheilijoiden ammatillinen koulutus.	AMK-väyläopintojen kehitystyö on jatkunut. Opiskelijoita on kannustettu hakemaan jatko-opintoihin. Opiskelijoiden työllistyminen valmistumisen jälkeen on valtakunnallisesti erittäin hyvällä tasolla. Vamian visio: Kaikki Vamian opiskelijat työllistyvät.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ammatillisen koulutuksen rahoitus %				
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	70	70	70	70
Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)	20	20	20	20
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	10	10	10	10

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot 6 179 400 euroa toteutuivat -240 600 euroa alhaisemmin verrattuna muutettuun talousarvioon ja -195 100 euroa alhaisempana verrattuna tilinpäätökseen 2024. Toimintatuotoissa ja valmisteverastojen muutoksessa vaikuttaa oppilastöiden myynti sekä työllisyysalueelle myytyjen koulutusten määrä. Kansainvälisen hanketoiminnan tulorahoitus kasvoi liki 129 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Muissa toimintatuotoissa näkyy oppisopimustoiminnan kehittämiseen osoitettu 130 000 euroa, joka rahoitettiin oppisopimustoiminnan kehittämisrahaston varoista.

Toimintakulut -32 988 500 euroa toteutuivat -318 000 euroa suurempina verrattuna muutettuun talousarvioon ja 396 800 euroa suurempina verrattuna tilinpäätökseen 2024. Henkilöstökulutoteuma oli -17 184 200 euroa, mikä on 182 700 euroa alhaisempi muutettuun talousarvioon verrattuna. Tilojen vuokratkustannukset olivat -6 172 100 euroa, mikä on tilinpäätökseen 2024 verrattuna 651 500 euroa vähemmän. Osa talouden ylijäämästä johtuu tiloista luopumisesta saavutetuista säästöistä. Oppisopimuksen määrän kasvattaminen tuo säästöä opetuksen kustannuksissa. Pitkien oppisopimusten määrä on vähentynyt johtuen pääosin hyvinvointialueen rekrytointien rajoituksista. Vamia on kuitenkin onnistunut kasvattamaan kestoltaan lyhempien oppisopimusten määrää ja näin säilyttämään kokonaismäärän hyvällä tasolla.

Vamian toimintakate vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli -26 602 000 euroa. Valtionosuus oli 27 061 000 euroa. Valtionosuuden huomioimalla Vamian tulos -27 055 500 euroa tilinpäätöksessä on tasapainossa suhteessa saatuun valtionosuuteen. Vamian talouden seurannan kehittäminen on myös mahdollistanut nopeamman reagoimisen havaittuihin poikkeamiin. Opiskelijoiden hyvä työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen vaikuttavat Vamian saamaan ennakoitua korkeampaan suoritepäätöksen tasoon erityisesti tulevina vuosina.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	6375	6525	-105	6420	6179	-241
Valmistevarastojen muutos	244	70	-335	-265	207	472
Toimintakulut	-33385	-32267	-403	-32671	-32988	-318
Toimintakate	-26767	-25673	-843	-26516	-26602	-87
Rahoitustuotot ja - kulut	-2	-2	0	-2	-12	-10
Poistot	-457	-435	0	-435	-442	-7
Tilikauden tulos	-27 226	-26 109	-843	-26 952	-27 055	-104
Nettokulut €/asukas	- 380,43	- 360,47	- 11,84	- 372,31	- 373,52	- 1,21

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	208,3	200	0,4	0,6	208,8	200,6
Määräaikaiset	24,1	30,5	2,5	3,5	26,6	34

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

NUORISOPALVELUT

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö kuuluu nuorisolain mukaan kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Nuorisolain mukaisesti Vaasan kaupunki luo edellytyksiä nuorisotyölle ja nuorten omaehtoiselle toiminnalle. Nuorisopalvelut järjestää alle 29-vuotiaille vaasalaisille nuorille palveluita ja tiloja sekä tukee nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisopalveluiden perussuunnitelman mukaisesti nuorisotyön kasvatuksellisena tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, vahvistaa nuorten vuorovaikutustaitoja, edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä tukea nuorten yhteiskunnallista roolia ja mahdollisuuksia toteuttaa omia unelmiaan. Tavoitteena on, että nuorisopalveluiden palvelut, tilat ja toiminta ovat saavutettavia ja turvallisia osallistua ja harrastaa. Nuorisopalveluiden toiminnan järjestämisessä huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Nuorisotyöllä edistetään nuorten hyvinvointia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Nuorisopalveluiden toiminnan painopisteitä olivat nuorten hyvinvoinnin edistäminen sekä nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistaminen. Keskeisiä muutoksia vuoteen 2024 verrattuna olivat ehkäisevän katuväkivaltatyön ja kansainvälisen nuorisotyön käynnistyminen ulkopuolisen hankerahoituksen avulla sekä Vaasan ohjaamon muutto nuorisopalveluiden ohjauspalveluiden kanssa samoihin tiloihin. Lisäksi nuorisopalvelut vastasi Onkilahden liikennepuiston operoinnista ensimmäistä kesää vuonna 2025. Ulkopuolisen hankerahoituksen osuus tuloista kasvoi vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen	<p>Nuorten kohtaaminen eri ympäristöissä</p> <p>Tavoitteellinen valmennus- sekä ohjaustyö eri palveluissa</p> <p>Ohjatun toiminnan ja tapahtumien järjestäminen nuorille</p> <p>Säännöllisen harrastustoiminnan järjestäminen lapsille ja nuorille</p> <p>Rikoksia ja väkivaltaa ennalta estävä työ</p>	<p>Nuoria kohdattu yli 82 000 kertaa yhteisöllisen ja kohdennetun nuorisotyön palveluissa eri nuorisotyön keinoin ja menetelmin.</p> <p>Nuoret ovat saaneet valmennusta ja ohjausta etsivässä nuorisotyö, nuorten työpajalla, nuorten tieto- ja neuvontapalvelussa ja Ohjaamossa.</p> <p>Ohjattua toimintaa järjestettiin säännöllisesti mm. nuorisotiloilla. Päihteettömiä tapahtumia on toteutettu mm. konserttien muodossa useita.</p> <p>Säännöllistä harrastustoimintaa järjestetään peruskouluissa Harrastamisen Vaasan mallin kautta sekä kerhomuotoisena mm. nuorisotiloilla.</p> <p>Rikoksia ja väkivaltaa estävä työ käynnistynyt hankemuotoisena.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja omaehtoisen toiminnan edistäminen	<p>Nuorisovaltuustovaaleissa valitun nuorisovaltuuston toiminta</p> <p>Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja edistäminen</p> <p>Kysely nuorisotyön palveluista nuorille</p> <p>Lapsiystävällinen kunta - toimenpiteiden toteuttaminen</p>	<p>Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti järjestämällä yleiskokouksia, tapahtumia nuorille ja osallistamalla valtakunnallisiin vaikuttajanuorten tapaamisiin. Vuoden aikana käynnistyi kansainvälinen yhteistyö Khersonin ja Kielin kanssa.</p> <p>Nuorisovaltuusto on myöntänyt toimintatukea nuorten ideoihin tapahtumiin. Nuorisopalvelut on tukenut nuorten ryhmiä omaehtoisen toiminnan järjestämisessä.</p> <p>Kyselyn perusteella nuoret kokevat olonsa turvalliseksi nuorisopalveluiden tiloissa.</p> <p>Nuorisopalvelut oli mukana toteuttamassa toimenpiteitä, joiden perusteella Vaasalle myönnettiin Lapsiystävällinen tunnustus.</p>

Nuorisopalveluiden toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Yhteisöllisen nuorisotyön palveluyksikössä tehtiin yhteisöllistä ja yhteiskunnallista nuorisotyötä seitsemällä nuorisotilalla, kouluissa ja oppilaitoksissa, digitaalisissa toimintaympäristöissä ja liikkuvassa nuorisotyössä. Nuorisopalveluiden toiminnassa suurin määrä lapsia ja nuoria kohdattiin nuorisotiloilla, koulu- ja oppilaitosnuorisotyössä ja Onkilahden liikennepuistossa.

Erilaista harrastustoimintaa järjestettiin nuorisopalveluissa Rökkikoulussa, Harrastamisen Vaasan mallin kautta ja kohdennetusti pienryhmä-, harrastus- ja leiritoimintana muun muassa eri nuorisotiloilla. Harrastustoimintaa toteutettiin myös yhteistyössä järjestöjen kanssa. Nuorisopalvelut järjesti useita nuorille suunnattuja tapahtumia. Tapahtumien järjestämiseen saatiin myös ulkopuolista rahoitusta ja järjestäminen tapahtui yhteistyössä nuorten ja eri organisaatioiden kanssa. Nuoria kannustettiin omaehtoisen toiminnan järjestämisessä eri tavoin.

Kohdennetun nuorisotyön palveluyksikössä tehdään yksilöllistä nuorisotyötä. Erilaisissa elämäntilanteissa olevia nuoria tuettiin etsivässä nuorisotyössä, nuorten työpajatoiminnassa ja nuorten tieto- ja neuvontatyössä. Ennalta estävä toiminta Rannikko-Pohjanmaan Ankkuritiimissä rikoksilla oireilevien nuorten parissa on yksi vakiintunut moniammatillinen toimintamuoto. Nuorisopalvelut sai STM:stä valtionavustuksen katuväkivaltaa ehkäisevään hankkeeseen vuosille 2025-2027. Hanketyön tavoite on kehittää pysyvä erityisnuorisotyön toimintamalli Vaasaan. Etsivässä nuorisotyössä ja nuorten työpajatoiminnassa omaa palvelutuotantoa täydennettiin ostopalvelulla järjestöiltä. Nuorisolain mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii nuorisotyön moniammatillisen työn tukena.

Nuorisovaltuustolla oli aktiivinen toimintavuosi. Vaasan nuorisovaltuusto laati useita lausuntoja ja kannanottoja sekä käynnisti kansainvälisen yhteistyön Khersonin (Ukraina) ja Kielin (Saksa) kanssa. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen nuorisovaltuuston ja nuorten omaehtoisen toiminnan tukemisen kautta olivat tärkeitä yhteisöllisen nuorisotyön muotoja. Nuorten osallisuuden ja osallistumisen vahvistaminen läpileikkaa kaikkea toimintaa nuorisotyössä. Nuorisojärjestöjen toimintaa nuorisopalvelut tukee jakamalla nuorisovaltuustuksia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	451	374	400	412*
Etsivässä nuorisotyössä nuorten kohtaamisia	-	6 146	4 000	5 350**
Nuorten työpajalla valmentautujia	78	71	80	133***
Nuorten työpajalla valmennuspäiviä	-	2 223	2 000	3 857****
Yksilö- ja ryhmäohjaukset nuorten tieto- ja neuvontatyössä	2 007	3 455	600	2 201
Pienryhmä-, leiri- ja harrastustoiminnassa harrastuskertoja	-	-	3 000	5 131
Harrastamisen Vaasan mallin harrastustoiminnassa osallistujia	-	1 545	1 000	1 779
Harrastamisen Vaasan mallin harrastustoimintoja per viikko	-	76	80	72
Yhteisöllisessä nuorisotyössä kohdatut lapset ja nuoret	34 584	41 485	36 000	65 934
Tapahtumissa kävijöitä	1 680	1 347	1 200	1 925
Nuorten omaehtoista toimintaa järjestäneiden nuorten määrä	-	-	250	242
Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet ja antamat lausunnot	-	-	10	Lausuntoja 9, kannanottoja 2

*Luku sisältää 52 ostopalvelun asiakasta, **Luku sisältää 104 ostopalvelun kohtaamista, ***Luku sisältää 63 ostopalvelun asiakasta, ****Luku sisältää 2055 ostopalvelun valmennuspäivää

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden alkuperäinen talousarvion toimintakate vuodelle 2025 oli -2 163 000 euroa. Alkuperäinen talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston myöntämän -30 000 euron määrärahan liikennepuiston toimintaan. Nuorisopalveluiden muutetun talousarvion toimintakulut olivat -2 820 100 euroa. Talousarviomuutokset olivat tuloilla katettuja lisämäärärahoja hanketoimintaan. Nuorisopalveluiden talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutuivat lisääntyneen hankerahoituksen ja hankerahoituksesta katettujen henkilöstökulujen ansiosta.

Nuorisopalveluiden toimintatuotot ovat tilinpäätöksessä 578 800 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden alhaisempi toteuma -61 000 euroa johtui muutoksista hankkeiden toteutumisessa, jolloin hankeavustuksia tuloutettiin vastaavasti vähemmän. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna toimintatuotot ovat 115 200 euroa suuremmat. Ulkopuolinen rahoitus hankkeisiin on kasvanut vuodesta 2024 (415 700 euroa), ja on yhteensä 522 600 euroa tilinpäätöksessä.

Nuorisopalveluiden toimintakulut ovat tilinpäätöksessä -2 737 900 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden alhaisempi toteuma 82 200 euroa aiheutui muutoksista hankkeiden toteutumisessa sekä matalammista vuokratustannuksissa Isolahden nuorisotilan remontin ajalta. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna toimintakulut ovat kasvaneet -344 700 euroa. Kasvu johtuu aiempaa laajemmasta hanketoiminnasta, työpajatoiminnan vuokratustannuksista sekä liikennepuiston uuden toiminnan käynnistymisestä.

Toimintakate -2 159 100 euroa toteutui 21 200 euroa alhaisempana suhteessa muutettuun talousarvioon.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	464	368	271	640	579	-61
Toimintakulut	-2393	-2531	-289	-2820	-2738	82
Toimintakate	-1930	-2163	-17	-2180	-2159	21
Poistot	-4	0	0	0	-4	-4
Nettokulut €/asukas*	- 27,42	- 30,37	- 0,24	- 30,61	- 30,32	0,30

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	21,5	23,7	2,1	1,7	23,6	25,4
Määräaikaiset	10,6	12,9	1,7	1,7	12,3	14,6

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Nuorisopalveluissa vakinaistettiin kaksi määräaikaista erityisnuoriso-ohjaajan tehtävää etsivässä nuorisotyössä vuoden 2025 aikana.

VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT JA AIKUISTEN PERUSOPETUS

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä sekä Mustasaarella. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväen kehityksen arvoihin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyyttä, etenemme kohti monikielisyyttä.

Kotoutumiskoulutus

Aikuisten perusopetus on Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tulosalueen keskeisenä tavoitteena oli hallinnon ja toiminnan organisoiminen siten, että sen vaikuttavuus niin asiakkaan kuin koulutuksenjärjestäjän näkökulmasta paranee. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat julkaistiin ePerusteissa ja jatkossa oppimäärän suorittamisesta voi saada suoritusmerkinnän kansalliseen KOSKI-opintosuoritusrekisteriin. Tanssinopetuksen organisoiminen keskitettiin TaiKoniin ja opettajien virat siirtyivät tulosalueen sisällä Kuula-opistolta Almaan. Kaupungin strategian mukaisesti englannin kielen lisääminen palveluketjussa. Tavoitteena olleet hallinnollisten aineistojen kääntäminen englannin kielelle sekä englanninkielisen palvelun ja asiakasviestinnän lisääminen toteutuivat.

Ruotsinkielinen aikuisten perusopetus käynnistyi uudelleen ostopalveluna Evangeliska Folkhögskolanilta.

Tavoitteena ollut kurssilaisten määrän lisääminen ryhmämuotoisessa opetuksessa toteutui yli odotusten: Alman brutto-osallistujamäärä nousi 15 400:sta 19 161:een. Kuulan varhaisiän opetuksen oppilasmäärä nousi kahdestasadasta 382:een. Ruotsinkielinen musiikin varhaisiän opetus saatiin käynnistettyä uudelleen. Tavoitteena ollut taiteen perusopetuksen ja taidelaitosten yhteistyön lisääminen toteutui: yhteisten toimien määrä nousi kuudesta 35:een. Tavoiteltu poikkitaiteellisen alueellisen ja paikallisen yhteistyön lisääminen on hyvässä vauhdissa, ja sitä tukee SKF:n rahoittama SKAPA-hanke.

Rajapintayhteistyö Pohjanmaan hyvinvointialueen odottaa toteutumistaan, samoin uudistuva yhteistyö työllisyysalueen kanssa.

Vaikka osallistujatavoite saavutettiin, on todettava, että säästötoimilla, erityisesti maksujen korotuksilla, on ollut negatiivisia vaikutuksia hyvinvointipalvelun sekä koulutuksen saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta: Alman brutto-osallistujien määrä väheni vuoden takaisesta (9109 v. 2024 -> 8855 v. 2025) ja osallistujat kaikissa alennusryhmissä ovat vähentyneet. Esim. työttömyyden perusteella alennusta saavien määrä väheni 35 %, eläkeläisten määrä lähes puolittui, opiskelijoiden määrä väheni 385:stä 253:een. Kaikkein

haavoittuvimmassa asemassa olevien KAIKU-kortin käyttäjien osallistuminen väheni puoleen säästöyistä kiristettyjen käyttöehtojen seurauksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Alman ja Kuulan hallinto-ohjelmien yhtenäistäminen	Siirretään Kuula-opiston oppilashallinto MultiPrimuksesta Hellewi-ohjelmaan.	Tutkitaan Kuulan nykyisen ohjelman kehitysmahdollisuuksia ennen päätöksiä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Osallistuja-/oppilasmäärän kasvattaminen ryhmämuotoisessa opetuksessa	Kuula-opiston musiikin varhaisiän ja tanssinopetuksen opintopolkujen kehittäminen ja markkinointi Alman osallistujamäärän säilyttäminen	Tulos on ylittänyt tavoitearvon. Kuulan varhaisiän opetuksen oppilasmäärä 382. Kasvua 182 oppilasta. Alman brutto-osallistujamäärä noussut 3764 osallistujalla. Tulokseen vaikuttavat useat hankkeet, joiden avulla on saavutettu uusia kohderyhmiä.
Vetovoimainen Vaasa	Pitovoimaa poikkitaiteellisista projekteista	Ikä- ja lajirajoja rikkova Kirsi Kunnas-projekti Monitaideprojekti (SKF) SKAPA-hanke (SKF) #MinunKulttuuriVaasa	Monitaideprojektin tuotanto tulee ensi-iltaan 5/2026. Skapa-hankkeen puitteissa toteutettu mm. koulukiertue Vaasassa, opettajille sirkustaiteen viikonloppukoulutus, sanataidekurseja sekä räätälöityjä koulutuksia yhteistyökumppaneille.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasan kaupungin opistot / Kansalaisopisto Alma

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Myönnetyt valtionosuustunnit	25 608	21 892	21 892	21 916
Myönnetyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma	790	903	903	801
Kurssien määrä	1 209	1 085	1 300	1 127
Opetustuntien kokonaismäärä*	29 894	28 143	30 000	28 815
Osallistujien määrä	15 608	15 186	15 000	19 061
Valtionosuus (€), Vapaa sivistystyö	1 358 064	1 187 698	1 187 698	1 255 208
Valtionosuus (€), Kotoutumissuunnitelma	73 502	85 948	85 948	80 484
Nettomenot € (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	1 567 619	1 476 085	1 597 954	1 307 457
Nettomenot € / osallistuja	100,40	97,20	106,50	68,50
Nettomenot € / asukas**	18,70	17,90	20,00	15,70

*Lukuun sisältyvät myyntipalvelu- ja Suomen malli hankkeen tunnit

**Asukasluvussa mukana toimintaan osallistuvat kunnat: Vaasa, Laihin ja Isokyrö

Vaasan kaupungin opistot / Kuula-opisto

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Myönnetyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	24 923	24 284	24 900	24 891
Osallistujien määrä	1 694	1 697	1 750	1 525
Valtionosuus (€), Taiteen perusopetus	1 237 484	1 265 966	1 265 966	1 299 266
Nettomenot € (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	499 406	411 483	410 334	393 540
Nettomenot € / osallistuja	294,80	245,10	234,50	258,10
Nettomenot € / asukas*	6,20	5,00	5,10	4,70

* Asukasluvussa mukana toimintaan osallistuvat kunnat: Vaasa, Laihia ja Isokyrö

Aikuisten perusopetus

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Myönnetyt valtionosuussuoritteet	4 845	5 474	5 474	5 078
Kurssisuoritteiden määrä / Aik.po	4 806	5 672	5 500	5 296
Kurssisuoritteiden määrä / GruVux	450	-	500	191
Osallistujien määrä / Aik.po + GruVux	244	272	250	354
Valtionosuus (€)	1 585 914	1 903 584	1 585 914	1 871 903
Vuosikustannus (€)	1 607 003	1 656 766	1 585 914	1 625 166

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupungin opistojen toimintatuotot ylittivät sekä muutetun talousarvion että vuoden 2024 toimintatuotot. Myyntituotot olivat n. 37 000 € enemmän viime vuoteen verrattuna. Myyntituottoja lisäsi työllisyyden yhteistoiminta-alueelle myyty kotouttamiskoulutus. Myös kurssimaksutuotot olivat n. 123 000 € enemmän viime vuoteen verrattuna. Osallistujamääriä saatiin nostettua niin Kansalaisopisto Almassa kuin Kuula-opistollakin. Lisäksi kurssimaksujen nosto lisäsi tuottojen määrää. Ulkopuolista avustusta käytettiin vuoden aikana 255 000 € erilaisiin kehittämishankkeisiin. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion n. 117 300 € sekä vuoden 2024 toimintakulut n. 375 800 €. Henkilöstökulut olivat n. 230 400 € enemmän kuin vuonna 2024. Kirkkopuistikko 15 toimipisteen peruskorjauksesta johtunut muutto väistötiloihin ja takaisin Arbis-talolle aiheutti lisäkustannuksia. Toimintakate oli talousarviossa.

Aikuisten perusopetus on 100 % valtionosuusrahoitteinen eikä sillä ole muita tuloja. Tulosalueen käyttösuunnitelma 2025 tehtiin myönnetyn valtionosuusmäärärahan mukaan. Aikuisten perusopetuksen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion n. 265 200 €, ja vuoden 2024 toimintakulut n. 31 600 €.

Vuonna 2025 tasapainottamisohjelma toteutui suunnitelmien mukaan sekä Vaasan kaupungin opistoilla että Aikuisten perusopetuksessa. Opistojen toimintatuotot kasvoivat tavoitteen mukaisesti ja toimintakate alitti talousarvion.

Investointimääräraha käytettiin täysimääräisesti. Kuula-opiston Scala-tanssisaliin vaihdettiin turvallisempi tanssimatto. Kansalaisopisto Alman piano- ja musiikkiluokkien akustointityöt saatiin päätökseen ja Kuula-opisto sai uusittua soittimia suunnitelman mukaan.

Vaasan kaupungin opistot

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1641	1702	200	1902	2056	154
Toimintakulut	-6261	-6274	-247	-6521	-6638	-117
Toimintakate	-4620	-4572	-47	-4619	-4583	36
Poistot	-98	0	0	0	-117	-117
Nettokulut €/asukas*	- 65,66	- 64,20	- 0,66	- 64,86	- 64,35	0,51

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Aikuisten perusopetus

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1657	-1526	-364	-1890	-1625	265
Toimintakate	-1657	-1526	-364	-1890	-1625	265
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 23,55	- 21,43	- 5,12	- 26,54	- 22,82	3,72

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

* Aikuisten perusopetus on täysin valtionosuusrahoitteinen.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	45,3	49,0	8,2	7,6	53,5	56,6
Määräaikaiset	12,5	10,8	6,3	4,2	18,8	15,0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Hietalahden Stadion on Vaasan kaupungissa sijaitseva vuonna 2016 valmistunut jalkapallostadion. Se tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Hietalahden Stadion on 100 % Vaasan kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaista. Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä vastaa stadionin operatiivisesta toiminnasta Vaasan kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti (Yj 18.5.2017, § 51). Toimintatulot koostuvat stadionin nimenmyyntioikeuden myynnistä saatavista tuloista. Toimintakulut koostuvat Kuntayhtymän laskuttamasta alijäämästä.

Stadionin nimenmyyntioikeus on tällä hetkellä Vaasan Palloseura Oy:lla (Kh 17.1.2022, § 15). Vaasan kaupungin ja Vaasan Palloseura Oy:n välinen nimenmyyntisopimus allekirjoitettiin 16.2.2022. Stadionin uusi nimi Lemonsoft stadion julkistettiin 8.9.2022.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 Lemonsoft Stadionin toiminnan painopisteenä oli hallinnoinnin kustannustehokkuus, palvelujen kehittäminen yhteistyössä käyttäjien ja omistajan kanssa sekä stadionin tilojen mahdollisimman tehokas ja kattava käyttö. Lisäksi tärkeänä kehittämiskohteena oli Eko-kompassi-sertifioinnin toteuttaminen osana kuntayhtymän laajempaa vastuullisuustyötä.

Hallinnoinnissa korostuivat synergian etsintä ja hyödyntäminen kuntayhtymän eri toimintojen välillä. Yhteistyö käyttäjäryhmien ja Vaasan kaupungin kanssa oli jatkuvaa ja tavoitteena oli varmistaa palvelujen kehittäminen käyttäjien tarpeita vastaavasti.

Käytettävyydessä painotettiin kentän ja toimitilojen maksimaalista hyödyntämistä. Vakiovuorojaksotusta jatkettiin aiempien vuosien tapaan, ja sen tarkoituksena oli turvata ennustettava, tasapuolinen ja tehokas käyttö eri seuroille ja toimijoille. Lisäksi stadionia hyödynnettiin aktiivisesti kuntayhtymän omassa palvelutarjonnassa.

Stadionin vakiovuorojaksot:

Vakiovuoro 1: 7.1.–31.5.2025

(vakiovuorossa 7.1.–31.3. talviajankäyttö, jolla poikkeava talviajankäytön hinnoittelu)

Vakiovuoro 2: 1.6.–30.10.2025

Ei kentänhoitoa: 1.11.2025–6.1.2026 (kenttä sääolosuhteiden puitteissa käytettävissä erillisillä varauksilla)

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat vuonna 2025 kokonaisuutena hyvin. Stadionin hallinnointi onnistui kustannustehokkaasti, sillä kuntayhtymän resursseja pystyttiin hyödyntämään suunnitellulla tavalla, ja tavoite saavutettiin täysimääräisesti. Yhteistyö stadionin käyttäjäryhmien sekä Vaasan kaupungin kanssa oli vuoden aikana aktiivista ja tiivistä, mikä vahvisti palvelujen kehittämistä käyttäjien tarpeiden mukaisesti, se myös tuki toiminnan sujuvuutta.

Stadionin käyttöaste pysyi erittäin hyvänä: sekä vakiovuorojen 1 että 2 primetime-ajat olivat varattuja, ja leuto alkutalvi mahdollisti kentän käytön pitkälle loppuvuoteen. Kaudella järjestettiin runsaasti turnauksia ja pelejä, mikä kasvatti erityisesti toisen kauden kokonaiskäyttöä. Lisäksi vuonna 2025 toteutettu kuntayhtymän Eko-kompassi-sertifiointi kattoi myös Lemonsoft Stadionin, mikä vahvisti toiminnan ympäristövastuullisuutta ja osoitti tavoitteiden täytyneen myös kestävän kehityksen näkökulmasta.

Vuonna 2025 stadionilla ei järjestetty suorkonsertteja, mutta muita tapahtumia toteutui monipuolisesti eri käyttäjäryhmille. Vuoden aikana järjestettiin parlamentaarinen jalkapalloturnaus 30.–31.5., Wasa Starsin hyväntekeväisyysottelu 12.6. sekä liikunta- ja jalkapalloseurat viikoilla 23 ja 24. Lisäksi stadionilla pidettiin kolme TYKY-tilaisuutta.

Talouden toteutuminen

Kuntayhtymän alijäämän laskutus (225 082 €) Vaasan kaupungille oli suurempi kuin muutetussa talousarviossa, mutta pienempi kuin vuonna 2024 (257 300 €). Alijäämän suuruutta selittää luottotappioksi kirjattu saaminen vuodelta 2023 (40 628 €). Toimintakate ylittyi 26 400 €. Tasapainottamisohjelma toteutui muuten suunnitellusti.

Investointimäärärahaa jäi käyttämättä stadionin valaistuksen vaihtoon varattu 290 000 €. Vanhaan puukatsomoon varattu suunnittelumääräraha käytettiin täysimääräisesti (29 000 €).

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	26	6	0	6	6	0
Toimintakulut	-265	-207	0	-207	-233	-26
Toimintakate	-239	-201	0	-201	-227	-26
Poistot	-413	0	0	0	-403	-403
Nettokulut €/asukas*	- 3,39	- 2,82	-	- 2,82	- 3,19	- 0,37

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö kuuluu kuntayhtymään.

LIIKUNTAPALVELUT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota esteettömiä ja saavutettavia matalankynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille kuntalaisille, juniorista senioriin, liikuntalain mukaisesti. Tavoitteena on kehittää ulkoilun ja arkiliikunnan edellytyksiä, edistää liikuntakulttuuria ja luoda hyvinvointia liikunnan keinoin.

Liikuntapalveluiden keskeiset tavoitteet ovat terveystiikunnan edistäminen, kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen ja terveysterojen kaventaminen. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työikäisten työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta ja hyvin hoidetut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana.

Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistämiseen, ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksien turvaamiseen sekä terveyttä edistävään liikuntaan. Kolmannella sektorilla on keskeinen rooli osana liikunnan palveluverkostoa.

Liikunta ja urheilu ovat keskeisiä kohtaamisten edistäjiä, jotka yhdistävät ihmisiä. Yhteiset liikunnalliset harrastukset vähentävät ennakkoluuloja, edistävät kielen oppimista ja sosiaalisten suhteiden rakentamista. Maahanmuuttajien sopeutuminen edellyttää liikuntapalveluilta ja yhteistyökumppaneilta tarjontaa, jossa eri kansallisuuksien välisiä raja-aitoja ei tunneta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikuntapaikkojen ja -tilojen käyttö

Suurten, yli 500 m²:n liikuntasalien käyttöaste oli lähes 100 %. Keskisuurissa saleissa oli jonkin verran vapaita vuoroja. Pienissä saleissa (alle 300 m²) vapaita vuoroja oli enemmän. Viralliset ottelut pelattiin pääosin suurissa saleissa (Variska ja Hansa-kampus) viikonloppuisin, arki-iltojen ottelukäyttö oli vähäisempää.

Variskan ja Isolahden tekonurmikentät olivat kevätkaudella (huhti-toukokuu) erittäin runsaassa käytössä. Kesäkaudella tekonurmikenttien käyttöaste kuitenkin laski merkittävästi. Jalkapallo-otteluita pelattiin sekä arki-iltoina että viikonloppuisin. Vaasan nurmikenttien määrä vastaa kokonaisuutena hyvin todettua käyttöä ja toiminnan tarvetta.

Uimahalli

Uimahallin viikko-ohjelma vuonna 2025 sisälsi 19 erilaista ohjattua liikuntaryhmää. Tarjontaan kuului muun muassa vesijumppia syvässä ja matalassa vedessä, uimakouluja, hydrospinning-tunteja sekä uintitekniikkakursseja. Osa toiminnoista oli lisämaksullisia ja myytiin kaupungin verkkomarketin kautta.

Uimahallille hankittu Wibit-vesiseikkailurata oli asiakkaiden käytössä syys- ja hiihtolomien aikana ja lisäsi erityisesti lasten ja nuorten liikunnallista tarjontaa loma-aikoina.

Vaasan alakoulujen ja esiopetusikäisten uinninopetus toteutettiin lukuvuoden aikana suunnitelman mukaisesti. Alakoululaisilla uinninopetusta oli viisi opetuskertaa ja esiopetusikäisillä neljä. Vuonna 2025 yläkouluun siirtyvien vaasalaisten alakoululaisten uimataitoprosentti oli 75,5 %, mikä on valtakunnallisesti hyvä tulos. Uimataito määriteltiin valtakunnallisten kriteerien mukaisesti siten, että uimataitoinen henkilö putoaa syvään veteen, käy kokonaan veden alla, nousee pintaan ja ui yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta vähintään 50 metriä selällään.

Kesäkuussa uimahallissa järjestettiin vaasalaisille lapsille alkeisuimakouluja. Uimakoulut toteutettiin kahden viikon jaksoissa siten, että jaksojen aikana järjestettiin kaksi erillistä uimakoulua. Osallistujia oli yhteensä 320 lasta. Syyslomalla järjestettiin viiden kerran uimakoulu uimataidottomille lapsille, johon osallistui 16 lasta.

Kevään ja syksyn aikana toteutettiin kaksi aikuisten uintitekniikkakurssia. Kurssit kokoontuivat viisi kertaa ja ne oli suunnattu aikuisille, joilla oli vähintään 50 metrin uimataito. Kullekin kurssille otettiin kahdeksan osallistujaa, ja ryhmät täyttyivät nopeasti.

Uimahallissa järjestettiin vuoden aikana useita uintikilpailuja, joista suurimpana IKM-uinnit 13.–15.6. Kilpailujen järjestelyissä onnistuttiin hyvin. Syyskuussa uimahalli osallistui yhdessä vaasalaisten uimahallissa toimivien urheiluseurojen kanssa Vesi sankarit -tapahtumaan, josta saatiin myönteistä palautetta. Yhteistyö kaupungin orkesterin kanssa jatkui myös vuonna 2025, ja maaliskuussa järjestettiin perinteinen kynttiläuinti.

Kuntosali oli avoinna koko vuoden uimahallin aukioloaikojen mukaisesti. Vuoden aikana kuntosalin asiakaskäyntejä oli yhteensä 43 075. Uimahallin kokonaisasiakasmäärä vuonna 2025 oli 236 431 käyntiä. Uimahalli oli kesäaikana suljettuna neljän viikon ajan vuosittaisen huoltoremontin vuoksi.

Lasten ja nuorten liikunta

Perheliikunnan kävijämäärät olivat edelleen kasvussa vuoden 2025 aikana. Kasvu osoittaa perheliikunnan vakiintuneen osaksi liikuntapalveluiden tarjontaa ja vastanneen perheiden tarpeisiin.

Lajikokeilutoiminnassa yhteistyö urheiluseurojen kanssa laajeni, ja mukaan saatiin uusia seuroja. Tämä lisäsi lajikokeilujen monipuolisuutta ja kiinnostavuutta sekä vahvisti seurayhteistyötä lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi.

Liikuntaleireillä painotettiin toiminnan kehittämistä sekä vähän liikkuvien lasten tavoittamista. Leiritoiminnassa kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota erityistä tukea tarvitsevien lasten huomioimiseen, mikä edisti toiminnan yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta.

Soveltava liikunta

Vuonna 2025 soveltava liikunta tarjosi matalan kynnyksen, monipuolista liikuntatoimintaa eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille sekä maahanmuuttajille. Toiminnan tavoitteena oli edistää hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja sosiaalista osallisuutta.

Liikuntatarjontaan sisältyi kuntoliikuntaa, vesiliikuntaa, pelejä ja muita toiminnallisia harjoitteita. Maksuttomina ja kaikille avoimina ryhminä toteutettiin muun muassa tuolijumppa sekä taito- ja tasapainoryhmät.

Erytislapsille ja -nuorille järjestettiin uimakouluja, telinevoimistelua, yleisurheilua sekä elämysteirejä viikoilla 9 ja 42. Lisäksi toteutettiin yhteistyössä Wasa Upin kanssa leiripäivä sekä vuoden lopussa joulujippo-päivä, johon osallistui noin 100 lasta ja nuorta. Maahanmuuttajille tarjottiin uintiryhmiä uimataidon ja vesiturvallisuuden vahvistamiseksi.

Viikoittaisia liikuntaryhmiä oli yhteensä 37, ja niihin osallistui keskimäärin noin 500 liikkujaa viikossa. Vuoden aikana kertyi yhteensä 15 245 kävijäkertaa. Toiminnasta vastasivat liikunnanohjaajat, liikuntaneuvojat sekä osa-aikaiset ohjaajat.

Terveysliikunta

Terveysliikunnan tavoitteena on edistää vaasalaisten terveyttä ja toimintakykyä tarjoamalla matalan kynnyksen, säännöllisiä ja turvallisia liikuntamahdollisuuksia kaupungin työntekijöille ja muille vaasalaisille.

Vuosille 2024–2027 ajoittuva talouden tasapainottamisohjelma vaikuttaa ryhmäliikuntapalveluiden laajuuteen, ja palveluvalikoimaa on jouduttu supistamaan. Tarjontaa ei ole vielä saatu palautettua aiemmalle tasolle, mutta toiminnan kysyntä on pysynyt vakaana ja osallistujamäärät ovat säilyneet ennallaan. Kevät-, kesä- ja syyskausien aikana terveysliikunnan ryhmissä kirjattiin yhteensä noin 7 000 käyntikertaa.

Työikäisten hyvinvointia edisti yhteistyössä työterveyshuolto TTBotnian kanssa toteutettu *Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia* -hanke. Hankkeen tavoitteena oli Vaasan kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukeminen, omaehtoisen liikunnan edistäminen sekä sairauspoissaolojen vähentäminen. Hanke päättyi keväällä 2025 ulkoisen rahoituksen päättyessä, mutta toimiva palveluketju ja yhteistyö TTBotnian kanssa ovat jatkuneet. Ulkoisen rahoituksen päättyttyä toimintaa jatketaan pienemmässä mittakaavassa. Toimintaa rahoittavat jatkossa Vaasan kaupungin liikuntapalvelut ja henkilöstöpalvelut, ja painopisteenä on työkyvyn ylläpitäminen ja työssä jaksamisen tukeminen.

Perheliikuntaneuvonta

Vaasan kaupungin liikuntapalvelut käynnistivät keväällä 2025 aluehallintoviraston rahoittaman *Liikuntaneuvontaa perheille* -hankkeen. Huhtikuusta 2025 alkaen liikuntaneuvojat ovat toteuttaneet perheliikuntaneuvontaa osana ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä. Toiminnan tavoitteena on ollut tukea perheitä liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa sekä tarjota matalan kynnyksen ohjausta.

Ensimmäisen toimintakauden aikana perheliikuntaneuvontaan saatiin yhteydenottoja 21 perheeltä. Näistä kahdeksan perhettä osallistui aktiiviseen, pidempikestoiseen perheliikuntaneuvontaan ja neljälle perheelle tarjottiin yksittäistä neuvontaa ja ohjausta. Yhteydenotot eri kanavista osoittivat palvelun tarpeellisuuden vähän liikkuvien perheiden näkökulmasta.

Toiminnassa tehtiin tiivistä yhteistyötä koulujen ja muiden lasten ja perheiden parissa toimivien tahojen kanssa. Liikuntapalvelut tiedottivat perheliikuntaneuvonnasta muun muassa koulujen terveydenhoitajille, henkilökunnalle sekä vanhempainiltojen yhteydessä, mikä vahvisti palvelun tunnettavuutta ja ohjautuvuutta. Hankkeen aikana järjestettiin lisäksi kaksi perhetapahtumaa, joiden tavoitteena oli tarjota perheille myönteisiä yhteisen liikkumisen kokemuksia, madalta osallistumiskynnystä ja lisätä tietoisuutta kaupungin liikuntapalveluiden tarjoamista mahdollisuuksista.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas ja kattava palveluverkko	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen ja -paikkojen käytön maksimoiminen	Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttöastetta seurataan vuosittain. Toimintaa pyritään monipuolistamaan ja lisäämään resurssien puitteissa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen	Uimahallin kävijämäärien säännöllinen seuranta ja uimahallin teknisen huollon toimivuuden turvaaminen	Uimahallin sekä vesiliikuntatoiminnan kävijämääriä seurataan kuukausittain. Mustasaaren uusi uimahalli vaikuttaa hieman Vaasan hallin kävijämääriin. Uimahallin kävijämäärät ovat olleet viimeisimmän 3 vuoden aikana n. 235 000/v, ja tavoitteena on ollut n. 260 000 kävijää, joten tavoitteeseen ei olla ihan päästy.
Vetovoimainen Vaasa	Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina.	Ryhmäliikuntatuntien kävijämääriä seurataan säännöllisesti, kuten myös yläkouluun siirtyvien uimataitoprosenttia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ryhmäliikunta Sovellettu liikunta kävijämäärä	13 797	14 996	8 500	15 245
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	8 169	7 709	7 000	6 944
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	3 240	3 476	3 500	3 663
Uimahallin kävijämäärä	238 925	236 461	260 000	236 431
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	320	320	320	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	37 719	40 500	40 000	43 075
Liikuntatilaluovutukset, h	38 893	45 401	50 000	40 544
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	1 299	1 635	3 000	997
Jalkapallonurmet, yht. (sis. tekonurmet), h	8 477	9 655	15 000	9 391
Pesäpallokentät Vaasa, h	719	891	1 000	632
Pesäpallokentät Kyrölä, h	908	912	1 000	708
Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien uimataito%	76	76	80	76
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	92	92	94	94
Kesäleirit kävijämäärä	269	206	260	349
Syysleirit kävijämäärä	35	45	40	94
Lajikokeiluja osallistujamäärä	60	261	500	283
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	32	32	30	31
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	27	26	30	25

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valtionosuus €	240 980	240 309	240 309	245 759
Toimintatulot €	1 497 606	1 552 080	1 646 200	1 537 798
Toimintamenot €	-5 144 003	-5 246 475	-5 482 600	-5 484 861
-Vuokratulot / sisäiset €	-2 663 382	-2 663 383	-2 934 800	-2 934 938
-Vuokratulot / salivuorot €	-173 720	-174 284	-181 800	-169 519
-Liikuntaseuroille myönnytyt avustusmäärärahat €	-208 016	-208 473	-212 700	-186 453
TOIMINTAKATE	-3 646 331	-3 667 700	-3 836 400	-3 947 063
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista %	1,74	1,78	1,77	1,77

Talouden toteutuminen

Liikuntapalveluiden toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion noin 136 100 eurolla ja vuoden 2024 toimintatuotot noin 13 500 eurolla. Pääasiallisin toimintatuotto oli uimahallin sisäänpääsymaksutuotot 794 393 € (52 % toimintatuotoista). Uimahallin pääsymaksutuotot olivat vuonna 2025 noin 6 100 € enemmän kuin vuonna 2024. Öjbergetin myyntituotot olivat noin 17 300 € pienemmät kuin vuonna 2024. Ulkopuolista hankerahaa käytettiin hankkeeseen Liikuntaneuvontaa perheille 30 000 €.

Liikuntapalveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 126 100 €. Vuoteen 2024 verrattuna kuluja oli noin 232 500 € enemmän. Toimintakulut olivat 5 484 900 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 1 265 200 € (23 % toimintakuluista), sisäisen vuokran osuus 2 934 900 € (54 % toimintakuluista) ja siivouskulujen osuus 461 900 € (8 % toimintakuluista). Henkilöstökulut nousivat viime vuoteen verrattuna noin 61 500 €, sisäiset vuokratulot noin 220 600 € ja siivouskulut noin 46 800 €. Vuokra- sekä siivouskulujen nousu selittyy Liikuntapalveluiden hallintaan vuoden 2025 alusta lähtien siirtyneellä Hansa-kampuksen liikuntasalilla. Hietasaaren rantavalvonnan kustannus oli 19 200 €, johon oli varattuna määrärahaa vain 10 000 €. Aine- ja tarvikeostot olivat 77 500 € pienemmät kuin vuonna 2024. Toimintakate ylittyi noin 10 100 eurolla.

Talouden tasapainottamisohjelma toteutui suunnitellusti. Ryhmäliikuntatarjonta pidettiin supistettuna, jolloin ulkopuolisten liikunnanohjaajien tarve oli pienempi. Aikuisten harjoitusvuorojen hinnankorotus toi odotetusti enemmän vuokratuottoja.

Liikuntapalvelut haki osavuosisikatsaus Q3 yhteydessä lisämäärärahaa liittyen Hansa-kampuksen liikuntasaliin 52 000 € ja Kaupunginvaltuusto hyväksyi lisämäärärahaesityksen 8.12.2025 §105. Talousarvion 2025 yhteydessä esitetystä Hansa-kampuksen menokokonaisuudesta hyväksyttiin 70 % ja loppuosa kuluista oli tarkoitus kattaa salin päiväaikaisesta käytöstä saatavilla vuokratuotoilla. Hansa-kampuksen tuotto-odotukset olivat 77 900 € vuoden 2025 aikana. Tähän tulotavoitteeseen ei päästy, Hansa-kampuksen vuokratuotot vuoden 2025 aikana olivat noin 40 100 €.

Investointimäärärahan käyttösuunnitelma toteutui täysimääräisesti. Pesäpallokentän uudistaminen saatiin päätökseen, ja vuonna 2026 jatketaan tekojääradan kylmäkoneiden kanssa. Kasarmintorille valmistui ulkosalibandy- ja koripallokenttä. Olemassa olevia liikuntapaikkoja kehitettiin suunnitelman mukaan ja Vaasan jääalueiden LED-valaistuksen uusiminen aloitettiin ensimmäisillä kohteilla. Pienempinä investointeina uimahallin LED-näyttö uusittiin ja Metsäkallioon toteutettiin lapsille 500 m hiihtoreitti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1551	1646	30	1676	1540	-136
Toimintakulut	-5252	-5483	-128	-5611	-5485	126
Toimintakate	-3701	-3836	-98	-3935	-3945	-10
Poistot	-348	0	0	0	-335	-335
Nettokulut €/asukas*	- 52,60	- 53,87	- 1,38	- 55,25	- 55,39	- 0,14

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	20,1	22,0	0	0	20,1	22,0
Määräaikaiset	5,2	3,9	2,0	1,9	7,3	5,8

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu neljä kohdetta: Pohjanmaan museo, Vanhan Vaasan museo, Tikanojan taidekoti ja Kuntsin modernin taiteen museo. Museoilla on alueellisen vastuumuseon tehtävä toiminta-alueenaan Pohjanmaan maakunta. Vaasan kaupunki saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Museoiden toimintaan on vuonna 2025 vaikuttanut säästöohjelma sekä sen mukaiset aukioloaikojen lyhennykset. Tämä on näkynyt kävijämäärissä. Toisaalta alueellisen työn mukaisesti tuotetut kiertonäyttelyt maakunnassa ovat saavuttaneet entistä enemmän yleisöä. Kokoelmakeskushankkeeseen liittyviä toimenpiteitä on lisätty vuonna 2025 ja se on näkynyt toiminnan painopisteen muutoksena museoissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Osa tavoitteista mitataan mittareilla, joihin ei omalla toiminnalla voida vaikuttaa. Esimerkiksi arkistopalvelut toteutuvat sisään tulleiden tilausten mukaisesti. Toisaalta henkilövaihdokset voivat näkyä luvuissa, kun työtehtävät ovat järjestyneet eri tavalla kuin edellisenä vuonna. Konservoitujen objektien määrä on kasvanut, koska kokoelmakeskushankkeen vuoksi esineistöä on käyty tehostetusti läpi tulevaa muuttoa varten. Kävijämäärissä näkyvät paitsi säästösyistä lyhennetty aukioloaika, myös Tikanojan taidekodin kolmen kuukauden kesäsulku remontin vuoksi. Alueellisen toiminnan kiertonäyttelyt mukaan lukien kokonaiskävijämäärä vuonna 2025 oli 64 157.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Näyttelytoiminnan kehittäminen	Sopeutetaan näyttelytalouden tilanteeseen laadullisesti ja määrällisesti.	Näyttelyiden toiminnan kehittäminen on onnistunut suunnitelmien mukaan, mutta emme ole vielä aivan tavoitteessa. Toimipisteiden sulkua (6 vkoa/museo sekä Tikanojan kolme kuukautta kesällä) näkyi kävijämäärässä, mutta kiertonäyttelytoiminnan kehittäminen aluevastuumuseotoimintana onnistui sekä määrällisesti että laadullisesti.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Oppilaitosyhteistyön kehittäminen korkeakoulujen kanssa	Jatketaan aloitettua yhteydenpitoa korkeakouluihin sekä luodaan ja kehitetään toimintamuotoja.	Työtä on jatkettu ja ylläpidetty vuonna 2025. Kehittäminen vaatii kärsivällisyyttä ja oikeiden väylien löytämistä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Sopeuttamistoimenpiteiden priorisointi toiminnassa	Sopeutustoimet on toistaiseksi saatu toteutetuksi melko onnistuneesti. Resurssit huomioon ottaen toiminnan tuottamaan arvoon kaupunkilaisille voidaan olla tyytyväisiä. Säästötoimet jatkuvat.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen	Viedään ohjelma tiedoksi yhteistyökumppaneille Vaasaan ja Pohjanmaalle sekä seurataan sen vastaanottoa ja vastataan mahdolliseen lisääntyvään neuvonta- ja ohjaustyöhön.	Ohjelma on herättänyt kiinnostusta maakunnassa. Julkisen taiteen työryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan mahdollisiin hankkeisiin liittyen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kokoelmahallintajärjestelmiin digitoidut objektit	3 209	4 443	3 500	3195
Konservoidut objektit	7 643	10 389	750	9071
Antolainaukset kokoelmista	69	22	20	41
Arkistopalvelut	203	164	200	149
Kuvatilaukset	52	29	70	38
Näyttelyiden määrä	11	12	7	7
Museokäyntien määrä	55 131	50 412	50 000	44484
Museopedagogisen toiminnan ja yhteisötapahtumien lkm.	218	813	300	140
Osallistujamäärä	3 650	14 873	3 000	2030
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	2	3	2	19
Lausunnot määräajassa	199	236	300	789
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	14	14	15	12
Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	1	3	2	1

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan toimintatuotot olivat 468 200 € (2024: 469 300 €), joka oli +7 000 euroa yli budjetoidun. Pääsymaksutuotot kasvoivat edellisvuodesta +50 000 eurolla.

Toimintakulut olivat -3 922 000 euroa vuonna 2025 (2024: -3 872 000 €). Talousarvion ollessa 3 927 000 euroa toimintakulujen talousarvio alittui +5 000 eurolla. Menojen alituksen suurimmat säästöt suhteessa edellisvuoteen koostuivat suurimmaksi osaksi palkoista n. +8 000 €. Vuokrakulut nousivat edellisvuodesta -9 000 euroa.

Vaasan kaupunginmuseoiden toimintakate oli -3 453 000 euroa vuonna 2025, joka oli -51 000 euroa korkeampi kuin vuonna 2024. Toimintakatteen talousarviokehys alittui +12 000 eurolla. Vaikuttavimmat tekijät alitukseen liittyivät siihen, että museon tasapainottamisohjelma toteutui hyvin

henkilöstökustannusten ja palvelujen hankintojen osalta. Toisaalta uuden kokoelmakeskuksen valmistelukulut vaikeuttivat toimintakatetta, tuoden lisäkuluja yhteensä -77 000 euroa.

Tasapainottamistoimissa museot ylittivät suunnitellut sopeuttamistavoitteensa n. +29 000 eurolla. Kiinnioilla saatiin järjestettyä työvuoroja kustannusedullisesti, joskin sijaisten rekrytointikielto samalla vaikeutti työvuorojärjestelyjä. Palvelujen hankinnoissa saatiin tehtyä säästötoimia hyvin.

Museoiden toiminnan sulkemisen (sunnuntai- ja tiistaikiinniot sekä toimipaikkasulut) kustannussäästövaikutukset olivat +100 000 euroa. Museoiden kävijämäärät laskivat 50 000 hlöstä 44 000 henkilöön. Toisaalta pääsymaksutuotot kasvoivat +49 000 eurolla kävijämäärän laskusta huolimatta.

Talousarviomuutokset sisälsivät työllistämispalkkoja, kesätyöntekijäpalkkoja sekä vuodelle 2025 sovittuja varausmäärärahoja.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	469	462	0	462	468	7
Toimintakulut	-3872	-3720	-208	-3927	-3922	5
Toimintakate	-3403	-3258	-208	-3466	-3453	12
Poistot	-110	0	0	0	-110	-110
Nettokulut €/asukas	- 48,36	- 45,75	- 2,91	- 48,66	- 48,49	0,17

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	29,4	30,2	-	-	29,4	30,2
Määräaikaiset	5,6	5,1	7,1	3,7	12,7	8,8

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Lukutaidon, elävän kaupunkikulttuurin ja kulttuurihyvinvoinnin puolesta

Tuotamme asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin palveluja, sekä tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon ja -ilon, sekä yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänämmä on lisätä kaupunkilaisten kulttuurihyvinvointia sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan kehittämisestä ja koordinoinnista.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tulosalueen toiminnan painopisteenä on vuonna 2025 ollut panostaa erityisesti lasten ja nuorten lukutaitotyöhön ja lastenkulttuuritoimintaan, järjestää tapahtumia kirjastoissa sekä isoja kaupunkitapahtumia, kuten Taiteiden yö, Lätäkkö lastenkulttuuriviikot, Kuorofestivaali, Littfest, itsenäisyyspäivänjuhla ja Uuden Vuoden tapahtuma. Lisäksi Palosaaren kirjaston kiinteistöä ja toimintaa on kehitettyä kaupunginvaltuuston ponsiesityksen mukaisesti.

Kirjaston osalta keskeisiä muutoksia olivat

- Uusi kirjastoauto Hilda otettiin käyttöön keväällä
- Tammikaivontien potilaskirjasto päätti toimintansa kesällä
- Kirjasto otti käyttöön asiakasuutiskirjeen
- Pääkirjastossa tehtiin iso muutos 2. kerroksessa aihepiirijaosta siirryttäessä luokkajärjestykseen
- Pääkirjastossa lisättiin omatoimiaikaa Proosan ja Lehtialueen alueille (ilta ja lauantai-iltapäivä)
- Myönteinen päätös Gerby-Västervikin alueen kirjastopisteen perustamisesta
- Kirjastososionomin työn aloitus

Kulttuuripalveluiden osalta keskeisiä muutoksia olivat

- Kuorofestivaalin konseptin ja rahoituspohjan muutos
- Kulttuuritalo Fannyn peruskorjaus
- Vauvojen värikylpytoiminta käynnistettiin
- Aloitettu uusi konsepti kulttuurisessa vanhustyössä: Kulttuuritorstai 65+

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	<p>Rajapintayhteistyön (mm. LAKU-lähete) kehittäminen hyvinvointialueen kanssa</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta</p> <p>Moninaisuuden vahvempi huomiointi tapahtumissa ja palveluissa</p> <p>Hakeutuvan kirjastotoiminnan kehittäminen kirjastososionomin työn kautta</p>	<p>Hyvinvointialueen kanssa ei tällä hetkellä uusia avauksia; käynnissä Kaikukortti-toiminta, lukuresepti neuvoloiden kanssa ja yhteistyö perhevalmennusmessujen osalta.</p> <p>Kulttuurikaveritoiminta jatkuu yhteistyössä SPRn kanssa. Lapsiystävällinen kunta -mallin toimenpiteiden mukaisesti toteutettu lapsille suunnattuja kulttuuritapahtumia (satutuokioita, lorukylpyjä, vauvalätäkkö, Värikylpykurssitoimintaa loka-marraskuussa, Tarinakesä- ja lukukaveritoimintaa kesäkuussa, pop up -kirjasto+kirjastoauto lastentapahtumissa kouluilla, normi pedagoginen toiminta). Ikäihmisten ARMAS-kulttuuritapahtuma järjestetty maaliskuussa yhteistyökumppaneiden kanssa sekä suunniteltu ja testattu uutta kulttuuritoiminnan konseptia ikäihmisille (Kulttuuritorstai 65+).</p> <p>Kirjastososionomi aloitti työnsä elokuussa painopisteenä erityisesti maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden, sekä heikommassa asemassa olevien henkilöiden lukemisen edistäminen. Kulttuurisen vanhustyön ryhmätoiminnassa järjestettiin 240 kokoontumiskertaa, johon osallistui 1747 kävijää.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	<p>Uuden kirjastoauton käyttöönotto</p> <p>Päivitetyn kokoelmaohjelman jalkauttaminen ja toteutus</p> <p>Kansalliseen lukutaitostrategiaan vastaaminen.</p> <p>Perheiden, työikäisten ja muun kielisten lukemisen edistämistyön vahvistaminen</p>	<p>Uusi kirjastoauto Hilda otettiin käyttöön huhtikuussa. Palaute on ollut positiivista; varustelu on aikaisempaa monipuolisempi ja mahdollistaa pienimuotoisen tapahtumatoiminnan. Kirjastoauto on osallistunut erilaisiin tapahtumiin mm. Strömsössä ja kouluilla.</p> <p>Kokoelmaohjelman jalkautusta on tehty ja käyty henkilökunnan kanssa läpi päivitetyt periaatteet. Alkuvuodesta otettiin käyttöön pääkirjastossa uusi omatoimialue (Proosa+Lehtialue), joka on mahdollistanut aukioloajan kasvattamisen ja tilojen laajemman käytön.</p> <p>Toteutettu kirjastopolun mukaiset toimenpiteet esi/perusopetuksessa. Vankilakirjasto-, Boksampo-toimintaa (ruotsinkielinen, valtakunnallinen kirjastojen kirjallisuusverkkopalvelu) sekä kirjaston alueellista kehittämistehtävää on toteutettu ministeriön valtionavustuksella. Kirjaston aikuisten tiimi on järjestänyt säännöllistä tapahtumatoimintaa.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Elävä kaupunkikulttuuri	<p>Palveluverkkoselvityksen päivittäminen ja sen vaikutukset tilojen käyttöön ja kehittämiseen.</p> <p>Kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisääminen taiteen ja kulttuurin keinoin.</p> <p>Kiinnostavien ja laadukkaiden tapahtumien tuottaminen</p> <p>Kulttuurifoorumin käynnistäminen ja aktiivinen dialogi vapaan kentän kulttuuritoimijoiden kanssa</p>	<p>Palveluverkkoselvityksen päivitys siirtyy vuodelle 2026. Julkisen taiteen osalta on oltu käynnistämässä poikkihallinnollista julkisen taiteen työryhmää sekä tehty yhteistyötä kartoittamalla ja tarjoamalla ulkoseinäpintoja taiteilijoiden käyttöön. Kuorofestivaalin konseptia muutettiin tälle vuodelle sekä rahoitusta vähennettiin tasapainottamisohjelman yhtenä toimenpiteenä. Tapahtuma tavoitti muutoksista huolimatta kuitenkin hyvin kuorolaisia ympäri maan (82 ryhmää) ja yleisömäärään oltiin tyytyväisiä (n. 18 000). Feasta Maraton ja clubi-iltoja järjestettiin Fanny-talossa kolme ja Fanny-talon remontin aikana yksi musiikkiaiheinen paneelikeskustelu Draama-salissa. Tapahtumien yhteenlaskettu osallistujamäärä oli 335. Järjestetty säännöllisiä tapaamisia kulttuuritoimijoiden kanssa yhteistyöhön, toimintaan ja Funkkis-taloon liittyen.</p>
Hiilineutraali Vaasa 202X,	Kestävä kehitys osana toimintaa	<p>Vihreä kirjasto -konseptin edistäminen ja hyödyntäminen sekä energiaoikeuden mukaisuuteen liittyvän tilan luominen pääkirjaston aulaan.</p> <p>Sosiaalisesti kestävän toiminnan toteuttaminen tulosalueella</p> <p>Alueellisen kehittämistehtävän kautta nostetaan kestävä kehitys esiin henkilökunnan koulutuksissa.</p> <p>Kirjastoaineiston muovitusten merkittävä vähentämistä jatketaan</p>	<p>Vihreä kirjasto -toiminnan suunnittelu on aloitettu; tähän liittyy mm. kirjanäyttelyitä ja tapahtumia. Tulosalueen toiminnan ytimessä on edistää sosiaalisesti kestävää kaupunkia ja luoda asukkaille palveluja, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia, lukutaitoa ja osallisuutta. Työtä tehdään perustoiminnan, erilaisten tapahtumien, työpajojen ja yhteistyöprojektien kautta.</p> <p>Tulosalueella on kahden vuoden ajan kokeiltu muovittamisen vähentämistä, jolloin yli puolet aineistosta on jätetty muovittamatta. Hyötyjä ja haittoja on arvioitu ja palautetta on kerätty henkilökunnalta. Taustalla ovat olleet taloudelliset ja ekologiset syyt. Arvion ja palautteen perusteella näyttää, että aineiston kunnon ja elinkaaren sekä työajankäytön (aineistoa joudutaan tukimuovittamaan itse) kannalta on perusteita palata muovittamaan aineisto kokonaisuudessaan vuodesta 2026 lähtien.</p>

Suurempien tapahtumien osalta onnistuttiin jälleen erinomaisesti yleisön tavoittamisessa; Kuorofestivaali, Taiteiden yö, Lätäkkö, Vaasa Littfest, itsenäisyyspäivän juhla sekä Uuden Vuoden tapahtuma keräsivät kaikkinsa noin 80 000 yleisömäärän.

Positiivista on ollut lainauksen kasvu +2 % ja erityisesti lastenaineiston lainauksen kasvu +4 %, aukioloaikojen lisääminen +8 % ja kirjaston järjestämien tapahtumien kasvu +25 %. Lainaajien määrä sitä vastoin laski -4 %

ja kirjastojen kävijämäärä -7 %. Lainaajien osalta laskua voi selittää mm. E-kirjaston asiakasmäärän kasvu ja lainaajien siirtyminen käyttämään e-aineistoja. Kävijämäärää kävijälaskureiden ajoittainen epäkunto.

Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisesti on nostettu lastenkulttuuria esiin. Lätäkkö - lasten kulttuuriviikot toteutettiin kolmatta kertaa ja tapahtumaviikot aktivoi paikallisia toimijoita mukaan tarjoamaan lapsille ja lapsiperheille paljon maksutonta ohjelmaa. Lisäksi on järjestetty useita muita lastentapahtumia ja -sisältöjä mm. Aaveiden ilta, satutuokiot ja lorukylvyt ja Svenska veckanin ohjelmaa. Vauvojen värikylpykursseja järjestettiin Kuntsin modernin taiteen museossa loka-marraskuussa.

Kaupunginvaltuuston talousarvio 2025 käsittelyn yhteydessä hyväksyttiin ponsiesitys, jossa toivottiin kehitettävän ja laajennettavan Palosaaren kirjaston toimintaa. Helmikuussa kirjasto suljettiin kahdeksi viikoksi ja kokoelma käytiin perusteellisesti läpi. Vanhempaa aineistoa poistettiin, jolloin jäljelle jäänyt aineisto saatiin paremmin esille. Aikuistenosastolta poistettiin hyllyjä, minkä myötä tilaan saatiin avaruutta sekä oleskelupaikka, jota voi käyttää myös tapahtumiin. Maaliskuussa kirjastossa järjestettiin asiakasilta, johon osallistui 20 henkilöä ja jolloin ideoitiin toimintaa. Huhti-toukokuussa kirjaston toimintaa hankaloitta kattoremontti. Sisäkatto remontoitiin ja uusittiin valaisimet salissa, jossa on lastenosasto ja lainaustiski. Remontin aikana kirjasto palveli muutaman viikon lehtilukusalissa ja aikuistenosastolla, jonne järjestettiin väliaikainen lainaustiski. Helmikuun sulkuaika ja kattoremontti vaikuttivat siihen, että Palosaaren kirjaston kävijä- ja lainausluvut laskivat verrattuna vuoteen 2024. Vuonna 2025 kävijöitä oli 29 820 (32 702) ja lainoja kertyi 35 812 (40 294).

Kevätkauden muutosjärjestelyiden ja kattoremontin jälkeen Palosaaren kirjaston tapahtumavuosi oli aktiivinen. Yhteensä järjestettiin 22 tapahtumaa, joissa oli osallistujia 788. Kesäkuussa kirjasto oli mukana perinteisessä Palosaari-karnevaalissa. Ohjelmassa oli poistokirjamyynti, kesäartistien esiintymisiä sekä satutuokioita ja askartelua lapsille. Kahden karnevaalipäivän aikana kirjastossa oli 600 kävijää. Elokuussa kirjasto oli mukana Taiteiden yössä. Duo Kivistö & Cibulkan konsertti keräsi 20 kuulijaa. Palosaari-karnevaalin ja Taiteiden yön aikaan kirjasto oli avoinna normaalia pidempään. Kesäkuussa kirjastossa järjestettiin Tarinakesän toimintaa, jota tarjotaan 1-3-luokkalaisille lapsille lähes kaikissa Vaasan kaupunginkirjaston toimipisteissä. Palosaarella Tarinakesä keräsi kahtena päivänä yhteensä 23 osallistujaa. Heinäkuussa konsolipelitapahtuma houkutteli lapsia ja nuoria pelaamaan jalkapallopelejä. Tapahtumaan osallistui 15 pelaajaa.

Elokuussa järjestettiin uusille ekaluokkalaisille ja heidän huoltajilleen perinteinen Ykkösten ilta, jossa ekaluokkalainen saa oman kirjastokortin ja pääsee koristelemaan oman kirjastokassin. Syksyn aikana järjestettiin iltasatutuokioita kerran kuukaudessa sekä suomeksi että ruotsiksi. Kahdeksaan satutuokioon osallistui yhteensä 52 kuulijaa. Lisäksi järjestettiin pyynnöstä satutuokioita päiväkotiryhmille.

Syksyllä kirjastossa aloitettiin aikuisten lukutuokiot, joissa luetaan yhdessä runoja. Viiteen tuokioon osallistui yhteensä 10 kuulijaa. Heimo Hokkasen esitys Palosaaren vanhoista kaupoista houkutteli 45 kuulijaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP 2025
Lainat, kpl	893 375	1 100 000	1 018 979	1 037 406
Lainajaat	22 184	22500	24 337	24 624
E-aineiston käyttökerrat (kirjat, musiikki, lehdet, elokuva, e-kirjasto)	36 148	30 000	61 175	68 852
Kirjaston kävijät	443 474	540 000	569 049	530 439
Kirjaston tapahtumat, kävijät	16 646	20 000	16 293	14 645
Pedagoginen toiminta, osallistujat	11 800	15 000	13 114	11 818
Kuorofestivaali, kävijämäärä	21 596	10 000	18 112	18 858
Kuorofestivaali, maksava yleisö	1 180	2 500	1 857	0
Vaasa Littfest, kävijämäärä	925	2 200	2 100	1 800
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	-	1 100	2 715	-
LÄTÄKKÖ – lastenkulttuuriviikot, osallistujamäärä	5 800		4 587	5 371
Jaettavat kulttuuriavustukset, €	192 700	190 700	192 200	203 700
Jaettavat kulttuuriavustukset, myönnetty summa/haettu summa, %	75	50	54	57
Vuokratuki, Funkkis, €	-	20 000	19 500	20 274
Vuokratuotot, €	111 235	77 800	77 589	70 883
Ulkopuoliset avustukset, €	389 734	326 600	349 328	323 977

Talouden toteutuminen

Tasapainottamisohjelmaa on toteutettu vuonna 2025 lakkauttamalla kulttuurijaosto sekä korvaamalla nykyinen pakettiauto pienempään. Vuokratulojen kasvattaminen ei ole mahdollista niin kauan kuin Fanny-talon remontti on käynnissä.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintatuotot alittivat talousarvion noin 74.700 eurolla. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi noin 324.000 euroa. Tuet ja avustuksen alittivat kuitenkin talousarvion noin

57.000 eurolla. Vuokratuotot alittivat talousarvion noin 14.400 eurolla ja muut toimintatuotot jäivät myös talousarvion alle noin 17.000 eurolla. Vuokratuottojen alitus johtui muun muassa Fanny-talon remontista, jonka aikana vuokratuloja jää saamatta ja toimintatuotot alittuivat osittain myöhästymismaksujen perinnässä ilmenneiden järjestelmien rajapintaongelmien vuoksi

Toimintakulut alittivat talousarvion noin 131.000 eurolla. Henkilöstökulut alittivat noin 112.000 eurolla, mikä johtui muun muassa osa-aikaisuuksista sekä täyttöö odottavista vakansseista. Palvelujen ostot jäivät talousarviota pienemmiksi noin 42.000 eurolla johtuen mm. pienemmistä matkustuskuluista ja esiintyjäkuluista. Avustukset ylittivät talousarvion noin 14.000 eurolla. Vuokrakulut ylittivät myös talousarvion noin. 13.000 eurolla.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	606	517	82	599	524	-75
Toimintakulut	-6118	-5952	-239	-6191	-6060	131
Toimintakate	-5512	-5435	-157	-5592	-5536	56
Poistot	-41	0	0	0	-44	-44
Nettokulut/asukas	- 78,33	- 76,31	- 2,21	- 78,52	- 77,73	0,79

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	54,2	54,6	0,4	0	54,5	54,6
Määräaikaiset	5,6	5,7	6,1	5,1	11,6	10,8

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Yleisötyö strategisena painopisteenä

Yleisötyö oli vuonna 2025 yksi orkesterin toiminnan tärkeimmistä kehityskohteista. Vuoden aikana toteutettiin 47 yleisötyötapahtumaa, jotka keräsivät yhteensä 5102 osallistujaa. Toiminta suunnattiin monipuolisesti eri ikä- ja kohderyhmille siten, että orkesterin taide ja osaaminen olisivat saavutettavissa mahdollisimman laajalle joukolle.

Keskeisiä yleisötyön kohderyhmiä

- Päiväkodit – varhaiskasvatuksen musiikkielämykset ja työpajat
- Koulut – konserttavierailut ja osallistavat oppilasprojektit
- Vankila – hyvinvointia tukeva ja yhteisöllinen musiikkitoiminta
- Vaasan yliopisto – esitykset ja tapahtumat korkeakoulu yhteisölle
- Strömsö – koko perheen ulkoilmatapahtumat
- Armas-festivaali (seniorit) – ikäihmisille suunnattu kulttuurinen kohtaaminen

Yleisötyön avulla orkesteri vahvisti asemaansa kaupunkilaisten arjen läsnäolijana sekä kulttuurisen hyvinvoinnin ja musiikkikasvatuksen edistäjänä. Toiminta lisäsi alueellista yhdenvertaisuutta ja tarjosi taidelähtöisiä kokemuksia kohderyhmille, jotka eivät välttämättä muuten tavoittaisi orkesterin esityksiä.

Yhteenveto vuodesta 2025

Vuosi 2025 oli Vaasan kaupunginorkesterille toiminnallisesti laajentumisen, yhteistyön syventämisen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vuosi.

Toiminnan keskeiset painopisteet olivat:

1. Kumppanuuksien merkittävä vahvistaminen ja laaja yhteistuotantotoiminta
2. Yleisötyön systemaattinen kasvu ja saavutettavuuden parantaminen
3. Kulttuurihyvinvoinnin, kasvatuksen ja yhteisöllisyyden edistäminen

Vuoden kokonaisuus osoitti orkesterin valmiuden toimia monipuolisena, verkostoituneena ja tulevaisuuteen suuntautuvana kulttuuri-toimijana, jonka merkitys alueellaan on sekä taiteellisesti että yhteiskunnallisesti huomattava.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Alueellinen yhteistoiminta	Yhteistyökumppanuuksien lisääminen Pohjanmaan alueella	Vuosi 2025 oli Vaasan kaupunginorkesterille laajojen kumppanuuksien vuosi. Orkesteri toteutti yhteensä 26 yhteistuotantoa yhteistyössä Lohtajan Musiikkijuhlien, Korsholman Musiikkijuhlien, Valtakunnallisten kanttoripäivien, Seinäjoen kaupunginorkesterin sekä Vaasan kuorofestivaalin ja Key Ensemblen kanssa. Lisäksi orkesteri oli keskeisenä kumppanina loppuunmyydyssä Tosca-oopperassa Vaasan kaupunginteatterilla. Syyskaudella yhteistyö jatkui Wegelius kamariorkesterin ja Vuorion säätien kanssa sekä Panula Akatemian ja perusopetuksen kanssa järjestetyssä Itsenäisyyspäivän juhlassa, jossa orkesteri säesti koululaisten tanssiaiset. Kausi huipentui Bachin Jouluatorioon, joka toteutettiin yhdessä Suomen Kulttuurirahaston Helin kilpailun ja Canticum Maris -kuoron kanssa. Laaja yhteistyöverkosto vahvisti orkesterin asemaa merkittävänä alueellisena toimijana ja valtakunnallisesti arvostettuna kumppanina.
Vetovoimainen Vaasa	Vaasalaisten kaupunginorkesteri	<p>Vuotuisen puistokonsertin järjestäminen heinäkuussa ja osallistuminen vanhojentansseihin helmikuussa yhteistyössä lukioden kanssa.</p> <p>Yleisöyön ja pienyhtyeiden esiintymiset ympäri kaupunkia.</p> <p>Tapahtumat ovat joko ilmaisia tai hyvin edullisia, 2 e lippu joten ne edistävät saavutettavuutta ja sosiaalista tasa-arvoa.</p>	<p>Vuonna 2025 Vaasan kaupunginorkesteri toteutti 47 yleisötapahtumaa, jotka tavoittivat yhteensä 5102 kuulijaa. Yleisötyö kohdistui laajasti eri ikä- ja kohderyhmiin: Päiväkodit – varhaiskasvatuksen musiikkielämykset ja työpajat Koulut – konserttavierailut ja osallistavat oppilastapahtumat Vankila – hyvinvointia tukeva, yhteisöllinen musiikkitoiminta Vaasan yliopisto – esitykset ja tilaisuudet korkeakoulu yhteisölle Strömsö – laajalle yleisölle suunnatut tapahtumat yhteistyössä Armes-festivaali (seniorit) – ikääntyneille suunnattu kulttuurinen kohtaaminen. Yleisötyö vahvisti orkesterin saavutettavuutta läsnäoloa eri-ikäisten arjessa kulttuurisen hyvinvoinnin ja musiikkikasvatuksen edistämistä</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kuulijamäärä	20 500	24 990	21 000	26648
Esiintymisten määrä yhteensä	96	120	72	99
Konsertit	30	36	24	42
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset Pohjanmaalla	5	14	4	6
Ooppera	15	7	8	10
Muu toiminta/ Tilausesiintymiset	2	15	5	10
Kurssitoiminta	1	1	1	1
Pienyhtyetoiminta	44	73	30	47
Verkko- ja TV-esiintymiset	0	1	0	1

Talouden tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valtionosuus	840 906	863 106	863 106	823 438
Ulkopuoliset avustukset	64 676	5 758	25 000	35 000
Toimintakate	2 338 900	2 260 000	2 193 000	2 215 400
Nettomenot € (toimintakate - ulkopuolinen rahoitus)	1 498 000	1 391 000	1 304 894	1 357 000
Kustannus/ asukas	21	20	19	19
Kustannukset/ kuulija	70	56	62	51

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion 22 000 eurolla ja edellisvuoden 2024 tuotot 9 000 eurolla. Toimintatuottojen alitus koostui ulkoisen laskutuksen vähentymisestä n. -55 000 eurolla vuoteen 2024. Samalla kuitenkin orkesterin pääsymaksutuotot kasvoivat n. 16 000 eurolla edellisvuodesta, ja vuodesta 2023 pääsymaksutuottojen kasvu oli 25 000 euroa (+35 %).

Tulosalueen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion -4 600 eurolla. Kaupunginorkesterin toimintakulut olivat -2 415 000 euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli 77,7 % (2024: 78,4 %) toimintakuluista. Henkilöstökulut laskivat edellisvuoteen nähden ja alittivat 2025 talousarvion 61 000

eurolla. Toimintakulujen kokonaislylykseen vaikuttivat mm. budjetoitua suuremmat palvelujen ostot sekä aineet, tarvikkeet tavarat sisältäen markkinointikuluja, solisti -palkkioiden kuluja ja materiaalikuluja. Nämä kuluerät kasvoivat myös suhteessa vuoden 2024 tilinpäätökseen. Palvelukulujen haastavuudesta huolimatta, matka- ja majoituskuluissa säästettiin n. 10 000 euroa ja ne laskivat vuodesta 2024 yht. 20 000 euroa.

Toimintakate oli vuonna 2025 yht. -2 215 000 euroa (2024: -2 260 000 €), ylitys budjettiin nähden oli -26 800 euroa, joka on hieman edellisvuotta pienempi. Suurimmat poikkeamat talousarvioon ja edellisvuoden tilinpäätökseen nähden olivat ulkoisten keikkojen myynnin laskeminen ja asiantuntijapalveluiden kasvaneet kustannukset.

Investoinnit toteutuivat suunnitellusti 29 700 euroa ja alittivat muutetun talousarvion 300 eurolla.

Toimintakuluissa ja investoinneissa on huomioituna orkesterin vuoden 2025 tasapainottamistoimenpiteet (käyttötalous -63 000 euroa ja investoinnit -59 000 euroa). Käyttötalouden tasapainottamisohjelma toteutui vuonna 2025 suunnitellusti palkkakulujen säästönä sekä majoitus- ja matkakulujen vähennyksinä. Investoinneissa tasapainottamistoimenpiteet toteutuivat investointien karsimisena tai siirtämisenä.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	209	222	0	222	200	-22
Toimintakulut	-2469	-2415	4	-2411	-2415	-5
Toimintakate	-2260	-2193	4	-2189	-2215	-27
Poistot	-38	0	0	0	-41	-41
Nettokulut €/asukas*	- 32,12	- 30,79	0,06	- 30,73	- 31,11	- 0,38

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	24,8	26,2	-	-	24,8	26,2
Määräaikaiset	9,4	5,9	-	0,2	9,4	6,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuotti vetovoimaista, korkeatasoista ja moniäänistä teatteria ja loi yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjasi vastuu ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2025 painopisteet pysyneet samana kuin vuonna 2024, eli korkeatasoisten ja monipuolisten teatteriesitysten tuottaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginteatterissa on aloitettu Teatterin vihreän kirjan käyttö, joka on kestävämmän teatteritoiminnan ohjeistukseksi Isossa-Britanniassa laadittu malli (Theatre Green Book).

Kaupunginteatteri tuotti suunnitelman mukaisesti seitsemän ensi-iltaa. Näytöksiä oli yhteensä 198, eli neljä enemmän kuin talousarviossa. Koko vuoden osalta katsoja/kävijämäärässä jäätin hieman alle tavoitteen, mutta suunta on ollut nouseva ja syksyn osalta katsojatavoite jopa ylittyi.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Kestävä kehitys osana toimintaa	Kierrätykseen ja koulutukseen kiinnitetty huomiota	Kierrätetty lavaste-elementtejä muokaten näytelmästä toiseen, purkujätteen lajittelu entistä tarkempaa. Henkilöstöä koulutettu kestävä kehityksen toimintaan (Teatterin vihreä kirja).
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä	Laadukas ohjelmistosuunnittelu	Ensi-iltoja 7: Tosca, Cock, Koiramäen Suomen historia, Piaf, Ikuisesti nuori, Tarpeettomia ihmisiä, Tuntematon seikkailu Katsoja/kävijämäärä: 40 719 Näytösten määrä: 198

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ensi-iltojen määrä	7	6	7	7
Näytäntöjen määrä	178	198	194	198
Katsojamäärä/kävijämäärä	33 752	36 078	43 000	40 719
Henkilötyövuodet, toteutuneet	76	67,6	74	67,5
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	65	65	65	60,5
Nettomeno	-4 636 123	-4 676 552	-4 594 000	-4 563 000
Valtionosuus	1 564 645	1 605 169	1 605 169	1 461 158
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-3 071 478	-3 071 397	-2 988 831	-3 101 842

Talouden toteutuminen

Kaupunginteatterin toimintakate on 7 000 € ylijäämäinen. Toimintatuotoissa jäätiin -61 000 € alle talousarvion, koska kevään esitykset oopperaa lukuun ottamatta eivät saavuttaneet taloudellista tavoitettaan. Syksyn esitykset sen sijaan ylittivät asetetun lipputulotavoitteen. Toimintamenoissa säästöä kertyi 68 000 €. Säästöä kertyi kuluvan vuoden toimenpitein henkilöstökuluissa, palveluiden ostoissa ja vuokrissa.

Kaupungin tasapainottamisohjelmaa vuosille 2024 - 2027 on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Listaus KV:n talousarviomuutoksista:

329021 Pääsymaksutuotot	-75 000,00	KV 24.3.2025 § 10
338091 Muut tuet ja avustustuotot	27 000,00	KV 24.3.2025 § 10
400002 Vakinaisten työsuhteisten palkat	38 000,00	KV 24.3.2025 § 10
400044 Muut palkkamenot	10 000,00	KV 24.3.2025 § 10

Lisäksi konserninhallinnon tekemät muutokset tilinpäätösvaiheessa.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	861	1206	-48	1158	1097	-61
Toimintakulut	-5537	-5800	72	-5728	-5660	68
Toimintakate	-4677	-4594	24	-4570	-4563	7
Poistot	-268	0	0	0	-341	-341
Nettokulut €/asukas*	- 66,47	- 64,51	0,33	- 64,17	- 64,07	0,10

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	37,9	39,6		0,1	37,9	39,7
Määräaikaiset	24,6	27,83	5,1		29,7	27,83

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Exreortin lukuja täydennetty vastaamaan todellisuutta.

2.2.1.3. Kaupunkiympäristön toimiala

Toimialan kuvaus

Kaupunkiympäristön tuottamat palvelut ovat osa ihmisten jokapäiväistä arkea: kun kävelet kadulla, avaat vesihanauksen tai hengität puhtaasta ilmaa, käytät kaupunkiympäristön tarjoamia palveluita ja elät valvomassamme ympäristössä. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa elinympäristöstäsi, kaupungin teknisestä infrastruktuurista ja niihin liittyvistä palveluista. Toimialan tehtävänä on turvata jokaiselle kuntalaiselle toimiva ja viihtyisä asuinympäristö ja sujuva arki. Toimiala koostuu kahdeksasta eri tulosalueesta: kuntatekniikka, kiinteistötoimi, kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristötoimi ja jätelautakunta. Lisäksi kaupunkiympäristön kaksi tulosaluetta, Vaasan Vesi ja Vaasan Talotoimi, ovat liikelaitoksia.

Tulosalueet jakautuvat neljään toimielimeen: Kaupunkiympäristölautakunta, Rakennus- ja ympäristölautakunta, Teknisten liikelaitosten johtokunta ja ylikunnallinen Jätelautakunta, jonka vastuukuntana toimii Vaasa. Lisäksi joukkoliikenneasioista vastaa Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan yhteinen Joukkoliikennelautakunta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkiympäristön toimintaympäristö ja painopisteet ovat pysyneet pääpiirteittäin ennallaan ja toimialan vuosi toteutui taloudellisesti hyvänä. Talouden tasapainotus vuosille 2024–2027 haastaa kuitenkin edelleen toimialan käyttötaloutta, vaikka tasapainottamistoimenpiteissä on onnistuttu mm. sopeuttamisella, kustannusten karsimisella sekä palvelumaksujen tarkastuksilla. Korjausvelka on edelleen kasvanut, mutta mm. talotoimen osalta aikaisempi tapa mitata korjausvelkaa ei enää ole toimiva esim. tyhjäksi jääneiden sotekiinteistöjen aiheuttaman vääristymän vuoksi. Talouden tasapainottamisohjelman ohella kaupunkiympäristön toimiala on toteuttanut yli 90 % kaupungin investoinneista, mitä kautta on saatu aikaan kuntalaisille parempaa elinympäristöä kuten peruskorjattuja toimitiloja, toimivaa vesihuoltoa, kestäväää liikumista ja viihtyisää elinympäristöä. Pääpiirteittäin kaupunkiympäristön toimintaympäristö ja painopisteet ovat pysyneet ennallaan, tarkemmat selvitykset on esitelty tulosaluekohtaisesti.

Vaasan väkiluvun kasvu on jatkunut voimakkaana vuonna 2025. Vuodesta 2022 vuoden 2025 syyskuun loppuun mennessä kaupungin väkimäärä on kasvanut noin 3400 asukkaalla. Samanaikaisesti asuntorakentaminen on ollut lähes kokonaan pysähdyksissä. Tämä näkyy edelleen mm. tonttikauppojen määrässä, Vaasan veden uusien vesi- ja viemäri liittymien vähentymisenä sekä rakennusvalvontapalveluiden tarpeessa, mikä on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen. Kaupungin asuntopula on hyvin tiedostettu ja fokuksena on ollut asuntorakentamisen heikkona jatkuneen suhdannetilanteen edellyttämät korjausliikkeet, etenkin Ravilaakson alueella. Työ asuntorakentamisen elvyttämiseksi jatkuu yhä.

Vuotta 2025 leimasi edelleen, vallitsevan maailmantilanteen takia, vahvasti varautumiseen, valmiuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät asiat, joihin panostettiin tulosalueilla entistä enemmän mm. erilaisilla harjoituksilla, koulutuksilla ja kalustohankinnoilla sekä osallistumalla aktiivisesti kaupungin varautumistyöhön myös asumisen näkökulmasta. Valmissuunnittelusta on tullut osa toimialan vakiintunutta toimintaa.

Toimialalla panostettiin monin tavoin myös kaupungin strategian mukaisesti hiilineutraali Vaasa 202X työhön esimerkiksi kävelyn ja pyöräilyn edistämällä, puiden istutuksen jatkamisella, joukkoliikenteen

kehittämisellä, luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) laatimisella sekä kaavoituksen keinoin, toteuttamalla mm. kestävän kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta. Pyöräilykuntien verkosto Ry valitsi Vaasan kaupungin vuoden kävelykunnaksi ja Kuntaliitto vuoden 2025 ilmastokunnaksi, minkä lisäksi toimialalla valmistauduttiin Green Leaf palkintovuoden (2026) järjestelyihin. Ympäristötoimi on myös mukana Pohjanmaan liiton Vaasa Climate Commitment -hankkeessa, jonka tavoite on energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen. Joukkoliikenteessä matkustajamäärän kasvu on taittunut ja asiakastyytyväisyys oli hieman laskenut edellisestä vuodesta. Joukkoliikenteen luotettavuutta, asiakaspalvelua ja kuljettajien työolosuhteita sekä linjoja ja aikatauluja pyritään kehittämään ja parantamaan maltillisesti. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat edelleen laskeneet vuoteen 2024 nähden.

Talonrakennushankkeissa valmistui Haga Skolanin peruskorjaus ja Palosaaren sekä Kasarminalueen päiväkotirakentaminen ja Isolahden koulun laajennus käynnistyivät. Variskan vanhan osan peruskorjauksen ja Keskustan yhtenäiskoulun suunnittelu käynnistettiin. Keskustan yhtenäiskouluhankkeesta on jätetty lukuisia valituksia Vaasan rakennusperinneyhdistys ry:n toimesta, viimeisimpänä valitukset korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupungin strategiasta johdetut tavoitteet keskittyvät järkevään ja tehokkaaseen omaisuuden hallintaan ja terveellisten ja turvallisten tilojen tuottamiseen käyttäjille. Pohjanmaan hyvinvointialue irtisanoi vuoden 2025 loppuun mennessä merkittävän määrän tiloja, jotka tyhjillään rasittavat taloutta.

Talouden toteutuminen

Toimialan budjetoiduista käyttötalousmenoista (ilman liikelaitoksia) toteutui 103,7 % ja tuloista 104 %. Toimialalla tuloja valmistuksesta omaan käyttöön toteutui 128 % budjetoidusta. Toimialan kate oli -5.783 milj.€, mikä on noin 73k€ parempi kuin muutettu talousarvio. Toimiala teki n. 1,7 milj.€ paremman tuloksen, mutta tilinpäätöksessä kirjattiin toimintakuluihin 1,66 milj.€ lakisääteinen ympäristövaraus Suvilahden kaatopaikan tarkkailuun seuraavan 30 vuoden ajalle. Toimialan (ilman liikelaitoksia) investointimenoista toteutui 89,0 % ja investointituloista 103,3 %. Suurimmat alitukset investoinneissa syntyivät perusmaanhankintaan varatusta määrärahasta, joka alittui noin 2,1 milj.€ ja sataman alueen investoinneista, missä alitusta oli n. 1,8 milj.€. Kiinteistötoimelle lisättiin kuitenkin investointeihin maanhankinnan määrärahaa liki 17 milj.€ koskien konepaja-alueen maankäyttösopimusta ja sen sisältämää maanvaihtoa.

Liikelaitosten osalta budjetoiduista käyttötalouden menoista toteutui 96 % ja tuloista 101 %. Liikelaitosten tuloja valmistuksesta omaan käyttöön toteutui 170,9 % budjetoidusta. Toimintakate oli n. 2,42 milj.€ muutettua talousarviota parempi. Kokonaistulos oli kuitenkin talotoimen osalta alijäämäinen johtuen tyhjilleen jääneiden sote-kiinteistöjen ja purkukohteiden aiheuttamista suurista alaskirjauksista, joita tehtiin noin 9,5 milj.€:lla. Liikelaitosten investoinneista toteutui 87,7 % (toimintakate). Noin 4,7 milj.€ alitus investointien toimintakatteeseen syntyi mm. muutamien hankkeiden viivästyisestä ja siirtymisestä eteenpäin.

Kaupunkiympäristön tulosalueiden tilinpäätökset ja talouden olennaiset poikkeamat esitellään laajemmin omissa tulosaluekohtaisissa kappaleissa.

Kaupunkiympäristön käyttötalous yhteensä, Ilman liikelaitoksia

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	27834	27048	4373	31420	32688	1268
Valmistus omaan käyttöön	945	0	800	800	1024	224
Toimintakulut	-34443	-31062	-7014	-38076	-39495	-1419
Toimintakate	-5664	-4014	-1842	-5856	-5783	73
Poistot	-13560	0	0	0	-15875	-15875
Nettokulut €/asukas	-80,49	-56,37	-25,86	-82,23	-81,20	1,02

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Kaupunkiympäristön liikelaitosten käyttötalous yhteensä

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	67536	67007	0	67007	67681	674
Valmistus omaan käyttöön	778	620	0	620	1059	439
Toimintakulut	-31145	-32691	0	-32691	-31384	1307
Toimintakate	37169	34936	0	34936	37356	2420
Poistot	-21372	-17227	0	-17227	-22991	-5764
Nettotulot €/asukas	528,26	490,54	-	490,54	524,52	33,98

* Vuosi 2024: Nettotulot €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettotulot €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

RAKENNUSVALVONTA

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen. Loppuvuodesta 2024 saatiin rakennustarkastajan rekrytointi päätökseen ja uusi rakennustarkastaja aloitti tammikuussa 2025. Vuoden 2025 aikana aloitti lupainsinööri. Muutoin ei ollut vaihtuvuutta henkilökunnan suhteen. Pääosin henkilökunta työskentelee paikan päällä työn luonteen takia. Tämä osaltaan tukee jaksamista työssä, kun asioiden kanssa ei ole yksin. Tarvittaviin koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu, suurin osa webinaareina. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun ja niiden kehittämiseen osallistutaan. Laadunohjausilta jäi 2025 toteutumatta tonttijakoon liittyen.

Uusi rakentamislaki ja sen ns "korjaussarja" tuli voimaan 1.1.2025. Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin. Taloudellisesti 2025 vuosi oli edellisiä vuosia parempi, sillä tulotavoite ylittyi.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2025 aikana lupia myönnettiin: rakennus-, toimenpide- ja purkulupia 340 kpl, yhteensä rakennettavia kerrosalaneliöitä 129.490 m² (v. 2024 oli 549 kpl/ 52.119 m²), poikkeamislupia 36 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 1 kpl. Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 3 kpl (2024: 7 kpl), rivi- ja ketjutaloja 8 kpl (2024: 2 kpl) ja omakotitaloja 32 kpl (2024: 34 kpl). Vuonna 2025 sähköisen asioinnin käyttöaste oli 87 %. Sähköinen arkistointi on jokapäiväistä työtä, siitä on edelleen vanhaa velkaa. Rakennusvalvonnan omarahoitteisuus vuonna 2025 oli 114,70 %. Omarahoitteisuuden kolmen vuoden keskiarvo oli 83,09 %.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Osaava ja hyvä asiakaspalvelu.	Riittävä koulutus, verkostoituminen ja valmentava johtaminen.	Rakentamislain vuoksi on osallistuttu aktiivisesti lähikoulutuksiin ja webinaareihin. Yhteistyötä lähikuntien kanssa on lisätty. Yhteistyötä lähikuntien ja muiden kuntien kanssa on lisätty.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95–100 %.	Määrärahaseuranta, tavoitteellinen työskentely tulojen ja omarahoitteisuuden saavuttamiseksi.	Rakennusvalvonnan tavoite on säilyttää omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95–100 %. Tavoitteeseen ei päästä.
Vetovoimainen Vaasa	Edistää ja ylläpitää hyvää ja toimivaa rakennettua ympäristöä	Laadunohjaus ja ennakkoneuvottelut. Nopea prosessi. Rakennetun ympäristön valvonta.	Henkilöstö on koulutautunut uutta rakentamislakia varten. Johtoryhmässä on työskennelty tiiviissä yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Myönnetyt luvat kpl	601	549	700	340
Lupien käsittelyn keskiarvo pv	14	12,78	16	19,11
Katselmukset kpl	1 150	1 065	1 200	1 001
Poikkeamispäätökset	12	13	15	36
Suunnittelutarveratkaisut	25	10	0	1

Talouden toteutuminen

Tuloista toteutui noin 109,1 % (toteuma n. 953.500 €/tavoite 875.000 €). Datakeskuksen luvan myöntäminen näkyy lupamaksuissa ja siten toimintatulojen ylittymisenä. Toimintamenot alittivat annetun kehysten noin 63.400 € ja toteuma oli 93,1 %. Säästöjä syntyi muun muassa henkilöstökuluissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Vuonna 2025 lupia oli vähemmän kuin vuonna 2024, mutta haetut luvat olivat suurempia.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	624	875	0	875	954	79
Valmistus omaan käyttöön	23	0	0	0	36	36
Toimintakulut	-817	-895	-3	-898	-834	63
Toimintakate	-170	-20	-3	-23	155	178
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 2,42	- 0,28	- 0,04	- 0,32	2,18	2,50

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	8,9	8,7	0	0	8,9	8,7
Määräaikaiset	1,7	2,0	0	0	1,7	2,0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelun pääpainona v. 2025 oli käsitellä vapautushakemuksia, jotka koskivat kunnalliseen viemäriin liittymisvelvollisuutta. Jätevesiviemärin toiminta-alueen laajentaminen aiheutti hakemusruuhkan, jota vuoden aikana on purettu. Toimialalla valmistauduttiin Green Leaf –palkintovuoden (2026) järjestelyihin ja tapahtumien suunnitteluun.

Kuntaliitto valitsi Vaasan vuoden ilmastokunnaksi 2025 ja kaupunki sai palkinnoksi avustusrahan. Ympäristötoimi on mukana Pohjanmaan liiton Vaasa Climate Commitment -hankkeessa, jossa on mukana myös Vaasanseudun Kehitys Oy, Vaasan ammattikorkeakoulu sekä Vaasan yliopisto. Hankkeen tavoite on energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Kuntalaisia ja kaupungin henkilöstöä osallistettiin ilmastotyöhön ekobonus-hankkeella, joka jatkuu myös 2026.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hyvä ja dokumentoitu ilmanlaatu	Ilmanlaadun tulosten kertymistä seurataan ja mittausten laadusta huolehditaan säännöllisin kalibroinnein ja auditoinnein.	Hengitettävien hiukkasten määrän ohjearvon ylityksiä neljä kappaletta (35 sallitaan vuoden aikana)

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	75	97	0	97	128	31
Valmistus omaan käyttöön	7	0	0	0	2	2
Toimintakulut**	-533	-538	0	-538	-550	-12
Toimintakate	-451	-441	0	-441	-421	20
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 5,94	- 6,02	0,00	- 6,02	- 5,90	0,13

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

. ** sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 2025: 12.000 €.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	5	4,8	0	0	5	4,8
Määräaikaiset	0	0,1	0	0	0	0,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

TERVEYSVALVONNAN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalain kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnassa painotettiin v. 2025 toiminnanharjoittajien suunnitelmanmukaista valvontaa, uimarantavesien hygieenisen laadun seurantaa ja vesilaitosten valvontasuunnitelmien sekä niiden riskinarviointien päivitystä.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun lakisääteisten ja suunnitelmien mukaisten tehtävien laadukas hoitaminen.	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen.	Terveysvalvonnan valvontasuunnitelma on toteutunut pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti elintarvikevalvonnan osalta. Terveysvalvonnassa valvontasuunnitelman ulkopuoliset tehtävät ovat vähentäneet valvontasuunnitelmallisten tarkastusten määrää.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Nettomeno (toimintakate) Vaasa €	272.716	275.694	339.004	269.764
Nettomenot (toimintakate) Laihia €	34.218	33.650	44.496	32.996
Toimintakate yhteensä €	306.935	309.345	383.500	301.761

Talouden toteutuminen

Terveysvalvonnan tulot ylittyivät noin 44.000 €, mikä johtuu tupakkalain uudistuksesta sekä siitä, että on ollut enemmän tarkastuskäyntejä ja laskutuksia. Vaasan ja Laihian ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen terveysvalvonnan taksa tuli voimaan 15.10.2025.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	254	217	0	217	261	44
Toimintakulut	-540	-554	3	-550	-594	-43
Toimintakate	-286	-337	3	-334	-333	1
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 4,54	- 4,90	0,05	- 4,85	- 4,69	0,17

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	8,8	8,1	0	0	8,8	8,1
Määräaikaiset	0,3	0,8	0	0,2	0,3	1,0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

ELÄINLÄÄKINNÄN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella. Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta sekä kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 valmistauduttiin eläinlääkintähuoltolain vaatimiin muutoksiin toiminnassa. Muutokset koskevat palveluiden jakautumista järjestämisvastuuseen kuuluviin ja sen ulkopuolisiin palveluihin, jotka tulee hinnoitella erikseen. Eläinlääkinnän uusi taksa tuli voimaan 1.1.2026 alkaen. Muutoksen myötä asiakkaat maksavat kunnalle kuuluvat maksut suoraan kaupungille.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kunnan vastuulla olevien eläinlääkinnän, eläinlääkäripäivystystoiminnan ja eläinsuojelun tehtävien laadukas tuottaminen.	Pyritään pitämään vakanssit täytettyinä. Huolehditaan työssä jaksamisesta. Pidetään yllä kontakteja mahdollisiin sijaistajiin.	Vakanssit ovat olleet täynnä. Kaupungin klinikan muutto uusiin tiloihin sujui lähes ilman katkosta palveluun, ja asiakkaat ovat löytäneet hyvin uuteen toimipisteeseen. Eläinsuojelussa on pystytty reagoimaan hyvin tietoon tulleisiin eläinsuojeluilmoituksiin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Käynnit, Vaasan toimipiste	2.568	2.702	2.200	2.782
Käynnit, Laihian toimipiste	503	660	550	869

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintakate (nettoalijäämä) Vaasa €	266.018	233.514	269.598	269.378
Toimintakate (nettoalijäämä) Laihia €	52.109	57.042	67.403	84.148
Toimintakate yhteensä €	318.126	290.556	337.000	353.525
€/käynti	103,59	86,42	122,55	96,83

Talouden toteutuminen

Eläinlääkinnän tulot ylittyivät noin 64.000 €, mikä johtuu arvioitua suuremmasta käyntien määrästä. Toimintakulut ylittyivät n. 64.000 €, mikä johtuu klinikan muutosta ja henkilöstökuluista. Vuoden 2025 alussa tuli voimaan valtakunnallinen eläinlääkintähuoltolain muutos. Uudistuksen myötä asiakkaiden maksuja on tarkistettu.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	163	155	0	155	219	64
Toimintakulut	-417	-442	0	-442	-505	-64
Toimintakate	-254	-287	0	-287	-286	1
Poistot	-4	0	0	0	-4	-4
Nettokulut €/asukas*	- 3,61	- 4,03	-	- 4,03	- 4,02	0,01

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	3,9	3,5	0	0	3,9	3,5
Määräaikaiset	0,3	0,3	0,1	0,4	0,4	0,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun Jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluvat esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden aikana Jätelautakunta on hyväksynyt uuden jätetaksan. Toukokuussa 2025 Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksensä sekajätteen ja lietteiden kuljetuksia koskevassa asiassa. Valitukset, jotka oli tehty jätehuoltoviranomaisen huhtikuussa 2024 tekemästä päätöksestä siirtyä näiden jätejakeiden osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, hylättiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksen vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 95 %	Liittymiskehotuksia, yhteistyö ympäristöviranomaisten kanssa	Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on noin 96,0 %
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 85 %	Liittymiskehotuksia, yhteistyö ympäristöviranomaisten kanssa	Pienikiinteistöjen liittymisprosentti viemäriverkoston ulkopuolella on noin 66,7 %
Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevien päätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy. Tavoite 80 %.	Kehotetaan asiakkaita aina ensin täyttämään sähköinen hakemus	Sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista on 77,1 %

Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Kiinteistöt siirretään kuntien ympäristöviranomaisille, kun

jätehuoltoviranomainen on lähettänyt kaksi kirjettä kiinteistönhaltijalle ja siitä huolimatta kiinteistönhaltija ei ole liittännyt kiinteistöä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on 96,0 %. Näitä seurataan samalla tavalla vielä vuoden 2026 aikana. Tämän jälkeen kuljetukset siirtyvät kunnan järjestämään kuljetukseen, ja Stormossen liittää sen jälkeen ne kiinteistöt, joilla ei ole jätteenkuljetusta, järjestetyn jätehuollon piiriin.

Jätelautakunnan vastuualueeseen kuuluu myös lietekaivojen tyhjennysten valvonta niiden kiinteistöjen kohdalla, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden lietetyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti vuonna 2025 oli 66,7 %. Näitä seurataan samalla tavalla vielä vuoden 2026 aikana. Tämän jälkeen kuljetukset siirtyvät kunnan järjestämään kuljetukseen, ja Stormossen laittaa kaikki kiinteistöt ilman viemäriiliittymää kuljetuslistalle ja kaivot tyhjennetään kerran vuodessa ja jos asiakas sitä pyytää, enemmän kuin kerran vuodessa.

Keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 5,5 päivää vuonna 2025. Tavoite oli vuonna 2025, että 80 % hakemuksista tulee sähköisessä muodossa. Vuoden 2025 aikana 77,1 % kaikista hakemuksista tuli sähköisessä muodossa.

Vuonna 2025 suoritettiin 1.335 kompostoritarkastusta. Kompostoritarkastuksia jatketaan vuonna 2026. Vuodenvaihteessa kompostointia harjoittavien kiinteistöjen määrä oli 11.960. Tarkastettujen kompostorien kokonaismäärä oli vuodenvaihteessa noin 2.700 kpl (v. 2019–2025), mikä tarkoittaa, että tällä hetkellä tarkastamattomia kompostoreita on noin 9.200. Vuonna 2025 tarkastetuista kompostoreista 6,5 prosentissa niistä kiinteistöistä, jotka olivat ilmoittaneet kompostoivansa, havaittiin puutteita. Havaitut ongelmat liittyivät muun muassa siihen, että kompostoria ei ollut lainkaan, asiakkaat olivat ennen tarkastuskäyntiä ilmoittaneet, ettei tarkastajan tarvitse tulla, koska kompostoria ei ole, osa kompostoreista vaikutti olevan täysin uusia ja käyttämättömiä, tai kompostorit eivät olleet lämpöeristettyjä tai muutoin täyttäneet kompostoreille asetettuja vaatimuksia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Suoritetut kompostoritarkastukset	0	848	1 000	1 335
Käsiteltyjä jätehuoltomääräyksistä poikkeamia	10 741	1 162	1 000	1 931
Virkamiespäätösten käsittelyaika, päivinä	83,8	11	14	5,5
Sähköisesti vastaanotettujen hakemusten osuus	57,1 %	72,3 %	80,0 %	77,1 %

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot muodostuvat Ab Stormossen Oy:n kaupungille tilittämistä yhteistoimintakorvauksista, joilla toimintakulut katetaan. Tuottojen ja kulujen netotus tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimintatuotot ja -kulut olivat 327.000 €, alitusta talousarvioon verrattuna 19.000 €. Vuonna 2024 kustannukset olivat 308.000 €. Muutos edellisvuoteen verrattuna 6,4 %. Jätelautakunnan talous toteutui talousarvion mukaisena, eikä merkittäviä poikkeamia syntynyt.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	308	346	0	346	327	-19
Toimintakulut	-308	-346	0	-346	-327	19
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	2,0	2,0	0	0	2,0	2,0
Määräaikaiset	1,0	1,2	0	0	1,0	1,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

YHTEISPALVELUT

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. Yhteispalvelujen kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

Yhteispalvelujen vuoden 2025 toimintakate oli 35k muutettua talousarviota parempi. Talouden tasapainottamisessa on onnistuttu. Yhteispalveluissa ei ole toimintatuottoja eikä henkilöstöä.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-292	-338	-1	-339	-304	35
Toimintakate	-291	-338	-1	-339	-304	35
Nettokulut €/asukas*	- 4,14	- 4,75	- 0,01	- 4,75	- 4,26	0,49

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

KAAVOITUS

Toimielin: kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaavoitus huolehtii kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maisema- ja viheraluesuunnittelusta sekä muista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä.

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina olivat vuonna 2025;

- Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmä

Toteutunut;

Vaasan yleiskaava 2040 osalta aurinkoenergiaselvitys, liikennejärjestelmäsuunnitelma, rakentamisen ohjaaminen Vaasan kyläalueilla, kaupallisen ja kulttuuriympäristöselvitysten täydennykset sekä kaupallinen kokonaissuunnitelma valmistuivat. Lisäksi loppusuoralla ovat paikallisesti arvokkaiden kohteiden täsmennysselvitys, arkeologisten tietojen koonti, diplomityöt Sundomin kyläalueen täydennysrakentamisen ohjaamisen tavoista ja keinoista sekä Tervajoen kehittämissuunnitelma. Kaavaluonnoksen piirtäminen ja piirtotavan kehittäminen, mitoituslaskelmat ja kaavaselostus ovat edenneet. Tietomallipohjaisen yleiskaavasuunnittelun kehittäminen ja kouluttautumishanke (TYKKI-hanke) eteni myös suunnitellusti, Vaasa on hankkeessa mukana yhdessä Espoon, Helsingin ja Tampereen kanssa. Viheraluejärjestelmän osalta 3-30-300-tarkastelu, ekologisten käytävien ja luonnon ydinalueiden tunnistaminen, ehdotukset SL- ja luo-alueiksi sekä valuma-alue selvitykset valmistuivat. Lisäksi saariston tietopohjaa täydennettiin.

- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja muut ranta-alueet, Klemettä tilä eteläinen)

Toteutunut,

Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavan muutos sai lainvoiman. Keskustan seurakuntakeskuksen ja Rahkolan ja Saippuan rannan asemakaavat etenivät ehdotusvaiheeseen. Ylioppilastalon ja Ahventien 20 asemakaavat etenivät luonnosvaiheeseen. Klemettä tilä eteläisen ja Niemen alueen hankeprojektiot etenivät.

- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)

Toteutunut;

Huomioitu yleiskaavan tavoitteissa. Ristinummen keskuksen, Länsiniitty II:sen ja Gerbyn rinteiden asemakaavat ovat asemakaavavalmistelussa, tosin vain Länsiniityn osalta suunnitelmia on resurssien puitteissa ehditty edistämään vuoden 2025 aikana.

- Työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen

Toteutunut;

ABB:n ja Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavamuutokset vahvistuivat. Yleiskaavaan liittyvä kaupallinen suunnitelma valmistui. Kivikiilan, Kivijärven ja rautateiden aluerajausten tarkistuksen asemakaavat etenivät luonnosvaiheeseen. Vaskiluodon työpaikka-alueen asemakaavamuutos alkoi.

- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen

Toteutunut;

Kaupungin strategiatyön valmisteluun on päästy osallistumaan. Satamatien yleissuunnitelmatyössä, vetyputken reitin sijoittamisessa, merenkurkun kiinteiden yhteyden työssä, Aaltoratatyössä, strategisessa raidereittisuunnittelussa Vaasan seudulla, Lumotyössä, ennallistamissuunnitelman työssä, vähähiilisyystyöryhmässä sekä lapsiystävällisten kuntien hankkeissa ollaan oltu mukana. Lisäksi ollaan mukana Vaasa – Uumaja strategisessa yhteistyössä. Vaasan yleiskaavan ja viheraluejärjestelmään liittyvät selvitykset tukevat myös strategisia ohjelmia.

- Monipuolisen asuntotarjonnan mahdollistaminen

Toteutunut;

Kaavavaranto täyttää maankäytön toteuttamishjelmassa vaaditun laskennallisen kolmen vuoden määrän. Erityisen hyvä tilanne on kerrostalorakentamisen osalta. Ydinkeskustan reunoille mahdollistetaan maltillisemmän mittakaavan kohteita, joissa pysäköinti mahdollistetaan maanvaraisesti. Tätä mitoitusta tukee vireillä olevista kerrostalokohteista mm. Ahventien, Karhuntien, Pikitehtaankadun, Koulukadun sekä Palosaaren päiväkodin ja Settlementin kohteet. Ravilaakson alueen toteuttamisen helpottamiseksi on valmisteltu määräaikaisia kaavamääräyksien kevennyksiä, jotka tukevat voimassa olevan kaavan päätarkoituksia. Pientalotontti- ja rivitalotonttikohteita tarvitaan tulevaisuudessa lisää vaikka näitä on tulossa mm. Länsiniityn ja Koivuniemen alueelle. Pienessä mittakaavassa pientalojen täydennysrakentamista mahdollistetaan Kotiranta-Kustaalan kaava-alueella.

- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen

Toteutunut;

Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaamista ja kehittämistä edistettiin kokonaisyleiskaavan ja siihen liittyvän viheraluejärjestelmän taustaselvityksissä, Lumo-ohjelman valmistelussa, asemakaavoihin liittyvissä suunnitelmissa, luontoselvityksissä ja hulevesiselvityksissä, kiertotalouden Green deal -prosessissa, Merenkurkun luonnonsuojelualueen säädösvalmistelussa, Onkilahden puiston ja muissa viheralueisiin liittyvissä suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä.

- Hulevesien hallinnan edistäminen

Toteutunut;

Kaupungin hulevesityöryhmä kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. Vuoden aikana osallistuttiin Kuormitus Haltuun (KUHA)- hankkeen ohjaukseen sekä Scalgo Live-ohjelmiston työpajoihin. Kaavoitus teki kaksi hulevesiselvitystä omana työnä, sekä tilasi konsultilta kaksi hulevesiselvitystä. Lisäksi jatkettiin edellisvuonna alkanutta yleiskaavaan liittyvää koko kaupungin kattavaa valuma-aluepalvelusta. Vuoden aikana osallistuttiin hulevesiin liittyviin tapahtumiin kuten Vesiensuojelu kaupunkien alueiden käytössä- webinaariin, Hulevesijaoston iltapäiväkahveille sekä Kunnat valuma-alueiden edistäjänä- webinaariin. Kaavaprojekteissa edistettiin hulevesien hallintaa ja lisättiin hulevesiin liittyvien kaavamääräysten käyttöä.

Hulevesiasiat nousevat esiin melkein joka kaavahankkeessa ja hulevesiselvityksissä olevat asiat pyritään huomioimaan jo kaavamääräyksissä ja vaikutusten arvioinnissa. Hulevesiin liittyvä täydenniskoulutus on tärkeää ja siksi mm. hulevesiseminaareihin pyritään priorisoida osallistumista.

- Laadukkaan, ilmastollisesti kestävä ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen

Toteutunut;

Kauppatorin kilpailuvoittajan kanssa jatkui toteutussuunnittelu. Onkilahden puiston Seikkailumetsän osuus eteni tarkempaan suunnitteluun laajemman Vöyrinkaupungin konepaja-alueen lisäksi.

- Pyöräilyn laatukäytäväverkoston mahdollistaminen

Osittain toteutunut;

Yksi laatukäytävään liittyvä asemakaavaprosessi ei saanut valtuuston hyväksyntää (Suvilahden kävelyn ja pyöräilyn pääreitti), yksi asemakaava hyväksyttiin (Vöyrinkaupungin konepaja-alue), Hietasaaren ja Sisäsataman asemakaavan muutos eteni luonnosvaiheeseen ja Kruununmakasiinin alueen asemakaavamuutos alkoi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	<p>Tiivis yhdyskuntarakenne. Hiilinielujen määrän laadullinen parantaminen.</p> <p>Pyöräilyn laatukäytäväverkoston kaavallinen mahdollistaminen.</p> <p>Kaupunkiosakeskuksien asemakaavojen tarkistaminen.</p> <p>Uusiutuvan energian mahdollistavien hankkeiden edistäminen.</p> <p>Yleiskaavatyössä huomioidaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen.</p>	<p>Mahdollistetaan kaavallisesti pyöräilyn laatukäytävän parantamisen kohteita. Ristinummen ja Länsiniityn keskustojen asemakaavoittaminen.</p> <p>Yleiskaavatyössä liikenteen tavoiteverkkotyön edistäminen.</p>	<p>On huomioitu yleiskaavan ja viheraluejärjestelmän kokonaisuudessa. Yksi laatukäytävään liittyvä asemakaavaprosessi ei saanut valtuuston hyväksyntää (Suvilahden kävelyn ja pyöräilyn pääreitti), yksi asemakaava hyväksyttiin (Vöyrinkaupungin konepaja-alue), Hietasaaren ja Sisäsätaman asemakaavan muutos eteni luonnosvaiheeseen ja Kruununmakasiinin alueen asemakaavamuutos alkoi.</p> <p>Gerbyn rinteen, Länsiniityn ja Ristinummen keskustan asemakaavatöissä kaupunkiosakeskuksia suunnitellaan tarkemmin, näistä Länsiniityn osalta on työ edistynyt, muut odottavat resurssien vapautumista. Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaava vahvistui.</p> <p>Paahteisuuden torjunta, hiilinielujen määrä ja hulevesien hallinta on osa jatkuvaa tekemistä niin asema- että yleiskaavahankkeita.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	<p>Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.</p>	<p>Osallistava ja lainmukainen kaavaprosessi.</p>	<p>Tavoitteissa pysytty. Sisällä ei ole yhtään asema-kaavavalitusta. Vuorovaikutuksen keinovalikoimassa on kaikki tavat käytössä.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kaavatarpeiden ennakointi ja toteuman seuranta.	<p>Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmätyö eteni ja suurin osa selvityksistä on valmistunut. Kaupunginosakeskus rakenne palveluiden sijoittamisen ja liikenteen ohjaamisen vähäpäästöisten ratkaisujen (pyöräily, joukkoliikenne) kautta ohjaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä tiiviiksi ja kustannustehokkaiksi houkutteleviksi ympäristöiksi asumiselle ja liiketoiminnalle sekä vapaa-ajan harrastuksille.</p> <p>Yleiskaavaluonnoksen piirtäminen ja piirtotavan kehittäminen, mitoituslaskelmat ja kaavaselostus ovat edenneet. Viheraluejärjestelmän osalta 3-30-300-tarkastelu, ekologisten käytävien ja luonnon ydinalueiden tunnistaminen, ehdotukset SL- ja luo-alueiksi sekä valuma-alue selvitykset valmistuivat. Lisäksi saariston tietopohjaa täydennettiin.</p> <p>Vuoden 2025 vireillä oli 34 asemakaavahanketta, joista kolmen hankkeen osalta oli toimijoiden osalta harkintataukoa, kolmessa asemakaavassa on resurssien ja priorisoinnin takia ollut taukoa ja kaksi hanketta odottaa yleiskaavaluonnosta. Kaksi uutta hanketta tuli ohi kaavoituskatsauksen asemakaavavalmisteluun. Yhtä kaavaa ei valtuusto hyväksynyt ja yhden kaavan hyväksymiskäsittelyyn eteneminen on jumissa konkurssitilanteen takia. Asemakaavaprosessissa olevien hankkeiden lisäksi valmistelua on tehty n. 20 kehittämis- / erillishankkeessa.</p> <p>Kaavavarantotilanne on hyvä eri asuntotyypeillä mutta ei kaikilta osin kysytyiltä paikoilta, esim. pientalo-tonttipuolella.</p>

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Väestönkasvu	Toteutetaan maankäytön toteuttamisohjelmaa ja kaavoituskatsaukseen nostettuja hankkeita	<p>Kaavavaranto on hyvä mutta rakentaminen on jäissä, vaikka asuntokysyntää olisi. Edullisten vuokra-asuntojen kysyntään pyritään vastamaan mutta ydinkeskustan tehokkaissa kohteissa ei edullisiin uudiskohteisiin kaikissa päästä, ellei rakennusoikeutta tiputeta (kova tehokkuus vaatii rakenteellisia pysäköinti- ja hulevesiratkaisuja).</p> <p>Vireillä olevista kerrostalokohteista ainakin viidessä on mittakaava räätälöity maantasopysäköinnin mahdollistavaksi.</p> <p>Kaupunkiosakeskuksiin sijoittuvissa kaavahankkeissa on vastustusta, vaikka kysyntää rivi- ja pientalotonteille olisi palvelujen ääressä.</p>
Vetovoimainen Vaasa	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Kaavojen ja yleissuunnitelmien kautta luodaan puitteet, joilla aikaansaadaan tavoitteet.	On huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja OAS:ssa. Peruslähtökohta joka suunnittelutyössä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK: ta 87 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1

Vanhentuneisuuden arviointia ei viety erillisenä raporttina eteenpäin, sillä ainoa 13 vuotta vanha vanhentuneisuuden kriteerit täyttävä uusi kohde oli Kronvikin venesataman asemakaava ja siitä hallinto on tietoinen.

Kaavoituksen mittaristossa on myös asemakaavojen läpimenoaika. Kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto vuonna 2025 oli 590 päivää (vuonna 2024 oli 593 päivää ja vuonna 2023 oli 636 päivää). Laskelmiin ei ole laskettu oikeusprosessien aikoja vaan oas-vaiheesta kaupunginvaltuuston päätökseen, samalla tavalla myös muut isommat kaupungin laskevat asemakaavaprosessin kestoja. Laskukaavan mukaisesti on päivitetty myös aiempien vuosien tiedot. Pidemmät jäissä olevat prosessivaiheet on huomioitu laskelmissa, mm. vuonna 2022 vahvistuneessa Yhdystien ja Moottoritien liikennejärjestelykaavassa.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuului vuonna 2025 kolme tuloksikköä; 9025210001 yleisten alueiden suunnittelu, 902510002 asemakaava ja 902510003 yleiskaava. Vuonna 2025 palveluiden oston puolella säästöjä syntyi muun muassa asiantuntijapalveluissa ja koulutuspalveluissa. Kaavoituksen tulotavoite saavutettiin vuonna 2025. Palvelujen oston puolelta tuli säästöjä, kaksi yleiskaavan taustaselvityksenä toimivaa diplomityötä on

kesken. Niemen alueen jatkosuunnittelu Europanin kilpailuvoittajan kanssa siirrettiin edelleen seuraavalle vuodelle mutta vuoden 2025 aikana edistettiin tehtyjen suunnitelmien analysointina ja kehittämiskohtien täsmennystä. Yleiskaavan vaikutusten arvioinnin kustannukset kohdistuvat vuodelle 2026 kun kaavaluonnos saadaan tarkemmalle tasolle. Uuden ohjelmiston koulutustarve valmistelijoiden suuntaan kulmineoittuu siinä kohtaa, kun ohjelma toimii kohtuullisella tasolla, vuoden 2025 ei ollut vielä tällainen tilanne. Koulutuksen määrä kuitenkin kasvoi vuositasona, tarjolla on laadukkaita ilmaiskoulutuksia, joita on hyödynnetty tarpeen ja tarjonnan mukaisesti.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	34	60	0	60	61	1
Valmistus omaan käyttöön	1	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1798	-1981	-18	-1999	-1910	89
Toimintakate	-1764	-1921	-18	-1939	-1849	90
Poistot	0	0	0	0	0	0
Nettokulut €/asukas*	- 25,07	- 26,97	- 0,26	- 27,23	- 25,96	1,27

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	20,4	20,6	0,4	0,5	20,7	21,1
Määräaikaiset	1,1	1	0	0	2,3	1,8

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Kaavoituksessa on vakituista työpaikkaa 23, joista 22 oli vuoden 2025 lopussa täytetty. Perhevapaat ja sairauslomat aiheuttivat vakituksessa henkilöstömäärässä vajautta, mutta sitä on pyritty paikkaamaan määräaikaisilla osaajilla, sijaisilla, kesätyöntekijöillä ja harjoittelijoilla.

KIINTEISTÖTOIMI

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6705 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien pientalotonttien lukumäärä oli n. 55 tonttia vuodenvaihteessa 2025–2026, jotka sijaitsevat pääosin Vanhan sataman ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on lisäksi noin 30 pien- ja rivitalotonttia, jotka ovat luovutettavissa, kun alueen riittävästi iso osuus pohjoisesta alueesta on rakennettu. Vuonna 2025 luovutettiin vuokraamalla tai myymällä yhteensä 18 asuintonttia ja 2 yritystonttia. Määräalojen sekä olemassa olevan sopimuskannan vuokraamisen osalta on tehty päätöksiä sopimusten jatkamisesta/uusimisesta/muutoksista. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty useissa kohteissa.

Asumispalveluiden fokuksessa vuonna 2025 oli erityisesti asuntorakentamisen jo usean vuoden ajan heikkona jatkuneen suhdannetilanteen edellyttämät korjausliikkeet. Kaikilta osapuolilta, myös kunnalta, vaaditaan sopeutumista tilanteeseen. Toimenpiteiden osalta agendalla on ollut etenkin Ravilaakson vaatimustason uudelleen kalibrointi sellaiselle tasolle, joka mahdollistaa asuntohankkeiden käynnistymisen alueella. Muilta osin mainittakoon, että asumispalveluissa on edistetty esteettömyyttä, kehitetty asumisneuvontaa, hoidettu asumisen viranomaistehtäviä sekä edistetty asuntohankkeiden etenemistä. Lisäksi on laadittu asumista ja väestönkehitystä kuvaavia tilastoja, analyyssejä ja ennusteita. Kaupungin varautumistyöhön on osallistuttu aktiivisesti asumisen näkökulmasta. Vuonna 2025 asumisneuvontapalvelun asiakasmäärä oli 274 henkilöä.

Trimble Locuksesta on otettu käyttöön versio 25.1. Se tarkoittaa, että jatkossa rekisteritoiminnot ovat käytettävissä vain selainpohjaisen Locus Cloudin kautta. Locus Desktop jää edelleen käyttöön kartta-aineistojen muokkaukseen. Locukseen liittyvää kokemusta ja ongelmanratkaisua on jaettu kerran viikossa kokoontuvissa Locus- ja Locus Kaavoitus -työryhmissä. Rakennusvalvonnan sovellusta on uusittu paljon lakimuutosten takia ja valmistauduttaessa tietomallipohjaisiin rakennuslupiin. Ympäristöministeriön Ryhti-hankkeeseen on valmistauduttu perehtymällä sen asettamiin vaatimuksiin ja seuraamalla Locukseen kehitettävää uutta toiminnallisuutta. Tuttu Opaskartta sovellusten taustalla on vaihdettu dynaamiseen ja itsestään päivittyvään versioon. Laskuvarjolla varustetulla dronella on kuvattu ja laserkeillattu systemaattisesti alueita aloittaen Vaasan pohjoisosista ja edetty Lentoaseman tasolle. Asiantuntijapalveluina on selvitetty hulevesilaskutuksen kohteet ja laskutettavat tahot sekä muodostettu laskutustiedot. Lisäksi on tehty paikkatietoanalyyssejä mm. varautumisen ja koulutoimen tarpeisiin. ArcGIS-kehitystyökaluilla tehdyt sovellukset maastotiedon keruuseen ja nettikarttapalveluihin on siirretty uusille alustoille.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 21 kpl, yleisiä alueita 8 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 289 luvulle. Tonttijako tai tonttijaon muutos tehtiin 53 tontille.

Vuonna 2025 kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen yksikkö jatkoi toiminnan kehittämistä, palveluiden parantamista ja prosessien tehostamista. Vuoden aikana otettiin käyttöön useita uusia järjestelmiä ja työtapoja sekä vietiin eteenpäin laajoja kehityshankkeita, jotka tukevat toimintaa pitkälle tulevaisuuteen. Kiinteistönmuodostuksessa keskeinen uudistus oli sähköisen arkistointijärjestelmän käyttöönotto toimitusasiakirjoille. Osana henkilöstömuutoksia ja tehtäväkuvien kehitystä käynnistettiin uuden kartoittajan rekrytointi loppuvuodesta.

Kaupunkirakenteen hallinnan kannalta merkittävä kokonaisuus oli Vaasan katualueiden lunastusprosessin eteneminen Maanmittauslaitoksen toimituksina. Asevelikylän, Huutoniemen sekä Haapaniemen alueiden toimitukset saatettiin päätökseen ja uusia kohteita valmisteltiin. Lisäksi arkistoiitiin peruskartta ensimmäistä kertaa sähköisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta ----- Kysyntää vastaava tonttitarjonta ----- Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Maanhankinta vähäistä toteutuneiden kauppojen osalta. Useita neuvotteluita käynnissä. Katualueita, joiden omistussuhteet ovat jääneet järjestämättä kaavan mukaisiksi menneiden vuosikymmenten aikana, järjestellään vireillä olevien lunastustoimitusten kautta vuoden 2025 ja 2026 aikana. ----- Keinot, joilla tontinluovutuksessa voidaan edistää asuntohankkeiden käynnistymistä, selvityksen alla. Asuntotonttien hinnoittelun ja vyöhykejaon päivitys vuonna 2026. ----- Tontinluovutus maltillista alkuvuoden aikana suhdannetilanteesta johtuen. Pientalotonteissa pientä pirstistystä. Kirjosieponkadun tonttijaossa varattu 10/13 pientalotonttia kevään haussa. Kaikki alueen tontit odotetaan luovutettavan vuoden aikana.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopoliittika.	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen ----- Hissirakentamisen ja esteettömyyden edistäminen	Asuntopoliittisen ohjelman päivitys työn alla, tavoitteena viedä päätöksentekoon alkuvuonna 2026. ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen: Asumisen ja väestönkehityksen tilastointia ja ennakointia kehitetään jatkuvasti. Kaupungin asuntotuotantarpeen arvio valmistui 6/2025. Asumiseen liittyvä seminaari järjestetty yhteistyössä kaavoituksen kanssa syksyllä 2025. ----- Esteettömyyden ja hissirakentamisen edistäminen: Jatkuvaa työtä. Hissivastuksia myönnetty 1 kpl (2 hissiin) ja esteettömyysvastuksia 6 kpl vuonna 2025.
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus.	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen ----- Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen: Yleisiä alueita rekisteröity vuonna 2025 5 kpl. Tontin lohkomisia ollut 15 ja kaksi kiinteistön laadun muuttaminen. Näistä on syntynyt 29 kpl uutta kiinteistöä. Lisäksi on tehty 1 rasi-toimitus. Uusia tonttijakoja tehty 19 kpl, joista on muodostunut 53 uutta kaavayksikköä. Lisäksi on korjattu kiinteistörekisteriä ja lakkautettu virheellisiä kiinteistöjä (27 kpl). ----- Sähköinen arkistointi on hankittu ja otettu käyttöön. Asiakirjojen tallentaminen arkistoon on aloitettu. Kaikki uudet toimitusasiakirjat tallennetaan tästä eteenpäin sähköiseen arkistoon. Lisäksi on aloitettu kaikkien vanhojen toimitusten vieminen myös sähköiseen arkistoon.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä.	<p>Paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen toteutumisen seuranta</p> <p>-----</p> <p>Uusien teknologioiden käyttöönotto</p> <p>-----</p> <p>Aineistojen laadun parantaminen</p>	<p>Paikkatietolinjausten toteutumisen seuranta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryhti-hanke, etenemistä on seurattu, käyttöönotto riippuvainen ohjelmistotoimittajien ratkaisuista, käyttöönotto arviolta 2028. - DIP- ja Tiera yhteydenpito tikettien varassa. Tieran henkilöstömuutokset vaikeuttaa haastavien ongelmien ratkomista. <p>-----</p> <p>Uusien teknologioiden käyttöönotto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locus Cloud versio 25.1 on otettu käyttöön. - ArcGIS Enterprise edelleen versio 11.3, päivittäminen ei kriittistä. - Tietoliikenneyhteyksien toimivuudessa haasteita. - Valmistautuminen tietomallinnettujen rakennuslupien vastaanottoon. - Esri ArcGIS-ympäristössä uudet sovellusten kehitystyökalut käyttöön. <p>-----</p> <p>Aineistojen laadun parantaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jatkuvaa rakennusrekisterin laadun parantamista. - Systemaattinen laserkeilaus dronella, työ edennyt pohjoisesta lentoaseman tasolle. - Perinteinen opaskartta korvattu dynaamisella ja skaalautuvalla versiolla, WMTS-palvelu.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 665	6 690	6 780	6 705
Maanvuokrasopimukset, kpl	3 884	3 905	3 940	3 907
Maanhankinta, ha/v	96,12	21	100	12,63
Maankäyttösopimukset, kpl/v	0	0	2	2
Tontinluovutus Vuokraus, kpl/v	10	11	30	18 asuintonttia + 2 yritystonttia
Tontinluovutus Myynti, kpl/v	1	1	10	1 asuintontti
Asuntopäätökset: hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	5	3	10	7
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v (asumisoikeusasiat siirtyneet ARAlle v.2023)	191	83	100	76
Asukasvalinnat kpl (palvelutalojen asukasvalinnat siirtyneet HVA:lle v.2023)	892	858	750	706
Muodostettuja tontteja, kpl/v	28	28	60	21
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	336	318	400	289
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	Kyselyä ei järjestetty vuonna 2023.	4	4	Kysely järjestetään vuonna 2026.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui 95,5 % ja tuloja toteutui 102,5 %. Tulosalueen toimintakate oli 957 693 € parempi ja taloudellinen tulos on siten hyvä. Kiinteän omaisuuden myyntivoittoa toteutuu arviolta noin 7,6 milj.€. Summa sisältää n. 5,3 milj. € Vöyrinkaupungin konepaja-alueen alueiden luovutuksen myyntivoiton. Maanvuokratuloja toteutui noin 13,3 milj.€ (tavoite 13,2 milj.€). Muiden tulojen lisäksi VARKE tukee asumisneuvonnan toimintaa 36 %:lla toteutuneista kuluista.

Vuoden 2025 talousarviomuutoksissa tulosalueen toimintatuottoja lisättiin n. 5 milj. €, johtuen Vöyrinkaupungin konepaja-alueen myyntivoitosta ja jyvityskorvauksesta. Lisäksi talousarviomuutoksissa lisättiin sataman maanvuokratuloja 645.000 €. Talousarviomuutosten yhteydessä tehtiin n. 5 milj. €:n menolisäys konepaja-alueen maankäyttösopimukseen liittyvä saastuneiden maa-alueiden pakollinen varaus. Talousarviomuutosten vaikutus toimintakatteeseen oli +645.000 €.

	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	13887	14904	6323	21226	21769	543
Valmistus omaan käyttöön	4	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2869	-3068	-6085	-9153	-8738	415
Toimintakate	11022	11836	238	12073	13031	958
Poistot	-1564	0	0	0	-1523	-1523
Nettotulot €/asukas*	156,65	166,19	3,34	169,52	182,97	13,45

* Vuosi 2024: Nettotulot €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettotulot €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	27,7	28,2	0,4	0,4	28,1	28,6
Määräaikaiset	1,8	0,4	0,6	0,6	2,4	1,0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Vuoden aikana kiinteistötoimesta eläköityi kaksi työntekijää. Kesätyöntekijöitä oli kaksi. Vuoden aikana tulosalueella koettiin suuri suru, kun pitkäaikainen työntekijämme menehtyi.

KUNTATEKNIikka

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, pienvenesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun matkustaja- ja tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuntatekniikan toimintaympäristö ja toiminnan painopisteet ovat säilyneet pääpiirteittäin ennallaan. Vuoden 2022 organisaatiouudistuksessa toiminta jaettiin kolmeen yksikköön ja toiminta on sittemmin vakiintunut uuden organisaation mukaisesti. Keskeisinä teemoina ovat olleet asiakas ensin, valtaa ja vastuuta alaspäin sekä hukan minimointi.

Vuonna 2024 astui voimaan mittava talouden tasapainotus. Tähän haasteeseen on pystytty vastaamaan palvelumaksuja tarkistamalla ja toiminnan kustannuksia vähentämällä. Suurimmat haasteet talouden näkökulmasta ovat liittyneet liikennealueiden kunnossapitoon, jossa määrärahat eivät ole pysyneet omaisuuden määrän ja yleisen kustannustason nousun mukana. Vuonna 2025 saatiin investointikohteet toteutettua pääosin suunnitellusti. Keskeisenä muutoksena on, että sataman toimintojen vaiheittainen siirtyminen kuntatekniikalta satamayhtiölle aloitettiin vuonna 2025.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaikkia tavoitteita on edistetty ja ne on pääosin saavutettu. Alla olevassa taulukossa on esitetty kaksi tavoitetta kullekin strategiselle teemalle, näihin liittyviä toimenpiteitä ja tavoitteen toteuma. Tavoitteet ja toimenpiteet on jaettu siten, että jokaiselle kuntatekniikan tiimille löytyy jokin konkreettinen tavoite edistettäväksi.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hiilinielujen vahvistaminen	Edistetään puu jokaiselle vaasalaiselle -hanketta	Käynnissä puu jokaisella vaasalaisella hanke, jonka tarkoituksena on istuttaa 70 000 puuta 2–4 vuoden aikana. Kokeiltu hiilen sitomista pyörätien rakenteisiin biohiilen muodossa.
Hiilineutraali Vaasa 202X	Liikenteen hiilidioksidipäästöjen väheneminen	IoT-data-alustan käytön vakiinnuttaminen liikennemäärien ja -päästöjen seurannassa Kestävien kulkumuotojen edistäminen	LIFTI-paikkaliikenteen matkustajamäärät ovat pysyneet ennallaan 2 miljoonassa matkassa. Matkustusmäärien kasvu näyttää taittuneen ja vaatii jatkossa kehittämistoimenpiteitä. Kävelyä ja pyöräilyä on edistetty aktiivisesti. Pääreittien tehostetusta talvihoidosta on saatu erittäin paljon positiivista palautetta ja talven kävely- ja pyöräilymäärät ovat kasvaneet merkittävästi. Autoliikenteen määrä keskustan kehällä laskee hitaasti, mutta maksullisten pysäköintipaikkojen kysyntä on kasvanut. Junamatkustus on jatkanut kasvuaan. IoT-data-alusta on otettu käyttöön ja keskustan kehän kamerapohjainen laskentajärjestelmä on lähes valmis.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Ulkoliikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Pesäpallokentän uudistaminen etenee Edistetään kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteita	Ulkoliikuntapaikat on saatu pidettyä hyvässä kunnossa. Vähäluminen talvi aiheutti tavanomaista enemmän palautetta Öjbergetin laskettelurinteisiin ja latuihin liittyen. Haasteisiin on haettu ratkaisuja yhdessä harrastajien kanssa. Pesäpallon harrastusolosuhteet ovat parantuneet merkittävästi ja luontoliikuntahanke Vaasa 100K on valmistunut.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Otetaan käyttöön liikennevaloetudet myöhässä aikataulustaan oleville busseille Optimoidaan koulujen ja joukkoliikenteen aikatauluja järjestämistavan selvittäminen	Joukkoliikenteen luotettavuutta, asiakaspalvelua sekä kuljettajien työolosuhteita on parannettu. Liikennevaloetuksien käyttöönotto myöhässä aikataulustaan oleville busseille on käynnissä. Linjoja ja aikatauluja on kehitetty maltillisesti. Yhteistyötä suurimman liikennöitsijän kanssa on lisätty. Asiakaspalautteen määrä on saatu laskuun. Matkustajamäärän kasvu on kuitenkin taittunut ja asiakastyytyväisyys on laskenut hieman.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kuntatekniikan toiminta on laadukasta	Osallistutaan vuosittain yhdyskuntateknisten palveluiden asukastyytyväisyys kyselyyn	Työhyvinvointi ja asukastyytyväisyys ovat molemmat hieman parantuneet. Kuntatekniikan osalta yhdyskuntateknisten palveluiden asukastyytyväisyyskyselyn keskiarvo oli tähän mennessä paras 3,7/5. Yleisten alueiden kunnossapito on keskimääräistä edullisempaa (0,99 €/m ² vs. 1,02 €/m ²)

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2025	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Käyttötalouden riittävyys	Varmistetaan määrärahojen riittävyys Perustellaan pakolliset lisämäärärahatarpeet huolellisesti	Kustannustehokkuus on pysynyt hyvällä tasolla, mutta uusien kohteiden ylläpitoon ei ole saatu lisämäärärahoja. Erityisesti omaisuuden kunnossapidon osalta on yleisen kustannustason nousun vuoksi suuria kustannuspaineita. Liikennealueiden talvihoitoon haettiin lisämäärärahaa 480 000 euroa. Vuoden 2026 kehyksessä on tasokorotus liikennealueiden kunnossapitoon yleisen kustannustason nousun sekä kunnossapidettävän alueen kasvun vuoksi. Talouden tasapainottaminen on erittäin suuri haaste kuntatekniikalle.
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu	Osallistutaan vuosittain yhdyskuntateknisten palveluiden asukastyytyväisyyskyselyyn	Asukastyytyväisyys on parantunut ollen tähän mennessä tehdyistä kyselytutkimuksista paras - kuntatekniikan palveluiden osalta 3,7/5. Eniten parannusta tuli lumenaurauksessa ja liukkaudentorjunnassa jalankulku- ja pyöräteillä. Parhaat arvosanat annettiin keskustan puistoille sekä katuvalaistukselle. Eniten parannettavaa on asuinkatujen kunnossa.
Vetovoimainen Vaasa	Korjausvelan kasvu saadaan taittumaan	Korvausinvestointien summa on suurempi kuin korjausvelan kasvuvauhti	Merkittävä osa investoinneista, oikeastaan satamaa lukuun ottamatta, liittyy katujen ja yleisten alueiden peruskorjaukseen. Korjausvelkaa saadaan nykyisellä toimintamallilla kurottua hitaasti kiinni.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Työtyytyväisyys, asteikolla 1–5	3,7	3,9	4,0	Ei kyselyä
Kävelijöiden määrä mittauspisteillä	900 000	1 200 455	1 100 000	728 473
Pyöräilijöiden määrä mittauspisteillä	1 100 000	1 004 215	1 300 000	1 410 824
Asukastyytyväisyys katuvalaistukseen	4,1	4,1	4,3	4,1
Asukastyytyväisyys liikennevaloihin	3,5	3,2	3,9	3,1
Asukastyytyväisyys sadevesiviemärien toimintaan	3,8	3,9	4,0	3,6
Rakentaminen – Katurakenteet m2	90 000	15 900	40 000	17 400
Pyörätiet ja jalkakäytävät m2	30 000	23 500	25 000	24 200

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Hulevesiviemärit m	5000	1 400	3 700	2 500
Laaditut kunnallistekniset suunnitelmat, lkm.	25	20	20	34
Korjaamon työtilaukset, lkm.	1 030	803	1 000	826
Kunnossapidettävät kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät, km	586	595	595	595
hoitokustannukset e/km	6 500	7 950	6 500	7 800
Asukastyytyväisyys liikennealueiden hoitoon	3,4	3,4	3,6	3,5
Ulkoliikuntapaikat, lkm.	195	170	169	174
Asukastyytyväisyys liikuntapaikkojen hoitoon	3,9	4,0	4,1	3,9
Asukastyytyväisyys asuntoalueiden metsien hoitoon	3,6	3,6	3,9	3,4
Kaupungin metsäpinta-ala, ha	4 000	3 870	4 100	3 900
Venepaikkoja, lkm.	2 150	2 138	1 841	2 087
käyttöaste, %	86	82	90	78
Yleiset leikkipuistot, lkm.	86	86	86	86
Puistot hoitoluokka A1-A3, ha	157	161	162	163
Asukastyytyväisyys puistojen hoitoon	3,9	3,9	4,1	3,9
Pohjatutkimukset, lkm.	400	490	300	411
Keskustan kehän ylittää keskimäärin autoja/arkivrk	102 000	96 800	98 000	95 450
Liikenneonnettomuudet, lkm.	150	141	135	135
Henkilövahingot	20	36	20	20
Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	4	0	0
Paikallisliikenteen matkustajamäärä	1 777 960	1 993 991	2 100 000	1 991 538
Paikallisliikenteen ajosuorite	2 200 761	2 350 000	2 400 000	2 250 000
Paikallisliikenteen matkustajatytyytyväisyys	2,8	3,2	3,1	3,2
Kaivulupa-anomukset, lkm.	220	191	210	239
Maksulliset pysäköintipaikat ydinkeskustassa, lkm.	1 220	1 510	1 682	1 254
Virheellisen pysäköinnin maksukehotukset, lkm.	13 500	10 876	16 000	14 595

Talouden toteutuminen

Toimintakate toteutui 1.200.000 e eli 8,3 % muutettua talousarviota heikommin. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakate huononi 2.300.000 eurolla eli 17,1 %. Tämän selittää satama-alueen vuokratulojen siirtyminen kiinteistötoimelle, työllisyystoimien kustannusten siirtyminen kuntatekniikalle sekä Suvilahden kaatopaikan ympäristövaraus (2.700.00 euroa).

Toimintatuotot toteutuivat 500.000 e eli 6,2 % budjetoitua suurempina. Eniten ylittyivät tuet ja avustukset, joita toteutui 500.000 e budjetoitua enemmän. Joukkoliikenteen Kela-tuet ylittivät budjetin 170.000 euroa ja ulkoista rahoitusta saavista hankkeista kertyi budjetoitua enemmän avustustuloja. Maksutuottoja kertyi 80.000 e muutettua talousarviota enemmän, lähinnä lupamaksuista. Ekomaksuja ei kirjattu enää vuonna 2025, joten sekä tulot että menot pienenivät 3,1 milj. e edellisvuoteen verrattuna.

Valmistusta omaan käyttöön toteutui 200.000 e yli muutetun talousarvion (23,2 %).

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 8,1 % eli 1.900.000 e. Henkilöstökulut toteutuivat muutetun budjetin mukaisesti, vaikka muut palkkamenot ylittyivät, sillä vakituisten työsuhteisten palkat alittuivat vastaavasti. Palvelujen ostot ylittyivät 1.800.000 e eli 15,4 %. Suurin ylitys syntyi Suvilahden kaatopaikan ympäristönsuojelulain YSL § 60 mukaisesta 30 vuoden ympäristövarauksesta, joka oli 1.660.000 e. Asiantuntijapalveluiden ostot ylittyivät 100.000 e.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kustannukset ylittivät muutetun talousarvion 100.000 e polttoaineiden 200.000 euron ylityksen vuoksi. Muut toimintakulut ylittyivät 100.000 e, sillä luottotappiot ja vahingonkorvaukset lähes nelinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut alenivat 1.100.000 e eli 4,2 %.

Kustannuspaikoittain tarkasteltuna toimintakate toteutui muutettua budjettia parempana Luvat-yksikössä 150.000 e valokuitukaivujen takia e sekä Pysäköintilaitteet-kustannuspaikalla, joka toimintakate oli 100.000 e muutettua talousarviota parempi. Suvilahden kaatopaikan kustannuspaikka ylittyi pakollisen varauksen vuoksi 1.660.000 e.

Talouden tasapainottamisohjelma on toteutunut suunnitellusti lukuun ottamatta hulevesimaksujen korotusta, joka toteutuu vuoden 2026 alusta lähtien.

Kaupunginvaltuuston talousarviomuutokset

- liikennealueiden kunnossapidon lisämääräraha 480.000 e 8.12.2025 § 105
- sataman maanvuokratulon siirto kiinteistötoimelle 880.000 e 8.12.2025 § 105
- vieraslajien torjuntaan varausmäärärahoista 30.000 e 8.12.2025 § 105
- osallistuvan budjetoinnin soutuveneisiin varausmäärärahoista 15.000 e 8.12.2025 § 105

Käyttötalous	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	12488	10395	-1950	8445	8969	524
Valmistus omaan käyttöön	911	0	800	800	986	186
Toimintakulut	-26868	-22901	-911	-23812	-25732	-1920
Toimintakate	-13468	-12506	-2061	-14567	-15777	-1210
Poistot	-11992	0	0	0	-14348	-14348
Nettokulut €/asukas*	- 191,42	- 175,60	- 28,94	- 204,54	- 221,53	- 16,99

* Vuosi 2024: Nettokulut €/ 70 361. Laskettu toimintakatteesta.

* Vuosi 2025: Nettokulut €/ 71 219. Laskettu toimintakatteesta.

Investoinneissa korostuivat Satama-alue, jonne investoitiin 4,4 milj. e (2024 11,7 milj. e) ja tuloutettiin 3,8 milj. e Merenkurkun laivaliikenteen valtionavustusta. Muuhun kunnallistekniikkaan investoitiin 3,8 milj. e, uuteen kunnallistekniikkaan 2,1 milj. e ja kestävään liikkumiseen 1,8 milj. e. Kaikkiaan nettoinvestoinnit alittuivat 2,1 milj. e, lähinnä sataman 1,8 milj. e alituksen vuoksi.

Vuoden 2025 merkittävimmät investointikohteet olivat Itäisen Kasarmintorin, Lehmustien ja Teirinkadun kunnostus, valaistuksen ja liikennevalo-ohjauksen uudistukset, Kirjosieponkadun, Teeriniemen ja Vanhan Sataman uusien asuinalueiden infran rakentaminen, Kronvikintien uuden pyörätien viimeistely, Paperisillan uusiminen, Huutoniementien pyörätien kunnostus, Luontopolun rakentaminen Onkilahdenpuistoon, Luontoliikuntareitistön viimeistely, Meriväylän levennys ja satama-altaan ruoppaus sekä katujen uudelleen pintausta ja uusi tiehöylä.

Investoinnit	Tilinpäätös 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	494	140	3817	3957	4138	180
Toimintakulut	-23444	-17300		-17300	-15340	1960
Toimintakate	-22951	-17160	3817	-13343	-11203	2140
Nettokulut €/asukas*	- 326,18	- 240,95	53,60	- 187,35	- 157,30	30,05

Selvitys talousarvion 2025 kaupunginvaltuustokäsittelyn yhteydessä esitetyistä ponsista

2. Jatkossa päättäjille avataan paljonko investoinnit valmistuessaan tulevat vaikuttamaan käyttötalouden kustannuksiin

- Lautakuntaan vietävien katu- ja viheraluesuunnitelmien listatekstissä sekä talousarvion yhteydessä investointiohjelmassa on mainittu vaikutus käyttötalouteen.

5. 10.000 €:n ulkoliikunta-alueiden kunnossapidon määrärahasta varataan riittävä määräraha Tervajoen kaukalon ylläpitoon

- Tervajoen kaukalon ylläpitoon on varattu riittävä määräraha

6. Kuntatekniikka toteuttaa selvityksen kustannuksista ja sijoituspaikasta uudeksi avantouintipaikaksi Gerbyyseen

- Tiedossa olevat kustannukset Sisäsataman talviuintipaikan osalta ovat 50.000 €, tätä voi käyttää samanlaatuisen lämmitetyn talviuintipaikan kustannusten arviona. Lisäksi on huomioitava päivittäiset ylläpito- ja korjauskustannukset marras-maaliskuun aikana n. 2.000 €/kk, sisältäen sähkö, kameravalvonta, päivittäinen ylläpito ja valvonta, jään hakkaus ja lumityöt sekä korjaukset. Avantouintia ei ole määritelty minkään tulosalueen tehtäväksi. Esimerkiksi kuntatekniikalla ei ole uusia avantouintipaikkoja suunnittelu- tai investointiohjelmassa. Mikäli yhdelle asuinalueelle toteutettaisiin kaupungin toimesta avantouintipaikka, tulisi näitä tasapuolisuuden nimissä toteuttaa useita. Kyseessä ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä, eikä kyseiseen uuteen toimintaan ole osoittaa määrärahaa nykyisen budjettikehyksen puitteissa. Uudet avantouinti- tai saunapaikat syntyvät oletettavasti kolmannen sektorin tai yritysten toimesta. Kaupunki voi esimerkiksi selvittää toimintamallia, jolla asukasyhdistykset voivat alueillaan tuottaa kyseistä palvelua talkoovoimin.

7. Valtuusto toivoo, että kalustoon ja tekniikkaan investoidut varat käytetään kokonaistaloudellisesti järkevällä tavalla

- Investoinnit valmistellaan tapauskohtaisesti ja toteutetaan elinkaarikustannukset ja käyttöaste huomioiden siten, että varat kohdennetaan kokonaistaloudellisesti parhaaseen ratkaisuun. Kuntatekniikan osalta hankinnat valmistelelee kalustonhallintatiimi yhteistyössä hankintatoimen ja koneita käyttävien tiimien kanssa. Leasing-menettely koskee tällä hetkellä esimerkiksi biokaasubusseja, rinnekonetta, henkilö- ja pakettiautoja sekä kuntoratojen valaisimia.

8. Rantapyörätie on suojeltava, ei mitään asfaltteja pintaan

- Suunnitteilla ei ole hankkeita, joissa lähimpänä meren rantaa kulkevan pyörätien asfaltointia lisättäisiin. Pyöräteitä asfaltoidaan käytännössä samoista syistä kuin ajoratoja, painotus on turvallisuudessa, mukavuudessa ja kunnossapidon hallinnassa. Turvallisuus: Tasainen pinta vähentää kaatumisriskiä (kuopat, irtokivet) ja parantaa hallintaa erityisesti sateella ja pimeällä. Ajomukavuus ja nopeus: Asfaltti on rullaava ja tasainen → työmatkapyöräily ja lasten kulkeminen helpottuu, sekä esteettömyys (esim. potkupyörät, apuvälineet). Kunnossapito (erityisesti talvi): Auraus ja liukkaudentorjunta onnistuvat paremmin tasaisella kantavalla pinnalla. Sorapinnat sekoittuvat helposti lumeen tai jäähän ja keväällä syntyy uria ja pehmenemistä sekä vesilätäköjä, jotka jäätyvät öisin. Kestävyys ja elinkaarikustannus: Hyvin rakennettu

asfalttipäällyste (oikea rakennekerros + kuivatus) kestää usein pitkään ja on ennakoitavampi ylläpitää kuin sorapinta, joka vaatii jatkuvaa lanausta, lisäsoraa ja pölynsidontaa. Pöly ja siisteys: Sorapinnat pölyvät kuivalla ja kulkeutuvat kengissä ja pyörissä; asfaltti vähentää pölyä ja likaa. Reittien laatutaso: Kaupungeissa asfaltointi on myös palvelutason nosto: halutaan selkeä, ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettu väylä.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	TP2024 Kokoaikaiset	TP2025 Kokoaikaiset	TP2024 Osa-aikaiset	TP2025 Osa-aikaiset	TP2024 Yhteensä	TP2025 Yhteensä
Vakituiset	110,0	112,0	1,2	1,2	111,2	113,9
Määräaikaiset	40,3	43,4	12,6	9,7	52,9	53,1

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

2.2.2. Tuloslaskelman toteutuminen

2.2.2.1. Tuloslaskelma kaupunki ja liikelaitokset

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko sisältää liikelaitosten tuloja ja menoja.

Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa "V Liikelaitosten tilinpäätökset". Liikelaitosten kaupungille tulouttamat korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuottoihin.

	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	137 407 100,00	8 450 700,38	145 857 800,38	146 471 437,66	-613 637,28
Myyntituotot	49 115 600,00	2 246 100,00	51 361 700,00	50 625 746,57	735 953,43
Maksutuotot	10 857 600,00	-586 100,00	10 271 500,00	10 011 612,62	259 887,38
Tuet ja avustukset	7 953 200,00	671 680,06	8 624 880,06	9 289 758,19	-664 878,13
Vuokratuotot	66 427 100,00	-235 000,00	66 192 100,00	66 087 294,06	104 805,94
Muut toimintatuotot	3 053 600,00	6 354 020,32	9 407 620,32	10 457 026,22	-1 049 405,90
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	70 000,00	-335 000,00	-265 000,00	207 031,64	-472 031,64
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	620 000,00	800 000,00	1 420 000,00	2 105 004,52	-685 004,52
TOIMINTAKULUT	-341 886 900,00	-9 522 600,38	-351 409 500,38	-345 447 731,25	-5 961 769,13
Henkilöstökulut	-150 992 200,00	-1 574 491,80	-152 566 691,80	-150 959 612,63	-1 607 079,17
Palkat ja palkkiot	-122 716 900,00	-1 539 648,59	-124 256 548,59	-122 951 327,94	-1 305 220,65
Henkilösivukulut	-28 275 300,00	-34 843,21	-28 310 143,21	-28 008 284,69	-301 858,52
Eläkekulut	-24 731 200,00	-367 522,36	-25 098 722,36	-24 426 336,74	-672 385,62
Muut henkilösivukulut	-3 544 100,00	332 679,15	-3 211 420,85	-3 581 947,95	370 527,10
Palvelujen ostot	-102 538 700,00	-6 724 399,21	-109 263 099,21	-105 318 419,55	-3 944 679,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 761 800,00	-233 727,35	-17 995 527,35	-18 636 581,09	641 053,74
Avustukset	-20 362 500,00	-801 546,36	-21 164 046,36	-20 266 203,11	-897 843,25
Vuokratulut	-48 747 900,00	-164 395,18	-48 912 295,18	-49 083 263,82	170 968,64
Muut toimintakulut	-1 483 800,00	-24 040,48	-1 507 840,48	-1 183 651,05	-324 189,43
TOIMINTAKATE	-203 789 800,00	-606 900,00	-204 396 700,00	-196 664 257,43	-7 732 442,57
VEROTULOT	183 037 000,00	-1 795 000,00	181 242 000,00	181 210 253,85	31 746,15
VALTIONOSUUEDET	50 555 400,00	5 881 600,00	56 437 000,00	56 485 822,00	-48 822,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 907 300,00	4 176 000,00	10 083 300,00	12 291 574,51	-2 208 274,51
Korkotuotot	530 000,00		530 000,00	929 094,02	-399 094,02
Muut rahoitustuotot	32 555 000,00		32 555 000,00	34 527 636,56	-1 972 636,56
Korkokulut	-9 776 000,00	4 176 000,00	-5 600 000,00	-5 713 493,28	113 493,28
Muut rahoituskulut	-17 401 700,00		-17 401 700,00	-17 451 662,79	49 962,79
VUOSIKATE	35 709 900,00	7 655 700,00	43 365 600,00	53 323 392,93	-9 957 792,93
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 100 000,00		-36 100 000,00	-42 836 931,08	6 736 931,08
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 100 000,00		-34 100 000,00	-32 047 148,99	-2 052 851,01
Arvonalentumiset	-2 000 000,00		-2 000 000,00	-10 789 782,09	8 789 782,09
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
TILIKAUDEN TULOS	-390 100,00	7 655 700,00	7 265 600,00	10 486 461,85	-3 220 861,85
TILINPÄÄTÖSSIIKROT				-213 035,51	213 035,51
Poistoeron muutos				386 964,49	-386 964,49
Varausten muutos					0,00
Rahastojen muutos				-600 000,00	600 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-390 100,00	7 655 700,00	7 265 600,00	10 273 426,34	-3 007 826,34

Toimintatulot ja -menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty luvussa 2.2.1. Niissä on selvitetty tarkemmin tulosalueiden toimintamenojen ja -tulojen toteutumista vuonna 2025.

Toimintatuotot olivat alkuperäisessä talousarviossa 137,4 milj. euroa ja toteutuivat 146,5 milj. euron suuruisina. Toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 9,0 milj. eurolla ja muutettuun talousarvioon verrattuna toteuman ylitys oli 0,6 milj. euroa.

Toimintatuotoissa suurimmat poikkeamat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna olivat muut toimintatuotot johtuen pääosin maa-alueiden ja osakkeiden luovutusvoitoista yhteensä n. 7,0 milj. euroa, myyntituotot yhteensä 1,5 milj. euroa johtuen kotoutumisen laskennallisista korvauksista, kotikuntakorvauksista ja jätevesimaksuista. Lisäksi tuet ja avustukset ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,3 milj. eurolla johtuen saaduista avustuksista hankkeisiin.

Valmistus omaan käyttöön oli 2,1 milj. euroa muodostuen liikelaitosten ja kuntatekniikan eristä.

Toimintakulut olivat alkuperäisessä talousarviossa -341,9 milj. euroa ja toteutuivat -345,4 milj. euron suuruisina. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 3,6 milj. eurolla ja alitti muutetun talousarvion 5,9 milj. eurolla. Toimintakulujen alitukset muutettuun talousarvioon verrattuna johtuivat pääosin palvelujen ostoista 4 milj. euroa (työllisyyden yhteistoiminta-alue, varausmäärärahat, Vaasan Talotoimi, osuudet), henkilöstökuluista 1,6 milj. euroa (työllisyyden yhteistoiminta-alue, Vaasan Vesi, Vaasan Talotoimi) ja avustuksista 0,9 milj. euroa (työllisyyden yhteistoiminta-alue, muut avustukset yhteisöille, varhaiskasvatuksen kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki).

Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa oli -203,8 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa -204,4 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -196,6 milj. euroa oli 7,1 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 7,7 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Suurimmat toimintakatteen nettoalitukset tai parannukset olivat Vaasan Talotoimi -liikelaitos 1,2 milj. euroa, Vaasan Vesi liikelaitos 1,2 milj. euroa, varhaiskasvatus 0,9 milj. euroa ja kiinteistötoimi 0,9 milj. euroa.

Yhteenveto käyttötalousarvion toteutumisesta sitovuustasoittain on esitetty luvussa 2.2.5.1.

2.2.2.2. Tuloslaskelma kaupunki ilman liikelaitoksia

	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	70 400 200,00	8 450 700,38	78 850 900,38	78 790 295,63	60 604,75
Myyntituotot	30 878 900,00	2 246 100,00	33 125 000,00	31 623 747,42	1 501 252,58
Maksutuotot	10 857 600,00	-586 100,00	10 271 500,00	10 011 612,62	259 887,38
Tuet ja avustukset	7 953 200,00	671 680,06	8 624 880,06	9 289 758,19	-664 878,13
Vuokratuotot	17 719 900,00	-235 000,00	17 484 900,00	17 537 860,68	-52 960,68
Muut toimintatuotot	2 990 600,00	6 354 020,32	9 344 620,32	10 327 316,72	-982 696,40
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	70 000,00	-335 000,00	-265 000,00	207 031,64	-472 031,64
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		800 000,00	800 000,00	1 045 706,48	-245 706,48
TOIMINTAKULUT	-309 196 000,00	-9 522 600,38	-318 718 600,38	-314 063 350,42	-4 655 249,96
Henkilöstökulut	-146 009 100,00	-1 574 491,80	-147 583 591,80	-146 537 579,38	-1 046 012,42
Palkat ja palkkiot	-118 658 700,00	-1 539 648,59	-120 198 348,59	-119 345 225,85	-853 122,74
Henkilösivukulut	-27 350 400,00	-34 843,21	-27 385 243,21	-27 192 353,53	-192 889,68
Eläkekulut	-23 911 200,00	-367 522,36	-24 278 722,36	-23 719 571,51	-559 150,85
Muut henkilösivukulut	-3 439 200,00	332 679,15	-3 106 520,85	-3 472 782,02	366 261,17
Palvelujen ostot	-89 358 500,00	-6 724 399,21	-96 082 899,21	-93 062 984,79	-3 019 914,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 291 800,00	-233 727,35	-8 525 527,35	-9 133 320,29	607 792,94
Avustukset	-20 362 500,00	-801 546,36	-21 164 046,36	-20 266 203,11	-897 843,25
Vuokratkulut	-43 861 000,00	-164 395,18	-44 025 395,18	-44 053 252,14	27 856,96
Muut toimintakulut	-1 313 100,00	-24 040,48	-1 337 140,48	-1 010 010,71	-327 129,77
TOIMINTAKATE	-238 725 800,00	-606 900,00	-239 332 700,00	-234 020 316,67	-5 312 383,33
VEROTULOT	183 037 000,00	-1 795 000,00	181 242 000,00	181 210 253,85	31 746,15
VALTIONOSUUDET	50 555 400,00	5 881 600,00	56 437 000,00	56 485 822,00	-48 822,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	23 337 300,00	4 176 000,00	27 513 300,00	29 717 166,80	-2 203 866,80
Korkotuotot	530 000,00		530 000,00	929 094,02	-399 094,02
Muut rahoitustuotot	32 535 000,00		32 535 000,00	34 504 716,79	-1 969 716,79
Korkokulut	-9 726 000,00	4 176 000,00	-5 550 000,00	-5 665 031,14	115 031,14
Muut rahoituskulut	-1 700,00		-1 700,00	-51 612,87	49 912,87
VUOSIKATE	18 203 900,00	7 655 700,00	25 859 600,00	33 392 925,98	-7 533 325,98
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-18 873 300,00		-18 873 300,00	-19 845 803,12	972 503,12
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 873 300,00		-18 873 300,00	-18 520 541,91	-352 758,09
Arvonalentumiset				-1 325 261,21	1 325 261,21
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
TILIKAUDEN TULOS	-669 400,00	7 655 700,00	6 986 300,00	13 547 122,86	-6 560 822,86
TILINPÄÄTÖSSIIRROT					
Poistoeron muutos				386 964,49	-386 964,49
Varausten muutos					0,00
Rahastojen muutos				-600 000,00	600 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-669 400,00	7 655 700,00	6 986 300,00	13 334 087,35	-6 347 787,35

2.2.2.3. Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Verotulot	183 037 000	-1 795 000	181 242 000	181 210 254	-31 746
Kunnan tulovero	137 568 000	-625 000	136 943 000	136 241 221	-701 779
Osuus yhteisöveron tuotosta	18 115 000	-1 013 000	17 102 000	17 783 053	681 053
Kiinteistövero	27 354 000	-157 000	27 197 000	27 185 980	-11 020

Kunnallisvero oli 8,40 %. Kiinteistöveroa kannettiin vuonna 2025 vakituista asunnoista 0,50 % ja muista asuinrakennuksista 1,10 %. Yleinen kiinteistövero oli 1,25 % ja maa-alueiden osalta 1,30%. Voimalaitokset 3,10 %, yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 4,00 %.

Verotulojen tuloarviota muutettiin vuoden 2025 lopussa talousarviomuutoksin (Kaupunginvaltuusto 8.12.2025 § 105). Verotulojen tuloarviota laskettiin yhteensä 1,795 milj. euroa, josta kunnallisveron osuus 0,625 milj. euroa, kiinteistöveron osuus 0,157 milj. euroa ja yhteisöveron osuus 1,013 milj. euroa. Kunnallisveron toteuma alitti muutetun talousarvion 0,7 milj. euroa, yhteisöveron toteuma ylittyi 0,7 milj. euroa ja kiinteistöveron toteuma alittui 0,01 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tuloveroprosentin ja verotettavan tulon kehitys

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos (%)
2022	21	1 290	4,2
2023	8,36	1 445	12
2024	8,4	1 538	6,5
2025	8,4	1 637	6,4

Kiinteistöveroprosenttien ja verotusarvon kehitys

	Yleinen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	1,25	1 301	7,8
2023	1,25	1 392	7,0
2024	1,25*	1 403	0,8
2025	1,25*	1 386	-1,2
	*maa-alueet 1,30		

	Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	0,55	1 650	3,1
2023	0,50	1 790	8,5
2024	0,50	1 809	1,1
2025	0,50	1 796	-0,7

	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	1,1	30	0,5
2023	1,1	33	8,9
2024	1,1	33	1,4
2025	1,1	33	0,0

	Voimalaitokset	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	2,85	11	0,0
2023	2,85	12	6,7
2024	3,10	14	20,8
2025	3,10	14	-2,1

	Rakentamaton rakennuspaikka	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	4,0	0,96	-5,8
2023	4,0	2,59	169,9
2024	4,0	2,55	-1,8
2025	4,0	2,54	-0,4

	Yleishyödylliset yhteisöt	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2022	0,0	45,96	2,6
2023	0,0	52,53	14,3
2024	0,0	53,98	2,8
2025	0,0	52,26	-3,2

2.2.2.4. Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Valtionosuudet	50 555 400	5 881 600	56 437 000	56 485 822	48 822
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	14 605 700	201 500	14 807 200	14 807 346	146
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	29 871 300	4 399 400	34 270 700	34 319 335	48 635
Verotulomenetysten korvaus	6 078 400	1 280 700	7 359 100	7 359 141	41

Valtionosuuksien tuloarviota muutettiin vuoden 2025 aikana talousarviomuutoksin (Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 10 ja 8.12.2025 § 105). Valtionosuuksien tuloarvioita nostettiin yhteensä 5,88 milj. euroa, josta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet yhteensä 4,39 milj. euroa, verotulomenetysten korvaukset 1,28 milj. euroa, peruspalveluiden valtionosuudet 0,169 milj. euroa ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 0,032 milj. euroa. Valtionosuudet toteutuivat lopulta 56,48 milj. euron suuruisina, jolloin kasvua alkuperäiseen talousarvioon oli 5,93 milj. euroa.

Vaasan HYTE-kerroin ja sen vaikutukset kaupungin talouteen vuonna 2025

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä Vaasan HYTE-kerroin (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) tuo kaupungille 1 518 079 euroa. HYTE-kerroin on valtion määrittelemä ja laskema valtionosuuksien lisäosa, joka perustuu kaupunkien asukasmäärään sekä onnistumiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

HYTE-kertoimen laskennan perusteet

Vaasan HYTE-kertoimeen vaikuttavat seuraavat tekijät:

- Asukasmäärä: Vuoden 2023 lopussa Vaasan väkiluku oli 68 956.
- Valtion määrittämä HYTE-kertoimen rahallinen arvo vuodelle 2024: 19,97 €/asukas.
- Koko maan väestöllä painotettu HYTE-kerroin: 64.
- Vaasan HYTE-kerroin: 71 (max = 100)

HYTE-kertoimen taustalla olevat mittarit

HYTE-kerroin määräytyy prosessi- ja tulosindikaattoreiden perusteella:

1. Prosessi-indikaattorit:

Prosessi-indikaattoreilla mitataan kaupungin toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tulokset perustuvat esimerkiksi TEAvisari-kyselyyn, joka arvioi kaupungin toimintaa joka toinen vuosi. Prosessi-indikaattoreina toimii yhteensä 15 indikaattoria seuraavilta toimialoilta: peruskoulut, liikunta, kuntajohto ja kulttuuri. Prosessi-indikaattoreilla arvioidaan johtamisen, seurannan ja arvioinnin laatua, resurssien käyttöä ja asukkaiden osallisuuden edistämistä. Tärkeitä näkökulmia ovat myös työn suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys.

2. Tulosindikaattorit:

Tulosindikaattoreilla arvioidaan konkreettisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksia. Mittareiden tiedot kerätään valtakunnallisista tilastoista, kuten kouluterveyskyselystä, toimeentulotukirekisteristä ja erikoissairaanhoidon tilastoista. Tulosindikaattorit mittaavat eri ikäryhmien hyvinvointia ja käsittelevät muun muassa seuraavia aiheita: koettu terveys, koulupudokkaat, työkyvyttömyyseläkkeet, kaatumishoitojaksot ja toimeentulotuki.

Vaasan HYTE-kertoimen korkea arvo perustuu vahvaan ja tulokselliseen työhön kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

2.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuma tulosalueittain ja sitovuustasoittain on luvussa 2.2.5.3.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2025 oli investointeihin varattu 65,5 milj. euroa ja investointiosan tuloarvioksi määritelty 0,76 milj. euroa, investointiosan nettomeno oli 64,7 milj. euroa.

Talousarviomuutoksina investointimenoja lisättiin 17,2 milj. euroa ja investointituloja 8,3 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa nettoinvestoinnit olivat 73,7 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä 2025 investointimenot olivat 72,9 milj. euroa, investointitulot 10,2 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 62,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittivat muutetun talousarvion 10,9 milj. eurolla.

Investointien toteutumataulukko ja investointien toteutumataulukko tulosalueittain sisältävät sisäiset erät. Lisäksi tulojen osalta on erilainen esittämistapa kuin ulkoisessa rahoituslaskelmassa.

Investointihankkeiden lisämäärärahoja on hyväksytty seuraavasti;

- Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 11, jolloin hyväksyttiin investointiosan käyttösuunnitelman lisämääräraha yhteensä 0,23 milj. euroa
 - Vaasan Vesi -liikelaitoksen Laajametsän teollisuusalueen akkutehdasalueen vesihuoltoinvestointiin 0,23 milj. euroa.
- Kaupunginvaltuusto 8.12.2025 § 105
 - Kiinteistötoimi; maa- ja vesialueet, Vöyrinkaupungin konepaja-alue, maankäyttösopimukseen liittyvä maaomaisuus Wärtsilältä, yhteensä 16,96 milj. euroa.
 - Kaupunginhallitus; osakkeet, Vaasan ammattikorkeakoulu Oy:n svop-palautus, tulojen lisäys 4,46 milj. euroa.
 - Kuntatekniikka: Merenkurkun laivaliikenteen valtionavustuksen ELY/3147/2018 tuloutus satamainvestointimenoja vastaan, yhteensä 3,8 milj. euroa

Investointihankkeiden käyttötarkoituksen muutoksia on hyväksytty seuraavasti;

- Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 11, jolloin hyväksyttiin investointiosan käyttösuunnitelman käyttötarkoituksen muutokset
 - Vaasan Vesi; jäteveden puhdistuksesta: koneisiin ja kalustoon 0,15 milj. euroa sekä pumppaamolle 0,15 milj. euroa. Lisäksi koneista ja kalustosta 0,26 milj. euroa Pilvilammen vesilaitokselle.
- Kaupunkiympäristölautakunta 26.3.2025 § 40
 - Sataman täyttöalue -kohteelta siirretään 0,195 milj. euroa Arvaamattomat pakolliset kohteet 2025 (Moottorikadun jatke).
- Kaupunkiympäristölautakunta 7.5.2025 § 59
 - Investointiprojektilta pakettiautot siirretään 0,069 milj. euroa investointiprojektille tiehöylä.

Investointien toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Vaasan kaupunki ilman liikelaitoksia					
Aineettomat hyödykkeet					
Menot	-1 815 000	0	-1 815 000	-994 775	820 225
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 815 000	0	-1 815 000	-994 775	820 225
Maa- ja vesialueet					
Menot	-2 500 000	-16 959 000	-19 459 000	-17 385 781	2 073 219
Tulot	200 000	0	200 000	84 141	115 859
Netto	-2 300 000	-16 959 000	-19 259 000	-17 301 640	1 957 360
Rakennukset					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-18 050 000	0	-18 050 000	-15 574 111	2 475 889
Tulot	560 000	3 817 200	4 377 200	4 478 663	-101 463
Netto	-17 490 000	3 817 200	-13 672 800	-11 095 448	2 577 352
Osakkeet ja osuudet					
Menot	-2 117 200	0	-2 117 200	-2 021 194	96 006
Tulot	0	4 469 400	4 469 400	4 704 502	-235 102
Netto	-2 117 200	4 469 400	2 352 200	2 683 307	-331 107
Koneet ja kalusto					
Menot	-2 903 000	0	-2 903 000	-2 442 934	460 066
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 903 000	0	-2 903 000	-2 442 934	460 066
Liikelaitokset					
Vaasan Talotoimi					
Menot	-24 285 000	0	-24 285 000	-21 743 165	2 541 835
Tulot	0	0	0	710 000	-710 000
Netto	-24 285 000	0	-24 285 000	-21 033 165	3 251 835
Vaasan Vesi					
Menot	-13 837 000	-236 000	-14 073 000	-12 824 531	1 248 469
Tulot	0	0	0	210 832	-210 832
Netto	-13 837 000	-236 000	-14 073 000	-12 613 698	1 459 302
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-65 507 200	-17 195 000	-82 702 200	-72 986 491	9 715 709
Tulot	760 000	8 286 600	9 046 600	10 188 138	-1 141 538
Netto	-64 747 200	-8 908 400	-73 655 600	-62 798 353	10 857 247

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki ja liikelaitokset) on selvitetty tarkemmin luvussa 3.2.

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kaupungin menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman toteutumisvertailussa alkuperäisen talousarvion 2025 mukainen pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 70,3 milj. euroa ja muutetun talousarvion 30,3 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteuma talousarviolainan lisäykselle oli 30 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli alkuperäisen talousarvion mukaan 41,3 milj. euroa ja muutetun talousarvion 52,3 milj. euroa. Toteutuma vuonna 2025 oli 59,3 milj. euroa.

Lyhytaikaisia lainoja lisättiin 37,0 milj. euroa ja toteuma vuonna 2025 oli 22,7 milj. euroa.

Kokonaisuudessaan lainakannan muutos alitti muutetun talousarvion 21,6 milj. euroa.

Antolainauksia lisättiin 4,5 milj. euroa ja muutettu talousarvio oli 4,7 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteuma oli 7,7 milj. euroa. Antolainoja vähennettiin 1,1 milj. euroa. Kokonaisuudessaan antolainauksen muutos oli 6,6 milj. euroa ja ylitti muutetun talousarvion 2,2 milj. eurolla.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	34 185 900	13 682 800	35 814 500	51 835 526	16 021 026
Vuosikate	35 709 900	7 655 700	43 365 600	53 323 393	9 957 793
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 524 000	6 027 100	-7 551 100	-1 487 867	6 063 233
Investointien rahavirta	-63 223 200	-2 881 300	-66 104 500	-54 319 890	11 784 610
Investointimenot	-65 507 200	-17 195 000	-82 702 200	-72 988 149	9 714 051
Rahoitusosuudet investointimenoihin	560 000	3 817 200	4 377 200	4 690 900	313 700
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 724 000	10 496 500	12 220 500	13 977 358	1 756 858
Toiminnan ja investointien rahavirta	-29 037 300	10 801 500	-30 290 000	-2 484 365	27 805 635
Rahoituksen rahavirta	29 047 300	16 286 200	14 395 500	6 643 587	-7 751 913
Antolainauksen muutokset	48 000	4 469 000	-4 421 000	-6 608 878	-2 187 878
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	4 469 000	-4 719 000	-7 748 537	-3 029 537
Antolainasaamisten vähennys	298 000	0	298 000	1 139 659	841 659
Lainakannan muutokset	28 999 300	8 000 000	14 999 300	-6 634 697	-21 633 997
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 349 300	-40 000 000	30 349 300	30 000 000	-349 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-41 350 000	11 000 000	-52 350 000	-59 301 963	-6 951 963
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	37 000 000	37 000 000	22 667 267	-14 332 733
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	3 817 200	3 817 200	19 887 162	16 069 962
Vaikutus maksuvalmiuteen	10 000	27 087 700	-15 894 500	4 159 222	20 053 722

2.2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

2.2.5.1. Käyttötalousosa

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Keskusvaalilautakunta						
<u>Vaalit</u>						
Toimintakate	Netto	-220 800	-2 428	-223 228	-128 511	94 717
Tarkastuslautakunta						
<u>Tarkastustoimi</u>						
Toimintakate	Netto	-279 000	-881	-279 881	-254 438	25 443
Kaupunginvaltuusto						
<u>Kaupunginvaltuusto</u>						
Toimintakate	Netto	-491 300	-2 930	-494 230	-463 223	31 006
KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA						
Kaupunginhallitus						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 825 000	711 264	-1 113 736	-867 714	246 021
<u>Konsernihallinto</u>						
Toimintakate	Netto	-17 325 200	389 892	-16 935 308	-16 575 373	359 935
<u>Hyvinvointipalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-1 237 500	763 785	-473 715	-165 666	308 048
<u>Avustukset</u>						
Toimintakate	Netto	-3 908 800		-3 908 800	-3 707 105	201 695
<u>Jäsenmaksut</u>						
Toimintakate	Netto	-340 000		-340 000	-327 030	12 970
<u>Osuudet</u>						
Toimintakate	Netto	-20 648 500	1 160 000	-19 488 500	-18 814 039	674 461
<u>Varausmäärärahat</u>						
Toimintakate	Netto	-3 646 900	1 971 951	-1 674 949	-349 928	1 325 021
<u>Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset</u>						
Toimintakate	Netto	-1 592 100	1 011 255	-580 845	45 397	626 241
Pohjanmaan työllisyyslautakunta						
<u>Työllisyyden yhteistoiminta-alue</u>						
Toimintakate	Netto	0	0	0	400 027	400 027
Vähänkyrön aluelautakunta						
<u>Vähänkyrön Aluepalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-344 000	-26 225	-370 225	-317 188	53 036
<u>Nuorten työpaja Följy</u>						
Toimintakate	Netto	-30 000	-14 608	-44 608	-33 956	10 652

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA						
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
<u>Varhaiskasvatus</u>						
Toimintakate	Netto	-51 697 400	254 134	-51 443 266	-50 488 015	955 251
<u>Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset</u>						
Toimintakate	Netto	-5 767 000	-266 600	-6 033 600	-6 033 626	-26
<u>Suomenkielinen perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-48 184 300	-1 947 170	-50 131 470	-50 018 774	112 696
<u>Ruotsinkielinen perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-14 580 000	-1 059 939	-15 639 939	-15 812 046	-172 107
Koulutuslautakunta						
<u>Vaasan Lyseon lukio</u>						
Toimintakate	Netto,	-6 933 800		-6 933 800	-7 322 499	-388 699
	ylivuotinen, valtionosuusnormi					
<u>Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk</u>						
Toimintakate	Netto,	-2 209 200		-2 209 200	-2 071 193	138 007
	ylivuotinen, valtionosuusnormi					
<u>Vamia</u>						
Toimintakate	Netto,	-25 672 500	-843 000	-26 515 500	-26 602 018	-86 518
	ylivuotinen, valtionosuusnormi					
<u>Nuorisopalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-2 163 000	-17 312	-2 180 312	-2 159 099	21 214
<u>Vaasan kaupungin opistot</u>						
Toimintakate	Netto	-4 572 000	-46 974	-4 618 974	-4 582 681	36 292
<u>Aikuisten perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 526 000	-364 340	-1 890 340	-1 625 166	265 173
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta						
<u>Liikuntapalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-3 836 400	-98 395	-3 934 795	-3 944 952	-10 158
<u>Taseyksikkö Hietalahden Stadion</u>						
Toimintakate	Netto	-200 700		-200 700	-227 108	-26 408
<u>Vaasan kaupungin museot</u>						
Toimintakate	Netto	-3 258 000	-207 507	-3 465 507	-3 453 435	12 072
<u>Kulttuuri- ja kirjastopalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-5 435 000	-157 311	-5 592 311	-5 536 057	56 254
<u>Vaasan kaupunginorkesteri</u>						
Toimintakate	Netto	-2 193 000	4 352	-2 188 648	-2 215 406	-26 758
<u>Vaasan kaupunginteatteri</u>						
Toimintakate	Netto	-4 594 000	23 688	-4 570 312	-4 562 973	7 339

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvon - yli arvon
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA						
Rakennus- ja ympäristölautakunta						
<u>Rakennusvalvonta</u>						
Toimintakate	Netto	-20 000	-2 835	-22 835	155 112	177 947
<u>Ympäristönsuojelu</u>						
Toimintakate	Netto	-441 000	82	-440 918	-420 875	20 043
sisältää myös Ympäristölaboratorion kulut						
<u>Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue</u>						
Toimintakate	Netto	-337 000	3 247	-333 753	-332 722	1 031
<u>Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue</u>						
Toimintakate	Netto	-287 000		-287 000	-286 290	710
Kaupunkiympäristölautakunta						
<u>Yhteispalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-338 000	-643	-338 643	-303 553	35 090
<u>Kiinteistötoimi</u>						
Toimintakate	Netto	11 835 600	237 620	12 073 220	13 030 913	-957 693
<u>Kuntatekniikka</u>						
Toimintakate	Netto	-12 506 000	-2 060 867	-14 566 867	-15 776 822	-1 209 955
<u>Kaavoitus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 921 000	-18 204	-1 939 204	-1 848 975	90 229
Vaasan seudun jätelautakunta						
<u>Jätelautakunta</u>						
Toimintakate	Netto	0	0	0	0	0

2.2.5.2. Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMAOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvon - yli arvon
Verotulot	Brutto	183 037 000	-1 795 000	181 242 000	181 210 254	31 746
Valtionosuudet	Brutto	50 555 400	5 881 600	56 437 000	56 485 822	-48 822
Rahoitustuotot- ja kulut	Netto	5 907 300	4 176 000	10 083 300	12 291 575	-2 208 275

2.2.5.3. Investointiosa

INVESTOINNIT	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Konsernihallinto	Netto	-1 140 000	0	-1 140 000	-391 822	748 178
Kaupunginhallitus	Netto	-2 167 200	4 469 400	2 302 200	2 683 307	-381 107
Varhaiskasvatus	Netto	-270 000	0	-270 000	-179 117	90 883
Suomenkielinen perusopetus	Netto	-140 000	0	-140 000	-111 543	28 457
Ruotsinkielinen perusopetus	Netto	-205 000	0	-205 000	-196 108	8 892
Vamia	Netto	-1 283 000	0	-1 283 000	-853 364	429 636
Vaasan kaupungin opistot	Netto	-145 000	0	-145 000	-144 874	126
Hietalahden Stadion	Netto	-320 000	0	-320 000	-29 035	290 965
Liikuntapalvelut	Netto	-685 000	0	-685 000	-653 764	31 236
Pesäpallokentän uusiminen ja tekojäärädan toteutus/ Suunnitelma, osa II	Brutto	-750 000	0	-750 000	-491 036	258 964
	Bruttotulo	420 000	0	420 000	303 300	116 700
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	Netto	-500 000	0	-500 000	-475 626	24 374
Vaasan kaupunginorkesteri	Netto	-30 000	0	-30 000	-29 652	348
Vaasan kaupunginteatteri	Netto	-200 000	0	-200 000	-215 584	-15 584
Kiinteistötoimi	Netto	-2 380 000	-16 959 000	-19 339 000	-17 351 790	1 987 210
Maa-alueiden uushankinta	Brutto	-2 500 000	-16 959 000	-19 459 000	-17 385 781	2 073 219
Maa-alueiden myynti, tulo	Brutto	200 000	0	200 000	84 141	115 859
Maa-alueet netto		-2 300 000	-16 959 000	-19 259 000	-17 301 640	1 957 360
Kuntatekniikka	Netto	-17 160 000	3 817 200	-13 342 800	-11 202 517	2 140 283
Lassen laituri II vaihe (ro-ro- ramppi)	Brutto	-2 000 000	0	-2 000 000	-218 768	1 781 232
Satama-alueen ruoppaus	Brutto	-3 000 000	0	-3 000 000	-3 024 639	-24 639
Väylän levennys	Brutto	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	0
Vaasan Vesi	Netto	-13 837 000	-236 000	-14 073 000	-12 613 698	1 459 302
Vaasan Talotoimi	Netto	-24 285 000	0	-24 285 000	-21 033 165	3 251 835
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Menot		-65 507 200	-17 195 000	-82 702 200	-72 986 491	9 715 709
Tulot		760 000	8 286 600	9 046 600	10 188 138	-1 141 538
Netto		-64 747 200	-8 908 400	-73 655 600	-62 798 353	-10 857 247

Yli 5 miljoonan euron investointihankkeet

Yli 5 milj. € investointihankkeet	Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus	Ed. vuosien toteuma	Alku-peräinen talousarvio TA2025	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion	Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2025
KIINTEISTÖTOIMI								
Vöyrinkaupungin konepaja-alue (maa-alueet)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	13 565	0	13 565
Toimintakulut	-16 959 000	0	0	-16 959 000	-16 959 000	-16 959 000	0	-16 959 000
Netto	-16 959 000	0	0	-16 959 000	-16 959 000	-16 945 435	13 565	-16 945 435
KUNTATEKNIikka								
Valtatien 8 parantaminen välillä VT 3-Sepänkyläntie								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 500 000	0	-120 000	0	-120 000	-49 434	70 566	-49 434
Netto	-17 500 000	0	-120 000	0	-120 000	-49 434	70 566	-49 434
Lassen laituri II vaihe (ro-ro-ramppi)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 140 000	-38 932	-2 000 000	0	-2 000 000	-218 768	1 781 232	-257 699
Netto	-16 140 000	-38 932	-2 000 000	0	-2 000 000	-218 768	1 781 232	-257 699
Sataman täyttöalue (Satamakentän laajennus I vaihe)								
Toimintatuotot	0	0	0	3 817 200	3 817 200	3 817 200	0	3 817 200
Toimintakulut	-8 200 000	-7 849 243	-285 000	195 000	-90 000	-44 329	45 671	-7 893 572
Netto	-8 200 000	-7 849 243	-285 000	4 012 200	3 727 200	3 772 871	45 671	-4 076 372
VAASAN TALOTOIMI								
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-25 778 000	-108 440	-700 000	0	-700 000	-113 517	586 483	-221 958
Netto	-25 778 000	-108 440	-700 000	0	-700 000	-113 517	586 483	-221 958
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 303 000	-103 151	-150 000	0	-150 000	-105 773	44 227	-208 924
Netto	-16 303 000	-103 151	-150 000	0	-150 000	-105 773	44 227	-208 924

Yli 5 milj. € investointihankkeet	Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus	Ed. vuosien toteuma	Alku-peräinen talousarvio TA2025	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion – yli arvion	Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2025
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 492 000	-491 754	-6 670 000	0	-6 670 000	-6 386 889	283 111	-6 878 643
Netto	-8 492 000	-491 754	-6 670 000	0	-6 670 000	-6 386 889	283 111	-6 878 643
Palosaaren päiväkoti (koulu päiväkodiksi)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 012 000	-512 045	-5 200 000	0	-5 200 000	-4 624 833	575 167	-5 136 878
Netto	-8 012 000	-512 045	-5 200 000	0	-5 200 000	-4 624 833	575 167	-5 136 878
Isolahden koulun laajennus								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 600 000	-75 045	-3 000 000	0	-3 000 000	-3 030 870	-30 870	-3 105 915
Netto	-7 600 000	-75 045	-3 000 000	0	-3 000 000	-3 030 870	-30 870	-3 105 915
VAASAN VESI								
Veden tuotanto (otsonointi- ja aktiivihillilaitos)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-18 000 000	-7 716 466	-5 000 000	-946 000	-5 946 000	-5 609 771	336 229	-13 326 237
Netto	-18 000 000	-7 716 466	-5 000 000	-946 000	-5 946 000	-5 609 771	336 229	-13 326 237

Kiinteistötoimi

Vöyrinkaupungin konepaja-alue (maa-alueet)

Maankäyttösopimukseen liittyvä maaomaisuus Wärtsilältä yhteensä 16,9 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä hankkeen arvioitu kokonaiskustannus sisältää sopimuksesta syntyvät taloudelliset vaikutukset vuoden 2025 osalta.

Kuntatekniikka

Valtatien 8 parantaminen välillä VT 3-Sepänkyläntie

Arvioitu kokonaiskustannus 17,5 milj. euroa. Suunnittelu vuonna 2025–2026 ja toteutus 2027–2029. Muutettu talousarvio 2025 oli 120.000 euroa ja toteuma 50.000 euroa.

Lassen laituri II vaihe (ro-ro-ramppi)

Arvioitu kokonaiskustannus 16,1 milj. euroa. Muutetun talousarvion 2025 mukainen kustannus oli 2,0 milj. euroa ja toteuma 0,2 milj. euroa. Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2025 oli 0,26 milj. euroa. Vuoden 2024 yleissuunnitelman mukainen suunnittelu alkoi tammikuussa 2025. Vesilupa haettu kesäkuussa. Rakentaminen aloitetaan, kun vesilupa on saatu.

Sataman täyttöalue (Satamakentän laajennus I vaihe)

Arvioitu kokonaiskustannus 8,2 milj. euroa. Hanke jakautuu vuosille 2022–2026. Muutettu talousarvio 2025 oli 90.000 euroa ja toteuma 44.000 euroa. Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2025 oli 7,9 milj. euroa. Tuloja oli 3,8 milj. euroa (Merenkurkun laivaliikenteen valtionavustus). Hankkeen toteutunut nettokustannus vuonna 2025 oli 4,1 milj. euroa. Vuonna 2026 kustannuksia syntyy noin 0,3 milj. euroa.

Vaasan Talotoimi

Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt

Uusi tarveselvitystyö käynnissä. Tarveselvityksessä käsitellään viime kertaa laajemmin eri vaihtoehtojen vaikutuksia THR:n ohjeistuksen mukaisesti. Vaihtoehtojen vaikutustaulukko työstössä, jossa tarkastellaan mm. 1-9 luokkien nykyisten tilojen rakennukset ja eri ratkaisujen vaikutukset näihin kaikkiin.

Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaus

Suunnitteluvaihe käynnissä ja suunnittelu aikataulussa. Suunnitteluvaiheen aikana tarkennetaan hankkeen aikataulua vaiheistuksen osalta.

Kasarmialueen päiväkotirakennukset

Rakennushanke edennyt päivitetyn aikataulun mukaisesti ja työt valmistuvat toukokuussa 2026.

Palosaaren päiväkoti

Sisävalmistustyöt ja tekniikka-asennukset käynnissä. Julkisivu ja pihatyöt alkavat huhti-toukokuun vaihteessa. Vastaanotto 31.7.2026.

Isolahden koulun laajennus

Rakennustyöt etenee suunnitelmien ja tavoiteaikataulun mukaan. Laajennuksen valmistuminen elokuu 2026.

Vaasan Vesi

Veden tuotanto, otsonointi- ja aktiivihiihilaitos on otettu vedentuotannon käyttöön 8.12.2025.

2.2.5.4. Rahoitusosa

RAHOITUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2025	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Antolainat	Netto	48 000	4 469 000	-4 421 000	-6 608 878	-2 187 878
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys	Netto	28 999 300	-29 000 000	-22 000 700	-29 301 963	-7 301 263
Vaikutus maksuvalmiuteen		10 000	27 087 000	-15 894 500	4 159 222	20 053 722

2.2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätöksen nettolaskelmissa on huomioitu Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä laskennallisiin suoritteisiin perustuva valtionosuusrahoitus. Vaasan lyseon lukion nettolaskelmassa on lisäksi huomioitu urheilupainotteisen lukion lisämääräraha. Nettolaskelmissa nettovuokrat – tilavuokrista vähennetty pääomavuokra-avustus – on eliminoitu ja korvattu todellisilla kiinteistökustannuksilla. Lukiokoulutuksen todellisina kiinteistökustannuksina on huomioitu tilojen ylläpitokustannukset ja ammatillisen koulutuksen todellisina kiinteistökustannuksina on huomioitu tilojen ylläpitokustannukset sekä poistot.

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuriset.

V.2025 toteutuma	Yhteensä €
Kustannukset, käyttötalous	-8 742 921
Poistonalainen irtain	0
Kustannukset yhteensä	-8 742 921
Valtionosuus	9 013 347
+ alle/-yli valtionosuuden	270 426
<u>Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä:</u>	
nuorten oppimäärää opiskelevat 1079,4 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (82,8 x 0,615) 50,89. yhteensä 1 130,31	
Valtionosuusnormi €/op.	7 974,24
Kustannukset €/op.	-7 734,99

Kumulatiivinen toteutuma 2015-2025	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018	-38 679	876 541
Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alijäämä.		
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660
2020	434 211	1 157 871
2021	102 173	1 260 044
2022	-70 418	1 189 326
2023	- 123 035	1 066 291
2024	149 836	1 216 127
2025	270 426	1 486 553

Vuoden 2025 toteutuma on 270 426 € ylijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopulla on 1 486 553 euroa.

Lukioiden maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V. 2025 toteuma	€
Toimintatuotot	239 241
Toimintamenot	-230 582
Tilikauden ylijäämä	8 659

Kumulatiivinen toteuma 2015-2025	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v. 2018 katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alajäämä, lukioiden varsinaisen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124
2020	3 943	4 067
2021	7 855	11 922
2022	62 853	74 775
2023	18 653	93 428
2024	14 078	107 506
2025	8 659	116 165

Vuoden 2025 toteutuma on 8 659 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 116 165 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014–2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja -avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2025 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	- 26 374 845
Valtionosuus	27 061 027
Tilikauden ylijäämä	686 182

Vamian tilikauden ylijäämä on 686 182 €. Poistojen (+ 441 747 €) ja investointien (- 853 364 €) jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui 274 565 €.

Kumulatiivinen toteutuma	Vuotuinen toteutuma	Kumulatiivinen toteutuma
	€	€
2015-2025		
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516
2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv.-426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. -350 858 €)	1 335 540	11 194 212
2020 (tilikauden tulos +3 054 164 + poistot 526 996 – investoinnit 481 892)	3 099 268	14 293 480
2021 (tilikauden tulos +461 040 +poistot 493 522-investoinnit 436 400)	518 162	14 811 642
2022 (tilikauden tulos -1 827 273 +poistot 457 440 -investoinnit 412 564)	-1 782 397	13 029 245
2023 (tilikauden tulos -1 033 623 +poistot 422 411 -investoinnit 924 885)	-1 536 097	11 493 148
2024 (tilikauden tulos 912 099 +poistot 457 329- investoinnit 525 546)	843 882	12 337 030
2025 (tilikauden tulos 686 182 +poistot 441 747- investoinnit 853 364)	274 565	12 611 595

Vuoden 2025 tulos on 686 182 € ylijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 12 611 595 €. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2025 toteutuma	€
Toimintatuotot	1 520 267
Valmisteverastojen muutos	207 032
Toimintakulut	-1 306 968
Tilikauden ylijäämä	419 016

Kumulatiivinen toteuma 2015-2025	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073
2020	-44 550	187 523
2021	113 018	300 541
2022	103 081	403 622
2023	501 245	904 867
2024	169 454	1 074 321
2025	419 016	1 493 337

Vuoden 2025 toteutuma on 419 016 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 1 493 337 euroa.

2.2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Liiketoiminnan muut tuotot		6 000,00		26 000,00
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	<u>-233 107,70</u>	-233 107,70	<u>-264 659,99</u>	-264 659,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-403 400,08</u>	-403 400,08	<u>-412 621,42</u>	-412 621,42
Liikealijäämä		-630 507,78		-651 281,41
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	<u>0,00</u>	0,00	<u>969,84</u>	969,84
Tilikauden alijäämä		-630 507,78		-650 311,57

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä	-630 507,78		-651 281,41	
Poistot ja arvonalentumiset	403 400,08		412 621,42	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0,00		969,84	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>0,00</u>	-227 107,70	<u>-20 000,00</u>	-257 690,15
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-29 035,30		-74 841,95	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-29 035,30	51 841,91	-23 000,04
Toiminnan ja investointien rahavirta		-256 143,00		-280 690,19
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	0,00		57 538,44	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>-40 283,48</u>	-40 283,48	<u>56 630,40</u>	114 168,84
Rahoituksen rahavirta		-40 283,48		114 168,84
Rahavarojen muutos		-296 426,48		-166 521,35

TASEYKSIKÖ HIETALAHDEN STADION TASE

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	28 874,00	0,00
	<u>28 874,00</u>	<u>0,00</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	9 842 706,37	10 166 333,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	367 906,81	443 253,71
Koneet ja kalusto	39 118,11	43 383,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>10 268 199,29</u>	<u>10 671 438,07</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	<u>121 068,79</u>	<u>121 068,79</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhyt aikaiset saamiset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>10 418 142,08</u>	<u>10 792 506,86</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	15 397 337,72	15 100 911,24
Edellisten tilikausien alijäämä	-4 631 316,73	-3 981 005,16
Tilikauden alijäämä	-630 507,78	-650 311,57
	<u>10 135 513,21</u>	<u>10 469 594,51</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat	150,60	322 912,35
Siirtovelat	282 478,27	0,00
	<u>282 628,87</u>	<u>322 912,35</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>10 418 142,08</u>	<u>10 792 506,86</u>

2.2.8. Yhteenveto määrärahojen ylityksistä

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTAKATE	Sitovuus	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Ylitys / Alitus Yli 10 000 €	
90240 Kasvatus- ja opetuslautakunta					
902403 Ruotsinkielinen perusopetus	Netto	- 15 639 939,01	- 15 812 046,34	172 107,33	Henkilöstökulut, muille kunnille maksetut kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet sekä koulu- kuljetusten lisääntyminen ikäluokista johtuen.
90241 Koulutuslautakunta					
902410 Vaasan Lyseon lukio	Netto, ylivuotinen, valtionosuus normi	- 6 933 800,00	- 7 322 499,29	388 699,29	Nettolaskelma ja valtionosuudet huomioiden ylijäämäinen
902412 Vamia	Netto, ylivuotinen, valtionosuus normi	- 26 515 500,00	- 26 602 018,16	86 518,16	Tilikauden tulos tasapainossa suhteessa saatuun valtionosuuteen
90242 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
902420 Hietalahden Stadion	Taseyksikkö	- 200 700,00	- 227 107,70	26 407,70	Kulut: Vaasan seudun Areenoiden laskutus.
902421 Liikuntapalvelut	Netto	- 3 934 794,71	- 3 944 952,48	10 157,77	Mm. lyhyen talvikauden vaikutus Öjbergetin myyntiin
902424 Vaasan kaupunginorkesteri	Netto	- 2 188 648,45	- 2 215 406,20	26 757,75	Keikkaesiintymisten ulosmyynti, palveluostot ja tarvikekulut.
90252 Kaupunkiympäristölautakunta					
902523 Kuntatekniikka	Netto	- 14 566 867,38	- 15 776 822,17	1 209 954,79	Suvilahden kaatopaikan ympäristönsuojelulain YSL § 60 mukainen 30 vuoden ympäristövaraus

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	34 959 137,34	35 881 688,51	
Maksutuotot	8 346 592,96	7 541 569,50	
Tuet ja avustukset	6 534 779,97	8 900 314,02	
Vuokratuotot	25 433 686,32	25 684 817,01	
Muut toimintatuotot	10 346 943,96	2 509 687,27	80 518 076,31
Valmistus omaan käyttöön		2 105 004,52	1 725 950,95
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-122 951 327,94	-117 450 044,88	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-24 426 336,74	-23 635 510,06	
Muut henkilösivukulut	-3 581 947,95	-2 927 736,18	
Palvelujen ostot	-88 273 150,71	-81 834 519,94	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-18 151 604,11	-17 827 971,76	
Avustukset	-17 491 267,99	-12 228 105,57	
Vuokrat	-8 434 780,95	-9 033 141,91	
Muut toimintakulut	-1 079 986,11	-284 390 402,50	-266 265 553,30
Toimintakate		-196 664 257,43	-184 021 526,04
Verotulot		181 210 253,85	178 507 171,35
Valtionosuudet		56 485 822,00	42 481 067,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	929 094,02	1 130 551,51	
Muut rahoitustuotot	17 127 636,56	16 642 846,08	
Korkokulut	-5 713 493,28	-7 364 166,41	
Muut rahoituskulut	-51 662,79	12 291 574,51	10 372 985,68
Vuosikate		53 323 392,93	47 339 697,99
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 047 148,99	-31 396 072,05	
Arvonalentumiset	-10 789 782,09	-42 836 931,08	-38 857 579,86
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	0,00	0	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos		10 486 461,85	8 482 118,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		386 964,49	526 001,15
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00	-6 000 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		-600 000,00	0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		10 273 426,34	3 008 119,28

TULOSLASKELMA-yhdistely	Vaasan			
	Kaupunki tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Talotoimi tuloslaskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot				
Myyntituotot	18 228 893,18	18 507 377,34	223 458,91	36 959 729,43
Maksutuotot	8 363 162,96			8 363 162,96
Tuet ja avustukset	6 534 779,97			6 534 779,97
Vuokratuotot	16 578 799,52	806,77	48 451 954,73	65 031 561,02
Muut toimintatuotot	10 298 099,32	118 248,39	11 461,11	10 427 808,82
Valmistus omaan käyttöön	1 045 706,48	258 977,11	800 320,93	2 105 004,52
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-119 345 225,85	-2 577 909,71	-1 028 192,38	-122 951 327,94
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-23 719 571,51	-506 307,84	-200 457,39	-24 426 336,74
Muut henkilösivukulut	-3 472 782,02	-78 186,70	-30 979,23	-3 581 947,95
Palvelujen ostot	-77 975 115,54	-3 812 000,89	-8 226 058,06	-90 013 174,49
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-8 991 940,43	-2 997 441,88	-6 482 668,19	-18 472 050,50
Avustukset	-17 491 267,99			-17 491 267,99
Vuokrat	-43 114 150,85	-265 580,86	-4 667 758,94	-48 047 490,65
Muut toimintakulut	-959 703,91	-69 220,15	-73 783,83	-1 102 707,89
Toimintakate	-234 020 316,67	8 578 761,58	28 777 297,66	-196 664 257,43
Verotulot	181 210 253,85			181 210 253,85
Valtionosuudet	56 485 822,00			56 485 822,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	929 094,02			929 094,02
Muut rahoitustuotot	34 504 716,79	21 799,96	1 119,81	34 527 636,56
Korkokulut	-5 665 031,14		-48 462,14	-5 713 493,28
Muut rahoituskulut	-51 612,87	-1 400 011,43	-16 000 038,49	-17 451 662,79
Vuosikate	33 392 925,98	7 200 550,11	12 729 916,84	53 323 392,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 520 541,91	-4 509 305,92	-9 017 301,16	-32 047 148,99
Arvonalentumiset	-1 325 261,21		-9 464 520,88	-10 789 782,09
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				0,00
Satunnaiset kulut				0,00
Tilikauden tulos	13 547 122,86	2 691 244,19	-5 751 905,20	10 486 461,85
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	386 964,49			386 964,49
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00			0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-600 000,00			-600 000,00
Tilikauden yli- / alijäämä	13 334 087,35	2 691 244,19	-5 751 905,20	10 273 426,34

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1)	-1 230 761,62	-666 169,62	-103 660,85	34 959 137,34
Maksutuotot	1)	-16 570,00			8 346 592,96
Tuet ja avustukset	1)				6 534 779,97
Vuokratuotot	1)	-771 371,27		-38 826 503,43	25 433 686,32
Muut toimintatuotot	1)	-9 335,10	-71 529,76		10 346 943,96
Valmistus omaan käyttöön	1)				2 105 004,52
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					-122 951 327,94
Henkilösivukulut					
Eläkekulut					-24 426 336,74
Muut henkilösivukulut					-3 581 947,95
Palvelujen ostot	1)	177 805,58	646 583,24	915 634,96	-88 273 150,71
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1)	66 921,56	591,50	252 933,33	-18 151 604,11
Avustukset	1)				-17 491 267,99
Vuokrat	1)	38 841 338,43	197,25	771 174,02	-8 434 780,95
Muut toimintakulut	1)	17 112,58	191,20	5 418,00	-1 079 986,11
Toimintakate					-196 664 257,43
Verotulot					181 210 253,85
Valtionosuudet					56 485 822,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					929 094,02
Muut rahoitustuotot	2)	-17 400 000,00			17 127 636,56
Korkokulut					-5 713 493,28
Muut rahoituskulut	2)		1 400 000,00	16 000 000,00	-51 662,79
Vuosikate					53 323 392,93
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					-32 047 148,99
Arvonalentumiset					-10 789 782,09
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
Tilikauden tulos					10 486 461,85
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					386 964,49
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					-600 000,00
Tilikauden yli- / alijäämä					10 273 426,34
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi		0,00			
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi		0,00			

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	53 323 392,93		47 339 697,99	
Satunnaiset erät	0,00		0	
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-8 478 714,64		-1 179 181,72	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0,00		0,00	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	7 120 847,43		-246 433,44	
Muut tulorahoituksen korjauserät	-130 000,00	51 835 525,72	-110 000,00	45 804 082,83
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-72 988 148,76		-50 409 522,12	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 690 900,40		823 436,25	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 977 357,93	-54 319 890,43	3 019 483,75	-46 566 602,12
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 484 364,71		-762 519,29
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-7 748 537,35		-1 249 687,29	
Antolainasaamisten vähennys	1 139 659,05	-6 608 878,30	303 420,00	-946 267,29
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00		50 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-59 301 963,04		-40 016 249,04	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 667 266,51	-6 634 696,53	-14 996 500,00	-5 012 749,04
Oman pääoman muutokset		0,00		-101 591,94
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-291 863,94		608 999,46	
Vaihto-omaisuuden muutos	-152 556,53		-249 547,85	
Saamisten muutos	3 800 125,81		3 940 022,58	
Korottomien velkojen muutos	16 531 456,62	19 887 161,96	-1 122 450,92	3 177 023,27
Rahoituksen rahavirta		6 643 587,13		-2 883 585,00
Rahavarojen muutos		4 159 222,42		-3 646 104,29
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	16 634 705,33		12 475 482,91	
Rahavarat 1.1	12 475 482,91	4 159 222,42	16 121 587,20	-3 646 104,29

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	33 392 925,98	7 200 550,11	12 729 916,84	53 323 392,93
Satunnaiset erät				0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-8 478 714,64			-8 478 714,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot				0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	7 120 847,43			7 120 847,43
Muut tulorahoituksen korjauserät	-130 000,00			-130 000,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	31 905 058,77	7 200 550,11	12 729 916,84	51 835 525,72
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-38 419 048,30	-12 825 935,77	-21 743 164,69	-72 988 148,76
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 478 662,79	212 237,61		4 690 900,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 267 357,93		710 000,00	13 977 357,93
Investointien rahavirta yhteensä	-20 673 027,58	-12 613 698,16	-21 033 164,69	-54 319 890,43
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	11 232 031,19	-5 413 148,05	-8 303 247,85	-2 484 364,71
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-7 728 037,35		-20 500,00	-7 748 537,35
Antolainasaamisten vähennys	1 137 052,14		2 606,91	1 139 659,05
Antolainauksen muutokset yhteensä	-6 590 985,21	0,00	-17 893,09	-6 608 878,30
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00			30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-59 285 714,00		-16 249,04	-59 301 963,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 667 266,51			22 667 266,51
Lainakannan muutokset yhteensä	-6 618 447,49	0,00	-16 249,04	-6 634 696,53
Oman pääoman muutokset	0,00			0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-291 863,94			-291 863,94
Vaihto-omaisuuden muutos	-193 911,16	41 354,63		-152 556,53
Saamisten muutos	-8 774 671,11	-471 869,39	789 324,54	-8 457 215,96
Korottomien velkojen muutos	15 397 070,14	5 843 662,81	7 548 065,44	28 788 798,39
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	6 136 623,93	5 413 148,05	8 337 389,98	19 887 161,96
Rahoituksen rahavirta	-7 072 808,77	5 413 148,05	8 303 247,85	6 643 587,13
Rahavarojen muutos	4 159 222,42	0,00	0,00	4 159 222,42
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	16 634 705,33			16 634 705,33
Rahavarat 1.1	12 475 482,91			12 475 482,91
Muutos	4 159 222,42	0,00	0,00	4 159 222,42

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1)	19 675 140,16	1 309 863,81	-20 985 003,97	53 323 392,93
Satunnaiset erät					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot					-8 478 714,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot					0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys					7 120 847,43
Muut tulorahoituksen korjauserät					-130 000,00
Toiminnan rahavirta yhteensä					51 835 525,72
Investointien rahavirta					
Investointimenot	3)				-72 988 148,76
Rahoitusosuudet investointimenoihin					4 690 900,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3)				13 977 357,93
Investointien rahavirta yhteensä					-54 319 890,43
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä					
					-2 484 364,71
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					-7 748 537,35
Antolainasaamisten vähennys					1 139 659,05
Antolainauksen muutokset yhteensä					-6 608 878,30
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-59 301 963,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2)				22 667 266,51
Lainakannan muutokset yhteensä					-6 634 696,53
Oman pääoman muutokset	3)				0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					-291 863,94
Vaihto-omaisuuden muutos					-152 556,53
Saamisten muutos	2)	12 257 341,77			3 800 125,81
Korottomien velkojen muutos	2)		-5 669 195,71	-6 588 146,06	16 531 456,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä					19 887 161,96
Rahoituksen rahavirta					
					6 643 587,13
Rahavarojen muutos					
					4 159 222,42
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12					16 634 705,33
Rahavarat 1.1					12 475 482,91
Muutos					4 159 222,42
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi					
					0,00
2) Yhdystilin eliminointi					
					0,00
3) Peruspääoman lisäyksen ja sis. investointien eliminointi					
					0,00

3.3. Tase

VAASAN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	46 580,95	1 035 729,27
Muut pitkävaikutteiset menot	26 021 573,03	24 456 461,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	58 375,37	64 401,51
	<u>26 126 529,35</u>	<u>25 556 592,36</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	81 630 564,43	64 270 630,83
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	165 453 566,74	167 185 220,69
Rakennukset	176 156 326,63	186 157 873,96
Kiinteät rakenteet ja laitteet	142 459 238,01	138 006 731,96
Koneet ja kalusto	10 026 967,65	9 701 702,97
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	57 018 333,50	44 620 947,48
	<u>632 744 996,96</u>	<u>609 943 107,89</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	85 491 777,05	90 836 612,08
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	27 598 914,29	21 007 929,08
Muut saamiset	2 582 976,35	2 566 664,22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>115 673 667,69</u>	<u>114 411 205,38</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	31 227 662,80	29 299 397,98
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18	51 828,18
	<u>31 279 490,98</u>	<u>29 351 226,16</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihdo-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	223 074,25	264 428,88
Keskeneräiset tuotteet	1 047 668,04	840 636,40
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	13120,48
Ennakkomaksut	185 125,59	185 125,59
	<u>1 455 867,88</u>	<u>1 303 311,35</u>
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	5 000 000,00	8 189 986,48
Muut saamiset	73 410,00	73 410,00
Siirtosaamiset	3 046 000,00	510 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	9 775 136,08	10 279 067,29
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	4 846 428,67	6 979 085,55
Siirtosaamiset	3 659 217,31	4 167 187,59
	<u>26 400 192,06</u>	<u>30 198 736,91</u>
III Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>16 634 705,33</u>	<u>12 475 482,91</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>850 315 450,25</u>	<u>823 239 662,96</u>

VASTATTAVAA	2025	2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	157 473 418,50	156 859 418,87
II Arvonkorotusrahasto	168 373 159,74	170 718 813,32
III Muut omat rahastot	8 882 971,16	8 412 971,16
IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	25 525 648,84	22 517 529,56
V Tilikauden yli- / alijäämä	10 273 426,34	3 008 119,28
	<u>370 528 624,58</u>	<u>361 516 852,19</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	6 360 322,20	6 747 286,69
Vapaaehtoiset varaukset	22 100 000,00	22 100 000,00
	<u>28 460 322,20</u>	<u>28 847 286,69</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	7 842,28
Muut pakolliset varaukset	9 652 473,48	2 523 783,77
	<u>9 652 473,48</u>	<u>2 531 626,05</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	31 928 091,76	30 290 946,01
Muut toimeksiantojen pääomat	91 974,07	92 718,94
	<u>32 020 065,83</u>	<u>30 383 664,95</u>
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	294 612 642,40	323 914 605,44
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	21 617 984,65	3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	4 227 210,57	4 096 866,58
	<u>320 457 837,62</u>	<u>331 828 672,02</u>
II Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 253 524,20	21 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 928 491,35	2 498 500,00
Saadut ennakot	2 827 799,37	6 332 797,13
Ostovelat	13 609 538,68	15 058 580,44
Liittymismaksut ja muut velat	4 784 499,56	4 378 855,58
Siirtovelat	21 792 273,38	18 846 578,87
	<u>89 196 126,54</u>	<u>68 131 561,06</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>850 315 450,25</u>	<u>823 239 662,96</u>

TASE-yhdistely

VASTAAVAA	Kaupungin tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	46 580,95			46 580,95
Muut pitkävaikutteiset menot	23 476 365,70	1 557 237,67	987 969,66	26 021 573,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	38 795,09	19 580,28		58 375,37
	<u>23 561 741,74</u>	<u>1 576 817,95</u>	<u>987 969,66</u>	<u>26 126 529,35</u>
II Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	81 441 996,43	58 294,00	130 274,00	81 630 564,43
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	165 453 566,74			165 453 566,74
Rakennukset	14 736 162,00	2 802 819,30	158 617 345,33	176 156 326,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	106 181 748,04	36 277 489,97		142 459 238,01
Koneet ja kalusto	9 443 659,30	583 308,35		10 026 967,65
Muut aineelliset hyödykkeet				0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 954 710,39	29 310 250,18	18 753 372,93	57 018 333,50
	<u>386 211 842,90</u>	<u>69 032 161,80</u>	<u>177 500 992,26</u>	<u>632 744 996,96</u>
III Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	286 848 230,88		316 037,56	287 164 268,44
Osakkeiden ja osuusten arvonorotukset	0,00			0,00
Muut lainasaamiset	27 598 914,29			27 598 914,29
Muut saamiset	403 063,20	202 896,61	1 977 016,54	2 582 976,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00			0,00
	<u>314 850 208,37</u>	<u>202 896,61</u>	<u>2 293 054,10</u>	<u>317 346 159,08</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot				0,00
Lahjoitusrahastojen varat	31 227 662,80			31 227 662,80
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18			51 828,18
	<u>31 279 490,98</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>31 279 490,98</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	0,00	223 074,25		223 074,25
Keskeneräiset tuotteet	1 047 668,04			1 047 668,04
Valmiit tuotteet	0,00			0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00			0,00
Ennakkomaksut	185 125,59			185 125,59
	<u>1 232 793,63</u>	<u>223 074,25</u>	<u>0,00</u>	<u>1 455 867,88</u>
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00			0,00
Lainasaamiset	5 000 000,00			5 000 000,00
Muut saamiset	73 410,00			73 410,00
Siirtosaamiset	3 046 000,00			3 046 000,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	4 350 319,25	5 359 759,45	65 057,38	9 775 136,08
Lainasaamiset	27 976 250,26			27 976 250,26
Muut saamiset	4 377 655,18		468 773,49	4 846 428,67
Siirtosaamiset	3 365 318,03		293 899,28	3 659 217,31
	<u>48 188 952,72</u>	<u>5 359 759,45</u>	<u>827 730,15</u>	<u>54 376 442,32</u>
III Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	16 634 705,33	0,00	0,00	16 634 705,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>821 959 735,67</u>	<u>76 394 710,06</u>	<u>181 609 746,17</u>	<u>1 079 964 191,90</u>

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTAAVAA	Kaupunki	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				46 580,95
Muut pitkävaikutteiset menot				26 021 573,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				58 375,37
				<hr/>
				26 126 529,35
II Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				81 630 564,43
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset				165 453 566,74
Rakennukset				176 156 326,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet				142 459 238,01
Koneet ja kalusto				10 026 967,65
Muut aineelliset hyödykkeet				0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				57 018 333,50
				<hr/>
				632 744 996,96
III Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1)	-201 672 491,39		85 491 777,05
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset				0,00
Muut lainasaamiset				27 598 914,29
Muut saamiset	3)			2 582 976,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				0,00
				<hr/>
				115 673 667,69
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot				0,00
Lahjoitusrahastojen varat				31 227 662,80
Muut toimeksiantojen varat				51 828,18
				<hr/>
				31 279 490,98
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				223 074,25
Keskeneräiset tuotteet				1 047 668,04
Valmiit tuotteet				0,00
Muu vaihto-omaisuus				0,00
Ennakkomaksut				185 125,59
				<hr/>
				1 455 867,88
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset				0,00
Lainasaamiset				5 000 000,00
Muut saamiset				73 410,00
Siirtosaamiset				3 046 000,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset				9 775 136,08
Lainasaamiset	2)	-27 976 250,26		0,00
Muut saamiset	2)			4 846 428,67
Siirtosaamiset				3 659 217,31
				<hr/>
				26 400 192,06
III Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset				0,00
				<hr/>
				0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset				16 634 705,33
				<hr/>
VASTAAVAA YHTEENSÄ				<hr/> <hr/> 850 315 450,25

TASE-yhdistely

VASTATTAVAA	Kaupungin tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A OMA PÄÄOMA				
I Peruspääoma	157 473 418,50	25 948 876,88	175 723 614,51	359 145 909,89
III Arvonkorotusrahasto	168 373 159,74			168 373 159,74
IV Muut omat rahastot	8 882 971,16			8 882 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	5 398 931,97	24 456 281,96	-4 329 565,09	25 525 648,84
VI Tilikauden yli- / alijäämä	13 334 087,35	2 691 244,19	-5 751 905,20	10 273 426,34
	<u>353 462 568,72</u>	<u>53 096 403,03</u>	<u>165 642 144,22</u>	<u>572 201 115,97</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	6 360 322,20			6 360 322,20
Vapaaehtoiset varaukset	22 100 000,00			22 100 000,00
	<u>28 460 322,20</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>28 460 322,20</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	0,00			0,00
Muut pakolliset varaukset	9 652 473,48			9 652 473,48
	<u>9 652 473,48</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>9 652 473,48</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot				0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	31 928 091,76			31 928 091,76
Muut toimeksiantojen pääomat	91 974,07			91 974,07
	<u>32 020 065,83</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>32 020 065,83</u>
E VIERAS PÄÄOMA				
I Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	0,00			0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	293 214 286,00		1 398 356,40	294 612 642,40
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00			0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00			0,00
Saadut ennakot	21 617 984,65			21 617 984,65
Liittymismaksut ja muut velat	1 443 705,08	2 783 505,49		4 227 210,57
	<u>316 275 975,73</u>	<u>2 783 505,49</u>	<u>1 398 356,40</u>	<u>320 457 837,62</u>
II Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat				0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 237 275,16		16 249,04	44 253 524,20
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	18 155 413,25	9 820 837,01	27 976 250,26
Lainat muilta luotonantajilta	1 928 491,35			1 928 491,35
Saadut ennakot	2 827 799,37			2 827 799,37
Ostovelat	8 190 242,79	1 339 500,87	4 079 795,02	13 609 538,68
Liittymismaksut ja muut velat	4 445 068,03	339 431,53		4 784 499,56
Siirtovelat	20 459 453,01	680 455,89	652 364,48	21 792 273,38
	<u>82 088 329,71</u>	<u>20 514 801,54</u>	<u>14 569 245,55</u>	<u>117 172 376,80</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>821 959 735,67</u>	<u>76 394 710,06</u>	<u>181 609 746,17</u>	<u>1 079 964 191,90</u>

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTATTAVAA

	Kaupunki	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A OMA PÄÄOMA				
I Peruspääoma	1)	-25 948 876,88	-175 723 614,51	157 473 418,50
III Arvonkorotusrahasto				168 373 159,74
IV Muut omat rahastot				8 882 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä				25 525 648,84
VI Tilikauden yli- / alijäämä				10 273 426,34
				<hr/>
				370 528 624,58
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero				6 360 322,20
Vapaaehtoiset varaukset				22 100 000,00
				<hr/>
				28 460 322,20
C PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset				0,00
Muut pakolliset varaukset				9 652 473,48
				<hr/>
				9 652 473,48
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot				0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat				31 928 091,76
Muut toimeksiantojen pääomat				91 974,07
				<hr/>
				32 020 065,83
E VIERAS PÄÄOMA				
I Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat				0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				294 612 642,40
Lainat julkisyhteisöiltä	2)			0,00
Lainat muilta luotonantajilta				0,00
Saadut ennakot				21 617 984,65
Liittymismaksut ja muut velat	3)			4 227 210,57
				<hr/>
				320 457 837,62
II Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat				0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				44 253 524,20
Lainat julkisyhteisöiltä	2)	-18 155 413,25	-9 820 837,01	0,00
Lainat muilta luotonantajilta				1 928 491,35
Saadut ennakot				2 827 799,37
Ostovelat				13 609 538,68
Liittymismaksut ja muut velat	3)			4 784 499,56
Siirtovelat				21 792 273,38
				<hr/>
				89 196 126,54
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				<hr/> <hr/>
				850 315 450,25

1) Peruspääomasijoituksen eliminointi	0,00
2) Yhdystilin eliminointi	0,00
3) Liittymismaksujen eliminointi	0,00

3.4. Konsernilaskelmat

VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

2025

2024

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	339 884 988,76	380 279 045,47
Toimintakulut	-487 222 453,72	-508 528 200,54
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	6 892 628,66	3 814 862,57
Toimintakate	-140 444 836,30	-124 434 292,50
Verotulot	179 387 420,13	176 381 852,81
Valtionosuudet	68 884 873,88	62 064 351,82
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 284 113,18	2 236 179,99
Muut rahoitustuotot	9 359 295,14	7 815 610,22
Korkokulut	-13 380 920,76	-16 296 231,48
Muut rahoituskulut	-124 394,72	-65 935,09
Vuosikate	104 965 550,55	107 701 535,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 605 355,39	-54 997 559,40
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-12 607 471,42	-10 295 818,14
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	35 752 723,74	42 408 158,23
Tilinpäätössiirrot	-600 000,00	0,00
Tilikauden verot	-5 232 740,24	-8 392 460,55
Laskennalliset verot	-182 593,32	-217 412,23
Vähemmistöosuudet	-885 920,83	-516 063,32
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	28 851 469,35	33 282 222,13

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

2025

2024

Toiminnan rahavirta

			107 701	
Vuosikate	104 965 550,55		535,77	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-5 415 333,56		-8 392 460,55	
Tulorahoituksen korjausevät	-416 896,06		-4 140 306,95	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	7 187 889,95		-192 581,83	
Myyntivoitot	-11 691 026,01		-1 592 193,34	
Myyntitappiot	697 320,29	95 327 505,16	0,00	93 383 993,10

Investointien rahavirta

	-105 982			
Investointimenot	109,13		-97 859 224,84	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 298 361,81		832 160,25	
		-82 181		-89 782
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	17 502 205,92	541,40	7 245 037,49	027,10
Toiminnan ja investointien rahavirta		13 145 963,76		3 601 966,00

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainaanamisen lisäys	-4 489 837,38		-4 154 255,55	
Antolainasaamisen vähennys	5 004 848,67	515 011,29	303 420,00	-3 850 835,55
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 612 418,08		78 460 348,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-80 350 486,35		-76 189 031,38	
		-23 437		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	21 300 575,66	492,61	-10 059 070,50	-7 787 753,88
Oman pääoman muutos		42 501,78		-147 341,75
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-300 545,95		610 459,48	
Vaihto-omaisuuden muutos	751 387,76		-106 247,26	
Saamisten muutos	2 584 153,11		25 508 680,23	
Korottomien velkojen muutos	4 261 198,82	7 296 193,74	-15 404 299,00	10 608 593,45
		-15 583		
Rahoituksen rahavirta		785,80		-1 177 337,73
Rahavarojen muutos		-2 437 822,04		2 424 628,27
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	41 600 610,99		44 038 433,03	
Rahavarat 1.1.	44 038 433,03	-2 437 822,04	41 613 804,76	2 424 628,27
		0,00		0,00

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 183 416,08	3 424 719,77
Muut pitkävaikutteiset menot	27 634 455,00	25 449 141,46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	58 375,37	64 401,51
	<u>28 876 246,45</u>	<u>28 938 262,74</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	107 291 414,85	90 002 170,33
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	168 151 248,17	169 882 901,89
Rakennukset	395 107 083,62	411 432 266,47
Rakennusten arvonkorotukset	524 139,62	524 139,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	302 417 565,79	295 006 998,51
Koneet ja kalusto	12 959 574,68	13 913 237,81
Muut aineelliset hyödykkeet	4 942 064,42	5 641 302,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	68 055 942,11	51 813 432,20
	<u>1 059 449 033,26</u>	<u>1 038 216 449,14</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	222 585 879,05	217 372 605,33
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	38 957 417,47	41 962 013,92
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset	365,67	365,67
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut lainasaamiset	8 213 441,22	3 635 079,69
Muut saamiset	134 838,37	116 769,22
	<u>269 891 941,78</u>	<u>263 086 833,83</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 113 562,18	1 626 956,50
Lahjoitusrahastojen varat	31 286 176,56	29334920,41
Muut toimeksiantojen varat	55 705,01	55 705,01
	<u>32 455 443,75</u>	<u>31 017 581,92</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 727 730,72	2 687 969,77
Keskeneräiset tuotteet	1 047 668,04	840 636,40
Valmiit tuotteet	0,00	0
Muu vaihto-omaisuus	45 360,00	43 540,35
Ennakkomaksut	185 125,59	185 125,59
	<u>3 005 884,35</u>	<u>3 757 272,11</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	6 350 113,66	11 439 986,48
Laskennalliset verosaamiset	580 045,00	1 193 101,84
Muut saamiset	4 898 161,53	6 378 049,48
Siirtosaamiset	3 046 000,00	510 000,00
	<u>14 874 320,19</u>	<u>19 521 137,80</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	38 217 301,23	42 634 671,91
Lainasaamiset	20 000,00	23 500,00
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Muut saamiset	7 243 447,48	5 745 002,87
Siirtosaamiset	13 398 669,35	16 794 418,49
	<u>58 879 418,06</u>	<u>65 197 593,27</u>
	<u>73 753 738,25</u>	<u>84 718 731,07</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	1 056 558,13	934 941,71
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut arvopaperit	0,00	5 614 245,10
	<u>1 056 558,13</u>	<u>6 549 186,81</u>
Rahat ja pankkisaamiset	41 600 610,99	44 038 433,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 510 089 456,96	1 500 322 750,65

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	157 473 418,50	156 859 418,87
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto	170 850 276,15	173 195 929,73
Muut omat rahastot	15 959 249,56	18 618 644,37
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	289 098 567,56	256 469 437,70
Tilikauden yli- / alijäämä	28 851 469,35	33 282 222,13
	<u>662 232 981,12</u>	<u>638 425 652,80</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 518 052,89	8 932 770,48
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	7 842,28
Muut pakolliset varaukset	11 331 575,52	4 135 843,29
	<u>11 331 575,52</u>	<u>4 143 685,57</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 113 661,44	1627086,72
Lahjoitusrahastojen pääomat	32 004 343,16	30353039,77
Muut toimeksiantojen pääomat	98 608,22	99 170,45
	<u>33 216 612,82</u>	<u>32 079 296,94</u>
KONSERNIRESERVI	676 225,08	811 107,51
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma		
Pääomalainat	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	486 121 288,32	526 847 973,10
Lainat julkisyhteisöiltä	29 827 245,08	33 027 996,60
Lainat muilta luotonantajilta	3 428 574,81	4 239 206,78
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma		
Saadut ennakot	21 811 229,65	4 016 897,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	66 325 634,10	68 739 219,21
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	30 490 986,53	29 260 830,73
	<u>638 004 958,49</u>	<u>666 132 123,42</u>
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	250 870,20	599 907,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 698 336,61	41 306 260,70
Lainat julkisyhteisöiltä	2 229 938,55	3 549 943,35
Lainat muilta luotonantajilta	1 928 491,35	1 350 950,00
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma		
Saadut ennakot	3 696 796,00	9 867 036,46
Ostovelat	29 383 749,61	33 876 924,01
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	16 404 374,73	18 210 540,88
Siirtovelat	34 516 493,99	41 036 551,53
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
	<u>152 109 051,04</u>	<u>149 798 113,93</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 510 089 456,96	1 500 322 750,65

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonkorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjanpitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihintaperiaatteen mukaisesti, hankintameno, sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Hyvinvointialueelle tapahtuneita siirtokirjauksia on korjattu. Tämän takia peruspääoma on noussut ja arvonkorotusrahoisto on vähentynyt 613.999,63 euroa.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN	2025	2024
Varhaiskasvatus ja perusopetus	6 986 387,34	7 722 740,13
Ammatilliset koulut ja lukiot	4 845 304,07	5 039 452,40
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	3 632 127,02	3 550 579,75
Työllisyysalue	3 587 677,06	0,00
Tekninen toimi	31 020 216,58	26 396 075,13
Tukipalvelut	7 903 984,89	10 271 797,11
Liiketoiminta	17 888 733,12	17 454 673,04
Muut	9 756 710,47	10 082 758,75
Yhteensä	<u>85 621 140,55</u>	<u>80 518 076,31</u>

3. VEROTULOJEN ERITTELY	2025	2024
Kunnan tulovero	136 241 220,65	133 143 621,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 783 053,13	18 767 516,34
Kiinteistövero	<u>27 185 980,07</u>	<u>26 596 033,08</u>
Yhteensä	181 210 253,85	178 507 171,35

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	9 900 381,00	-2 876 509,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 906 965,00	3 179 511,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	34 319 335,00	31 590 920,00
Verotulomenetysten korvaus	<u>7 359 141,00</u>	<u>10 587 145,00</u>
Valtionosuudet yhteensä	56 485 822,00	42 481 067,00

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoisto	5 - 20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2025	2024
Eläkevastuuvaraus 1.1.	7 842,28	24 100,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-7 842,28	-16 257,72
Eläkevastuuvaraus 31.12.	0,00	7 842,28
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	480 584,62	710 760,34
Lisäykset tilikaudella	1 663 751,30	0,00
Vähennykset tilikaudella	-212 725,92	-230 175,72
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	1 931 610,00	480 584,62
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1	2 043 199,15	2 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12	2 043 199,15	2 043 199,15
Onkilahden konepaja-alue saastuneiden maiden puhdistamisvelv. 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	5 677 664,33	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Onkilahden konepaja-alue saastuneiden maiden puhdistamisvelv. 31.12	5 677 664,33	0,00

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT

JA -TAPPIOT	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	760 508,96	910 832,34
Maa-alueet	7 689 272,82	222 456,91
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	48 135,25	45 696,51
Yhteensä	<u>8 497 917,03</u>	<u>1 178 985,76</u>
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	0,00	0,00
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

8. PALVELUJEN OSTOT

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	17 588 980,08	15 900 276,84
Muiden palvelujen ostot	<u>70 684 170,63</u>	<u>65 934 243,10</u>
Yhteensä	<u>88 273 150,71</u>	<u>81 834 519,94</u>

9. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-TUOTTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	16 122 911,24	16 422 760,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	<u>16 122 911,24</u>	<u>16 422 760,70</u>

4.3. Taseen liitetiedot

10. ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita. Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2025	2024
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1	167 185 220,69	166 734 630,91
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	-1 876 653,95	-891 694,18
Arvonkorotusten lisäys	145 000,00	1 342 283,96
Arvonkorotukset 31.12.	165 453 566,74	167 185 220,69
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	0,00	0,00
Arvonkorotusten vähennys	0,00	0,00
Arvonkorotus 31.12.	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	165 453 566,74	167 185 220,69

11. KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2025	Lisäys/ vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2025	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	75 707,17	-20 611,64
Svenska österbottens förbund för utbildning och kultur	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 250,00	74 303,70
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,72	0,01

12. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET
SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2025	2024
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	19 620 444,17	19 699 832,70
Muut saamiset	2 466 207,13	2 454 609,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Lainasaamiset	6 211 644,98	7 200 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	1 938 794,70	1 878 692,58
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	99 717,24	112 498,91
Siirtosaamiset	474 236,05	208 176,11
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Myyntisaamiset	31 670,50	89 389,94
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	324,67	112 454,45
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00

13. SIIRTOSAAMISET

	2025	2024
Pitkäaikaiset		
Maankäyttö sopimukset	3 046 000,00	510 000,00
Muut siirtosaamiset		
Yhteensä	<u>3 046 000,00</u>	<u>510 000,00</u>
Lyhytaikaiset		
Siirtyvät korot	262 754,70	389 018,39
Ennakkomaksut	354 553,48	430 688,24
Muut siirtosaamiset	3 041 909,13	3 347 480,96
Yhteensä	<u>3 659 217,31</u>	<u>4 167 187,59</u>

14. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 112 641,44	24 379 549,41	64 401,51	25 556 592,36	64 270 630,83	186 157 873,96	138 006 731,96	9 701 702,97	44 620 947,48	442 757 887,20
Lisäykset tilikauden aikana	636 058,73	4 067 127,27	77 305,47	4 780 491,47	17 444 075,08	8 162 302,19	22 772 879,43	2 811 871,28	33 430 037,97	84 621 165,95
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-504 000,00	-9 673,60	-3 953 991,19	-4 467 664,79
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-83 331,61	-83 331,61	-84 141,48	0,00	0,00	0,00	-17 078 660,76	-17 162 802,24
Siirrot erien välillä	3 924,89	-3 924,89	0,00	0,00	0,00	210,58	0,00	0,00	0,00	210,58
Tilikauden poisto	-536 957,60	-3 004 235,64	0,00	-3 541 193,24	0,00	-9 537 910,58	-16 553 113,13	-2 414 932,04	0,00	-28 505 955,75
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	0,00	-586 029,63	0,00	-586 029,63	0,00	-8 626 149,52	-1 263 260,25	-62 000,96	0,00	-9 951 410,73
Aktivoidut korkomenot				0,00						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 215 667,46	24 852 486,52	58 375,37	26 126 529,35	81 630 564,43	176 156 326,63	142 459 238,01	10 026 967,65	57 018 333,50	467 291 430,22
Arvonkorotukset					165 453 566,74					165 453 566,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 215 667,46	24 852 486,52	58 375,37	26 126 529,35	247 084 131,17	176 156 326,63	142 459 238,01	10 026 967,65	57 018 333,50	632 744 996,96

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet		Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	52 552 968,59	28 936 034,07	6 900 567,96	2 447 041,46	90 836 612,08	19 021 337,44	4 553 255,86	23 574 593,30
Lisäykset	9 877,36	11 133,33	0,00	0,00	21 010,69	3 279 199,97	4 469 337,38	7 748 537,35
Siirrot erien välillä	264 112,69	-264 323,27	0,00	0,00	-210,58	-121 596,22	121 596,22	0,00
Vähennykset	-5 190 470,71	0,00	0,00	-235 164,43	-5 425 635,14	-327 261,00	-813 979,01	-1 141 240,01
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	60 000,00	0,00	0,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	47 696 487,93	28 682 844,13	6 900 567,96	2 211 877,03	85 491 777,05	21 851 680,19	8 330 210,45	30 181 890,64
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 696 487,93	28 682 844,13	6 900 567,96	2 211 877,03	85 491 777,05	21 851 680,19	8 330 210,45	30 181 890,64

15. OMA PÄÄOMA	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	156 859 418,87	156 859 418,87
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot	613 999,63	0,00
Peruspääoma 31.12.	157 473 418,50	156 859 418,87
Arvonkorotusrahasto 1.1.	170 718 813,32	170 268 223,54
Lisäykset	145 000,00	450 589,78
Vähennykset	-1 876 653,95	0,00
Siirrot	-613 999,63	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	168 373 159,74	170 718 813,32
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasto 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastoon	600 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12	7 525 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 487 391,11	1 597 391,11
Siirrot rahastoon	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-130 000,00	-110 000,00
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	1 357 391,11	1 487 391,11
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	22 517 529,56	8 159 587,15
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	3 008 119,28	14 428 155,95
Edellisten tilikausien tapahtumat	0,00	-70 213,54
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	25 525 648,84	22 517 529,56
Tilikauden yli- / alijäämä 1.1	3 008 119,28	14 428 155,95
Siirto edellisten tilikausien yli- / alijäämään	-3 008 119,28	-14 428 155,95
Tilikauden yli- / alijäämä	10 273 426,34	3 008 119,28
Tilikauden yli- / alijäämä 31.12	10 273 426,34	3 008 119,28
Oma pääoma yhteensä	370 528 624,58	361 516 852,19
16. PAKOLLISET VARAUKSET	2025	2024
Eläkevastuuvaraus	0,00	7 842,28
Kaatopaikan maisemointivaraus	1 931 610,00	480 584,62
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	2 043 199,15	2 043 199,15
Varaus Onkilahden saastuneiden maiden puhdist.	5 677 664,33	0,00
Yhteensä	9 652 473,48	2 531 626,05

17. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	2025	2024
JVK-laina 2017/2022	0,00	0,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,18%		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	12 951 561,16	0,00
Yhteensä	12 951 561,16	0,00

18. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE	2025	2024
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	16 140,00	16 140,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	1 443 732,84	1 313 388,86
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Muut velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Lainat	1 896 100,00	2 496 600,00
Ostovelat	2 562 122,97	3 591 723,71
Siirtovelat	74 967,28	83 353,32
Yhteensä	4 533 190,25	6 171 677,03

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Lainat	0,00	0,00
Ostovelat	204 120,40	607 226,11
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	282 478,27	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Yhteensä	486 598,67	607 226,11

Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	388 425,51	343 645,46
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	209 034,19	20 241,27
Yhteensä	597 459,70	363 886,73

19. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	144 887 490,72	175 339 054,64
Pitkäaikaiset velat yhteensä	144 887 490,72	175 339 054,64

20. SEKKILIMIITTI	2025	2024
Shekkitilin limiitti kokonaan käyttämättä	5 000 000,00	3 000 000,00
21. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2025	2024
Liittymismaksut	2 783 505,49	2 783 505,49
Muut velat	1 443 705,08	1 313 361,09
Yhteensä	<u>4 227 210,57</u>	<u>4 096 866,58</u>
22. SIIRTOVELAT	2025	2024
Lomapalkkajaksotukset	15 986 126,15	14 842 902,71
Muut palkkajaksotukset	450 574,55	347 066,12
Henkilösivukulut	2 169 826,99	2 144 581,82
Siirtyvät korot	800 879,21	1 108 435,84
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	2 384 866,48	403 592,38
Yhteensä	<u>21 792 273,38</u>	<u>18 846 578,87</u>

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

23. VUOKRAVASTUUT	2025	2024
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	32 295 911,23	34 383 541,92
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 685 200,56	2 733 307,58
Sopimukseen sisältyvät ehdolliset lunastusveloitteet	2 316 571,45	2 316 571,45 *
*vertailuvuodelle 2024 lisätty ehdollinen lunastusveloite		
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 029 957,92	2 535 239,04
Myöhemmin maksettavat	1 872 300,66	3 051 781,49
Yhteensä	3 902 258,58	5 587 020,53
24. VASTUUSITOUMUKSET	2025	2024
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	134 119 494,58	138 433 794,58
Jäljellä oleva pääoma	81 876 654,56	86 224 004,80
Täytetakuukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 155 554,35	2 277 734,26
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	36 000 000,00	36 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	30 033 819,79	31 792 417,86
Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	3 154 296,46	3 154 296,46
Jäljellä oleva pääoma	1 754 360,15	1 884 452,13
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	653 569 920,00	595 953 373,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	836 558,00	639 516,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Sopimusvastuut		
Vuokravakuussitoumukset, sosiaali- ja terveystoimi	45 344,34	54 849,36
Vuokrien rahavakuudet, sosiaali- ja terveystoimi	70 740,12	80 812,11
Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>116 084,46</i>	<i>135 661,47</i>
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 237 707,00	3 237 707,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	98 675,79	35 729,42

25. VASTUUSITOUMUKSET

Koronvaihtosopimukset

Kaupungin varainhankinta pyritään toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Korkoriskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojauksilla. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan suojaussopimuksella (johdannainen) muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Kaupungin koronvaihtosopimusten bruttomäärä oli 31.12.2025 215 milj.euroa, josta 50 milj. euroa astuu voimaan myöhemmin. Vaihtuvakorkoisten lainojen yhteismäärä vastaavana ajankohtana oli 245 milj. euroa. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Suhdanteiden muuttuessa myös olemassa olevia suojauksia muutetaan tulevaisuuden taloustilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Matalasuhdanteessa korot ovat tyypillisesti alhaalla ja korkeasuhdanteessa vastaavasti korkealla. Vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan vuosina 2020-2027. Toimenpiteillä on ollut merkittävä korkohyöty kaupungille.

Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Kaupungilla ei ole koronvaihtosopimuksia joihin ei liity tilinpäätöshetkellä vastaavaa lainaa.

Tavoiteltu korkosuojaus vaihtelee matalasuhdanteen 70 prosentista korkeasuhdanteen 40 %:iin. Suojatun osuuden osalta tavoitetaso on 50-60 % lainasalkusta (suojatun osuuden määrä vaihtelee noin 40-70 %:n välillä). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017. Suojausaste oli n. 75 % tilinpäätöshetkellä 31.12.2025. Pitkäaikainen korkositoumus (ei huomioida vuoden sisällä erääntyviä lainoja, korkosuojaia tai kokonaan uusia lainoja) oli tilinpäätöshetkellä n. 81%. Suojausaste nousi hieman yli tavoitetason johtuen 2026 erääntyvän 25 milj. euron lainan siirtymisestä lyhytaikaisiin, lisäksi vuonna 2025 ei nostettu TA mukaisesti uusia lainoja.

Tilinpäätöshetken laskettuna korkotason nousu 0,5 %-yksiköllä vastaa sopimusten käyvän arvon muutosta +9,4 milj. eurolla ja lasku 0,5 %-yksiköllä -7,4 milj. eurolla.

	2025	2024
PÄÄTTYNEET KORONVAIHTOSOPIMUKSET		
Koronvaihtosopimus VI		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi		
Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12.	0,00	10 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	73 110,65
VOIMASSA OLEVAT KORONVAIHTOSOPIMUKSET		
Koronvaihtosopimus VII		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi		
Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	902 376,00	979 627,45
<i>Koronvaihtosopimus VII suojaa lainaa Vaasan Osuuspankki 567008-83627141, jonka saldo on 24,5 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.5.2028.</i>		
Koronvaihtosopimus VIII		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	138 054,00	299 174,89
Koronvaihtosopimus IX		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	220 178,00	350 843,24
<i>Koronvaihtosopimukset VIII ja IX suojaavat yhdessä (XV lisäksi) lainaa Kuntarahoiutus S100346/23, jonka saldo on 40 milj. euroa. Lainan eräpäivä 27.11.2038</i>		

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	4 284 465,00	3 100 952,39

Koronvaihtosopimus X suojaa lainaa Kuntarahoitus 21116/22, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 23.8.2032.

Koronvaihtosopimus XI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020		
Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	8 185 071,00	5 829 898,35

Koronvaihtosopimus XI suojaa lainaa Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 285 317,00	1 442 269,17

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa OP 567008-83647164, jonka saldo on 15 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.3.2025

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,38 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 659 175,09	3 762 552,58

Koronvaihtosopimus XIV suojaa lainaa Kuntarahoitus S100591/24, jonka saldo on 20milj euroa ja eräpäivä 28.3.2031. XIV suojaa myös lainaa Kuntarahoitus S100018/23, jonka saldo on 8,5 milj. euroa ja eräpäivä on 16.5.2033

Koronvaihtosopimus XVII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 18.12.2024		
Sopimuksen päättymispäivä 26.11.2029		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 2,13 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	228 659,00	49 411,00

Koronvaihtosopimus XVII suojaa lainaa Kuntarahoitus Oy S101002/24, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä on 26.11.2033

Koronvaihtosopimus XIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 14.6.2047		
Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 174 176,00	1 958 851,66

Koronvaihtosopimus XIII suojaa OP 567008-83649384 lainaa, jonka saldo on 10 milj. euroa. Lainan eräpäivä on 19.7.2032.

Koronvaihtosopimus XV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,98% (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 750 085,18	1 721 879,74

Koronvaihtosopimus XV suojaa Kuntarahoituksen lainaa S100346/23 (VIII ja IX lisäksi), jonka saldo on 40 milj. Lainan eräpäivä 27.11.2038.

Koronvaihtosopimus XVI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2029		
Sopimuksen päättymispäivä 4.1.2049		
Vaihtuva korko: 6 kk euribor, (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,837 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	6 282 108,00	1 802 801,00

Koronvaihtosopimus XVI suojaa Kuntarahoitus lainaa S101615/25 jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 17.11.2032.

Markkina-arvot yhteensä	31 109 664,27	21 371 372,12
-------------------------	---------------	---------------

Koronvaihtosopimukset

Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	165 000 000,00	175 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	19 903 295,09	15 887 839,72

Forward-start johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	11 206 369,18	5 483 532,40

Käypä arvo yhteensä	31 109 664,27	21 371 372,12
---------------------	---------------	---------------

Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä

Brutto	215 000 000,00	225 000 000,00
Netto	215 000 000,00	225 000 000,00

Korko-optiot

Jäljellä olevan sopimuksen nimellispääoma	70 000 000,00	70 000 000,00
Käypä arvo	-6 407 632,00	-5 516 449,32

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

26. HENKILÖSTÖKULUT	2025	2024
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	123 499 418,56	117 450 044,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	24 522 581,45	23 635 510,06
Muut henkilösivukulut	3 596 472,40	2 927 512,15
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	151 618 472,41	144 013 067,09
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	1 225 135,58	1 218 881,15
Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	7 842,28	16 257,72
Yhteensä henkilöstökulut	<u>152 835 765,71</u>	<u>145 215 690,52</u>

27. HENKILÖTYÖVUODET TEHTÄVÄALUEITTAIN	2025	2024
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1410	1416
Ammatilliset koulut ja lukiot	317	318
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	364	371
Työllisyysalue	79	0
Tekninen toimi	252	250
Liiketoiminta	74	74
Muut	243	262
Yhteensä	<u>2 738</u>	<u>2 691</u>

28. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut	2025	2024
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	5 454,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	15 061,94	14 109,72
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	27 093,75	24 264,15
Svenska Folkpartiet samorganisation	23 475,25	22 451,26
Vaasan Perussuomalaiset	9 726,75	12 500,80
Vaasan seudun vihreät	5 454,00	4 414,51
Vasemmistoliitto	6 647,39	5 369,69
Vaasan Kristillisdemokraatit	1 904,33	2 091,50
Yhteensä	<u>89 363,41</u>	<u>90 655,63</u>

29. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	57 508,47	36 846,62
Tilintarkastajan lausunnot	1 296,23	3 185,00
Muut palkkiot	21 275,14	119 945,70
Palkkiot yhteensä	<u>80 079,84</u>	<u>159 977,32</u>
Deloitte Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot	0,00	6 975,00
Palkkiot yhteensä	<u>0,00</u>	<u>6 975,00</u>

30. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

- Koy Pikipruukille myönnettyjen markkinaehtoistertiärlainojen saldo per 31.12.2025; 8,7 milj. euroa. Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiärlaina, saldo 31.12.2025; 0,9 milj. euroa. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa myönnettyistä lainoista ja arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- TeeSe Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginhallitus 20.12.2021, § 472) pääomalaina, saldo 31.12.2025; 1,6 milj. euroa. TT Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 26.11.2018, § 74) pääomalaina, saldo 31.12..2025; 0,05 milj. euroa.

Vaasa Facilita Oy:lle on myönnetty pääomalainoja seuraavasti: kaupunginvaltuusto 11.10.2021 § 106 ja 10.10.2022 § 69 pääomalaina, jonka saldo 31.12.2025; 1,9 milj. euroa sekä kaupunginvaltuusto 3.5.2021 § 23 pääomalaina, saldo 31.12.2025; 3,2 milj. euroa.

Vaasan Satama Oy:lle on myönnetty pääomalaina (kaupunginvaltuusto; 11.11.2024 § 71), jonka saldo 31.12.2025; 1 milj. euroa.

Vaasan ammattikorkeakoulu Oy:lle on myönnetty pääomalaina (kaupunginvaltuusto 5.5.2025 § 25), jonka saldo 31.12.2025; 4,5 milj.

Pääomalainojen korkomarginaali on 1 % + 12 kk euribor ja pääomalainan luonteen mukaisesti lainat ovat vakuudettoimia. Arvion mukaan pääomalainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- Kvarken Link Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 97) pitkäaikainen antolaina, saldo 31.12.2025: 1,7 milj. euroa

- Vaasan Asumisoikeus Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 99) pitkäaikainen antolaina, saldo 31.12.2025: 1,0 milj. euroa.

- Koy Sekahaulle myönnettyjen antolainojen saldo per 31.12.2025; 0,5 milj. euroa

4.6. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy on yhdistelty tytäryhtiönä 1-6/2025 ajalta ja sen jälkeen se on muuttunut osakkuusyhteisöksi ja yhdistely on tehty osakkuusyhteisönä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poisto-oikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevina vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilinpäätöksessä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus -osuus %	Konser- nin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
		Musta-					
Ab Stormossen Oy	0586634-8	saari	54,35 %	54,35 %	4 189 347,14	4 226 868,95	692 157,82
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	66,69 %	9 699 615,66	18 840 783,68	51 210,57
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	14 738 805,74	105 656 235,46	86,48
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	351,69	2 107 579,35	33,14
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	11 657 137,50	1 721,42	879,81
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	498 436,63	-216,42	228,27
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	8 618,88	298 843,59	20,48
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	9 020 578,10	20 200,05	-39 830,42
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 085 219,59	48 161,82	-181 869,47
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	519 204,91	1 113 706,42	21,79
Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	2 580 460,73	7 535 378,74	0,00
Oy Vaasan Ekolämpö Oy - Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	163 929,69	737,98	-12 088,51
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	76,80 %	76,80 %	323 600,95	15 129,27	97 459,68
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	65,74 %	1 275 314,10	6 348 546,98	666 846,17
Vaasa Facilita Oy Ab (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	4 358 183,26	31 911 773,80	143 026,21
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	61,80 %	61,80 %	74 301,43	65 846,34	-3 566,26
Vaasan Satama Oy (konserni)	3390130-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	570 619,14	1 142 223,23	1 404,05
Vaasan Sähkö Oy (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	254 596 358,98	200 324 032,46	27 978 804,41
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	365 341,03	264 893,98	1 243,92
Vähänkyrön Vuokralatol Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	494 886,01	2 440 827,17	17 004,25
Kuntayhtymät							
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä - Vasaregionens Arenor Samkommun	1025565-6	Vaasa	70,77 %	70,77 %	4 764 792,89	2 794 365,80	122 013,52
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	41,93 %	41,93 %	721 076,53	398 586,15	49 677,21
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	5 393 599,63	2 138 531,12	25 616,36
Osakkuusyhteisöt							
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	29 764 320,38	39 997 031,69	871 005,42
Kyrönmaan Jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	1 080 780,46	204 597,86	8 940,34
VP Facilities Oy Ab (konserni)	2917961-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	3 100 048,54	363 550,96	425 181,72
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	38,86 %	1 392 760,95	331 199,45	230 724,62
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	38,20 %	391 690,50	351 004,58	23 249,52
Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	87 469,37	3 485,61	1,29
TT Botnia Oy (konserni)	2995396-4	Vaasa	37,19 %	37,19 %	1 555 904,64	716 998,65	276 833,81
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	6 622 820,15	9 241 667,03	0,00
Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	2267669-3	Vaasa	29,40 %	29,40 %	894 940,78	2 668 909,07	257 503,19
Kiinteistö Oy Vaasanpuistikko 20 - Fastighets Ab Vasaesplanaden 20	0184211-1	Vaasa	24,51 %	24,51 %	373 201,85	70 160,39	9,01
				Yhteensä	371 095 575,19	438 904 293,15	31 446 316,21

3. ARVONKOROTUKSET	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	169 882 902,12	168 489 711,36
Arvonkorotukset	145 000,00	1 393 190,53
Arvonkorotusten purku	-1 876 653,95	0,00
Arvo 31.12	<u>168 151 248,17</u>	<u>169 882 901,89</u>
Rakennukset		
Arvo 1.1	524 139,62	1 267 669,68
Arvonkorotusten purku	0,00	-743 530,06
Arvo 31.12	<u>524 139,62</u>	<u>524 139,62</u>
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	365,67	970 213,33
Arvonkorotusten purku	0,00	-969 847,66
Arvo 31.12	<u>365,67</u>	<u>365,67</u>
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	168 675 753,46	170 407 407,18

4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 901 113,77	1 913 474,18
Muut maa- ja vesialueet	<u>105 390 301,08</u>	<u>88 088 696,15</u>
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 072 914,85	90 002 170,33

5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttö sopimukset	3 046 000,00	510 000,00
Muut siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	<u>3 046 000,00</u>	<u>510 000,00</u>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	590,72	0,00
Vuokrasaamiset	701,83	2 782,65
Myyntisaamiset	0,00	3 830 038,00
Palkkojen siirtosaamiset	48 528,54	46 545,52
Korkosaamiset	332 168,41	492 475,15
Verosaamiset	1 690 676,00	548 150,75
Avustushakemukset ja jaksotukset	725 834,35	666 114,85
Siirtosaamiset valtiolta	0,00	0,00
Siirtosaamiset EU:lta	0,00	0,00
Kelan työterveyshuolto	223 534,86	449 531,54
Ennakkomaksut	354 553,48	376 038,45
Muut siirtosaamiset	10 022 081,16	10 382 741,57
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	<u>13 398 669,35</u>	<u>16 794 418,49</u>

6. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	69 805,62	1 613 357,00
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	27 322 880,74	27 117 372,87
Korkojaksotukset	1 969 607,11	2 415 528,48
Verot	408 008,77	2 475 464,46
Muut menoajämät	4 746 191,75	7 414 828,71
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	34 516 493,99	41 036 551,53

7. PAKOLLISET VARAUKSET	2025	2024
Eläkevastuu	0,00	7 842,28
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	0,00	0,00
Suvilahden kaatopaikan maisemointi	1 931 610,00	480 584,62
Alueiden puhdistusvelvollisuus	7 720 863,48	2 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 679 102,04	1 612 059,52
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	11 331 575,52	4 143 685,57

8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2025	2024
Eläkevastuu 1.1	7 842,28	24 100,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-7 842,28	-16 257,72
Eläkevastuu 31.12	0,00	7 842,28
Potilasvastuuvakuutus 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Potilasvastuuvakuutus 31.12	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	2 043 199,15	2 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	5 677 664,33	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	7 720 863,48	2 043 199,15
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 1.1	480 584,62	710 760,34
Lisäykset tilikaudella	1 663 751,30	0,00
Vähennykset tilikaudella	-212 725,92	-230 175,72
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 31.12	1 931 610,00	480 584,62
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 612 059,52	1 558 207,91
Lisäykset tilikaudella	67 042,52	53 851,61
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 679 102,04	1 612 059,52
Muut pakolliset varaukset 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12	0,00	0,00

9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	62 742 518,33	62 756 174,11
Muut velat	<u>3 583 115,77</u>	<u>5 983 045,10</u>
Muut velat yhteensä	66 325 634,10	68 739 219,21

10. LASKENNALLISET VEROVELAT	2025	2024
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	30 490 986,53	29 260 830,73

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	7 730 192,51	1 097 054,33
Rakennusten myyntivoitot	0,00	187 473,96
Muut myyntivoitot	<u>3 960 833,50</u>	<u>499 098,69</u>
Myyntivoitot yhteensä	11 691 026,01	1 783 626,98
Muut toimintakulut		
Kiinteistön myyntitappio	0,00	-24 129,50
Muut myyntitappiot	<u>-697 320,29</u>	<u>-612 737,80</u>
Myyntitappiot yhteensä	-697 320,29	-636 867,30

12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2025	2024
Varhaiskasvatus- ja perusopetus	6 986 387,34	7 722 740,13
Ammatilliset koulut ja lukiot	9 624 704,79	14 225 035,21
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	5 243 340,37	5 632 459,59
Työllisyysalue	3 587 677,06	0,00
Tekninen toimi	31 020 216,58	26 396 075,13
Tukipalvelut	7 903 984,89	10 271 797,11
Liiketoiminta	264 471 824,47	303 563 586,31
Muut	<u>11 046 853,26</u>	<u>12 467 351,99</u>
Toimintatuotot yhteensä	339 884 988,76	380 279 045,47

13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	87 386 597,83	81 781 205,08
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	86 531 679,36	80 852 336,97
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset	854 918,47	928 868,11
Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	38 754 514,33	42 759 131,79
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	38 754 514,33	42 759 131,79
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	126 141 112,16	124 540 336,87

14. VAKUUDET	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet	58 211 767,47	27 877 128,28
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	0,00	4 000 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	58 211 767,47	31 877 128,28

15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 445 166,08	7 957 847,49
Myöhemmin maksettavat	59 167 578,72	125 575 742,10
Yhteensä	64 612 744,80	133 533 589,60

16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 661 401,79	3 220 304,76
Myöhemmin maksettavat	2 627 454,35	3 875 137,61
Yhteensä	5 288 856,14	7 095 442,37

17. VASTUUSITOUMUKSET	2025	2024
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	54 154 296,46	54 154 296,46 *
Jäljellä oleva pääoma	40 137 961,94	42 225 504,99 *
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	553 569 920,00	595 953 373,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	836 558,00	639 516,00
* korjattu vuoden 2024 vertailutietoja		

18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT	2025	2024
Vuokravakuudet	0,00	0,00
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti	0,00	0,00
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	135 661,47	90 437,65
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	3 237 707,00	3 237 707,00
Rantamyly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	5 217 047,23	3 757 707,44
Muut vastuut	90 465 911,91	90 474 311,90 *
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	88 469 840,60	87 265 482,90 *
Sopimusvastuut yhteensä	99 056 327,61	15 817 499,99
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	215 000 000,00	225 000 000,00
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	34 342 500,00	31 805 971,00
Johdannaissopimukset Pikipruukki	1 911 466,66	2 048 000,00
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	0,00	1 134 375,00
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	1 826,00	210 205,00
Johdannaissopimukset SÖFUK	463 564,50	518 101,50
Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	6 250 000,00	6 250 000,00
Johdannaissopimukset VSHP	0,00	0,00
Hyödykejohdannaiset		
Sähköjohdannaiset		
Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohdannaisilla hyväksytyyn riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.		
Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.		
Forwardit GWh	30,6	168,50
Futuurit GWh	784,3	1 414,30
Forwardit, käypä arvo €	172 000	-2 383 000,00
Futuurit, käypä arvo €	-416 000	1 464 000,00
Käypä arvo, netto €	-244 000	-919 000,00
* korjattu vuoden 2024 vertailutietoja		

19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2025	2024
Peruspääoma 1.1	156 859 418,87	156 859 418,87
Lisäykset tilikaudella	613 999,63	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	<u>157 473 418,50</u>	<u>156 859 418,87</u>
Hyvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien vaik. alkusaldoon	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1	173 195 929,73	173 829 833,71
Vähennykset tilikaudella	-2 490 653,58	-1 221 683,54
Lisäykset tilikaudella	145 000,00	587 779,56
Arvonkorotusrahasto 31.12	<u>170 850 276,15</u>	<u>173 195 929,73</u>
Muut omat rahastot		
Vararahasto	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastoon	600 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	<u>7 525 580,05</u>	<u>6 925 580,05</u>
Oppisopimustoimenrahasto	1 487 391,11	1 597 391,11
Siirrot rahastosta	130 000,00	110 000,00
Rahaston pääoma 31.12	<u>1 357 391,11</u>	<u>1 487 391,11</u>
Muut omat rahastot	10 205 673,21	12 970 124,54
Siirrot rahastoon	2 046 231,75	0,00
Siirrot rahastosta	-5 175 626,56	-2 764 451,33
Rahaston pääoma 31.12	<u>7 076 278,40</u>	<u>10 205 673,21</u>
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	15 959 249,56	18 618 644,37
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	289 751 659,83	257 177 635,86
Edellisten tilikausien oikaisut	-653 092,27	-708 198,16
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	<u>289 098 567,56</u>	<u>256 469 437,70</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	28 851 469,35	33 282 222,13
Oma pääoma yhteensä 31.12	662 232 981,12	638 425 652,80

4.7. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 21 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 10 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

5. Liikelaitosten tilinpäätökset

5.1. Liikelaitosten vaikutus tulokseen

Liikelaitosten vaikutus tulokseen									
1.000 €									
	Tuloslaskelmat			Eliminointi ja oikaiskirjaukset		Eliminoidut tuloslaskelmat			Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
	Kaupunki	Liikelaitokset	Eliminoimaton yht.	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset		
Toimintatuotot									
Myyntituotot	18 229	18 731	36 960	1)	-1 231	-770	16 998	17 961	34 959
Maksutuotot	8 363	0	8 363	1)	-17	0	8 347	0	8 347
Tuet ja avustukset	6 535	0	6 535	1)	0	0	6 535	0	6 535
Vuokratuotot	16 579	48 453	65 032	1)	-771	-38 827	15 807	9 626	25 434
Muut toimintatuotot	10 298	130	10 428	1)	-9	-72	10 289	58	10 347
Valmistus omaan käyttöön	1 046	1 059	2 105	1)	0	0	1 046	1 059	2 105
Toimintakulut									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-119 345	-3 606	-122 951		0	0	-119 345	-3 606	-122 951
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-23 720	-707	-24 426		0	0	-23 720	-707	-24 426
Muut henkilösivukulut	-3 473	-109	-3 582		0	0	-3 473	-109	-3 582
Palvelujen ostot	-77 975	-12 038	-90 013	1)	178	1 562	-77 797	-10 476	-88 273
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-8 992	-9 480	-18 472	1)	67	254	-8 925	-9 227	-18 152
Avustukset	-17 491	0	-17 491	1)	0	0	-17 491	0	-17 491
Vuokrat	-43 114	-4 933	-48 047	1)	38 841	771	-4 273	-4 162	-8 435
Muut toimintakulut	-959,70	-143,00	-1 102,71	1)	17,11	5,61	-942,59	-137,39	-1 079,99
Toimintakate	-234 020	37 356	-196 664		37 075	-37 075	-196 945	281	-196 664
Verotulot	181 210	0	181 210		0	0	181 210	0	181 210
Valtionosuudet	56 486	0	56 486		0	0	56 486	0	56 486
Rahoitustuotot ja -kulut									
Korkotuotot	929	0	929		0	0	929	0	929
Muut rahoitustuotot	34 505	23	34 528	2)	-17 400	0	17 105	23	17 128
Korkokulut	-5 665	-48	-5 713		0	0	-5 665	-48	-5 713
Muut rahoituskulut	-51,61	-17 400,05	-17 451,66	2)	0,00	17 400,00	-51,61	-0,05	-51,66
Vuosikate	33 393	19 930	53 323		19 675	-19 675	53 068	255	53 323
Poistot ja arvonalentumiset									
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 521	-13 527	-32 047		0	0	-18 521	-13 527	-32 047
Arvonalentumiset	-1 325	-9 465	-10 790		0	0	-1 325	-9 465	-10 790
Satunnaiset erät									
Satunnaiset tuotot	0	0	0		0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	13 547	-3 061	10 486		19 675	-19 675	33 222	-22 736	10 486
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	387	0	387		0	0	387	0	387
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0		0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-600,00	0,00	-600,00		0,00	0,00	-600,00	0,00	-600,00
Tilikauden yli- / alijäämä	13 334	-3 061	10 273		19 675	-19 675	33 009	-22 736	10 273
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi	0								
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi	0								

5.2. Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen									
1.000 €									
				Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut rahoituslaskelmat		Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä	
	Kaupunki rahoituslaskelma	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton rahoituslaskelma		Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	
Toiminnan rahavirta									
Vuosikate	33 393	19 930	53 323	1)	19 675	-19 675	53 068	255	53 323
Satunnaiset erät	0	0	0				0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-8 479	0	-8 479				-8 479	0	-8 479
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0	0	0				0	0	0
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	7 121	0	7 121				7 121	0	7 121
Muut tulorahoituksen korjaukset	-130	0	-130				-130	0	-130
Toiminnan rahavirta yhteensä	31 905	19 930	51 836				51 580	255	51 836
Investointien rahavirta									
Investointimenot	-38 419	-34 569	-72 988	3)	0		-38 419	-34 569	-72 988
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 479	212	4 691				4 479	212	4 691
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 267	710	13 977	3)	0	0	13 267	710	13 977
Investointien rahavirta yhteensä	-20 673	-33 647	-54 320				-20 673	-33 647	-54 320
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	11 232	-13 716	-2 484				30 907	-33 392	-2 484
Rahoituksen rahavirta									
Antolainauksen muutokset									
Antolainasaamisten lisäys	-7 728	-21	-7 749				-7 728	-21	-7 749
Antolainasaamisten vähennys	1 137	3	1 140				1 137	3	1 140
Antolainauksen muutokset yhteensä	-6 591	-18	-6 609				-6 591	-18	-6 609
Lainakannan muutokset									
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	0	30 000				30 000	0	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-59 286	-16	-59 302				-59 286	-16	-59 302
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 667	0	22 667	2)			22 667	0	22 667
Lainakannan muutokset yhteensä	-6 618	-16	-6 635				-6 618	-16	-6 635
Oman pääoman muutokset	0	0	0	3)		0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset									
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-292	0	-292				-292	0	-292
Vaihto-omaisuuden muutos	-194	41	-153				-194	41	-153
Saamisten muutos	-8 775	317	-8 457	2)	12 257	0	3 483	317	3 800
Korottomien velkojen muutos	15 397	13 392	28 789	2)	0	-12 257	15 397	1 134	16 531
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	6 137	13 751	19 887				18 394	1 493	19 887
Rahoituksen rahavirta	-7 073	13 716	6 644				5 185	1 459	6 644
Rahavarojen muutos	4 159	0	4 159				36 092	-31 932	4 159
Rahavarojen muutos									
Rahavarat 31.12	16 635	0	16 635				16 635	0	16 635
Rahavarat 1.1	12 475	0	12 475				12 475	0	12 475
Muutos	4 159	0	4 159				4 159	0	4 159
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi	0								
2) Yhdytilin eliminointi	0								
3) Peruspääoman lisäyksen ja sis. investointien eliminointi	0								

5.3. Liikelaitosten vaikutus taseeseen

Liikelaitosten vaikutus taseeseen				Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut taseet		
1.000 €								
	Kaupungin tase	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton tase	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
VASTAAVAA								
A PYSYVÄT VASTAAVAT								
I Aineettomat hyödykkeet								
Aineettomat oikeudet	47	0	47			47	0	47
Muut pitkävaikutteiset menot	23 476	2 545	26 022			23 476	2 545	26 022
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	39	20	58			39	20	58
	23 562	2 565	26 127			23 562	2 565	26 127
II Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	81 442	189	81 631			81 442	189	81 631
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	165 454	0	165 454			165 454	0	165 454
Rakennukset	14 736	161 420	176 156			14 736	161 420	176 156
Kiinteät rakenteet ja laitteet	106 182	36 277	142 459			106 182	36 277	142 459
Koneet ja kalusto	9 444	583	10 027			9 444	583	10 027
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0			0	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 955	48 064	57 018			8 955	48 064	57 018
	386 212	246 533	632 745			386 212	246 533	632 745
III Sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet	286 848	316	287 164	1)	-201 672	85 176	316	85 492
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset	0	0	0			0	0	0
Muut lainasaamiset	27 599	0	27 599			27 599	0	27 599
Muut saamiset	403	2 180	2 583	3)	0	403	2 180	2 583
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0	0			0	0	0
	314 850	2 496	317 346			113 178	2 496	115 674
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT								
Valtion toimeksiannot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	31 228	0	31 228			31 228	0	31 228
Muut toimeksiantojen varat	52	0	52			52	0	52
	31 279	0	31 279			31 279	0	31 279
C VAIHTUVAT VASTAAVAT								
I Vaihto-omaisuus								
Aineet ja tarvikkeet	0	223	223			0	223	223
Keskeneräiset tuotteet	1 048	0	1 048			1 048	0	1 048
Valmiit tuotteet	0	0	0			0	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0	0			0	0	0
Ennakkomaksut	185	0	185			185	0	185
	1 233	223	1 456			1 233	223	1 456
II Saamiset								
Pitkäaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	0	0	0			0	0	0
Lainasaamiset	5 000	0	5 000			5 000	0	5 000
Muut saamiset	73	0	73			73	0	73
Siirtosaamiset	3 046	0	3 046			3 046	0	3 046
Lyhytaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	4 350	5 425	9 775			4 350	5 425	9 775
Lainasaamiset	27 976	0	27 976	0	-27 976	0	0	0
Muut saamiset	4 378	469	4 846	2)	0	4 378	469	4 846
Siirtosaamiset	3 365	294	3 659	2)	0	3 365	294	3 659
	48 189	6 187	54 376			20 213	6 187	26 400
III Rahoitusarvopaperit								
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0	0			0	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0			0	0	0
	0	0	0			0	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset								
	16 635	0	16 635			16 635	0	16 635
VASTAAVAA YHTEENSÄ	821 960	258 004	1 079 964			592 311	258 004	850 315

	Kaupungin tase	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton tase	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut taseet		Kaupungin tase tilinpäätöksessä
				Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	
VASTATTAVAA								
A OMA PÄÄOMA								
I Peruspääoma	157 473	201 672	359 146	1)	-201 672	157 473	0	157 473
III Arvonkorotusrahas	168 373	0	168 373			168 373	0	168 373
IV Muut omat rahastot	8 883	0	8 883			8 883	0	8 883
V Edellisten tilikausten yli- / alijäämä	5 399	20 127	25 526			5 399	20 127	25 526
VI Tilikauden yli- / alijäämä	13 334	-3 061	10 273			13 334	-3 061	10 273
	353 463	218 739	572 201			353 463	17 066	370 529
B POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET								
Poistoero	6 360	0	6 360			6 360	0	6 360
Vapaaehtoiset varaukset	22 100	0	22 100			22 100	0	22 100
	28 460	0	28 460			28 460	0	28 460
C PAKOLLISET VARAUKSET								
Eläkevaraukset	0	0	0			0	0	0
Muut pakolliset varaukset	9 652	0	9 652			9 652	0	9 652
	9 652	0	9 652			9 652	0	9 652
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT								
Valtion toimeksiannot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	31 928	0	31 928			31 928	0	31 928
Muut toimeksiantojen pääomat	92	0	92			92	0	92
	32 020	0	32 020			32 020	0	32 020
E VIERAS PÄÄOMA								
I Pitkäaikainen								
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0			0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	293 214	1 398	294 613			293 214	1 398	294 613
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	2)	0	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0	0			0	0	0
Saadut ennakot	21 618	0	21 618			21 618	0	21 618
Liittymismaksut ja muut velat	1 444	2 784	4 227	3)	0	1 444	2 784	4 227
	316 276	4 182	320 458			316 276	4 182	320 458
II Lyhytaikainen								
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0			0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 237	16	44 254			44 237	16	44 254
Lainat julkisyhteisöiltä	0	27 976	27 976	2)	0	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	1 928	0	1 928			1 928	0	1 928
Saadut ennakot	2 828	0	2 828			2 828	0	2 828
Ostovelat	8 190	5 419	13 610			8 190	5 419	13 610
Liittymismaksut ja muut velat	4 445	339	4 784	3)	0	4 445	339	4 784
Siirtovelat	20 459	1 333	21 792			20 459	1 333	21 792
	82 088	35 084	117 172			82 088	7 108	89 196
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	821 960	258 004	1 079 964			821 960	28 356	850 315
1) Peruspääomasijoituksen eliminointi	0							
2) Yhdystilin eliminointi	0							
3) Liittymismaksujen eliminointi	0							

V A A S A .

5.4. Vaasan Talotoimi

Tilinpäätös 2025

Vaasan Talotoimi -liikelaitos

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus

- 1 Toimitilajohtajan katsaus
- 2 Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto
 - 2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus
 - 2.2 Organisaatio
 - 2.3 Henkilöstö
- 3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa
 - 3.1 Liikelaitoksen rahoituksellinen asema
 - 3.2 Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat
- 4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
- 5 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta
- 6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut
- 7 Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut
- 8 Tase ja tunnusluvut
- 9 Tilikauden tuloksen käsittely

Talousarvion toteutuminen

- 10 Talousarvion toteutuminen
 - 10.1 Tavoitteiden toteutuminen
 - 10.2 Käyttötalouden toteutuminen
 - 10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen
 - 10.4 Rahoitusosan toteutuminen
 - 10.5 Investointien toteutuminen

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Tase

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
Tasetta koskevat liitetiedot
Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot
Henkilöstöä koskevat liitetiedot
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

1. Toimitilajohtajan katsaus

Talotoimella mennyt vuosi toteutui taloudellisesti hyvin toimintatuottojen ja -kulujen osalta. Talouden tasapainottamistoimenpiteet oli jo sisällytetty talousarviokehukseen, mutta sen lisäksi saavutettiin lisäsäästöjä. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toteutuivat kaikilta osin. Tuloutus kaupungille toteutui talousarvion mukaisena ja investointien toteuma alitti talousarvion n. 2,5 milj. eurolla, mutta tästä n. 1,5 milj. euroa siirtyy tuleville vuosille. Käyttötalouden tavoite liikeylijäämä ilman poistoja toteutui 1,2 milj. euroa talousarviota parempana. Tuottoryhmissä talousarvio ylittyi n. 0,4 milj. eurolla, joka koostuu pääosin valmistus omaan käyttöön -erästä, joka sisältää Talotoimen oman henkilöstön investointiprojekteille aktivoidut työtunnit, mutta lisäksi myös muiden kaupungin yksiköiden investointihankkeena toteutettavat tilaustyöt. Toimintakulujen toteuma alitti talousarvion n. 0,8 milj. eurolla. Käyttötalouden toteuma on eritelty tarkemmin kappaleessa 10.2. Kokonaistulos vuonna 2025 on alijäämäinen isojen alaskirjausten vuoksi. Poistojen ryhmässä on kirjattu arvonalentumisia mm. tyhjilleen jäävistä tiloista sekä tulevista purkukohteista yhteensä n. 9,5 milj. eurolla, ja kokonaispoistot olivat 18,5 milj. euroa. Rahoituskulut toteutuivat 16,0 milj. euron suuruisina. Tilikauden tulos on alijäämäinen -5 751 950,20 euroa.

Talonrakennushankkeiden vuoden 2025 määräraha oli 24,3 milj. euroa, josta 7,5 milj. euroa oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjausohjelmaan. Kuluneen vuoden aikana valmistui erillismäärärahan hankkeista Haga skolan peruskorjaus. Peruskorjausohjelma alitti talousarvion 0,6 milj. eurolla.

Talotoimi on toiminut jo usean vuoden ajan asiantuntijaorganisaationa tarkasti mitoitetuilla henkilöresursseilla. Mennyt vuosi asetti lisähaasteita ennakoimattomien henkilövajausten seurauksena. Henkilöstösuunnitelmassa oleva projektipäällikön rekrytointi siirrettiin myöhemmäksi mm. Keskustan yhtenäiskoulu -hankkeen viivästymisen vuoksi. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 18,1 (2024: 19,6; 2023: 20,0; 2022: 19,6).

Talonrakennusinvestoinneissa rakentaminen jatkuu Palosaaren ja Kasarmialueen päiväkotien sekä Isolahden koulun laajennus -hankkeissa ja ne valmistuvat vuonna 2026. Kahden ison hankkeen, Keskustan yhtenäiskoulun ja Variskan vanhan osan peruskorjauksen osalta suunnittelu on käynnistetty 2025 ja se kestää vuoden 2026 loppupuolelle saakka.

Keskustan yhtenäiskoulun hankkeeseen liittyen Vaasan rakennusperinneyhdistys ry on jättänyt kunnallisvalituksen Vaasan hallinto-oikeudelle. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 7.11.2025 nro 1395 hylännyt valituksen. Vaasan rakennusperinneyhdistys ry on tehnyt Keskustan yhtenäiskouluun liittyen myös hallintovalituksen Vaasan hallinto-oikeudelle. Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt valituksen päätöksellään 20.11.2025 nro 1469/2025. Kummastakin valituksesta yhdistys on jättänyt valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt-hanke palautui tarveselvitysvaiheeseen, jossa tarkastellaan aiempaa laajemmin eri vaihtoehtojen vaikutuksia kaikkiin vuosiluokkien 1-9 käytössä oleviin tiloihin. Museoiden kokoelmakeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.11.2025. Hankesuunnitelman mukaan hanke toteutetaan kaupunkikonserniin perustettavan kiinteistöyhtiön toimesta.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdetut Talotoimen tavoitteet keskittyvät järkevään ja tehokkaaseen omaisuuden hallintaan sekä terveellisten ja turvallisten tilojen tuottamiseen käyttäjille. Toimenpiteiksi tavoitteisiin pääsemiseksi oli määritelty mahdollinen sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen, asiantuntijana toimiminen kaupungin ja kaupunkikonsernin tilahankkeissa, kiinteistökehitysryhmässä valmisteltavat

V A A S A .

toimenpiteet sekä investointien ja korjaustoimenpiteiden ajoitusten ja kohdistamisen avulla korjausvelan hallinta.

Perinteisellä tavalla mitattuna korjausvelka kasvoi edellisvuodesta ja oli tilinpäätöshetkellä 80,8 milj. euroa. Talotoimi on todennut, ettei aikaisempi tapa mitata korjausvelkaa ole enää nykypäivän tilanteessa toimiva. Pohjanmaan hyvinvointialueen irtisanottua merkittävän määrän käytössään olleista tiloista tyhjien tilojen osuus on kasvanut merkittävästi ja aiheuttaa siten perinteisellä tavalla mitattuna vääristymän korjausvelkaan. Vuonna 2026 pilotoidaan uutta korjausvelan laskentatapaa sekä perinteisellä, että uudella laskentamenetelmällä yhdessä palvelua tuottavan Trellum Consulting Oy:n kanssa.

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

2. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto

2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus

Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi –liikelaitoksilla on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Valtuustokausi alkoi 1.6.2025.

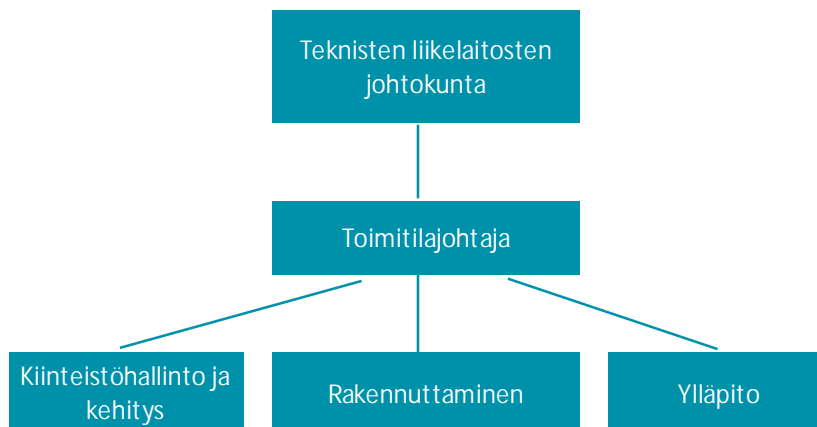
Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Heikki Keränen, pj.	SDP	Erkki Lehtimäki	SDP
Petra Hakoniemi, vpj.	KOK	Annemari Vanhaviitakoski	KOK
Juha Dahlbo	KOK	Markku Viitanen	KOK
Jan Bonn	RKP	Kim Åkerman	RKP
Jorma Katajamäki	Vas	Paula Hiipakka	Vihreät
Dan-Ove Stenfors	RKP	Kaj Stenvall	RKP
Jenny Svartsjö	RKP	Gunlög Ingves	RKP
Marke Ilonen	SDP	Jenni Jussila	SDP
Kirsi Kauppi	PS	Jyrki Niemiharju	PS

Teknisten liikelaitosten johtokunta on kokoontunut vuoden aikana 11 kertaa ja käsitellyt yhteensä 73 pykälää. Kaupunginhallituksen edustajana Teknisten liikelaitosten johtokunnassa on toiminut Ragnvald Blomfeldt (RKP). Kh:n puheenjohtaja Jasmin Granholm, kaupunkiympäristön toimialajohtaja Markku Järvelä, kaupunkiympäristön lakimies Eemeli Raukola ja kaupunkiympäristön controller Marjo Kahlos ovat osallistuneet kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Esittelijänä on toiminut toimitilajohtaja (Vaasan Vedeltä johtaja) ja pöytäkirjanpitäjänä Taina Tyni.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksessa tilivelvollisia ovat johtokunnan jäsenet sekä toimitilajohtaja.

2.2. Organisaatio

Kuluneen vuoden aikana organisaatorakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

2.3. Henkilöstö

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2025 yhteensä 18,1 (vuonna 2024: 19,6). Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2025 oli 1,3 milj. euroa (vuonna 2024: 1,3 milj. euroa). Vuoden aikana ei rekrytoitu uusia henkilöitä. Poissaoloja (sairaus- sekä työ- ja vapaa-ajan tapaturmat) oli keskimäärin 22,9 päivää/htv (vuonna 2024: 4,8 päivää/htv). Poissaoloja työtapaturmien vuoksi ei ollut lainkaan (vuonna 2024: 0 päivää/htv). Henkilökunnan jakaantuminen toiminnoittain on esitetty liitetiedoissa.

Henkilöstö 2025 / htv	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	17,9		17,9
Määräaikaiset	0,2		0,2

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Liikelaitoksen rahoituksellinen asema

Vaasan Talotoimen rahoituksellinen asema heikkeni vuoden 2024 tasoon nähden. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 8,3 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnan rahavirta oli 12,7 milj. euroa ja investointien rahavirta -21,0 milj. €. Rahoituksen rahavirrassa merkittävin muutos oli korottoman velan muutos kaupungille, joka kasvoi n. 6,6 milj. euroa. Yhdystilin saldo oli 31.12.2025 -9,8 milj. euroa (31.12.2024: -3,2 milj. euroa). Talotoimi maksoi kaupungille peruspääoman sijoituksesta korvausta talousarviossa määritellyn mukaisesti 16,0 milj. euroa. Tuottovaatimus pieneni edellisestä vuodesta n. 0,4 milj. eurolla.

3.2. Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat

Vaasan Talotoimella oli vuoden 2025 lopussa hallinnassaan toimitiloja yhteensä 349 034 hum² (2024: 351 260 hum²). Omien tilojen määrää vähensivät öljyntorjuntavajan luovutus PHVA:lle sekä Stråkantien päiväkodin ja Isolahden koulun lisärakennuksen purkamiset. Ulkoa vuokratuissa tiloissa lisäyksenä on TE-palveluiden toimitiloja sekä Merikaarron päiväkodin tilaelementti. Vastaavasti vähennyksenä päättyneet sopimukset Wolffintie 36 ja Rantakatu 2. Muissa tiloissa muutoksia aiheuttavat osuudet yhteistiloista, pyörityserot sekä ulkoisissa sopimuksissa olevat eri pinta-ala määreet (htm²).

Kaupungin hallinnassa olevista tiloista kaupungin oman palvelutuotannon käytössä oli noin 74,3 %, ulosvuokrattuja tiloja noin 14,3 % ja noin 11,4 % muita tiloja. Muut tilat sisältävät vapaat vuokrattavissa olevat tilat, ei vuokrattavissa olevat tilat sekä peruskorjauksessa olevat tilat.

	TP2024 (hum ²)	TP2025 (hum ²)	Muutos
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	333 364	331 018	-2 346
Ulkoa vuokratut tilat	17 896	18 016	+120
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	351 260	349 034	-2 226
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	266 323	259 413	-6 910
Ulosvuokratut tilat	50 574	49 887	-687
Muut tilat	34 363	39 734	+5 371
Tilat yhteensä	351 260	349 034	-2 226

4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talotoimen perustehtävänä ja jatkuvana strategisena tavoitteena on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan hallinta sekä laadukas kiinteistönpito. Kiinteistönpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä investointien rakennuttaminen. Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat tuotetaan ensisijaisesti omasta tilakannasta ja toissijaisesti ulkoa vuokratuista tiloista.

Kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat voimassa vielä vuoteen 2027 saakka, ja sen vuoksi toiminnassa huomioidaan jatkuvasti mahdollisten lisäsäästöjen saavuttaminen. Rakennusten kunnostuksissa ja korjauksissa priorisoidaan töitä, ja kohteita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti eli mahdollisuuksien mukaan pyritään toteuttamaan useita eri toimenpiteitä samanaikaisesti. Tällä tavoitellaan tehokasta ja aikaa sekä kustannuksia säästävää toimintaa sekä pienennetään negatiivisia vaikutuksia vuokralaisten toimintaan kunnostus- ja korjaustöiden aikana.

Lähitulevaisuudessa tulevat eläköitymiset aiheuttavat haasteita organisaation toimintaan. Muutokset korostavat mm. osaamisen ja tiedon siirtymisen prosessien merkitystä. Nämä muutokset yhdessä rakennuttamisen isojen hankkeiden kanssa edellyttävät organisaatiolta joustavuutta ja muuntautumiskykyä. Henkilöstöä osallistetaan osaamisen kehittämisen suunnitelman laadintaan, jotta kouluttautumistarpeisiin saadaan parhaiten vastattua. Edellä mainittu osaamisen ja tiedon siirtymisen lisäksi tunnistettiin kehittämiskohteiksi toimitilaturvallisuus sekä uusien lakien ja asetusten hallitseminen päivittäisessä työssä. Työssä jaksamisesta pidetään huolta hyödyntämällä raportteja työhyvinvointikyselyistä ja psykososiaalisen kuormituksen kartoituksesta. Jatkotoimenpiteet laaditaan ja toteutetaan saatujen vastauksien perusteella. Lisäksi yhteisillä työ- ja virkistyspäivillä vahvistetaan yhteishenkeä ja työpaikan ilmapiiriä.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite aiheutti paljon selvitystyötä viime vuoden aikana. Ratkaisua on haettu jo vuodesta 2022 alkaen, ja nyt vuoden 2026 aikana asia on saavuttamassa päätöksen. Pohjanmaan hyvinvointialue on päättänyt ostaa rakennukset ja tontit, joissa sillä on tarkoitus jatkaa toimintaa pidempiaikaisesti. Kauppariikojen ja luovutusten odotetaan tapahtuvan kevään aikana. Myynti käsittää n. 5 400 hu^m² ja sen lisäksi PHVA:lla on selvityksessä vielä n. 1 150 hu^m² koskevien tilojen osto. Talotoimi jatkaa edelleen sellaisten tilojen vuokrausta PHVA:lle, joissa vuokrattava osuus ei ole merkittävä tai niitä ei voida erikseen irroittaa luovutettavaksi.

Talonrakennusinvestoinneissa ajankohtaisina asioina ovat Palosaaren ja Kasarmialueen päiväkotien sekä Isolahden koulun laajennusosan rakennusurakoiden jatkuminen ja hankkeiden valmistuminen vuoden 2026 aikana. Sisäsatamaan toteutettava yleinen wc-rakennus valmistuu kuluvana vuonna. Tekojäärädan huoltorakennuksen suunnittelu alkaa ja tavoitteena on saada kohde valmiiksi vuonna 2028. Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt-hanke palautui tarveselvitysvaiheeseen, jossa tarkastellaan aiempaa laajemmin eri vaihtoehtojen vaikutuksia kaikkiin 1-9 luokkien käytössä oleviin tiloihin. Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaus hanke on suunnitteluvaiheessa, ja suunnittelu valmistuu vuoden 2026 aikana. Keskustan yhtenäiskoulu -hankkeessa on alkanut suunnitteluvaihe, joka kestää loppuvuoteen 2026. Hanketta rasittaa tällä hetkellä kaksi valitusta, jotka odottavat korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä valitusoikeudesta. Taloussuunnitelmavuosilla on lisäksi uimahallin peruskorjaus, kaupungintalon peruskorjaus ja Merikaarron koulu, jonka korjaustarve tarkentuu Vähänkyrön perusopetuksen palvelutarpeen selkiytyessä.

5. Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen toiminnan painopisteitä ja strategisia tavoitteita. Talotoimen riskienhallinnan prosessi pohjautuu Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikkaan. Riskienarviointi on osa organisaation sisäistä valvontaa. Riskeihin vastataan tapauskohtaisesti joko välttämällä, pienentämällä, jakamalla tai kantamalla. Olennaista on riskien tunnistaminen ja että niiden hallinta on osa Talotoimen jokapäiväistä toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Vaasan kaupungissa kaupunginhallitus. Tämän lisäksi Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johtokunnalla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vaasan Talotoimessa toimitilajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koko tulosalueen osalta. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan se on Talotoimessa yhdistetty osaksi normaalia jokapäiväistä toimintaa ja se vaikuttaa organisaation jokaisella tasolla.

Riskien arvioinnissa tärkeää on tunnistaa erilaiset riskit, analysoida niitä sekä arvioida niiden merkitystä. Lisäksi mietitään toimenpiteet ja keinot niiden hallintaan tai niihin varautumiseen. Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen riskien arvioinnissa ja riskienhallintasuunnitelmassa 2025 tiivistettiin olennaisimmat riskit ja toimenpiteet niiden hallintaan. Raportissa on myös arvioitu riskien suuruus eli niiden todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella. Vuoden 2025 arvioinnissa riskit säilyivät pitkälti edellisen vuoden kaltaisina. Huomattavimmiksi ja olennaisimmiksi riskeiksi määriteltiin kustannusten hallinta, kaupunkikonsernin toimitilahallinta, sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan sekä peruskorjauksen määrärahojen riittävyys ja oikea kohdistaminen.

Riskien arvioinnin ja riskienhallinnan suunnitelman pohjalta vuodelle 2025 määritettiin kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa valvontakohteiksi valikoitui kaksi kohtaa: palvelutuotannosta vapautuneet tilat sekä kaupunkikonsernin toimitilahallinta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteumat 2025 raportoidaan erikseen tilinpäätöksen liitetietona.

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Talotoimen tuotot olivat yhteensä 48,8 milj. €, josta liikevaihdon osuus oli 48,5 milj. €. Liikevaihdosta n. 80,2 % muodostui sisäisistä vuokratuotoista. Talotoimen omat sisäiset vuokrat (96 672 €) sisältyvät tässä vuokratuloihin ja –menoihin. Sisäisten vuokrien taso on vuoden 2014 tasolla, korotuksia ei ole tehty.

1 000 €	2025	2024	Muutos €	Muutos -%
Toimintatuotot	48 814	49 139	-325	-0,66 %
Valmistus omaan käyttöön	800	456	345	75,62 %
Materiaalit ja palvelut	-14 709	-14 799	90	-0,61 %
Henkilöstökulut	-1 260	-1 298	38	-2,95 %
Poistot ja arvonalentumiset	-18 482	-16 834	-1 648	9,79 %
Vuokrakulut	-4 764	-4 639	-126	2,71 %
Liiketoiminnan muut kulut	-104	-132	28	-3,39 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 047	-16 466	418	-2,54 %

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

VAASAN TALOTOIMI

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	48 452	48 569
Valmistus omaan käyttöön	800	456
Liiketoiminnan muut tuotot	235	448
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 483	-6 461
Palvelujen ostot	-8 226	-8 338
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 028	-1 065
Eläkekulut	-200	-207
Muut henkilösivukulut	-31	-27
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 017	-9 372
Arvonalentumiset	-9 465	-7 462
Vuokrat	-4 668	-4 546
Liiketoiminnan muut kulut	-74	-103
Liikelylijäämä (-alijäämä)	10 295	11 893
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	1	0
Muille maksetut korkokulut	-48	-56
Korvaus peruspääomasta	-16 000	-16 410
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 752	-4 572
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,16	6,88
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,19	6,91
Voitto, %	-11,87	-9,41

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

7. Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan rahavirta vuonna 2025 oli n. 12,7 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin Vaasan Talotoimi pystyy tilikauden aikana toimintansa kautta tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, peruspääoman korvauksen maksamiseen, peruskorjausinvestointien toteuttamiseen ja mahdollisiin ulkopuolisten lainojen takaisinmaksuun.

Investointimenot olivat 21,7 milj. euroa, joita pienentää luovutustulot 0,7 milj. euroa. Kokonaisuudessaan investointien rahavirta oli 21,0 milj. euroa alijäämäinen. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka Vaasan Talotoimi käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 8,3 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä osoittaa, että investointimenot kokonaisuudessaan ylittivät toiminnan positiivisen rahavirran vuonna 2025.

Rahoituksen rahavirta oli 8,3 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, lainojen ja velkojen sekä oman pääoman muutokset tilikauden aikana. Lainamäärä Vaasan kaupungilta eli yhdystilin saldo kasvoi 6,6 milj. eurolla, joka kasvatti rahoituksen rahavirtaa. Muiden saamisten ja velkojen nettomuutos myös kasvatti rahavirtaa 1,7 milj. eurolla.

TOIMINNAN RAHOITUS

VAASAN TALOTOIMI

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	10 295	11 893
Poistot ja arvonalentumiset	18 482	16 834
Korvaus peruspääomasta	-16 000	-16 410
Rahoitustuotot ja -kulut	-47	-56
Muut tulo- ja menoerät	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-21 743	-9 954
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	710	48
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 303	2 355
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-21	-188
Antolainasaamisten vähennys	3	16
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16	-16
Oman pääoman muutokset	0	2 900
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	789	-1 336
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 588	-4 488
Korottomien velkojen muutos muilta	960	756
Rahoituksen rahavirta	8 303	-2 355
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdyntilin saldo		
Saldo 31.12	-9 821	-3 233
Saldo 1.1	-3 233	-7 721

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-13 550 297	-7 952 851
Investointien tulo- ja meno, %	58,55	123,18
Lainanhoitokate	197,47	171,28

Investointien tulo- ja meno, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

8. Tase ja tunnusluvut

Rakennusten tasearvon nettomuutos aktivointien, poistojen ja alaskirjausten jälkeen oli n. -9,4 milj. euroa. Vuonna 2025 erillismäärärahan hankkeista valmistui Haga skolan peruskorjaus. Muut pitkävaikutteiset menot pienenivät n. 0,4 milj. eurolla. Nettomuutokseen vaikuttivat mm. investoinnit sähköautojen latauspisteisiin, poistot sekä alaskirjaukset. Keskenäisten hankkeiden arvo kasvoi edellisestä tilinpäätöksestä n. 13,0 milj. eurolla.

Talotoimen oman pääoman muutos oli yhteensä n. -5,8 milj. euroa, joka koostui yksinomaan tilikauden alijäämästä. Vieras pääoma kasvoi yhteensä n. 7,5 milj. eurolla, johon vaikutti yhdystilivelan kasvu n. 6,6 milj. eurolla sekä muiden erien nettomuutos n. -1,0 milj. euroa.

TASE TARKASTELU VAASAN TALOTOIMI Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	175 724	175 724
Aineettomat oikeudet	0	51	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-4 330	243
Muut pitkävaikutteiset menot	988	1 344	Tilikauden yli- / alijäämä	-5 752	-4 572
	988	1 395		165 642	171 394
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Maa- ja vesialueet	130	130	Pitkäaikainen		
Rakennukset	158 617	167 977	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 398	1 415
Koneet ja kalusto	0	0		1 398	1 415
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	18 753	5 785	Lyhytaikainen		
	177 501	173 892	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16	16
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	0
Osakkeet ja osuudet	316	966	Ostovelat	4 080	3 356
Muut saamiset	1 977	1 959	Korottomat velat kunnalta	9 821	3 233
	2 293	2 925	Muut velat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Siirtovelat	652	417
Saamiset				14 569	7 021
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	181 610	179 830
Myyntisaamiset	65	807			
Siirtosaamiset	469	413			
Muut saamiset	294	397			
	828	1 617			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	181 610	179 830			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	91,21	95,31			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	32,80	17,21			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	-10 081	-4 330			
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 415	1 431			

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta esittää, että tilikauden tulos -5 751 905,20 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

10. Talousarvion toteutuminen

Vaasan Talotoimen johtokunta on 17.12.2024 vahvistanut vuoden 2025 talousarvion, joka on kaupunginvaltuuston 11.11.2024 hyväksymän talousarvion mukainen.

10.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 2025	Alkuperäinen TA 2025	TA-muutokset 2025	Muutettu TA 2025	Tilinpäätös 2025	Ero
Korvaus peruspääomasta €	16 000 000	-	16 000 000	16 000 000	0
Liikelijäämä ilman poistoja €	27 563 000	-	27 563 000	28 777 298	1 214 298
Investoinnit, netto €	24 285 000	-	24 285 000	21 743 165	-2 541 835

Päätökset talousarviomuutoksista vuoden 2025 aikana

Vuoden 2025 aikana ei toteutunut talousarviomuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain ja ne johdetaan kaupungin strategisista tavoitteista. Vuoden 2025 talousarvion painopistealueet olivat:

Strateginen teema	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Keskustan yhtenäiskoulun valmistuminen	Hankesuunnitelman hyväksymisen (kv) jälkeen toteutetaan suunnittelu 2025-2026 ja rakentaminen 2026-2028	Hankesuunnitelma päivitetty ja hyväksytty 30.11.2024, mutta siitä on valitusprosessi kesken. Suunnittelusopimukset allekirjoitettu 12/2025 ja suunnittelu toteutetaan vuoden 2026 aikana. Rahoitusneuvotteluja käydään talous- ja omistajaohjauksen johdolla 2026. Rakentamisvaihe valmis 2028. Käyttöönotto 2029. Meneillään oleva valitusprosessi aiheuttaa aikataulumuutoksia.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Yhtiöittämisen valmistelu ja siihen liittyvä selvitystyö siten, että yhtiön toiminta voi alkaa 1.1.2026	PHVA:n kohteet myydään pääosin. PHVA:n ostopäätös on saanut VM:n hyväksynnän. Yhtiötä ei ole tarvetta perustaa.
		Asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa. Kiinteistökehitysryhmässä valmisteltavat tavoitteet ja toimenpiteet.	Tilakannan nettomuutos: -2 200 hu²
		Investointien ja korjaustoimenpiteiden ajoitusten ja kohdistamisen avulla korjausvelan hallinta	Korjausvelan määrä 2025: 80,8 M€ (2024: 75,2 M€)

Talotoimessa vuoden 2025 talousarviossa pidemmän aikavälin tavoitteena olivat Keskustan yhtenäiskoulun valmistuminen sekä järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Jälkimmäisessä toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa, sote-kiinteistöihin liittyvä yhtiöittämisen selvitystyö, kiinteistökehitysryhmässä valmisteltavat toimenpiteet sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareiksi määriteltiin PHVA:n käytössä olevien tilojen yhtiöittäminen, tilamäärän muutokset sekä korjausvelan määrä. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen mahdollisuuksia.

10.2 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät Talotoimen sisäiset tulot ja menot talousarvion ja toteuman vertailtavuuden varmistamiseksi.

	Tilinpäätös 2024 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2025 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2025 1000 €	Tilinpäätös 2025 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	49 139	48 900	-	48 900	48 814	-86
Valmistus omaan käyttöön	456	350		350	800	450
Toimintakulut	-20 868	-21 687		-21 687	-20 837	849
Toimintakate	28 727	27 563		27 563	28 777	1 214

10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama -%
Liikevaihto	48 700 200,00	0,00	48 700 200,00	48 548 626,61	-151 573,39	-0,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	199 500,00	0,00	199 500,00	265 556,38	66 056,38	33,1 %
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Valmistus omaan käyttöön	350 000,00	0,00	350 000,00	800 320,93	450 320,93	
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 506 800,00	0,00	-6 506 800,00	-6 482 668,19	24 131,81	-0,4 %
Palvelujen ostot	-9 009 300,00	0,00	-9 009 300,00	-8 226 058,06	783 241,94	-8,7 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 154 800,00	0,00	-1 154 800,00	-1 028 192,38	126 607,62	-11,0 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-238 000,00	0,00	-238 000,00	-200 457,39	37 542,61	-15,8 %
Muut henkilösivukulut	-29 400,00	0,00	-29 400,00	-30 979,23	-1 579,23	5,4 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 860 000,00	0,00	-9 860 000,00	-9 017 301,16	842 698,84	-8,5 %
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonalennukset	-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-9 464 520,88	-7 464 520,88	
Vuokratulot	-4 642 400,00	0,00	-4 642 400,00	-4 764 430,82	-122 030,82	2,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-106 000,00	0,00	-106 000,00	-104 420,19	1 579,81	-1,5 %
Liikelyljäämä	15 703 000,00	0,00	15 703 000,00	10 295 475,62	-5 407 524,38	-0,05
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				1 119,81	1 119,81	
Muille maksetut korkokulut	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-48 462,14	1 537,86	-3,1 %
Korvaus peruspääomasta	-16 000 000,00	0,00	-16 000 000,00	-16 000 000,00	0,00	0,0 %
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-38,49	-38,49	
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	-347 000,00	0,00	-347 000,00	-5 751 905,20	-5 404 905,20	1557,6 %

Liikevaihdon toteuma jäi talousarviosta ainoastaan n. 151 600 euroa, ja se koostuu ulkoisista vuokratuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot ylittivät talousarvion n. 66 000 eurolla, joka tulee kaupungin sisäisistä

tilaustöistä. Valmistus omaan käyttöön eli investointihankkeille kirjattavat omat työt ylittivät talousarvion n. 450 000 eurolla. Erässä on mukana myös kaupungin muille yksiköille tehdyt tilaustyöt, jotka on kirjattu ostajalla investointiosaan.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion yhteensä n. 0,8 milj. eurolla. Materiaalien ja palveluiden toteuma oli yhteensä 14,7 milj. euroa eli 0,8 milj. euroa vähemmän kuin talousarvio. Rakennusten ja alueiden urakoitsijapalvelut alittivat talousarvion yhteensä n. 0,6 milj. eurolla. Sähkökulut ylittivät talousarvion n. 66 000 eurolla, mutta kaukolämpö alitti budjetin n. 173 000 eurolla. Myös materiaaliostot ylittivät budjetin n. 124 000 eurolla. Lisäksi muista pienemmistä eristä kertyi muutoksia talousarvioon nähden. Henkilöstökuluissa talousarvio alittui n. 163 000 eurolla. Vuokrakulut ylittyivät n. 122 000 eurolla johtuen suurimmilta osin laskennallisista maanvuokrista. Muut toimintakulut pysyivät lähes talousarviossa alittaen sen hieman.

Arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot ylittivät talousarvion 6,6 milj. eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat talousarvion n. 0,8 milj. eurolla. Arvonalentumiset olivat yhteensä n. 9,5 milj. euroa ylittäen talousarvion 7,5 milj. eurolla. Alaskirjaukset koostuvat tyhjenevistä tiloista, joille ei ole tiedossa käyttöä, vanhoista toteutumattomista projekteista, purettavista rakennuksista sekä tasearvojen tarkastuksista luovutuksiin nähden.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-allijäämä)	15 703 000	0	15 703 000	10 295 476	-5 407 524
Poistot ja arvonalentumiset	11 860 000	0	11 860 000	18 481 822	6 621 822
Korvaus peruspääomasta	-16 000 000	0	-16 000 000	-16 000 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 000	0	-50 000	-47 381	2 619
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0	0	0	0
Rahoitusjäämä	11 513 000	0	11 513 000	12 729 917	1 216 917
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-24 285 000	0	-24 285 000	-21 743 165	2 541 835
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	710 000	710 000
Kaupungin rahoitettavat (netto)	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 772 000	0	-12 772 000	-8 303 248	4 468 752
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	-20 500	-20 500
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	2 607	2 607
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0	0	0	-16 249	-16 249
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	0	0	0	789 325	789 325
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0	6 588 146	6 588 146
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	959 919	959 919
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	8 303 248	8 303 248
Rahavarojen muutos	-12 772 000	0	-12 772 000	0	12 772 000
Yhdystilin saldo					
Saldo 31.12.	-9 820 837				
Saldo 1.1.	-3 232 691				
Muutos	-6 588 146,06				

Toiminnan rahavirta vuonna 2025 oli 1,2 milj. euroa talousarviota suurempi. Poikkeamaan vaikuttaa budjetoitua parempi toimintakate, mikä oli seurausta talousarviota suuremmasta valmistus omaan käyttöön erästä sekä pienemmistä kuluista.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 4,5 milj. euroa budjetoitua parempi. Investointimenot alittivat budjetoidun määrän 2,5 milj. eurolla. Lisäksi pysyvien vastaavien luovutustuloissa on As. Oy Teeriniemenkatu 8 koko osakekannan myynti, jota ei ollut budjetoitu. Investointien rahavirtojen poikkeamat suhteessa budjetoituun on selvitetty kappaleessa 10.5. Investointien toteutuminen.

10.5 Investointien toteutuminen

Vaasan kaupungissa liikelaitoksilla sitovana investointimäärärahana on valtuuston myöntämä vuotuinen kokonaismääräraha; kuitenkin niin, että talonrakennusinvestoinneissa rahoituksen sitovuus on hanketasolla.

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Tulot					
Rahoitusosuudet ja valtionavustukset	0	0	0	0	0
Rakennusten myynnit	0	0	0	710 000	710 000
Tulot yhteensä	0	0	0	710 000	710 000
Menot					
Palosaaren päiväkotikiinteistö	-5 200 000	0	-5 200 000	-4 624 833	575 167
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistö	-700 000	0	-700 000	-113 517	586 483
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	-6 670 000	0	-6 670 000	-6 386 889	283 111
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus	-150 000	0	-150 000	-105 773	44 227
Haga skola, peruskorjaus	-1 050 000	0	-1 050 000	-597 645	452 355
Isolahden koulu	-3 000 000	0	-3 000 000	-3 030 870	-30 870
Rakennusten peruskorjaus	-7 500 000	0	-7 500 000	-6 883 637	616 363
Talonrakennusinvestointimenot yhteensä	-24 270 000	0	-24 270 000	-21 743 165	2 526 835
Koneet ja laitteet	-15 000	0	-15 000	0	15 000
Investointimenot yhteensä	-24 285 000	0	-24 285 000	-21 743 165	2 541 835

Investointimenot

Talotoimen talonrakennushankkeisiin oli vuonna 2025 varattu rahoitusta yhteensä 24,3 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden hankintaan oli varattu 15 000 euroa. Talonrakennusinvestointimenojen nettototeuma oli yhteensä 21,7 milj. euroa. Alla eriteltyinä yli 5 milj. euron hankkeet.

Yli 5 milj. € investointihankkeet	Hankkeen arvioitu		Muutettu TA 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvioon - yli arvioon	Hankkeen toteutunut kok.kustannus TP 2025
	kokonais-kustannus	Ed. vuosien toteuma				
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus	-16 303 000	-103 151	-150 000	-105 773	44 227	-208 924
Palosaaren päiväkotikiinteistö (koulu päiväkodiksi)	-8 012 000	-512 045	-5 200 000	-4 624 833	575 167	-5 136 878
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistö	-25 778 000	-108 440	-700 000	-113 517	586 483	-221 958
Isolahden koulun laajennus	-7 600 000	-75 045	-3 000 000	-3 030 870	-30 870	-3 105 915
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	-8 492 000	-491 754	-6 670 000	-6 386 889	283 111	-6 878 643

Poikkeamat vuositason talousarvioon

Palosaaren päiväkodin rakentamiseen varatuista määrärahoista jäi käyttämättä 0,6 milj. euroa ja Kasarmialueen päiväkotihankkeista jäi käyttämättä 0,3 milj. euroa. Molemmat hankkeet jatkuvat vielä, ja loput kustannukset ajoittuvat vuodelle 2026. Onkilahden koulun V-kiinteistöjen suunnittelurahasta jäi käyttämättä n. 0,6 milj. euroa, koska hanke palautui tarveselvitysvaiheeseen. Variskan vanhan osan peruskorjauksen suunnittelurahasta jäi käyttämättä n. 44 000 €, mutta suunnitteluvaihe jatkuu kuluvana vuonna. Isolahden koulun laajennus -hanke toteutui lähes budjetin mukaan. Haga skolan peruskorjaus valmistui vuonna 2025 ja valmistumisvuoden määrärahasta jäi käyttämättä 0,6 milj. euroa. Kokonaisuudessaan hankkeen kustannusarvio vuoden 2025 talousarviota laadittaessa oli 3,65 milj. euroa, joka lopulta alittui n. 284 000 eurolla kokonaiskustannusten jäädessä 3 366 300 euroon. Monivuotisissa hankkeissa on vaikea budjetoida tarkasti vuositasolla, ja hankkeen kokonaiskustannusten hallinta onkin tärkeämpää. Poiston alaista irtainta omaisuutta ei hankittu vuonna 2025. Peruskorjausohjelman toteuma oli n. 6,9 milj. euroa, ja se alitti budjetin 0,6 milj. eurolla.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Vaasan Talotoimi tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Liikevaihto		48 451 954,73		48 569 352,04
Valmistus omaan käyttöön		800 320,93		455 722,02
Liiketoiminnan muut tuotot		234 920,02		447 722,85
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 482 668,19		-6 461 139,86	
Palvelujen ostot	-8 226 058,06	-14 708 726,25	-8 337 925,42	-14 799 065,28
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 028 192,38		-1 064 524,05	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-200 457,39		-206 618,38	
Muut henkilösivukulut	-30 979,23	-1 259 629,00	-26 792,73	-1 297 935,16
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 017 301,16		-9 372 287,02	
Arvonalentumiset	-9 464 520,88	-18 481 822,04	-7 461 507,81	-16 833 794,83
Vuokrakulut		-4 667 758,94		-4 545 916,89
Liiketoiminnan muut kulut		-73 783,83		-102 676,10
Liikelylijäämä (-alijäämä)		10 295 475,62		11 893 408,65
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 119,81			
Muille maksetut korkokulut	-48 462,14		-55 663,43	
Korvaus peruspääomasta	-16 000 000,00		-16 410 000,00	
Muut rahoituskulut	-38,49	-16 047 380,82	-174,11	-16 465 837,54
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-5 751 905,20		-4 572 428,89

Vaasan Talotoimi rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliijäämä (-alijäämä)	10 295 475,62		11 893 408,65	
Poistot ja arvonalentumiset	18 481 822,04		16 833 794,83	
Korvaus peruspääomasta	-16 000 000,00		-16 410 000,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	-47 380,82		-55 837,54	
Muut tulorahoituksen korjaukset	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	12 729 916,84	-195,96	12 261 169,98
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-21 743 164,69		-9 954 205,35	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	710 000,00	-21 033 164,69	48 179,97	-9 906 025,38
Toiminnan ja investointien rahavirta				
		-8 303 247,85		2 355 144,60
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-20 500,00		-187 600,00	
Antolainasaamisten vähennys muilta	2 606,91	-17 893,09	16 431,97	-171 168,03
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16 249,04	-16 249,04	-16 249,04	-16 249,04
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	789 324,54		-1 335 936,09	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 588 146,06		-4 488 165,03	
Korottomien velkojen muutos muilta	959 919,38	8 337 389,98	756 373,59	-5 067 727,53
Rahoituksen rahavirta				
		8 303 247,85		-2 355 144,60
Rahavarojen muutos				
		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-9 820 837,01		-3 232 690,95	
Saldo 1.1	-3 232 690,95	-6 588 146,06	-7 720 855,98	4 488 165,03

Vaasan Talotoimi tase

VASTAAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	50 955,40
Muut pitkävaikutteiset menot	987 969,66	1 344 267,57
	<u>987 969,66</u>	<u>1 395 222,97</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	130 274,00	130 274,00
Rakennukset	158 617 345,33	167 977 399,66
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 753 372,93	5 784 722,64
	<u>177 500 992,26</u>	<u>173 892 396,30</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	316 037,56	966 037,56
Muut saamiset	1 977 016,54	1 959 123,45
	<u>2 293 054,10</u>	<u>2 925 161,01</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	65 057,38	807 148,90
Muut saamiset	468 773,49	413 404,88
Siirtosaamiset	293 899,28	396 500,91
	<u>827 730,15</u>	<u>1 617 054,69</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>181 609 746,17</u>	<u>179 829 834,97</u>

VASTATTAVAA	2025	2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	175 723 614,51	175 723 614,51
II Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-4 329 565,09	242 863,80
IV Tilikauden yli- / alijäämä	-5 751 905,20	-4 572 428,89
	<u>165 642 144,22</u>	<u>171 394 049,42</u>
D VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 398 356,40	1 414 605,44
	<u>1 398 356,40</u>	<u>1 414 605,44</u>
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 249,04	16 249,04
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	4 079 795,02	3 355 589,61
Korottomat velat kunnalta	9 820 837,01	3 232 690,95
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	652 364,48	416 650,51
	<u>14 569 245,55</u>	<u>7 021 180,11</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>181 609 746,17</u>	<u>179 829 834,97</u>

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 17.3.2014 § 31 hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Saamisten arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden laskelmat on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden ryhmittelyä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**2. LIIKETOIMINNAN TOIMINTATUOTOT**

Toimintatuotot	2025	2024
Vuokratuotot, kaupungin yksiköt	38 826 503,43	38 722 231,20
Vuokratuotot, ulkoiset asiakkaat	9 625 451,30	9 847 170,84
Tilaustyöt	177 301,95	393 425,78
Muut tuotot	57 618,07	54 297,07
Yhteensä	48 686 874,75	49 017 124,89
Valmistus omaan käyttöön	800 320,93	455 722,02

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	tasapoisto	
Liikearvo	2-5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	20-50 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	5-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	10-25%
Poistonalainen irtain omaisuus	5-20 vuotta	tasapoisto	

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNTA

2025

2024

*Tiedot vuosilta 2024-2025 puuttuvat

SDP Vaasan kunnallisjärjestö

Svenska Folkpartiet

Kokoomus Vaasa

Vaasan Perussuomalaiset

Vaasan seudun vihreät

Vasemmistoliitto

Yhteensä

0,00

0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 395 222,97	0,00	1 395 222,97	130 274,00	167 977 399,66	0,00	5 784 722,64	173 892 396,30
Lisäykset tilikauden aikana	418 151,80	0,00	418 151,80	0,00	8 044 020,87	0,00	16 921 295,06	24 965 315,93
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 952 644,77	-3 952 644,77
Tilikauden poisto	-239 375,48	0,00	-239 375,48	0,00	-8 777 925,68	0,00	0,00	-8 777 925,68
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-586 029,63	0,00	-586 029,63	0,00	-8 626 149,52	0,00	0,00	-8 626 149,52
Poistamaton hankintameno 31.12.	987 969,66	0,00	987 969,66	130 274,00	158 617 345,33	0,00	18 753 372,93	177 500 992,26
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	987 969,66	0,00	987 969,66	130 274,00	158 617 345,33	0,00	18 753 372,93	177 500 992,26

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	657 311,13	58 559,67	250 166,76	966 037,56	1 842 241,23	116 882,22	1 959 123,45
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	20 500,00	0,00	20 500,00
Vähennykset	-710 000,00	0,00	0,00	-710 000,00	-2 606,91	0,00	-2 606,91
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	60 000,00	0,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 311,13	58 559,67	250 166,76	316 037,56	1 860 134,32	116 882,22	1 977 016,54
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 311,13	58 559,67	250 166,76	316 037,56	1 860 134,32	116 882,22	1 977 016,54

6. VAIHTUVAT VASTAAVAT

	2025	2024
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä, myyntisaamiset siirtosaamiset	-1 738,34	597,26 28 898,30
*vertailuvuoden tieto lisätty		
Saamiset osakkuusyhteisöiltä, myyntisaamiset	3 767,51	3 767,51

7. OMA PÄÄOMA

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	175 723 614,51	172 823 614,51
Lisäykset	0,00	2 900 000,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	175 723 614,51	175 723 614,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	242 863,80	2 205 271,90
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-4 572 428,89	-1 962 408,10
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-4 329 565,09	242 863,80
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	-4 572 428,89	-1 962 408,10
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	4 572 428,89	1 962 408,10
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 751 905,20	-4 572 428,89
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-5 751 905,20	-4 572 428,89
Oma pääoma yhteensä	165 642 144,22	171 394 049,42

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2025	2024
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 282 214,98	2 032 638,02
Siirtovelat	19 780,88	32 385,00

9. PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY

MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 316 060,74	1 339 054,66

10. SIIRTOVELAT

	2025	2024
Siirtyvät korot	8 398,20	9 679,40
Lomapalkkajaksotukset	237 398,96	215 184,75
Henkilösivukulut	0,00	0,00
Siirtovelat/ostolaskut	206 567,32	191 786,36
Muut siirtovelat	200 000,00	0,00
Yhteensä	652 364,48	416 650,51

VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. VUOKRAVASTUUT

	2025	2024
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, voimassa 31.10.2053 asti	32 266 189,14	34 360 205,08
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 680 165,77	2 730 162,09
Sopimukseen sisältyvät ehdolliset lunastusveloitteet	2 316 571,45	2 316 571,45
*vertailuvuodelle 2024 lisätty ehdollinen lunastusvelvoite		

12. ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	98 675,79	35 729,42

13. PERUSTAMISHANKKEIDEN VALTIONOSUUDEN PALAUTUSVASTUU

	2025	2024
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 237 707,00	3 237 707,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ PALVELUALUEITTAIN

Henkilöstön määrä 31.12.2025	Vakinaiset, kokoaikaiset		Osa-aikaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Kiinteistöhallinto	3	3							3	3
Rakennuttaminen	7	7							7	7
Ylläpito	8	9							8	9
Yhteensä	18	19							18	19

15. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut	2025	2024
Palkat ja palkkiot	1 028 192,38	1 064 524,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	196 825,34	206 618,38
Muut henkilösivukulut	34 611,28	26 792,73
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 259 629,00	1 297 935,16

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

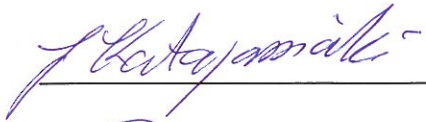
Tilinpäätös:	sidottu	Myynti- ja ostoreskontra:	sähköinen arkistointi
Päiväkirja:	sähköinen arkistointi	Pysyvät vastaavat:	atk-tuloste
Pääkirja:	mikrokortit	Palkkakirjanpito:	sähköinen arkistointi

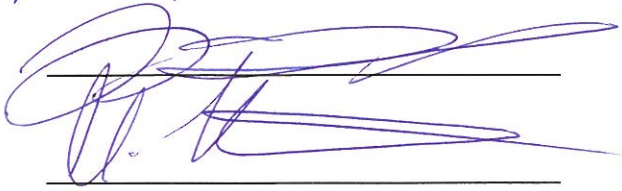
TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN TALOTOIMEN TOIMITILAJOHTAJAN
ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 24.3.2026

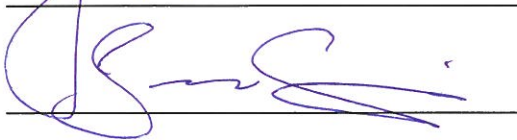
Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vaasa ___/___ 2026

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Päivi Rintala
JHT, KHT

V A A S A .
VAASAN VESI

Toimintakertomus

2025

Sisällys

Johtajan katsaus 2025

Hallinto ja tilivelvollisuus 2025

Teknisten liikelaitosten johtokunta

Vaasan Veden johtoryhmä

Toiminnan ja talouden kehitys 2025

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Talouden toteutuminen

Tukkupalveluiden osto ja myynti

Henkilöstön tunnusluvut

Vesihuollon tunnusluvut

Vesihuollon valtakunnalliset tunnusluvut

Ympäristövaikutusten tunnusluvut 2025

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2026–2031

Liitteet:

Liite 1. Vaasan Veden Organisaatio

Liite 2. Avainluvut 2025

Liite 3. Tilinpäätös 2025

JOHTAJAN KATSAUS 2025

Kasvun vuosi 2025

Vaasan väkiluvun kasvu on jatkunut voimakkaana vuonna 2025. Vuodesta 2022 vuoden 2025 syyskuun loppuun mennessä kaupungin väkimäärä kasvoi noin 3400 hengellä. Samaan aikaan asuntorakentaminen on ollut lähes kokonaan pysähtyksissä. Vuonna 2025 Vaasaan myönnettiin 35 omakotitalon rakentamislupaa.

Investointimenot vuonna 2025 olivat noin 12,6 M€. Suurimpana Pilvilammen otsonointi- ja aktiivihiilisuodatuslaitoksen rakentaminen, joka otettiin operatiiviseen käyttöön vuoden lopulla. Investointi turvaa Pilvilammen laitoksen toimintavarmuuden vuosiksi eteenpäin. Lisäksi vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin panostettiin merkittävästi.

Vaasan Veden liikevaihto vuonna 2025 oli noin 18,4 M€, kasvua vuoteen 2024 oli n. 3 %. Toimintamenoissa ei ollut enää edellisten vuosien tapaan kasvua. Uusien vesi- ja viemäri liittymien määrässä on tapahtunut käänne laskuun, joka jatkui vielä vuoden 2025 aikana.

Laskutettu vesimäärä kasvoi edellisvuoteen nähden n. 1 % (vuonna 2024 nousua oli n. 3 %). Laskuttamattoman talousveden määrä oli n. 9 %, (vuonna 2024 se oli 11 %), ja asetettu tavoitetaso (20 %) saavutettiin hyvin. Vuotojen paikannuksiin ja korjauksiin, sekä verkoston saneerauksiin on panostettu tehokkaasti jo useamman vuoden ajan. Laskuttamattoman jäteveden määrässä 27 % saavutettiin tavoitetaso (30 %). Sade- ja vuotovesien pääsyn estämisellä ja sekaviemäroinnin poistamisella on merkittävä vaikutus jätevedenpuhdistamolle kertyvien hulevesien määrän alentamisessa.

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista. Vaasan Veden 11 781 liittymäasiakkaasta jo 8570:lle on asennettu etäluettava IoT-vesimitari. Vesitili-asiointipalvelun käyttöönotto jatkui.

Siellä asiakas voi ilmoittaa vesimittarin lukeman, selaila kulutustietojaan ja laskujaan sekä lähettää palautetta. Sen kautta lähetetään myös informaatiota liittymäasiakkaille.

Vaasan Vesi osallistui vuosina 2024–25 KUHA-hankkeeseen (Kuormitus haltuun–Vaasan keskusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunnitelma). Vettä merivedestä -hanke eteni operatiiviseen vaiheeseen ja tulokset ovat olleet hyviä.

Yhdessä Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa toteutettava syväpohjavesitutkimushanke eteni YVA-selostusvaiheeseen, josta pidettiin yleisötilaisuus keväällä.

Ukrainan sota jatkui, samoin kuin Lähi-idän konflikti. Varautumiseen ja valmiuteen panostettiin edelleen esimerkiksi hankkimalla kalustoa. Vaasan Vedeltä osallistuttiin vuoden aikana useisiin harjoituksiin, seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin. Myös omaa valmiustasoa kasvatettiin entisestään.

Saavutetut tulokset ovat henkilöstömme korkean työmotivaation ja ammattitaidon ansiota. Kiitokset onnistuneesta vuodesta kuuluvat lisäksi liikelaitoksen johtokunnalle, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

Pekka Rouhiainen, johtaja

HALLINTO JA TILIVELVOLLISUUS 2025

Teknisten liikelaitosten johtokunta

Vaasan Vedellä ja kaupungin talotoimella on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta. Johtokunta vastaa liikelaitosten hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunta koostui 11 kertaa vuoden 2025 aikana. Uusi, kauden 1.6.2025–31.5.2029 johtokunta aloitti 1.6.2025.

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2021–2025

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Korpi Seppo, pj.	SDP	Rantala Jorma	SDP
Remahl Peter, vpj.	Kok.	Rintamäki Ari	Kok.
Ahopelto Johanna	Kok.	Muttonen-Mattila Eija	Kok.
Jungerstam Dick (1.6.21–1.9.24)	RKP	Bonn Jan (1.6.21–1.9.24)	RKP
Bonn Jan (2.9.24–31.5.25)	RKP	Åkerman Kim (2.9.24–31.5.25)	RKP
Kauppinen Johanna (1.6.21–8.12.24)	RKP	Ingves Gunlög (1.6.21–8.12.24)	RKP
Ingves Gunlög (9.12.24–31.5.25)	RKP	Sandra Högström (9.12.24–31.5.25)	RKP
Kiviranta Marjatta	SDP	Ruutiainen Tanja	SDP
Keskinen Pasi	Kesk.	Huovari Pentti	Kesk.
Mäkinen Niina	PS	Järvinen Juhani	PS
Katajamäki Jorma	Vas.	Axell May-Gret	KD

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2025–2029

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Keränen Heikki, pj.	SDP	Lehtimäki Erkki	SDP
Hakoniemi Petra, vpj.	Kok.	Vanhaviitakoski Annemari	Kok.
Bonn Jan	RKP	Åkerman Kim	RKP
Dahlbo Juha	Kok.	Viitanen Markku	Kok.
Ilonen Marke	SDP	Jussila Jenni	SDP
Katajamäki Jorma	Vas.	Hiipakka Paula	Vihr.
Kauppi Kirsi	PS	Niemiharju Jyrki	PS
Stenfors Dan-Ove	RKP	Stenvall Kaj	RKP
Svartsjö Jenny	RKP	Ingves Gunlög	RKP

Vaasan Veden johtoryhmä

Vaasan Veden johtoryhmään kuuluvat johtajan ja hänen sijaisensa lisäksi palvelualueiden päälliköt. Johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Palavereissa pääpaino on palvelualueiden ajankohtaiskatsauksilla sekä henkilöstö- ja talousasioilla. Johtoryhmän tehtävät on kirjattu teknisten liikelaitosten toimintasääntöön.

Johtaja		
Pekka Rouhiainen		
Käyttöpäällikkö	Verkostopäällikkö	Käyttöpäällikkö
Vedentuotanto	Tekniset palvelut Johtajan sijainen	Jätevedenpuhdistus
Markus Aspholm	Jari Jantunen	Maria Koivisto
Palveluesihenkilö Asiakaspalveluvastaava		Taloussuunnittelija
Sihteeripalvelut		Talous ja strategia
Tarja Teppo		Taina Piironen

Liite 1. Vaasan Veden organisaatio

TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS 2025

Toiminta-ajatus ja toiminnan sisältö

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemäriulaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on

- 1) toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- 2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- 3) tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- 4) toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- 5) varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Vaasan Vesi perustettiin vuonna 1915 ja se on toiminut kunnallisena liikelaitoksena vuodesta 1992 lähtien. Vaasan Vesi tuottaa asiakkailleen vesihuoltopalvelut, joista keskeisimmät ovat hyvälaatuinen talousvesi ja sen jakelu sekä jätevesien viemärointi ja puhdistus. Näiden palveluiden tuottamiseen sisältyy lukuisia joukko osa- ja oheispalveluja.

Vaasan Veden palvelut on jaettu palvelualueisiin: Vedentuotanto, Jätevedenpuhdistus sekä Tekniset palvelut. Lisäksi Vaasan Vesi hankkii erilaisia tukipalveluja kaupunkikonsernilta, mm. Vaasan Veden Sihteeripalveluilta, joka hoitaa asiakaspalvelua ja hallintoa. Vaasan Veden palvelualueet sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Vedentuotanto

Vaasan kaupungin juomavesi on peräisin Kyrönjoesta. Raakavesi pumpataan Kalliolammen esisaostuksen kautta Pilvilammelle, joka on vesilaitoksen varastoaltaaksi luotu tekojärvi.

Vaasan talousvesi valmistetaan Pilvilammen vesilaitoksella. Automatisoidun ja nykyaikaistetun puhdistusprosessin ansiosta Vaasan talousvesi

täyttää ulkonäöltään, maultaan ja puhtaudeltaan kaikki tiukimmatkin laatuvaatimukset.

Jätevedenpuhdistus

Pättin jätevedenpuhdistamo sijaitsee Palosaarella. Laitoksessa puhdistetaan koko Vaasan kaupungin jätevedet sekä osa naapurikuntien Mustasaaren ja Maalahden jätevesistä. Puhdistamo on biologis-kemiallinen rinnakkaisaostuslaitos. Jätevedenpuhdistamolle kuuluu myös n. 100 jätevedenpumppaamo ympäri kuntaa.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut -palvelualue koostuu verkostopalveluista ja liittymäpalveluista. Verkostopalvelut vastaa vesi- ja viemäriverkoston ylläpidosta ja rakentamisesta. Liittymäpalvelut vastaa verkostopalveluiden tukena toimivista palveluista ja tietojärjestelmistä. Tekniset palvelut toimii Vaasan Veden toimiston yhteydessä Valimonttiellä.

Vesihuolto on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen peruspalvelu, jonka toimintavarmuus on turvattava kaikissa olosuhteissa. Siksi sekä laitoksilla että verkostolla toimii päivystys läpi vuoden 24 h/vrk.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimiva teknisten liikelaitosten uusi johtokunta piti ensimmäisen kokouksensa 17.6.2025. Edellinen johtokunta kokoontui 5 kertaa ja uusi johtokunta 6 kertaa. Yhteensä teknisten liikelaitosten johtokunta kokoontui vuoden 2025 aikana 11 kertaa. Uusi johtokunta kävi tutustumassa Pilvilammen H-rakennuksen työmaahan. Tärkeä osa kokouksia ovat olleet tulosaluejohtajien ajankohtaiskatsaukset.

Uusi johtokunta osallistui myös Vesilaitosyhdistyksen järjestämään koulutukseen. Ajankohtaiskatsauksissa käytiin myös läpi Vaasan Veden toimintaa.

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista ja Vesitili-asiointipalvelun toimintojen kehittämistä.

Vuotta 2025 leimasi vahvasti varautumiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvät harjoitukset, joihin Vaasan Veden henkilökunta osallistui aktiivisesti.

Yleisen taloudellisen tilanteen myötä uudiskohteiden rakentaminen ei lähtenyt kasvuun.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGIN STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JOHDETTU TOIMINNAN TAVOITE / PERIAATE

1. Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää

TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2025	Verkoston ja laitosten saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi
TAVOITTEEN TOTEUMA	<p>Vesitieto-tietojärjestelmän ja etäluettavien IoT-mittareiden käyttöönoton myötä reaaliaikainen kulutusseuranta sekä mittareiden, tunnuslukujen ja raporttien laatiminen pystytään ottamaan käyttöön.</p> <p>Trimblen "Utility to go" -sovelluksen käyttöönotto on mahdollistanut reaaliaikaisten verkotietojen käyttöä toimiston ja maastossa toimivan kenttähenkilökunnan välillä. Saneerauskohteista saadaan tietoa verkkotietojärjestelmään kirjattujen havaintojen pohjalta investointiohjelman laadinnan ja päätöksenteon tueksi. Sovellus auttaa myös häiriötilanteiden päätöksenteossa.</p> <p>Pilvilammen vesilaitoksen ja Pättin jätevedenpuhdistamon uusinvestoinneilla parannetaan merkittävästi vesihuollon energiatehokkuutta.</p> <p>Vesijohtoverkoston aluemitäusjärjestelmän käyttöönoton myötä vuotovesien hallintaa on pystytty tehostamaan.</p> <p>Pättin jätevedenpuhdistamon investoinnit tehostavat laitoksen toimintaa. Jätevesipumppaamoiden saneeraukseen ja jv-kaivojen saneeraukseen ja uusimiseen on panostettu.</p>

2. Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa

TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2025	Hinnastovertailut
TAVOITTEEN TOTEUMA	<p>Osana Vaasan kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa, johtokunta päätti 18.6.2024 kokouksessaan, että talousveden ja jäteveden käyttömaksuja korotetaan 5 % 1.10.2024 alkaen.</p> <p>Juomaveden osalta maksu 31.12.2025 (sis. ALV 25,5 %) oli 0,75 €/ m³ alle maan keskiarvon (Vaasan Vesi 1,95 €/ m³, koko maan keskiarvo 2,70 €/ m³) ja jäteveden osalta 0,44 €/ m³ alle maan keskiarvon (Vaasan Vesi 2,97 €/m³, koko maan keskiarvo 3,41 €/ m³).</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 hyväksymät sitovat tavoitteet Vaasan Vesi -liikelaitoksen osalta:

Tuloutustavoite 1 400 000 €

Sijoitetun pääoman tuloutustavoite eli perittävä korvaus peruspääomasta maksettiin kuukausittain tasaerinä omistajalle eli Vaasan kaupungille. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto oli:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
5,74 %	6,25 %	4,16 %	7,87 %	8,19 %	8,22 %	8,03 %	5,91 %	8,23 %	9,51 %

Liikelylijäämä ilman poistoja 7 373 000 €

Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite toiminnallisena ylijäämätavoitteena toteutui. Liikelylijäämä ilman poistoja oli 8 578 762 € (v. 2024 8,44 M€).

Investointikehys vuodelle 2025 oli 14,07 M€

Investointien toteuma oli 12,61 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke ja GigaVaasa-hanke yhteensä 0,15 M€. Talousarviossa 2025 varatuista määrärahoista 1,1 M€ siirrettiin vuodelle 2026 urakoiden myöhästymisien vuoksi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Laskutettu vesimäärä 1 000 m ³	3800	3940	3800	3970
Laskutettu jätevesimäärä 1 000 m ³	4580	4820	4600	4670
Vesijohtoverkoston pituus km	1023	1025	1020	1026
Viemäriverkoston pituus km	574	577	571	580
Vesimaksutaksa (ALV 0 %) €/m ³	1,48	1,55	1,55	1,55
Jätevesimaksutaksa (ALV 0 %) €/m ³	2,26	2,37	2,37	2,37

Laskutettu vesimäärä kasvoi edellisvuoteen nähden n. 1 % (vuonna 2024 nousua oli n. 3 %). Asuin-kiinteistöjen laskettu vedenkulutus per henkilö kasvoi 118 litrasta 120 litraan. Laskuttamattoman talousveden määrä oli 9 %, asetettu tavoitetaso 20 %. Laskuttamattoman jäteveden määrä oli 27 %, asetettu tavoitetaso 30 %.

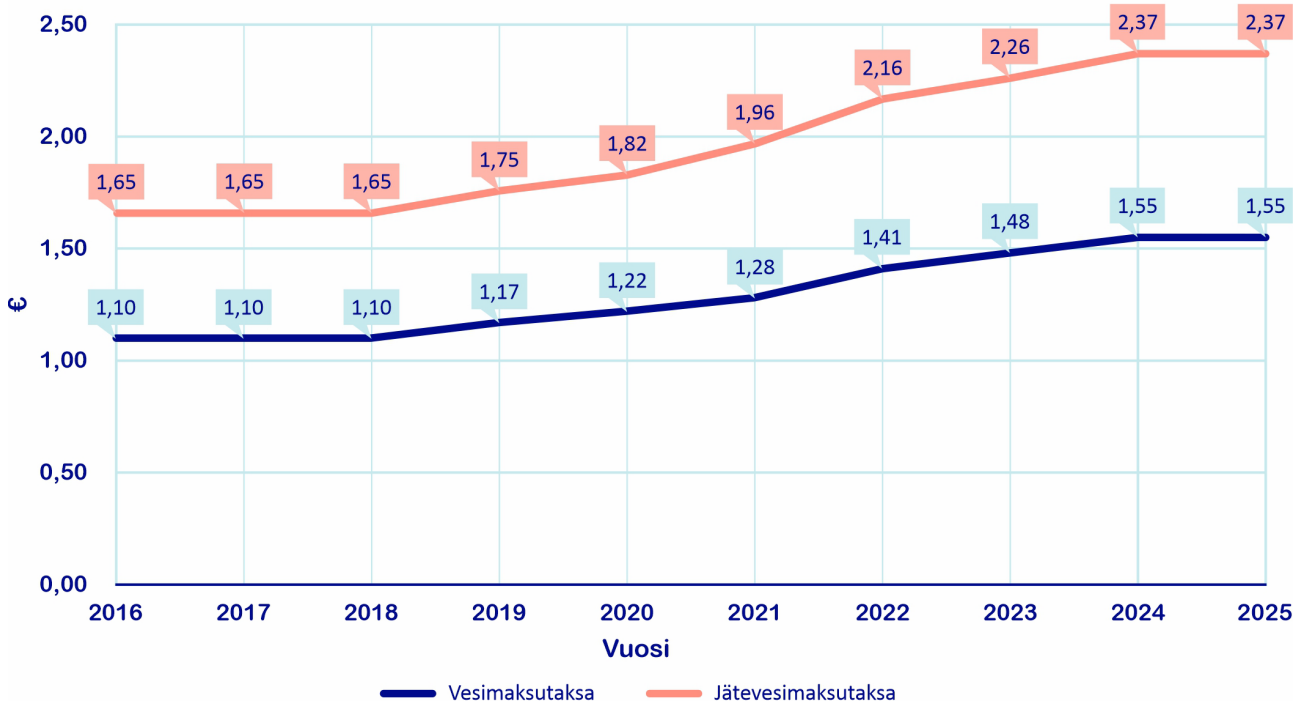
Vaasan Veden jakama talousvesi täytti edellisten vuosien tapaan talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Jätevedenpuhdistamolla ympäristölupa-ehdojen mukaisesti puhdistustuloksiin päästiin BOD:n, COD:n ja fosforin osalta. Typenpoistotehokkuudessa ei saavutettu lupaehdoissa mainittua raja-arvoa, puhdistustehokkuus jäi vuosi-

tasolla 64 %:iin. Pättin jätevedenpuhdistamo toimittaa valvontaviranomaisille erillisen vuosikertomuksen.

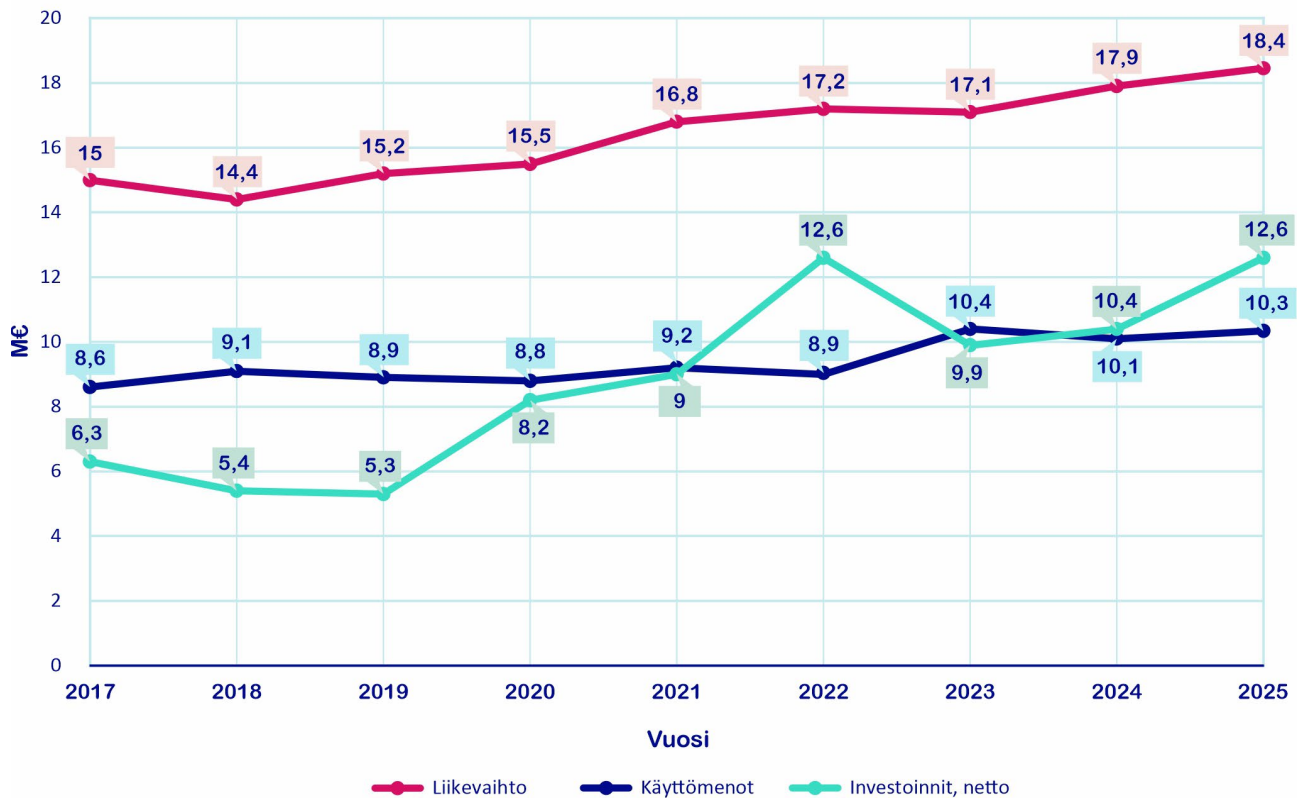
Koosteet Pilvilammen ja Pättin toiminnasta löytyvät kotisivuilta osoitteesta: <https://www.vaasan-vesi.fi/vuosikertomukset>. Siihen on koottu myös Teknisten palveluiden sekä konsernin lähitukipalveluiden (hallinto ja asiakaspalvelu) toimintakertomukset.

Tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat (ks. taulukko Tavoitteiden toteutuminen -osiossa.)

Vesitaksat 2016–2025 (veroton, €/m³)

Talouden kehitys vuosina 2017–2025 (M€)

Talouden toteutuminen

Vuosi	Liikevaihto M€	Ylijäämä M€
2025	18,42	2,69
2024	17,90	2,53
2023	17,10	1,00
2022	17,08	2,66
2021	16,75	2,10
2020	15,51	1,90
2019	15,23	1,55
2018	14,40	0,75

Vaasan Veden liikevaihto vuonna 2025 oli 18,42 M€, kasvua vuoteen 2024 oli 0,52 M€ (n. 3 %). Toimintamenoissa ei ollut enää edellisten vuosien tapaan kasvua. Uusien vesi- ja viemäri liittymien määrässä ei ollut kasvua vuoteen 2024 nähden, jolloin tapahtui raju käänne laskuun.

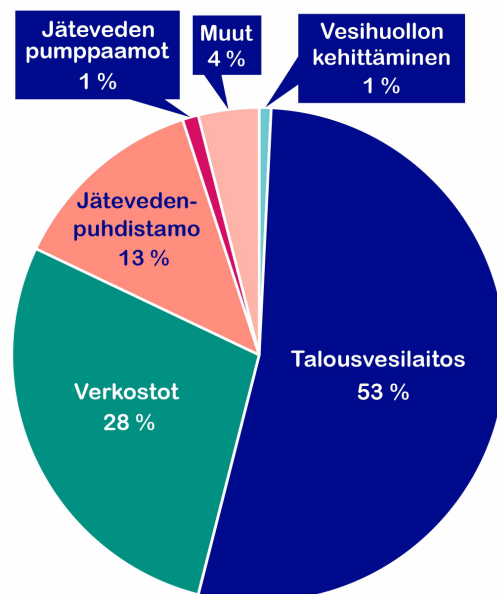
Investointien toteuma oli 12,6 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 135 000 € sekä GigaVaasa-hanke 16 400 €, kun investointikehys oli 14 M€.

Vaasan Vesi -liikelaitos maksoi kaupungille 1,4 M€ tuottovaatimuksen, joka oli sama kuin vuosina 2016–2024.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet (3) saavutettiin muilta osin, mutta ns. GigaVaasan alueen investoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti, koska alueelle ei kohdistunut hankkeita. Urakoiden siirtymisen vuoksi talousarvioon 2025 varatuista määrärahoista 1,1 M€ siirrettiin vuodelle 2026.

Investoinnit (netto)	2025	Yksikkö
Vesihuollon kehittäminen (Kurikan syväpohjavesihanke, GigaVaasa)	0,10	milj. €
Talousvesilaitos	6,70	milj. €
Verkostot	3,54	milj. €
Jätevedenpuhdistamo	1,63	milj. €
Jäteveden pumppaamot	0,13	milj. €
Muut	0,50	milj. €
Investoinnit yhteensä	12,6	milj. €

Investointien jakautuminen 2025

Käyttömaksut

	€/m ³ 1.10.2024 alk. Veroton	€/m ³ 1.10.2024 alk. Verollinen (25,5 %)
Vesimaksu	1,55	1,95
Jätevesimaksu	2,37	2,97
Yhteensä	3,92	4,92

Käyttömaksujen tuotot 2025

Vesimaksut	6 105 336 €
Jätevesimaksut	9 447 063 €
Yhteensä	15 552 399 €

Perusmaksut

	€/v 1.9.2024 alk.* Verollinen (25,5 %)
Mittarin koko:	
20 mm, vuosikulutus enintään 700 m ³	163,15
20 mm, vuosikulutus yli 700 m ³	414,15
30 mm, vuosikulutus enintään 3000 m ³	790,65
30 mm, vuosikulutus yli 3000 m ³	1 694,25
40 mm	2 635,50
50 mm	4 141,50
65 mm	4 706,25
80 mm	5 271,00
100 mm	6 024,00

Perusmaksujen tuotot 2025**2 611 603 €****Laskutettu vesimäärä:****3,97 milj. m³****Laskutettu jätevesimäärä:****4,67 milj. m³**

Kiinteistölle, joka on liittynyt pelkästään vesijohtoon tai viemäriin, perusmaksu on 70 % yllä olevasta.

* Yleinen arvonlisäverokanta nousi 24 prosentista 25,5 prosenttiin

Liittymismaksut 1.9.2024 alkaen***Asemakaavan mukainen rakennusoikeus (kerrosala)**

	Veroton (vesi+viemäriverkosto)	Verollinen (alv 25,5 %) (vesi+viemäriverkosto)
tai Haja-asutusalueella rakennetun kokonaiskerrosalan mukaan		
500 m ² tai pienempi	3 750,00 €	4 706,25 €

Asemakaava-alueella liittyttäessä vain vesi- tai jätevesiverkoston on maksu 50 % täydestä maksusta. Haja-asutusalueella liittyttäessä vain vesijohtoverkoston on liittymismaksu 50 % täydestä maksusta. Haja-asutusalueella liittyttäessä vain jätevesiverkoston peritään täyttä liittymismaksua vastaava maksu. Muut rakennukset [laskentakaavan](#) mukaan.

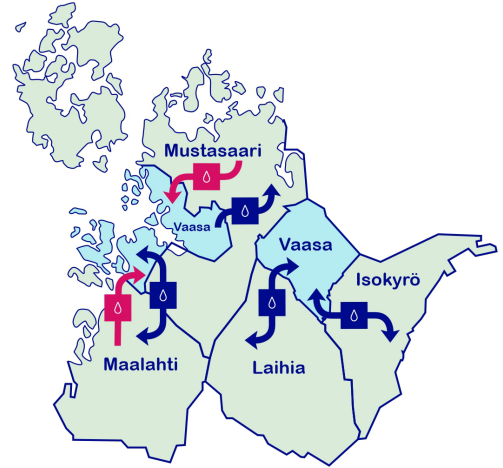
* Yleinen arvonlisäverokanta nousi 24 prosentista 25,5 prosenttiin

Liittymismaksujen tuotot 2025**174 045 €**

Tukkipalveluiden osto ja myynti

Naapurikunnilta vastaanotetut ja niille myydyt vedet vuonna 2025

	m ³	OSUUS kaikista
Pätin jätevedenpuhdistamolle vastaanotetut jätevedet		
Mustasaaren kunnasta	801 551	12,60 %
josta Sepänkylän keskustasta	624 088	9,80 %
Maalahden kunnasta	142 606	2,20 %
Pilvilammen vesilaitokselta pumpatut vedet		
Mustasaaren kuntaan	43 810	1,00 %
Laihian kuntaan	1 207	0,03 %

Vähänkyrön alueen jätevedet (n. 100 000 m³) johdetaan puhdistettavaksi Kyrönmaan Jätevesi Oy:n Hyyriän jätevedenpuhdistamolle.

Vaasan Vedellä on yhteistyösopimus Maalahden kunnan, Isonkyrön kunnan ja Laihian Poronkankaan Vesi Oy:n kanssa veden toimittamisesta erityistilanteissa.

Henkilöstön tunnusluvut

	2023	2024	2025	
Henkilöstön määrä 31.12.	56	51	56	hlö
Vakinaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	52	50	52	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	0	0	1	hlö
Määräaikaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	2	0	3	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	2	1	0	hlö
Henkilötyövuodet	56,6	54,2	55,8	htv
Henkilöstön keski-ikä 31.12.	45,1	45,9	44,1	v
Sairauslomia	9,9	10,0	4,9	pv/htv
Tapaturmia	1	0	0	kpl
Koulutus	3,4	3,3	4,52	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	17 548	42 782	53 974	€

Palkat ja palkkiot -kokonaissumma vuonna 2025: 2 577 909,71 €

Hallinto- ja asiakaspalveluhenkilöstön (5 hlö) palvelut hankitaan tukipalveluna kaupunkikonsernilta.

Vesihuollon tunnusluvut

Vesijohtoverkoston tuottavuus (m³/m)

Tehokas vesilaitos pystyy minimoimaan kustannuksensa, ja näin parantamaan mahdollisuuksiaan esimerkiksi toteuttaa investointeja tai ylläpitää edullista hintatasoa. Tuottavuus kuvaa, kuinka paljon tuotannon tekijöitä eli resursseja tarvitaan jonkin suoritteen toteuttamiseksi, eli **laitoksen omalta palvelualueelta laskutetun vesimäärän suhdetta vesijohtoverkoston johtopituuteen**. Mitä suurempi tunnusluvun arvo on, sitä tehokampaa vesijohtoverkoston käyttö on. Laitos, jolla on tiivis palvelualue, eli paljon käyttäjiä suhteessa verkoston pituuteen, saavuttaa suuremman tuottavuuden.

Vaasan Veden vesijohtoverkoston tuottavuus vuonna 2025 oli 3,87 m³/m

Koko Suomen vesilaitosten keskiarvo vuonna 2024 oli 2,4 m³/m ja suurten laitosten 5,68 m³/m. Laskutetun vesimäärän perusteella Vaasan Vesi asettuu sijalle 11 Suomen suurimpien vesilaitosten listalla.

Laskuttamattoman veden määrä (m³/m)

Tunnusluku kuvaa **vesijohtoverkostosta vuotaneen tai laskuttamatta otetun, eli yleisen veden määrää verkostopituutta kohti**. Yleisen veden määrä on tyypillisesti pieni, ja pääosa laskuttamattomasta vesimäärästä on verkostosta vuotanutta vettä. Putkipituuteen suhteutettuna suuri laskuttamattoman veden määrä on merkki verkoston huonosta kunnosta. Tunnusluku painottaa vesijohtoverkoston pituutta.

Vaasan Veden laskuttamattoman veden määrä vuonna 2025 oli 0,6 m³/m

Koko Suomen vesilaitosten keskiarvo vuonna 2024 oli alle 1 m³/m ja suurten laitosten keskiarvo 1,4 m³/m.

Vesijohtoverkoston asukastiheys (m/as.)

Tunnusluku kuvaa **vesijohtoverkoston johtopituuden suhdetta verkostoon liittyneiden asukkaiden määrään**. Mitä suurempi luku (m/as.) on, sitä enemmän johtopituutta jokaista asukasta kohti on, eli sitä väljemmin palvelualue on asutettu. Tiiviillä palvelualueella tunnusluku on pienempi, sillä ihmiset asuvat lähemmäs eikä yhtä paljon putkia tarvitse rakentaa yhtä asukasta kohti.

Vaasan Veden vesijohtoverkoston asukastiheys vuonna 2025 oli 14,39 m/as.

Koko Suomen vesilaitosten keskiarvo vuonna 2024 oli 42,39 m/as. ja suurten laitosten keskiarvo oli vain 17,7 m/as. Asukkaita oli Vaasassa vuoden 2025 lopussa 71 281.

Ennakoimattomien putkirikkojen suhteellinen määrä (kpl/100 km)

Ennakoimattomien putkirikkojen määrä lasketaan suhteutettuna verkoston pituuteen. Suuri määrä putkirikkoja voi olla merkki siitä, että verkosto on hyvin vanha, ja että putket ovat huonossa kunnossa. Putket tulisi pyrkiä saneeraamaan ennen kuin ne hajoavat, ja verkoston kuntoa seurata aktiivisesti, jotta suuret putkirikot tai vuodot voidaan huomata ajoissa ja korjata ennen kuin niistä koituu liian suurta vahinkoa. Mitä pidempi verkosto laitoksella on, sitä enemmän laitoksella myös yleensä on putkirikkoja.

Vaasan Veden ennakoimattomien putkirikkojen suhteellinen määrä vuonna 2025 oli 2,72 kpl/100 km

Koko Suomen vesilaitosten keskiarvo vuonna 2024 oli 3 kpl/100 km ja suurten laitosten keskiarvo oli 3,6 kpl/100 km.

Kokonaiskustannukset laskettuna vesimäärää kohti (€/m³)

Tunnusluku kuvaa vesilaitoksen toiminnan kokonaiskustannuksia (käyttökustannukset + pääomakustannukset) laskutettua talousvesikuutiometriä kohti. Vesilaitosten tulisi pyrkiä kattamaan toimintansa kustannukset vesimaksuilla, jotta ne pystyvät jatkossakin tarjoamaan kestäviä ja toimivia vesihuollon palveluita. Suurilla laitoksilla kokonaiskustannukset ovat keskimäärin korkeammat, mutta niiden vaihteluväli on pienempi ja kustannukset tasaisempia.

Vaasan Veden kokonaiskustannukset laskettuna vesimäärää kohti vuonna 2025 olivat 4,0 €/m³

Tämä tunnusluku löytyi vain suurilta ja keskisuurilta laitoksilta. Vuonna 2024 minimi kokonaiskustannuksissa laskutetun vesimäärän suhteen oli 1,09 €/m³ ja maksimi 5,73 €/m³. Suurin keskiarvo oli keskisuurilla laitoksilla 4,32 €/m³.

Lähde: Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän raportti 2024, Vesilaitosyhdistys.

Lisää Vaasan Veden tunnuslukuja löytyy liitteestä 2. Avainluvut 2025.

Vesihuollon valtakunnalliset tunnusluvut

VEETI-tietojärjestelmä on vesihuoltolakiin perustuva vesihuollon tietojärjestelmä, jolla kerätään tietoa mm. verkostoon liittyneiden ja liittymättömien asukkaiden määristä, taloudellisista tunnusluvuista, vedenhankintaan otetuista ja toimitetuista vesimääristä, toimintamuuodoista sekä vesi- ja viemäriverkostojen materiaaleista ja määristä.

VEETI otettiin käyttöön vuonna 2016 ja sitä käyttävät kaikki vesihuoltolaitokset, joilla on kunnan vahvistama toiminta-alue, myös vesihuollon tukkulaitokset ja jätevedenkäsittelylaitokset. Vuoden 2025 tiedot raportoidaan 30.4.2026 mennessä.

Edellisen vuoden vertailu on nähtävissä: vaasanvesi.fi/vuosikertomukset

Ympäristövaikutusten tunnusluvut 2025

TUOTOKSET

Käsitellyt määrät

Pumpattu verkostoon	4,61	milj. m ³
Laskutettu vesi ¹⁾	3,97	milj. m ³
Puhdistettu jätevesi	6,38	milj. m ³
Laskutettu jätevesi ²⁾	4,67	milj. m ³
Kuivattu liete	11 159	tn

Päästöt

Päätilta merialueelle:		
BOD ₇	52	tn
Fosfori	1	tn
Typpi	196	tn

Jätteet

Puhdistamoliete:		
ASJ Stormossenille	11 159	tn
Ongelmajäte ³⁾	vähäinen	
Muu jäte ³⁾	vähäinen	

- ¹⁾ Sisältää myös Mustasaaren ja Laihialle myydyin veden.
- ²⁾ Sisältää myös Mustasaaresta ja Maalahdesta vastaanotetun jäteveden.
- ³⁾ Vaasan Veden jätemäärät käsitellään pääasiassa kaupungin keskitettyjen keräyspisteiden kautta.
- ⁴⁾ Pättin puhdistamon ja pumppaamoiden yhteenlaskettu kulutus.

PANOKSET

Ostetut kemikaalit

Veden puhdistus

Sammutettu kalkki	278	tn
Ferrisulfaatti	899	tn
Happi	120	tn
Natriumhypokloriitti	18	tn

Jätevedenpuhdistus

Ferrisulfaatti	199	tn
Polyalumiinikloridi	484	tn
Metanoli	197	tn
Kalkki	1 077	tn
Polymeeri	13	tn
Vetyperoksidi	15,5	tn
Muurahaishappo	14	tn

Ostettu energia

Sähkö

Veden puhdistus	3,4	GWh
Jäteveden puhdistus ⁴⁾	4,27	GWh
Toimisto	vähäinen	
Verkostot	vähäinen	

Lämpö

Veden puhdistus	1,4	GWh
Jäteveden puhdistus	1,3	GWh

Polttoaineet

Diesel	38 887,97	l
Bensiini	1 955,15	l
Polttoöljy	11 489,06	l

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi toteutetaan mm. kyselyllä tilivelvollisille. Kokonaisarvio tu-
losalueen sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä on erittäin hyvä.

Sisäisen valvonnan kohteena suurimmista riskeistä oli

- 1) operatiivinen riski ”Hulevesien pääsy jätevesiverkostoon”.

Muiksi yhtä suuriksi riskeiksi arvioitiin

- 2) operatiivinen riski: ”Kyberhyökkäys” sekä
- 3) taloudelliset riskit: ”Sopimusten hallinta”.

Riskimatriisiarviossa mikään Vaasan Veden riskeistä ei noussut merkittäväksi, saati sietämättömäksi. Vaiku-
tuksiltaan erittäin vakavat riskit ovat toistaiseksi epätodennäköisiä.

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Vaasan Vesi on aktiivisesti mukana vesihuollon ke-
hittämisessä muiden vesilaitosten ja eri sidosryh-
mien kanssa.

Vaasan Vesi on saanut Huoltovarmuuskeskuksen
ALUE 2030 -ohjelmasta rahoitusta Vettä merive-
destä -hankkeeseen. Hankkeessa selvitetään huol-
tovarmuutta turvaavan, siirrettävän merivesikon-
tin pilotointia ja käyttöönottoa varaveden tuotan-
toon. Hankkeessa ovat mukana myös Pietarsaaren
Vesi ja Oulun Vesi. Hankkeen aikataulu on 2023–
2026.

Vaasan Veden varautumistiimi on ollut aktiivisesti
mukana suunnittelemassa ja kehittämässä omia
häiriötilanneharjoituksia sekä osallistunut muiden
esim. ELY-keskuksen järjestämiin harjoituksiin.
Vaasan Vesi on mukana myös läntisen Suomen EL-
VAR-toimikunnan työryhmässä sekä VVY:n vesi-
huoltopoolissa.

Vaasan Vesi osallistui vuosina 2024–2025 KUHA-
hankkeeseen (Kuormitus haltuun–Vaasan kes-
kusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunni-
telma). KUHA-hanke puolestaan keskittyy haitallisten
kaupunkivesien hallinnan, kuormituksen ja yh-
teyksien selvittämiseen sekä niiden poissulkemi-
seen mahdollisuuksien mukaan.

Uudistettu Vesitili-asointipalvelu otettiin käyt-
töön vuoden 2024 lopussa. Siellä asiakas voi il-
moittaa vesimittarin lukeman, selailla kulutustie-
tojaan ja laskujaan sekä lähettää palautetta. Sen
kautta myös lähetetään informaatiota liittymä-
asiakkaille.

Vaasan Vesi on mukana rahoittamassa Aalto-yli-
opiston jätevesienpuhdistuksen työelämäprofes-
suuria 2018–2028. Keskeisiä tutkimuskohteita
ovat ravinteiden talteenotto, haitta-aineiden
poisto sekä energian ja hiilijalanjäljen optimointi.
Tämä toteutetaan jätevedenkäsittelyssä keskit-
tyen kylmien lämpötilojen olosuhteisiin. Lisätie-
toja: [https://www.aalto.fi/fi/rakennetun-ymparis-
ton-laitos/jateveden-kasittelyteknologiat](https://www.aalto.fi/fi/rakennetun-ymparis-ton-laitos/jateveden-kasittelyteknologiat).

Vaasan Vesi osallistuu lääkeaineiden seurantaan,
riskinhallintaan ja kuormituksen vähentämiseen
raakavedessä keskittyvään APRIORA -hankke-
eseen.

Vuonna 2025 Kurikan syväpohjavesihanke eteni
YVA-vaiheeseen. Kehittämishankkeessa on selvi-
tetty syväpohjaveden käyttöönottoa sekä Vaasan
että Kurikan kaupunkien tarpeisiin. Tutkimushank-
keessa ovat olleet mukana Geologian tutkimuskes-
kus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Kurikan Vesi-
huolto Oy ja Vaasan Vesi -liikelaitos.

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2026–2031

Eduskunta hyväksyi 19.11.2025 vesihuoltolain muuttamisen maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön mukaisena. Laki astui voimaan 1.1.2026. Lain nojalla on annettu 11.12.2025 vesihuoltoasetus, joka määrittelee vaatimukset kunnan vesihuoltosuunnitelmalle, vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallinta- ja varautumissuunnitelmalle, palveluiden turvaamiselle, häiriötilanteiden hallinnalle, tiedottamiselle ja tietojärjestelmäraportoinnille.

Asetuksen myötä vesihuoltolaitosten hallinnollinen työ kasvaa. Suunnitelmien laatiminen ja säännöllinen päivittäminen edellyttävät lisäresursseja. Riskienhallinnan ja varautumisen merkitys korostuu: laitoksen on tunnistettava riskit ja varauduttava häiriöihin entistä järjestelmällisemmin. Tietojärjestelmävaatimukset tiukentuvat, sillä raportointi ja tiedonkeruu vaativat toimivia järjestelmiä. Asiakkaille on tarjottava aiempaa kattavampaa tietoa veden laadusta, hinnoista ja kulutuksesta. Uudet velvoitteet lisäävät kustannuksia, mutta samalla ne tukevat pitkäjänteistä toimintaa ja vahvistavat riskienhallintaa.

Epävakaa geopoliittinen tilanne leimaa edelleen tulevaa jaksoa. Ukrainan sodan myötä tulleet varautumiseen ja valmiuteen keskittyvät toimenpiteet ovat vesihuollon osalta prioriteettilistan kärjessä. Taloudellisia resursseja, koulutusta ja laajamittaista yhteistyötä eri viranomaisien kanssa tarvitaan edelleen.

Vedenkulutuksen oletetaan nousevan Vaasan väestömäärän positiivisen kehityksen myötä. Myös uusien asuntojen rakentamisen oletetaan piristävän. GigaVaasan kehittymisen myötä oletuksena on, että isojen teollisuuslaitosten tulo alueelle lisää myös osaltaan liittymien määrää sekä kasvattaa vedenkulutusta.

Toimintakulujen ennustettavuuteen tulee edelleen vaikuttamaan globaali epävarmuus taloustilanteesta ja saatavuudesta.

Euroopan unioni on päivittämässä yhdyskuntajätevesien käsittelyä säätelevää direktiiviä. Se tulisi

tehostamaan vaatimuksia jätevedenpuhdistamolle vuoden 2030 loppuun mennessä. Direktiivin myötä tulisi merkittäviä tiukennuksia typenpoistovaatimuksiin. Kokonaan uutena asiana direktiiviin olisi tulossa haitallisten aineiden tai mikroepäpuhkausten poistovelvoite. Lisäksi suurten puhdistamoiden osalta komission alkuperäisessä esityksessä on vaadittu jokaisen vuorokauden seuranta-näytteiden analysointia. Myös mahdolliset energiatehokkuustoimenpiteet kasvattavat investointimenoja.

AVI:n hyväksymä Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukainen selvitys ja suunnitelma hajuhaittojen vähentämiseksi sekä siihen liittyvät toimenpiteet toteutetaan vuosina 2025–2027.

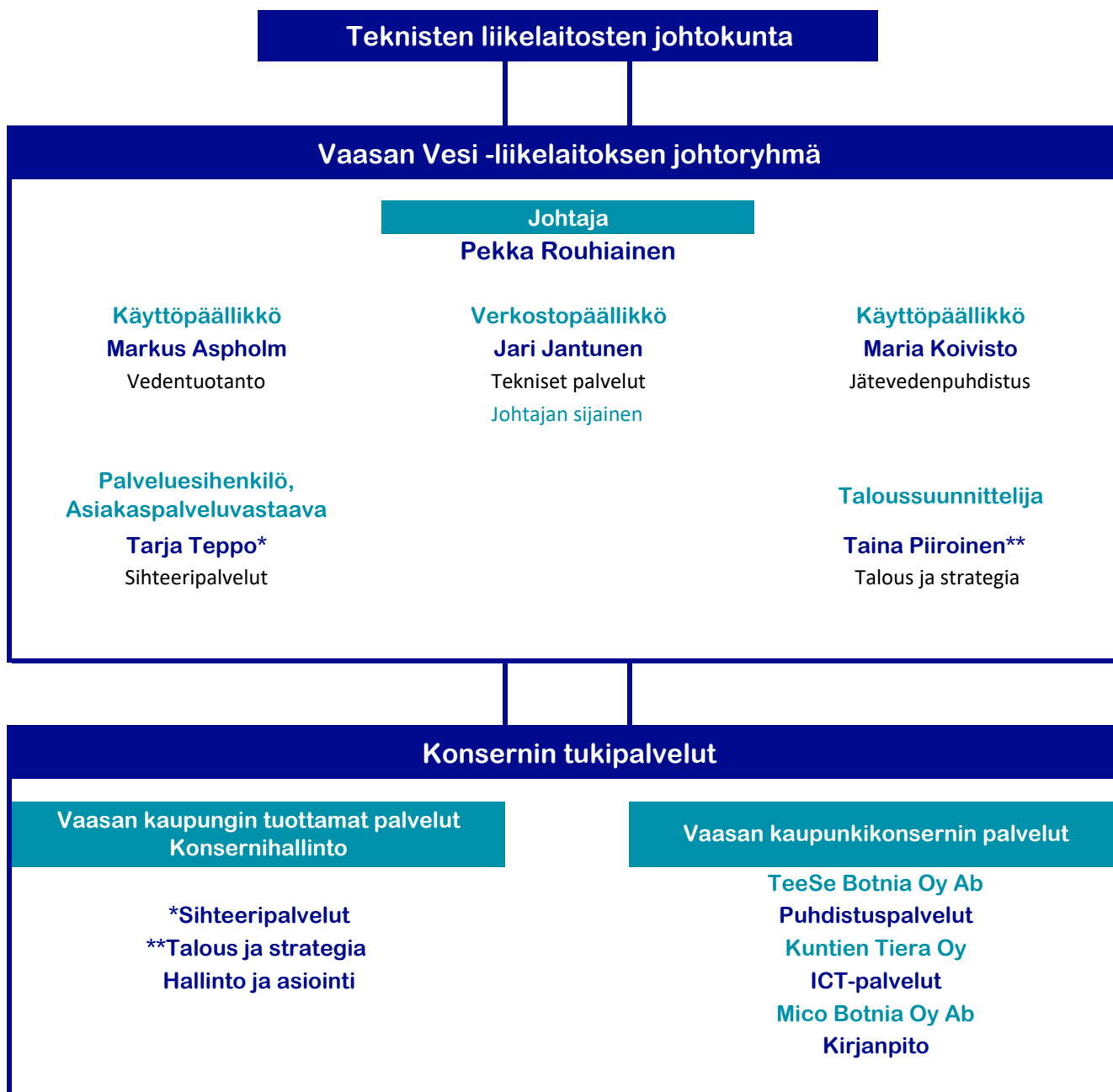
Euroopan komission ehdotusluonnoksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdyskuntajätevesien käsittelystä esitetään, että kokonaisvaltaisen kaupunkivesien hallintasuunnitelman laatiminen tulisi velvoitteeksi.

Kurikan syväpohjavesihankkeen seuraavassa vaiheessa haetaan tutkimuslupaa pitkäkestoiselle koepumppaukselle (1 vuosi). Tällä hetkellä on meillä YVA-selvitys. Näiden pohjalta päästään tekemään tarkempia suunnitelmia ja käynnistämään itse talousveden hankintalupaprosessi. Itse tuotannon aloituksen aikataulua määrittelee vahvasti selvityksiin ja luvitukseen kuluva aika sekä taloudelliset tekijät. Vaikka Kurikasta saataisiin jo 2030-luvulla Vaasan seudulle talousvettä, nykyinen Kyronjoen veteen perustuva talousvedentuotannon varmistaminen on tarpeen.

V A A S A .
VAASAN VESI

ORGANISAATIO 2025

Liite 2.

Avainluvut	2025	Yksikkö
Talous (tilinpäätös)		
Liikevaihto	18,4	milj. €
Käyttömenot	10,3	milj. €
Tuottovaatimus	1,4	milj. €
Investoinnit, netto	12,6	milj. €
Käyttömaksut (verollinen)		
Vesimaksu	1,95	€/m ³
Jätevesimaksu	2,97	€/m ³
Laskutus		
Laskutettu vesimäärä (Vaasa)	3,93	milj. m ³
Mustasaareen myyty vesi	0,04	milj. m ³
Laskutettu kokonaisvesimäärä	3,97	milj. m ³
Vedenkulutuksen muutos edellisvuoteen	0,70	%
Laskutettu jätevesimäärä (Vaasa)	3,73	milj. m ³
Mustasaaresta otettiin vastaan jätevettä	0,80	milj. m ³
Maalahdesta otettiin vastaan jätevettä	0,14	milj. m ³
Laskutettu kokonaisjätevesimäärä	4,67	milj. m ³
Verkostot		
Vesijohtoverkoston pituus	1 026	km
Viemäriverkoston pituus	580	km
Liittymisprosentti vesijohtoverkoston (Vaasa)	99,5	%
Liittymisprosentti viemäriverkoston (Vaasa)	93,4	%
Liittymisprosentti viemäriverkoston (kanta-Vaasa)	97,5	%
Laskuttamaton vesi (sis. mm. sammutus-, vuoto-, kunnossapito- & huuhteluedet)	8,66	%
Laskuttamaton jätevesi (sis. mm. sade- & sulamisvedet)	26,77	%
Palvelukatkotuntien määrä/asukas/vuosi	1,8	min
Vesivuotojen kokonaismäärä	28	kpl
Liittyneet vesijohtoverkoston / käyttöpaikat	11 781	kpl
Liittyneet viemäriverkoston / käyttöpaikat	9 819	kpl
Asuinkiinteistöjen laskettu vedenkulutus (Vaasa)	120	l/hlö/vrk
Puhdasvesi		
Kyrönjoesta pumpattu raakavesi	4,1	milj. m ³
Pilvilammesta otettu raakavesi	4,93	milj. m ³
Verkoston pumpattu puhdasvesi	4,61	milj. m ³
Verkoston pumpattu puhdasvesi vuorokaudessa	11 555	m ³ /vrk
Jäteveden puhdistus		
Puhdistettu jätevesimäärä	6,38	milj. m ³
Ohijuoksutuksia	0	kpl
Henkilöstö		
Määrä 31.12.	56	hlö
Keski-ikä 31.12.	44,1	v
Sairauspoissaolopäivät/htv	4,9	pv/htv
Poissaolopäivät/htv	59,9	pv/htv
Työtapaturmia	0	kpl
Poissaolopäivät työtapaturmat	0	pv
Koulutus	4,52	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	53 973,58	€
Koulutus	253	pv

V A A S A .
VAASAN VESI

Tilinpäätös

2025

Sisällys

- Tilikauden tuloksen muodostuminen
 - Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut
- Toiminnan rahoitus
 - Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut
- Tase tarkastelu
 - Tase ja sen tunnusluvut
- Esitys tuloksen käsittelystä
- Talousarvion toteutuminen
- Meno- ja tuloarvioiden toteutuminen
 - Tuloslaskelma
 - Rahoituslaskelma
 - Tase

Liitetiedot

- Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- Tuloslaskelman liitetiedot
- Taseen liitetiedot
- Henkilöstöä koskevat liitetiedot
- Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

VAASAN VESI

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	18 421	17 898
Liiketoiminnan muut tuotot	206	285
Valmistus omaan käyttöön	259	322
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 997	-3 048
Palvelujen ostot	-3 812	-3 620
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 578	-2 516
Eläkekulut	-506	-504
Muut henkilösivukulut	-78	-64
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 509	-4 538
Arvonalentumiset	0	0
Vuokrat	-266	-234
Liiketoiminnan muut kulut	-69	-78
Liikeylijäämä (-alijäämä)	4 069	3 904
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	22	25
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 691	2 529
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,71	7,80
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,74	6,25
Voitto, %	14,61	14,13

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, % = 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Vaasan Veden tuottojen kokonaismäärä oli 18,9 milj. euroa. Tuottojen määrä nousi 0,4 milj. euroa vuodesta 2024. Tilikauden kulujen kokonaismäärä oli 16,2 milj. euroa, jossa nousua ed. vuodesta 0,2 milj. euroa. Vaasan Veden tilikauden tulos oli 2,691 milj. euroa ylijäämäinen (+ 2,529 milj. euroa vuonna 2024).

TOIMINNAN RAHOITUS

VAASAN VESI

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	4 069	3 904
Poistot ja arvonalentumiset	4 509	4 538
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Rahoitustuotot ja -kulut	22	25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 826	-10 385
Rahoitusosuudet investointimenoihin	212	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 413	-3 318
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Oman pääoman muutokset	0	-49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	41	26
Saamisten muutos kunnalta	0	0
Saamisten muutos muilta	-472	-502
Korottomien velkojen muutos kunnalta	5 660	2 748
Korottomien velkojen muutos muilta	184	1 095
Rahoituksen rahavirta	5 413	3 318
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-18 155	-12 486
Saldo 1.1	-12 486	-9 738

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, €

-20 816 868 -17 691 624

Investointien tulorahoitus, %

57,09 68,05

Quick ratio

0,3 0,3

Current ratio

0,3 0,4

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Ylijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Quick ratio

= $(\text{Yhdystilin saldo 31.12} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Yhdystilin saldo 31.12}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaan tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin vuonna 2025 oli –5,4 milj. euroa. Tilikauden aikana liikelaitoksen yhdystilillä seurattava velka nousi 5,7 milj. € eli liikelaitos on velkaa kaupungille 18,2 milj. euroa.

TASE TARKASTELU
VAASAN VESI
Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1000 €	1000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	25 949	25 949
Muut pitkävaikutteiset menot	1 557		Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	24 456	21 927
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	20	67	Tilikauden yli- / alijäämä	2 691	2 529
	1 577	67		53 096	50 405
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Liittymismaksut	58	0	Pitkäaikainen		
Rakennukset	2 803	3 078	Liittymismaksut kunnalta	38	38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 277	35 375	Liittymismaksut ja muut velat	2 745	2 745
Koneet ja kalusto	583	443		2 784	2 784
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	29 310	23 532	Lyhytaikainen		
	69 032	62 428	Korottomat velat kunnalta	18 155	12 486
Sijoitukset			Ostovelat	1 340	1 097
Muut saamiset	203	203	Muut velat	339	596
	203	203	Siirtovelat	680	483
VAIHTUVAT VASTAAVAT				20 515	14 662
Vaihto-omaisuus			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	76 395	67 850
Aineet ja tarvikkeet	223	264			
	223	264			
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	5 360	4 888			
Saamiset kunnalta	0	0			
Muut saamiset	0	0			
	5 360	4 888			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	76 395	67 850			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	69,50	74,29			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	125,08	95,94			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	27 148	24 456			

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus ja pääomaerät tilikauden lopussa.

ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että valtuusto siirtää tilikauden tuloksen 2 691 244,19 euroa tilikauden ylijäämä –tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTUUSTON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

	Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuma 31.12.2025
Talous tasapainossa	Toiminta omarahoitteista	Toiminta omarahoitteista
Korvaus peruspääomasta	1 400 000 €	1 400 000 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 373 000 €	8 578 762 €
Investoinnit, netto	14 073 000 €	12 613 698 €

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vesi- ja jätevesimaksut eivät poikkea ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasosta: Vesi- ja jätevesimaksut ovat alle maan keskitason.

JOHTOKUNNAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitoumuksia niihin ole määritetty.

MENO- JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnallisen liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2024	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset 2025	Muutettu talousarvio 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama 2025
Käyttötalous						
Toimintatulot	18 396 978	18 107 200	0	18 107 200	18 866 959	759 759
Valmistus omaan käyttöön	322 143	270 000	0	270 000	258 977	-11 023
Toimintamenot	10 277 552	11 004 200	0	11 004 200	10 547 175	-457 025
Toimintakate	8 441 569	7 373 000	0	7 373 000	8 578 762	1 205 762
Rahoitus						
Rahoitusmenot yhteensä	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 011	11
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Peruspääoman vähennys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	11	11
Rahoitustulot yhteensä	25 384	20 000	0	20 000	21 800	1 800
Peruspääoman lisäys	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	25 384	20 000	0	20 000	21 800	1 800
Rahoitus netto	-1 374 616	-1 380 000	0	-1 380 000	-1 378 211	1 789
Investoinnit						
Vesijohdot ja viemärit	4 014 172	3 122 000		3 122 000	3 534 610	412 610
Veden puhdistus	5 039 812	7 968 000	262 000	8 230 000	6 873 332	-1 356 668
Jäteveden puhdistus	438 049	1 810 000	-300 000	1 510 000	1 673 801	163 801
Pumppaamot	111 755	205 000	150 000	355 000	128 779	-226 221
Vesilaitoksen kehittäminen	0			0	0	0
Ohjelmat, Vaasan Vesi	58 303	50 000		50 000	6 738	-43 262
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0			0	251 349	251 349
Koneet ja kalusto	56 545	432 000	-112 000	320 000	206 450	-113 550
Giga Vaasa	223 302	100 000	236 000	336 000	16 395	-319 605
Syväpohjavesihanke	443 115	150 000		150 000	134 482	-15 518
Rahoitusosuudet ja myynnit		0	0	0	-212 238	-212 238
Investoinnit yhteensä	10 385 053	13 837 000	236 000	14 073 000	12 613 698	-1 459 302

Käyttötalous toteutui alle talousarvion, toimintamenot alittivat talousarvion n. 457 000 eurolla ja tulot ylittivät talousarvion n. 760 000 eurolla. Valmistus omaan käyttöön oli n. 259 000 euroa. Toimintakate toteutui n. 1 206 000 euroa arvioitua suurempana.

Investoinnit olivat n. 12,6 milj. euroa, joka alitti budjetin n.1,5 milj. eurolla.

Yli 5 M€ investointihankkeeseen raportointi:

Investointiprojekti	Hankkeen arvioitu kok.kust.	Ed.vuosien toteuma	Muutettu TA 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama + alle arvion - yli arvion	Hankkeen tot. Kok.kust. 31.12.2025
Otsonointi- ja aktiivihiililaitos	-18 000 000	-7 716 466	-5 946 000	-5 609 771	336 229	-13 326 237

Laitos on otettu vedentuotannon käyttöön 8.12.2025.

Vaasan Vesi tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Liikevaihto		18 420 720,65		17 898 438,05
Valmistus omaan käyttöön		258 977,11		322 143,46
Liiketoiminnan muut tuotot		205 711,85		285 477,47
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 997 441,88		-3 048 421,97	
Palvelujen ostot	<u>-3 812 000,89</u>	-6 809 442,77	<u>-3 619 631,88</u>	-6 668 053,85
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 577 909,71		-2 516 424,47	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-506 307,84		-503 986,19	
Muut henkilösivukulut	<u>-78 186,70</u>	-3 162 404,25	<u>-64 355,17</u>	-3 084 765,83
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 509 305,92		-4 537 782,88	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-4 509 305,92	<u>0,00</u>	-4 537 782,88
Vuokrat		-265 580,86		-234 159,14
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-69 220,15</u>		<u>-77 511,32</u>	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		4 069 455,66		3 903 785,96
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	21 799,96		25 384,40	
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00		-1 400 000,00	
Muut rahoituskulut	<u>-11,43</u>	-1 378 211,47	<u>-11,43</u>	-1 374 615,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		2 691 244,19		2 529 170,36

Vaasan Vesi rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2025		01.01.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4 069 455,66		3 903 785,96	
Poistot ja arvonalentumiset	4 509 305,92		4 537 782,88	
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00		-1 400 000,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	21 788,53		25 384,40	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	<u>0,00</u>	7 200 550,11	<u>0,00</u>	7 066 953,24
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-12 825 935,77		-10 385 052,98	
Rahoitusuudet investointimenoihin	212 237,61		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>0,00</u>	-12 613 698,16	<u>0,00</u>	-10 385 052,98
Toiminnan ja investointien rahavirta		-5 413 148,05		-3 318 099,74
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		-48 774,37
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	41 354,63		25 628,22	
Saamisten muutos kunnalta	0,00		0,00	
Saamisten muutos muilta	-471 869,39		-501 690,70	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	5 659 809,71		2 748 115,60	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>183 853,10</u>	5 413 148,05	<u>1 094 820,99</u>	3 366 874,11
Rahoituksen rahavirta		5 413 148,05		3 318 099,74
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-18 155 413,25		-12 486 217,54	
Saldo 1.1	<u>-12 486 217,54</u>	-5 669 195,71	<u>-9 738 101,94</u>	-2 748 115,60

Vaasan Vesi tase

VASTAAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1557237,67	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>19 580,28</u>	<u>66 938,51</u>
	1 576 817,95	66 938,51
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	58 294,00	0,00
Rakennukset	2 802 819,30	3 078 474,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 277 489,97	35 374 701,65
Koneet ja kalusto	583 308,35	442 884,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>29 310 250,18</u>	<u>23 532 202,33</u>
	69 032 161,80	62 428 263,00
III Sijoitukset		
Muut saamiset	<u>202 896,61</u>	<u>202 896,61</u>
	202 896,61	202 896,61
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	<u>223 074,25</u>	<u>264 428,88</u>
	223 074,25	264 428,88
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 359 759,45	4 887 890,06
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	5 359 759,45	4 887 890,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>76 394 710,06</u>	<u>67 850 417,06</u>
VASTATTAVAA	2025	2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	25 948 876,88	25 948 876,88
IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	24 456 281,96	21 927 111,60
V Tilikauden yli- / alijäämä	<u>2 691 244,19</u>	<u>2 529 170,36</u>
	53 096 403,03	50 405 158,84
D VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Liittymismaksut kunnalta	38 214,88	38 214,88
Liittymismaksut ja muut velat	<u>2 745 290,61</u>	<u>2 745 290,61</u>
	2 783 505,49	2 783 505,49
II Lyhytaikainen		
Korottomat velat kunnalta	18 155 413,25	12 486 217,54
Ostovelat	1 339 500,87	1 096 900,84
Muut velat	339 431,53	595 766,88
Siirtovelat	<u>680 455,89</u>	<u>482 867,47</u>
	20 514 801,54	14 661 752,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>76 394 710,06</u>	<u>67 850 417,06</u>

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Sähkö- ja kaukolämpöliittymät sisältyvät pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

	2025	2024
LIIKEVAIHTO		
Vesimaksut	6 086 942,77	5 857 245,54
Jätevesimaksut	9 358 626,05	9 094 728,16
Vesihuollon perusmaksut	2 606 763,99	2 617 064,34
Tulot laskutustöistä	193 536,37	132 730,42
Liittymismaksut (siirtokelpoiset)	174 044,70	192 715,50
Vuokratuotot	806,77	3 954,09
YHTEENSÄ	18 420 720,65	17 898 438,05
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	205 711,85	285 477,47
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	258 977,11	322 143,46
KAIKKI YHTEENSÄ	18 885 409,61	18 506 058,98

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioitujen poistoajojen ja niitä vastaavien vuotuisien poistoprosenttien sekä poistomenetelmien ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 - 60 vuotta	menojäännöspoisto	4 - 20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 35 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamusheikön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Svenska Folkpartiet	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	0,00	0,00
Vaasan seudun vihreät	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2025	2024
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	319 125,15	962 629,83
Saamiset kuntayhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	11 819,46	39 085,76
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	9 081,36	23 586,19

6. PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Koneet ja kalusto	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Rakennukset	Kiinteistöjen liittymismaksut	Yhteensä	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet									
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	66 938,51	66 938,51	0,00	3 078 474,92	35 374 701,65	442 884,10	23 532 202,33				62 428 263,00			
Lisäykset tilikauden aikana	1 585 054,03	2 779,25	1 587 833,28	58 294,00	0,00	5 024 618,81	224 427,70	9 745 053,52				15 052 394,03			
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00		0,00	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-50 137,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				-3 967 005,67		-3 967 005,67	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00		0,00	
Tilikauden poisto	-27 816,36	0,00	-27 816,36	0,00	-275 655,62	-4 121 830,49	-84 003,45	0,00				0,00		-4 481 489,56	
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00		0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 557 237,67	19 580,28	1 576 817,95	58 294,00	2 802 819,30	36 277 489,97	583 308,35	29 310 250,18				69 032 161,80			
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 557 237,67	19 580,28	1 576 817,95	58 294,00	2 802 819,30	36 277 489,97	583 308,35	29 310 250,18				69 032 161,80			

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Yhteensä
	Saamiset	Yhteensä
	tytär-	
	yhteisöt	
Hankintameno 1.1.	202 896,61	202 896,61
Lisäykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	202 896,61	202 896,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	202 896,61	202 896,61

7. OMA PÄÄOMA

	2025	2024
Peruspääoma 1.1	25 948 876,88	25 948 876,88
Peruspääoman muutos	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	25 948 876,88	25 948 876,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	21 927 111,60	20 978 245,52
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 529 170,36	997 640,45
Korjaus edellisten tilikausien tapahtumiin	0,00	-48 774,37
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	24 456 281,96	21 927 111,60
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	2 529 170,36	997 640,45
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-2 529 170,36	-997 640,45
Tilikauden yli-/alijäämä	2 691 244,19	2 529 170,36
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	2 691 244,19	2 529 170,36
Oma pääoma yhteensä	53 096 403,03	50 405 158,84

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2025	2024
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	17 355,00	17 355,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	234 173,11	238 256,73
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Ostovelat	0,00	0,00

9. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

	2025	2024
Liittymismaksut, ulkoiset	2 745 290,61	2 745 290,61
Liittymismaksut, kaupunki	38 214,88	38 214,88
Yhteensä	2 783 505,49	2 783 505,49

10. SIIRTOVELAT

	2025	2024
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkajaksotukset	511 063,52	476 913,75
Henkilösivukulut	0,00	0,00
Muut siirtovelat	169 392,37	5 953,72
	680 455,89	482 867,47

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. HENKILÖSTÖKULUT

	2025	2024
Palkat ja palkkiot	2 577 909,71	2 516 424,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	506 307,84	503 986,19
Muut henkilösivukulut	78 186,70	64 355,17
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 162 404,25	3 084 765,83
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	393 867,79	348 282,91
Yhteensä henkilöstökulut	3 556 272,04	3 433 048,74

12. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOYSYKSIKÖITTÄIN

	2025	2024
Talous ja hallinto	1	1
Tekniset palvelut	23	22
Pilvilammen vesilaitos	18	17
Pättin puhdistamo	14	11
Yhteensä	56	51

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

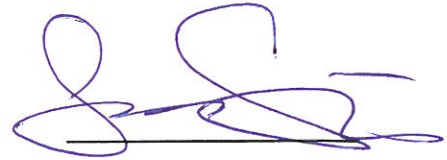
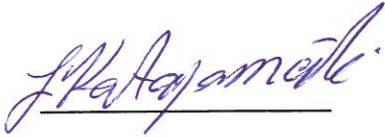
Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste

Teknisten liikelaitosten johtokunnan ja Vaasan Veden johtajan allekirjoitukset

Vaasassa 24.3.2026

Pekka Rouhiainen
Johtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vaasa / 2026

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Päivi Rintala
JHT, KHT

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset (sähköiset allekirjoitukset viimeisellä sivulla)

Vaasassa 30.3.2026

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja

Jasmin Granholm, puheenjohtaja

Marko Heinonen

Lotta Alhonnoro

Jukka Mäkynen

Dan Bäckman

Ramieza Mahdi

Ragnvald Blomfeldt

Ida Jousmäki

Jorma Kivimäki

Elli Uusi-Kokko

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään
tilintarkastuskertomuksen.

Vaasassa 26 / 5 2026

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö
P. Rintala
Päivi Rintala
JHT, KHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 347 pages before this page
Dokumentet inneholder 347 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 347 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 347 sider før denne side

Detta dokument innehåller 347 sidor före denna sida

Elli Essi Eveliina Uusi-Kokko

d24cc063-a6f7-441b-ad2a-f838458c3e96 - 2026-05-20 10:02:15 UTC +03:00
BankID / MobileID - cd67c8f6-f396-4a22-b671-8c132c9a6d1e - FI

JORMA JUHANI KIVIMÄKI

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kaupunginhallitus

74a63321-a649-4331-a0f3-a1a4b5047716 - 2026-05-20 11:23:55 UTC +03:00
BankID / MobileID - f7cb8d4a-7c98-45c5-b4e5-c97680418ab4 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Marko Johan Heinonen

927a2984-53c3-4f65-836a-9a491c4a9e3d - 2026-05-20 13:11:05 UTC +03:00
BankID / MobileID - 71766eae-e453-4a1b-93c1-27f3750ea9c6 - FI

JASMIN GRANHOLM

f50b5c72-cbf5-4421-90ee-c4dc808c737f - 2026-05-21 10:13:55 UTC +03:00
BankID / MobileID - 698a54e1-4e41-4c5d-96b2-f46622d5c06f - FI

Alf Ragnvald Blomfeldt

8e9fc6f1-5afb-4ed7-ad39-b4e8d9133971 - 2026-05-21 12:22:19 UTC +03:00
BankID / MobileID - 02f9e41f-16d0-42cb-8938-c52303445050 - FI

Dan Gunnar Bäckman

92ccf419-45c9-409d-8d7f-46e9fbd484de - 2026-05-22 10:21:59 UTC +03:00
BankID / MobileID - b11b71a1-43d3-4c42-bd71-132a8f08a410 - FI

IDA-MARIA SUSANNA JOUSMÄKI

a44dd2c9-1f98-469a-9eb5-504c2cbf6fd8 - 2026-05-22 22:07:22 UTC +03:00
BankID / MobileID - f8ff9113-09b7-4eaa-857f-51e70de91d99 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 348 pages before this page
Dokumentet inneholder 348 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 348 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 348 sider før denne side

Detta dokument innehåller 348 sidor före denna sida

Harry Jukka Mäkynen

fbce291a-bb13-43a4-875b-9e524c3e943b - 2026-05-25 12:36:44 UTC +03:00
BankID / MobileID - 21999fa7-dcaf-4915-8661-78799f44fde6 - FI

LOTTA ISABELLA ALHONNORO

2e846411-3dae-404a-bea3-1da3b2ed9da0 - 2026-05-25 12:59:48 UTC +03:00
BankID / MobileID - a734b8fb-88ee-42d5-be73-bb7bcc7605ff - FI

RAMIEZA ABDIRAHMAN MOHAMED MAHDI

24e39bb4-b03a-4c78-8f4c-ee67323b9d2a - 2026-05-25 13:15:05 UTC +03:00
BankID / MobileID - b2de20f5-0ada-4e6e-a077-3bc207abd079 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 349 pages before this page

Dokumentet inneholder 349 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 349 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 349 sider før denne side

Detta dokument innehåller 349 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende